

ΕΤΕΑΔ
ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ ΑΓΩΓΗΣ ΔΡΑΜΑΣ
EDUCATION SCIENCES ASSOCIATION OF DRAMA
www.eteadramas.weebly.com

ΥΠΟ ΤΗΝ ΑΙΓΙΔΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ Δ/ΝΣΗΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ Α.Μ.Θ.
ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΗ Δ/ΝΣΗ ΠΡ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ ΔΡΑΜΑΣ

Η Πρόκληση
της Ετερότητας και
της Διαφορετικότητας
στην Εκπαίδευση

"The Challenge
of Otherness and
Diversity in Education"

7th ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΟ ΕΤ.Ε.Α.Δ.
International Conference of E.S.A.D.
08 - 09 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ - DECEMBER 2023
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΩΔΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ MUNICIPAL CONSERVATORY OF DRAMA

ΧΟΡΗΓΟΙ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

7ο Διεθνές Συνέδριο
7th International Conference

**Η Πρόκληση της Ετερότητας και της Διαφορετικότητας
στην Εκπαίδευση**

The Challenge of Otherness and Diversity in Education

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Επιμέλεια Έκδοσης: Δημήτριος Κωνσταντινίδης

Βασιλική Πατένταλη

ΔΡΑΜΑ 2023

ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Εταιρεία Επιστημών Αγωγής Δράμας

Education Science Association of Drama

Ταχ. Θυρίδα: 150, 66 100 Δράμα

E-mail: eteadramas@gmail.com

Website: www.eteadramas.weebly.com

Οι αναφορές (citations) σε άλλες επιστημονικές - ερευνητικές εργασίες γίνονται με βιβλιογραφική παραπομπή στους συγγραφείς, τον τίτλο και την παρούσα δημοσίευση.

Επιτρέπεται η έντυπη ή ηλεκτρονική αναπαραγωγή της συγκεκριμένης επιστημονικής εργασίας μόνο για εκπαιδευτική ή ερευνητική χρήση και με την προϋπόθεση ότι τα τυχόν αντίγραφα περιλαμβάνουν την αρχική σελίδα και την παρούσα σημείωση πνευματικών δικαιωμάτων. Απαγορεύεται αυστηρά η αναδημοσίευση, μέρους ή όλου των πρακτικών για οικονομικό όφελος, χωρίς την έγγραφη άδεια του εκδότη. Νόμος 2121/1993 και κανόνες Διεθνούς Δικαίου που ισχύουν στην Ελλάδα.

Επιμέλεια Έκδοσης: Κωνσταντίνιδης Δημήτριος

Πατένταλη Βασιλική

Σχεδιασμός Εξώφυλλου: ΠΡΟΒΟΛΗ advertising

ISBN:978-960-88106-8-6

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

Προλογικό Σημείωμα των επιμελητών.....	16
Επιστημονική Επιτροπή	19
Οργανωτική Επιτροπή	21
Πρόγραμμα Συνεδρίου	22

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ	40
--	-----------

1. PARENT-TO-TEACHER BULLYING: THE CASE OF THE NETHERLANDS AND BELGIUM, Thanasis Dialektopoulos41
2. PROMOTING INTERCULTURALITY THROUGH COLLABORATIVE ONLINE INTERNATIONAL LEARNING: IMPLICATIONS AND REFLECTIONS BASED ON ETWINNING PROJECTS, Mouratoglou Nikolaos.....42
3. RITUELLE GEWALT MIT IN UNSERER GESELLSCHAFT, DAS SCHWEIGEN BRECHEN, Panoria Panagiota.....43
4. FINDE UND ENTDECKE DEIN WARUM, Panoria Panagiota44
5. PRESENTATIONS THAT DO NOT DERIVE FROM THE GENERAL TITLE OF THE CONFERENCE, Urska Novinic45

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ	46
------------------------------------	-----------

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	47
--	-----------

6. Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ»: ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ, Αλεξάνδρου Αικατερίνη.....48
7. ΑΝΙΧΝΕΥΤΙΚΑ ΤΕΣΤ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΔΕΥ (ΜΙΑ ΠΟΛΥΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ), Βλαχόπουλος Λάζαρος, Καρναβάς Βασίλειος, Κωνσταντινίδης Δημήτρης, Σαραφίδου Αικατερίνη49
8. Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ: ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ, Γαλαξίδου Ζωή, Σαμαρά Αθηνά..... 50
9. ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ, Γεωργιάδου Ελευθερία51
10. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ Γ' ΑΘΗΝΑΣ, Γεωργοπούλου Σωτηρία, Σιόλου Ευδοξία.....52
11. Ο ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΕΠΥ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, Γκαϊδατζή Χρυσή.....53
12. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ,

Γούλιαρης Παναγιώτης, Δασκαλάκη Γεωργία, Τσάρας Γιάννης, Γρηγοριάδου Μαρία	54
13. ΜΟΥΣΕΙΟΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ, Διαμαντή Βασιλική.....	55
14. Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ, Θεοδώρου Μαρία.....	56
15. Ο ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ, Καραδαγλή Ευανθία	57
16. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ- Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΗΠΙΕΣ ΓΡΑΦΟΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ, Κοτζαγιώργη Καλλιόπη	58
17. Η ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Κουτσογεώργου Ελένη.....	59
18. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Κουτσογεώργου Ελένη	60
19. ΑΤΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΦΟΙΤΑ ΣΕ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Κουτσογεώργου Ελένη	61
20. ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΙΣΜΟΣ – Η ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, Λευκαδίτη Ζωή, Παπαδοπούλου Σουστάκοβσκα.....	62
21. Η ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΑΧΤΥΛΩΝ 2Δ:4Δ, ΩΣ ΑΠΛΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ, Μητσιώρη Μαρία, Γρούϊου Ελπίδα, Κοΐδου Ειρήνη	63
22. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ, Μπαρμπαρούση Μαρία.....	64
23. ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ, Μπόκαρη Σοφία	65
24. ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Μπόκαρη Σοφία	66
25. ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, Ντομπρίκη Ευαγγελία.....	67
26. ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ (ODD), Ξενίδου Θένια	68
27. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ, Παπαδοπούλου Κυριακή.....	69
28. ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, Παπασάββα Τσαμπίκα, Φραντζή Κατερίνα.....	70

29. Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ, Πατένταλη Βασιλική.....	71
30. ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΕΤWINNING ΕΡΓΟΥ, Σάλτα Μαρία – Ελένη, Σιλιγκούνας Γρηγόριος.....	72
31. ΔΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΤΥΠΙΚΩΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ, Σαμσάρη Ελένη, Σιομπότη Μαρία.....	73
32. Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ, Σιόλου Ευδοξία.....	76
33. ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ ΤΟΥ 1ΟΥ ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ Α΄ ΑΘΗΝΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ «ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ», Σισμανίδου Θεοδώρα	75
34. ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ Δ΄ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ, Τσαχαλίδου Παναγιώτα	76
35. Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΜΟΤΕΧΝΩΝ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, Τσιότσικα Μαγδαληνή	77
ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ.....	78
36. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Καρανικολάου Ελευθερία, Παπαχρήστου Αναστασία.....	79
37. Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Κόνδη Βικτωρία.....	80
38. ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ, Λυμπέρης Γεώργιος.....	81
39. ΟΤΑΝ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΠΑΡΕΑ... ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΖΙΑΝΝΙ ΡΟΝΤΑΡΙ, Ξενή Έλενα.....	82
40. ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: CLIL ΚΑΙ TRANSLANGUAGING, Χαραλαμπίδου Νικολέτα.....	83
ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΝΤΑΞΗΣ.....	84
41. ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ, Αμανατίδου Ελένη.....	85
42. ΜΑΖΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ, Βλασίου Ανθή	86
43. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ.) ΣΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ, Γεωργοπούλου Σωτήρια.....	87

44. Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΝΤΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Κατσούγκρη Αναστασία.....	88
45. ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ, Μαδεμλή Δέσποινα, Μπουχορικού Ευθυμία.....	89
46. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, Χατζηδημητρίου Βασιλική	90
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΕΡΟΓΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ	91
47. ΟΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ, Αποστόλου Ελευθερία, Παρασκευοπούλου Χαρά.....	92
48. ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ, ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ, Ιωαννίδου Κυριακή – Ραφαηλία.....	93
49. ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΓΚΟΣΜΟΙΟΠΗΜΕΝΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΩΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΛΥΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, Κατσιούλα Παναγιώτα, Μπούτσικου Λεμονιά	94
ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ - ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ.....	95
50. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, Αϊβαλιώτη Ιωάννα, Γκουδεσίδου Σοφία, Παπαδοπούλου Δήμητρα, Φυρινίδου Δήμητρα.....	96
51. ΕΝΤΑΞΗ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ, Βέρρου Μάρθα	97
52. Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ, Βουρδόγλου Δήμητρα.....	98
ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΜΗΤΡΙΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	99
53. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ, Καρούντζου Γεωργία, Καρούντζου Θεοδώρα.....	100
54. ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΓΛΩΣΣΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ, Καρούντζου Γεωργία, Καρούντζου Θεοδώρα	101
55. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΓΛΩΣΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Κατσιαντρίδης Χρήστος.....	102
56. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ CLIL, Κουμπρόγλου Ελένη	103
57. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ, Ξενή Έλενα.....	104

ΕΝΕΡΓΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ	105
58. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, Αλεξιάδου Αναστασία – Σοφία.....	106
59. ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ, ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ, Ψυλλάκη Βασιλική.....	107
ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ.....	108
60. ΤΑ «ΣΟΒΑΡΑ» ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΩΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN, Καραγιάννη Ελένη.....	109
61. ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΕ.. ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ.. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ!, Κεραμιτσοπούλου Όλγα, Μίκικη Βαΐα – Αλεξάνδρα	110
62. ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΕΡΘΕΙ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΡΑΒΙΑ, ΑΛΛΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΒΑΡΚΑ ΤΩΡΑ» ΜΑΡΤΙΝ ΛΟΥΘΕΡ ΚΙΝΓΚ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ, Φαρσάρη Γεωργία	111
63. ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ, Μαυρίδου Αναστασία, Μπαχαροπούλου Ελισάβετ.....	112
Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ.....	113
64. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ, Βασιλοπούλου Σοφία	114
65. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΜΑΣ, Θεοδοσίου Ελένη.....	115
66. Η ΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑΣ, Παπαχρήστου Μαρία, Τσομώκου Χριστίνα	116
67. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ, Σπανουδάκης Δημοσθένης	117
68. Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Τσιγκαροπούλου Αθηνά	118
ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ.....	119

69. ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΑΛΛΙΩΣ, Αϊβαλιώτου Αποστολία, Τσιμπανάκου Αφροδίτη – Μαρία	120
70. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΕΛΙΚΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ, Αμπράζη Ζωή, Σιάτρη Χάρη, Φραγγοπούλου Σμαρώ.....	121
71. ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΜΕ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ΞΕΝΗΣ: ΣΤΑΣΕΙΣ & ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, Ανδρούτσου Νεφέλη – Παρθένα.....	122
72. ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ, Γαλανού Αναστασία	123
73. ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΤΑΞΕΙΣ ΜΕ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ CLIL: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ, Δημοσθενίδης Δημήτριος.....	124
74. Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΩΣ ΑΡΩΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, Καρανάσιου Μαρία – Νεκταρία, Δαχλύθρα Αθανασία	125
75. Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ, Κωστανίδου Ιωάννα	126
76. Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Μαζαράκη Αφροδίτη	127
77. ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ (project): «ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ: «ΠΩΣ ΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ, Ντόγκα Χρυσή.....	128
78. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ, Ξυδά Χριστίνα	129
79. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 6-12 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ, Πετσάνη Αγγελική	130
80. ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ, Πούλου Δήμητρα.....	131
81. Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΤΑΞΗ ΜΕ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ, Σαμαρά Νίκη	132
82. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ, Τιμπλαλέξη Παρασκευή	133

83. Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΩΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ, Τούντα Δήμητρα.....	134
ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ, HARD SKILLS AND SOFT SKILLS	135
84. Η ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ- ΕΚΑΠΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ 10ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ, Βασιλούδη Ευτυχία, Γιαμακίδου Ελισάβετ, Κολοκοτρώνης Φώτιος.....	136
85. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΜΕ LEGO ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΕΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΑΝΩ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ, Βασιλούδη Ευτυχία, Κολοκοτρώνης Φώτιος, Σιώπη Ελευθερία	137
86. Η ΠΑΙΓΝΙΩΔΗΣ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ, Βλαστάρης Κωνσταντίνος.....	138
87. ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ, Εγγλέζου Φωτεινή	139
88. Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΣΜΟΥ (ATTACHMENT THEORY) ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΔΑΣΚΑΛΟΥ- ΜΑΘΗΤΗ, Καράκελε Σύμη	140
89. «ΔΕΝ ΜΕ ΝΟΙΑΖΕΙ ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ. ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΦΙΛΟΙ;» ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Λακκοβικιώτη Στεργιανή, Χρυσοπούλου Δέσποινα	141
90. ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ, Μπουκόρου Βασιλική, Παπαδοπούλου Αθηνά, Φιλιππίδης Γεώργιος	142
91. ΠΑΙΔΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: Η ΠΟΛΥΑΝΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ, Ξενή Έλενα	143
92. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 4.0: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ, Πρμμικήρη Αθηνά.....	144
ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ	145
93. VIDEO GAMES ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: ΤΟ ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΛΛΑΓΗΣ, Γρόλλιου Μαλαματή.....	146
94. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ, Μπρούσας Πρόδρομος.....	147
95. ΤΟ ΣΑΚΙΔΙΟ, Πλακαρού Ευτυχία.....	148

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ	149
96. ΓΙΑΤΙ ΣΚΟΤΩΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ; ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΩΝ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ ΟΜΑΔΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ, Αμπατζή Ευδοκία, Πετσάνη Αγγελική	150
97. ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΑ ΡΟΜΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ, Γαρδάνη Αικατερίνη, Στούρος Στέργιος	151
98. ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΟΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, Γίτσου Μαρία, Πρανέντση Αικατερίνη.....	152
99. ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΡΟΜΑ ΜΑΘΗΤΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ 6ΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ, Καραγιαννακίδου Έλλη – Αικατερίνη.....	153
100. Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΩΣ ΜΕΣΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΣΕΡΡΩΝ, Παπουτσής Αλέξανδρος	154
101. Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ – ΣΗΜΑΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ, Πετρά Βασιλική	155
102. ΤΟ MOBILE SCHOOL ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ, Τσιαμούρα Αλίκη	156
103. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ, Τσιομπάνου Αναστασία	157
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ	158
104. ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ, Εμφιετζίδου Άννα	159
105. Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ΝΤΡΙΑΣ, Μπελαδάκης Εμμανουήλ, Χαλκιαδάκης Λεωνίδας.....	160
106. Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ, Σαλπικτής Αλκιβιάδης, Σαλπικτή Σοφία.....	161
107. ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ & ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ, Σαχουλίδου Ελένη	163
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ	164
108. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ, Αποστόλου Ματεντζίδου Κυριακή	165
109. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΛΓΟΡΙΘΜΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΣΚΕΨΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ «ΓΚΡΙΝΙΑΡΗΣ-ΦΙΔΑΚΙ» ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ ΒΕΕΒΟΤ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΑΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ, Βασιλούδη Ευτυχία, Καλπακίδου Μαρίνα, Κολοκοτρώνης Φώτιος, Σκαράκη Ευαγγελία.....	166

110. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ETWINNING ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Γεώργια Ευφροσύνη 167
111. ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ, Γκίκα Μαρία 168
112. ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: «ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΩ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΖΩ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΩ», Θεοδοσίου Ελένη, Πατσατζάκη Ουρανία 169
113. Η ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΕΡΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΒΑΚΑ, Θεοδώρου Μαρία..... 170
114. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΟΜΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΛΛΑΣ, Καλλιοντζή Βασιλική 171
115. ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΣΕ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ, Καρακασίδου Ελισάβετ, Καραμπατζάκης Δημήτρης, Νάνου Ανδρομάχη, Τσιωμή Ευαγγελία 172
116. ΕΙΔΙΚΟ Δ.Σ. ΛΑΥΡΙΟΥ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ Καντσιούλη Μαρία, Καραφώτης Αντώνιος 173
117. ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΚΑΣΤΑ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Κλειΐδου Θεοπίστη..... 174
118. ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΗΛΙΑΚΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ, Κληρονόμου Χρυσή, Κουκαργιώτη Αθανασία, Κυριακάκη Φωτεινή, Μπαμπαλή Βασιλική, Παζούλης Παναγιώτης, Πεκτέσογλου Αναστασία 175
119. ΕΡΓΟ ETWINNING : «STEAM- ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ», Κοτζαγιώργη Καλλιόπη 176
120. ERASMUS+ ΚΑ2 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ 17ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ, Κυδά Σωτηρία 177
121. Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ. Ο/Η ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΕ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ, Κωτόπουλος Η., Τριαντάφυλλος, Μπαμπλά Έλλη 178
122. ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ. ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ, Πατένταλη Βασιλική 179

123.	LEAD FOR PEACE ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΙ/ ΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ, Πολίτου Ουρανία	180
124.	MISSIONX:TRAIN LIKE AN ASTRONAUT, ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ, Πριμικήρη Αθηνά.....	181
125.	ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ΚΑ122, ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ –ΜΙΚΡΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ, Τσιλεπώνη Αικατερίνη.....	182
126.	Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ. FIRST LEGO LEAGUE: «ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ, Τσιλεπώνη Αικατερίνη	183
127.	ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΔΥΟ ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Τσιμπλίδου Ελισάβετ, Τσιμπλίδη Ανδριάννα.....	184
128.	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Χατζηδημητρίου Βασιλική.....	185
ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΦΥΣΗΣ		186
129.	ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ, Δημητρακοπούλου Δήμητρα	187
130.	ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PISA 2003 ΚΑΙ 2012 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ, Καλαϊτζίδου Μαγδαλήνη.....	188
131.	Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΥΕΞΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Καλογραία Μαρία, Δρ. Ντούκα Αφροδίτη	189
132.	ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΕΝ ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΗΤΡΙΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ, Καραδαγλή Ευανθία	190
133.	Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Κορομηλά Νίκη Αικατερίνη, Παπαδοπούλου Στυλιανή.....	191
134.	Η ΗΘΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ – MOBBING - ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Μαράκη Ελένη	192
135.	ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΟ 3ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, Μαυροειδή Σμαράγδα.....	193
136.	ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΣΕ Η ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID-19, Νάνου Ανδρομάχη, Παντελέρη Δέσποινα, Ταραλά Ραφαέλα	194

137. ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ, Πετσάνη Ραΐδα.....	195
138. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ, Ποζατζίδου Παρασκευή	196
139. ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΦΗΒΩΝ ΕΝ ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΑΞΗΣ, ΤΟΥ ΣΤΥΛ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΙΑΣ, Τουλούπης Θάνος, Χασάπης Δημήτριος	197
140. ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΠΙ ΣΚΗΝΗΣ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ, Χατζηκυριάκου Βασιλική	198
141. ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ, Χατζηπαναγιώτου Ευστράτιος	199
ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟ ΤΙΤΛΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ	200
142. ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ, ΔΟΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ/ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ, Ιωαννίδου Κυριακή – Ραφαηλία.....	201
143. Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Κ.Ι.Ε.Π.Ε.) ΣΤΟΝ ΒΑΘΜΟ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΣΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ, Μιχαλούδη Θεοδώρα.....	202
144. ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ, Μπαρμπαρούση Μαρία	203
145. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, Παλασίδου Αικατερίνη, Παλασίδου Μαρία.....	204
146. ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ, Σέντρου Νικολέτα.....	205
147. ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ, Τσούτσας Γεώργιος Νικόλαος	206
148. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ - Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ, Χατζηιωακειμίδου Νικολέτα.....	207
149. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ, Κωνσταντινίδης Θεόδωρος.....	208

150. ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ, Κωνσταντινίδης Θεόδωρος	209
151. ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟ, Κωνσταντινίδης Θεόδωρος.....	210

Προλογικό Σημείωμα των επιμελητών των πρακτικών

Αξιότιμες κυρίες και κύριοι με ιδιαίτερα μεγάλη τιμή και χαρά σας καλωσορίζουμε στο 7ο Διεθνές Συνέδριο της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας με θέμα: «Η Πρόκληση της Ετερότητας και της Διαφορετικότητας στην Εκπαίδευση» το οποίο θα πραγματοποιηθεί στο Δημοτικό Ωδείο της Δράμας στις 8 και 9 Δεκεμβρίου 2023.

Οι ιδιαίτερες συνθήκες που διαμορφώθηκαν λόγω της πανδημίας δεν επέτρεψαν την πραγματοποίηση του συνεδρίου της ΕΤ.Ε.Α.Δ. τα προηγούμενα χρόνια και για αυτό τον λόγο είναι μεγάλη η συγκίνησή μας για την υλοποίηση του. Έξι (6) χρόνια έχουν περάσει από το τελευταίο συνέδριο μας και ευελπιστούμε ότι το 7ο Συνέδριο της ΕΤ.Ε.Α.Δ. θα αποτελέσει μία ευκαιρία για την εκπαιδευτική κοινότητα να συγκεντρωθεί, να μοιραστεί ιδέες και να εμπνευστεί από την ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών.

Η θεματική του φετινού συνεδρίου επικεντρώνεται στη διαφορετικότητα στον χώρο της εκπαίδευσης, η οποία είναι πολύπλευρη και πολυδιάστατη. Αποτελεί τον πυρήνα της αναζήτησης της δικαιοσύνης, της ισότητας και της ευκαιρίας για όλους τους μαθητές/τριες, ανεξαρτήτως φύλου, εθνοτικής καταγωγής, κοινωνικής τάξης ή ειδικών αναγκών. Κάθε παιδί είναι μοναδικό και φέρει μέσα του μια ποικιλία δυνατοτήτων, προκλήσεων και ταλέντων που πρέπει να αναγνωριστούν και να υποστηριχθούν.

Τις τελευταίες δεκαετίες, γινόμαστε όλοι μας θεατές ταχύτατων και βίαιων κοινωνικών, οικονομικών, τεχνολογικών και περιβαλλοντολογικών μεταβολών και ανακατατάξεων. Είναι μάλιστα τόσο γρήγορες, που τόσο οι μαθητές/τριες μας όσο εμείς οι ίδιοι και θα πρέπει να αναπτύξουμε νέες δεξιότητες, ώστε να μπορέσουμε να εναρμονιστούμε στα νέα περιβάλλοντα και καταστάσεις. Δεξιότητες όπως η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα, η διαπολιτισμική επικοινωνία, η ενσυναίσθηση, η συνεργατικότητα, η ενεργή ακρόαση, η πολιτειότητα/πολιτότητα, η επίλυση προβλημάτων είναι πλέον απαραίτητες.

Σε όλες αυτές τις αλλαγές παρατηρούμε αντιστάσεις άλλοτε δικαιολογημένες και άλλοτε αδικαιολόγητες. Αντί λοιπόν να γινόμαστε πιο ανεκτικοί, διαλλακτικοί, δημοκρατικοί, γινόμαστε πιο δύσπιστοι, ανασφαλείς και κάποιες φορές φοβικοί. Ακόμη και σήμερα υπάρχει μια μερίδα ανθρώπων που λειτουργούν με στερεότυπα και προκαταλήψεις απέναντι στην ετερότητα και τη διαφορετικότητα διακρίσεις και ανισότητες αδιαφορώντας ότι ο κόσμος μας είναι φτιαγμένος για την ετερογένεια, την ποικιλομορφία και τη διαφορετικότητα.

Η ετερογένεια των μαθητικών τάξεων αυξάνει διαρκώς τις τελευταίες δεκαετίες με γεωμετρική πρόοδο τόσο στον διεθνή όσο και στον ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο. Για την Ευρώπη και την Ελλάδα αυτό ήταν συνέπεια, των μεγάλων μεταναστευτικών εισροών έπειτα από την πτώση των σοσιαλιστικών καθεστώτων στην Ανατολική Ευρώπη το 1989 και αργότερα εξαιτίας του πόλεμου στη Συρία, Λιβύη και άλλες Αραβικές και όχι μόνο χώρες.

Πολλές χώρες μεταξύ αυτών και η Ελλάδα πιάστηκαν απροετοίμαστες να διαχειριστούν αυτό το πρόβλημα με αποτέλεσμα πολλοί από τους πρόσφυγες να αντιμετωπίσουν προβλήματα όπως εργασίας, κατοικίας, εκπαίδευσης και διακρίσεων από μια μερίδα πολιτών. Η Ελλάδα ακολούθησε τις διεθνείς εξελίξεις με μία χρονική καθυστέρηση σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρώπης.

Αλλά και στον χώρο της εκπαίδευσης διαπιστώθηκε ότι δεν υπήρχε η ανάλογη προετοιμασία για την εκπαίδευση όλων αυτών των παιδιών που εισήλθαν στο εκπαιδευτικό μας σύστημα. Διαφορετικοί τύποι τάξεων υποδοχής, έλλειψη κατάλληλου προγράμματος σπουδών, προβλήματα μετακίνησης των προσφυγόπουλων από τις δομές στα σχολεία, καθυστερήσεις στην τοποθέτηση εκπαιδευτικών Ζ.Ε.Π. κτλ.. Ταυτόχρονα διαπιστώθηκαν και άλλου είδους ζητήματα τα οποία έπρεπε να αντιμετωπιστούν, όπως η ελλιπής φοίτηση, η δυσκολία επικοινωνίας, η έλλειψη ενδιαφέροντος μάθησης της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης, οι συνεχείς μετακινήσεις εντός του ελλαδικού χώρου αλλά και σε χώρες του εξωτερικού των μαθητών/τριών. Από τότε έως και σήμερα πολλά από αυτά τα προβλήματα λύθηκαν ενώ άλλα παραμένουν ανοικτά.

Στο χώρο της ειδικής αγωγής πρόσφατες έρευνες δείχνουν πως τα ελληνικά σχολεία δε διαθέτουν τις απαραίτητες υλικοτεχνικές, κτηριακές και υποστηρικτικές υποδομές ούτε τους απαιτούμενους οικονομικούς πόρους έτσι ώστε οι μαθητές/τριες με ειδικές ανάγκες να συμμετέχουν ισότιμα με τα υπόλοιπα παιδιά.

Στο 7ο Διεθνές Επιστημονικό Συνέδριο της Εταιρείας Επιστημών Αγωγής Δράμας οι εισηγητές/τριες θα προσπαθήσουν να διαφωτίσουν διάφορα θέματα που απασχολούν τόσο το διεθνή όσο και τον ελληνικό εκπαιδευτικό χώρο και να μας προβληματίσουν γύρω από αυτά: Ειδική Αγωγή και ενταξιακή εκπαίδευση, Παιδαγωγικές καινοτομίες και πρακτικές σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, Συνεκπαίδευση παιδιών - Παιδαγωγικές πρακτικές ένταξης, Διαχείριση ετερογενών τάξεων, Ταυτότητες- ετερότητες και η διαχείρισή τους στη σχολική τάξη, Γλώσσα και γραμματισμός- Διγλωσσία και μητρικές γλώσσες, Ενεργή πολιτεότητα. Κεντρικές θεματικές του συνεδρίου αποτελούν επίσης το Σχολείο και η Κοινωνία, ο Ενεργός και Συνειδητοποιημένος πολίτης, Καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις της Διαφορετικότητας και της Ετερότητας, η Χρήση των ΤΠΕ, η ανάπτυξη ψηφιακών δεξιοτήτων στην πολυπολιτισμική τάξη, οι Ευάλωτες ομάδες καθώς και η παρουσίαση καινοτόμων εκπαιδευτικών προγραμμάτων κ.ά.

Στο πλαίσιο αυτού του συνεδρίου, έχουμε την ευκαιρία να αναδείξουμε βέλτιστες πρακτικές, να εξετάσουμε τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουμε και να διερευνήσουμε πώς μπορούμε να συνεργαστούμε για να δημιουργήσουμε πιο περιεκτικά και δίκαια εκπαιδευτικά περιβάλλοντα.

Σας καλούμε λοιπόν να συμμετέχετε ενεργά, να μοιραστείτε τις ιδέες σας και να ακούσετε τις φωνές των άλλων. Μόνο μέσα από την αλληλεπίδραση και την ανταλλαγή απόψεων μπορούμε να προχωρήσουμε προς ένα καλύτερο μέλλον για την εκπαίδευση.

Αναμφισβήτητα την αποδοχή της ετερότητας και της διαφορετικότητας δεν μπορούμε να την πετύχουμε μόνο μέσα από νόμους. Χρειάζεται ενημέρωση και ευαισθητοποίηση πρώτα των μαθητών/τριών μας αλλά και όλων των πολιτών ώστε να πετύχουμε να αλλάξουμε την κουλτούρα μας σ' αυτά τα θέματα και εξαλείψουμε τις προκαταλήψεις και τα στερεότυπα.

Επισημαίνουμε πως το "νέο" δεν είναι πάντα καινούριο.

Οι αλλαγές όμως που πραγματοποιούνται τα τελευταία χρόνια δείχνουν το τέλος μιας παλιάς εποχής και άρα την αρχή μιας νέας.

Δημήτριος Κωνσταντινίδης

Βασιλική Πατένταλη

Δεκέμβριος 2023

Επιστημονική Επιτροπή 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Angelides Panayiotis, Vice Rector for Academic Affairs, Professor at the University of Nicosia, Cyprus, Director of UNESCO Chair

Baros Wassilios, Professur, der Paris- Lodron-Universitat Salzburg

Chatzipanagiotidou Anna, Associate Professor Frederick University, Cyprus

Michailidis Grigoris, Assistant, Professor University Of Nicosia

Violeta Djondjorova Ioannidi, Assistant Professor, Paisii Hilendarski University of Plovdiv

Αλβανόπουλος Γιώργος, Προϊστάμενος ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Δράμας

Βλαστάρης Κωνσταντίνος, Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου Καβάλας

Βλαχόπουλος Λάζαρος, Ψυχολόγος, Ε.Δ.Υ. Δράμας

Γρίβα Ελένη, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Δημάση Μαρία, Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Διαλεκτόπουλος Αθανάσιος, Διευθυντής Δ.Π.Ε. Δράμας

Λαμπρίδης Ευθύμιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Καραμπατζάκης Δημήτρης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πληροφορικής Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος

Κιουλάνης Σπυρίδων, Διευθυντής Δ.Δ.Ε. Δράμας

Κοσμίδου Μαίρη, Αναπληρώτρια Περιφερειακή Διευθύντρια Α.Μ.Θ.

Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Μαράκη Ελένη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Ηρακλείου

Μούσιου Όλγα Μυλωνά, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Φλώρινας

Μπελαδάκης Εμμανουήλ, Διευθυντής Δ.Π.Ε. Ηρακλείου

Μπιρμπίλη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης

Μπούτσκου Ευαγγελία, Διευθύντρια ΔΠΕ, Δυτικής Θεσσαλονίκης

Νταφούλης Βάσιος, Διευθυντής Παιδοψυχιατρικού Τμήματος Γ.Ν.Θ. Ιπποκράτειου

Ντίνας Κωνσταντίνος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Παναγιωτίδου Αναστασία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ-06 Έβρου & Καβάλας

Παπαοικονόμου Αντώνιος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Πολιτικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης

Πεντέρη Ευθυμία, Επίκουρη Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Πλατσίδου Μαρία, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Ρεκαλίδου Γαλήνη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Σαλπικτής Αλκιβιάδης, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Δράμας

Σαραφίδου Κατερίνα, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Ροδόπης

Σέμογλου Κλειώ, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Φυσικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας

Σταγιόπουλος Πέτρος, Προϊστάμενος ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Ανατολικής Θεσσαλονίκης

Στυλιανίδου Ευμορφία, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Ξάνθης

Τζωρτζάκης Γιάννης, Συντονιστής Ε.Ε. Π.Δ.Ε. Πελοποννήσου

Τσιάντος Βασίλειος, Καθηγητής, Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας

Φιλιππίδης Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Φύκαρης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Χατζησωτηρίου Χριστίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Παν. Λευκωσίας

Χατζηφωτίου Σεβαστή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο
Θράκης

Χατζηνικολάου Σοφία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Χαλκιδικής

Οργανωτική Επιτροπή 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Πρόεδρος

Κωνσταντινίδης Δημήτριος

Αντιπρόεδρος

Σαραφίδου Κατερίνα

Γραμματέας

Πατένταλη Βασιλική

Ταμίας

Κυδά Σωτηρία

Μέλη

Βλαστάρης Κωνσταντίνος

Παπαδοπούλου Σαββατούλα

Τσιλεπώνη Κατερίνα

Γρηγοριάδου Ελίζα

Γραμματεία 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Αβράμη Αναστασία

Αβραμίδου Στέλλα

Βελένη Ευαγγελία

Γκογκάκη Παναγιώτα

Δημητριάδης Κυριάκος

Ιπποκράτους Φωτεινή

Ιωαννίδου Κυριακή Ραφαηλία

Κάντζα Γεωργία

Καράκελε Σύμη

Κυριακίδου Φωτεινή

Κωνσταντινίδου Όλγα

Κωνσταντινίδου Αθανασία

Κωνσταντινίδης Φίλιππος

Κωστανίδου Ιωάννα

Λατρόβαλη Ελισάβετ Ιωάννα

Μπάγγαλα Στεργιανή

Μπότσας Παναγιώτης

Παπανώτας Γεώργιος

Πασχαλίδης Νικόλαος

Πεκτέσογλου Αναστασία

Σαραφίδου Μαρία

Σαραφίδου Αναστασία

Σουλτανίδου Μαρία

Χατζηαλεξιάδου Μερόπη

Χατζηνάστου Σουλτάνα

Πρόγραμμα Συνεδρίου

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

09:15-11:15

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 09:00-11:30
<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Σαραφίδου Αικατερίνη, Σαλπικτής Αλκιβιάδης, Πατένταλη Βασιλική</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ρεκαλίδου Γαλήνη, Βλαχόπουλος Λάζαρος, Καράκελε Σύμη</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δημάση Μαρία, Κωνσταντινίδης Δημήτριος, Κυδά Σωτηρία</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μπούτσκου Ευαγγελία, Αλβανόπουλος Γεώργιος, Τσιλεπώνη Αικατερίνη</p>
<p>Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΥΠΑΘΕΙΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ Πατένταλη Βασιλική ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ. ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ Πατένταλη Βασιλική Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ Σαλπικτής Αλκιβιάδης, Σαλπικτή Σοφία "TALE MORPHOLOGY" – ΜΙΑ ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΘΕΩΡΙΑΣ ΤΟΥ PROPP Violeta Djondjorova Ioannidi</p>	<p>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ- Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΗΠΙΕΣ ΓΡΑΦΟΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ Κοτζαγιώργη Καλλιόπη ΕΡΓΟ ETWINNING : «STEAM- ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ» Κοτζαγιώργη Καλλιόπη Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΣΜΟΥ (ATTACHMENT THEORY) ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΔΑΣΚΑΛΟΥ-ΜΑΘΗΤΗ Καράκελε Σύμη Εργαστήρια Δεξιοτήτων Αποστόλου Ματεντζίδου Κυριακή ΜΑΖΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ Βλασίου Ανθή</p>	<p>ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ, ΔΟΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ/ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Ιωαννίδου Κυριακή Ραφαηλία ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ, ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ Ιωαννίδου Κυριακή Ραφαηλία ERASMUS+ ΚΑ2 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ 17Ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ Κυδά Σωτηρία</p>	<p>Η ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΑΧΤΥΛΩΝ 2Δ:4Δ, ΩΣ ΑΠΛΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ Μητσιώρη Μαρία, Γρούϊου Ελπίδα, Κοΐδου Ειρήνη ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΙΣΜΟΣ – Η ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Λευκαδίτη Ζωή, Σουστάκοβσκα-Παπαδοπούλου Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ: ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ Γαλαξίδου Ζωή, Σαμαρά Αθηνά MOVE GREEN, KEEP THE NATURE CLEAN Urška Novinič</p>

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
<p>ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ</p> <p>Ντομπρίκη Ευαγγελία ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PISA 2003 ΚΑΙ 2012 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ</p> <p>Καλαϊτζίδου Μαγδαληνή</p>	<p>Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p> <p>Τσιγκαροπούλου Αθηνά</p>	<p>ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ</p> <p>Γκίκα Μαρία ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ</p> <p>Γαλανού Αναστασία ΤΟ MOBILE SCHOOL ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ</p> <p>Τσιαμούρα Αλίκη</p>	<p>ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ</p> <p>Γούλιαρης Παναγιώτης, Δασκαλάκη Γεωργία, Τσάρας Γιάννης, Γρηγοριάδου Μαρία Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ).ΣΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ</p> <p>Γεωργοπούλου Σωτηρία ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ Γ' ΑΘΗΝΑΣ</p> <p>Γεωργοπούλου Σωτηρία, Σιόλου Ευδοξία Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ</p> <p>Σιόλου Ευδοξία</p>

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
			ΔΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΤΥΠΙΚΩΣ ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ Σαμσάρη Ελένη, Σιομπότη Μαρία ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ Δημητρακοπούλου Δήμητρα
Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:30-12:00

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

12:00-13:45

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 12:00-14:30
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αγγελίδης Παναγιώτης, Παναγιωτίδου Αναστασία, Τσιλεπώνη Αικατερίνη	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Violeta Djondjorova Ioannidi, Σέμογλου Κλειώ, Μούσιου Όλγα	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Γρίβα Ελένη, Μπιρμπίλη Μαρία, Καράκελε Σύμη	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Χατζηφωτίου Σεβαστή, Παπαοικονόμου Αντώνιος, Αλβανόπουλος Γεώργιος
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΓΛΩΣΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Κατσιαντρίδης Χρήστος Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ Σπανουδάκης Δημοσθένης ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Παπασάββα Τσαμπίκα, Φραντζή Κατερίνα Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗΣΗΜΑΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ Πετρά Βασιλική	ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Χατζηδημητρίου Βασιλική ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Χατζηδημητρίου Βασιλική Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Κόνδη Βικτωρία ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ Σέντρου Νικολέτα	ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ Γεωργιάδου Ελευθερία ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ – Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ Πετσάνη Ράιδα ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ Χατζηπαναγιώτου Ευστράτιος ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ CLIL Κουμπρόγλου Ελένη	ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ETWINNING ΕΡΓΟΥ Σάλτα Μαρία -Ελένη, Σιλιγκούνας Γρηγόριος ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ Παπαδοπούλου Κυριακή Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Κουτσογεώργου Ελένη ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ Μπαρμπαρούση Μαρία

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
<p>ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ΚΑ122, ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ –ΜΙΚΡΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ</p> <p>Τσιλεπώνη Αικατερίνη</p>	<p>ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΣΕ Η ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID-19</p> <p>Νάνου Ανδρομάχη, Παντελέρη Δέσποινα, Ταραλά Ραφαέλα</p>	<p>ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ</p> <p>Μαδεμλή Δέσποινα, Μπουχορίκου Ευθυμία</p> <p>ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ</p> <p>Εμφιετζίδου Άννα</p>	<p>Η ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</p> <p>Κουτσογεώργου Ελένη</p> <p>ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ</p> <p>Μπαρμπαρούση Μαρία</p> <p>ΑΤΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΦΟΙΤΑ ΣΕ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ</p> <p>Κουτσογεώργου Ελένη</p> <p>ΜΟΥΣΕΙΟΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ:ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ</p> <p>Διαμαντή Βασιλική</p> <p>ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΔΥΟ ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Τσιμπλίδη Ανδριάννα, Τσιμπλίδου Ελισάβετ</p>
<p>13:45</p> <p>ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>14:00</p> <p>ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>14:00</p> <p>ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>14:30</p> <p>ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 8 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

16:15-18:00

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 16:00
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Διαλεκτόπουλος Αθανάσιος, Βλαχόπουλος Λάζαρος, Βλαστάρης Κωνσταντίνος	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ:, Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος, Πεντέρη Ευθυμία, Σταγιόπουλος Πέτρος	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Καραμπατζάκης Δημήτρης, Κοσμίδου Μαίρη, Πατένταλη Βασιλική	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κιουλάνης Σπυρίδων, Στυλιανίδου Ευμορφία, Νταφούλης Βάιος
Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ Θεοδοσίου Ελένη ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ «ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΩ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΖΩ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΩ» Θεοδοσίου Ελένη, Πατσατζάκη Ουρανία BULLYING BY PARENTS AGAINST TEACHERS: THE CASE OF THE NETHERLANDS AND BELGIUM Thanasis Dialektoroulos Η ΠΑΙΓΝΙΩΔΗΣ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ Βλαστάρης Κωνσταντίνος Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ Βουρδόγλου Δήμητρα	ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΗΛΙΑΚΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ Κληρονόμου Χρυσή, Κουκαργιώτη Αθανασία, Κυριακάκη Φωτεινή, Μπαμπαλή Βασιλική, Παγωνάκη Στυλιανή, Παζούλης Παναγιώτης, Πεκτέσογλου Αναστασία ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Παλασίδου Αικατερίνη, Παλασίδου Μαρία Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ Μπρούσας Πρόδρομος	Η ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ- ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ 10ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ Βασιλούδη Ευτυχία, Γαμακίδου Ελισσάβετ, Κολοκοτρώνης Φώτιος ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΛΓΟΡΙΘΜΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΣΚΕΨΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ «ΓΚΡΙΝΙΑΡΗΣ-ΦΙΔΑΚΙ» ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ ΒΕΕΒΟΤ ΣΕ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ Βασιλούδη Ευτυχία, Καλπακίδου Μαρίνα, Κολοκοτρώνης Φώτιος, Σκαράκη Ευαγγελία	ΤΑ ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ «ΣΟΒΑΡΟΥ ΣΚΟΠΟΥ» ΩΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN Καραγιάννη Ελένη «ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΕΡΘΕΙ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΡΑΒΙΑ, ΑΛΛΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΒΑΡΚΑ ΤΩΡΑ» ΜΑΡΤΙΝ ΛΟΥΘΕΡ ΚΙΝΓΚ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ Φαρσάρη Γεωργία ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ Καραγιάννη Ελένη Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΝΤΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ Κατσούγκρη Αναστασία

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
	<p>ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΚΑΣΤΑ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ</p> <p>Κλειίδου Θεοπίστη LEAD FOR PEACE ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΙ/ ΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ</p> <p>Πολίτου Ουρανία ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ</p> <p>Ποζατζίδου Παρασκευή</p>	<p>ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ</p> <p>Τιμπλαλέξη Παρασκευή Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΜΕ LEGO ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΕΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΑΝΩ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ</p> <p>Βασιλούδη Ευτυχία, Κολοκοτρώνης Φώτιος, Σιώπη Ελευθερία ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΣΕ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ</p> <p>Καρακασίδου Ελισάβετ, Καραμπατζάκης Δημήτρης, Νάνου Ανδρομάχη, Τσιωμή Ευαγγελία Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</p> <p>Κορομηλά Νίκη Αικατερίνη, Παπαδοπούλου Στυλιανή</p>	<p>ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ-ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΑΛΛΙΩΣ"</p> <p>Αϊβαλιώτου Αποστολία, Τσιμπανάκου Αφροδίτη Μαρία Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΩΣ ΑΡΩΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ</p> <p>Καρανάσιου Μαρία Νεκταρία, Δαχλύθρα Αθανασία ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ</p> <p>Πούλου Δήμητρα ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ</p> <p>Εγγλέζου Φωτεινή</p>
<p>Διάλειμμα 18:00-18:30</p>	<p>Διάλειμμα 18:00-18:30</p>	<p>Διάλειμμα 18:00-18:30</p>	<p>Διάλειμμα 18:00-18:30</p>

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗ- ΧΑΙΡΕΤΙΣΜΟΙ (ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΟΥ ΩΔΕΙΟΥ)

18:30

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΟΜΙΛΙΑ: Πεντέρη Ευθυμία, Επίκουρη Καθηγήτρια, Δ.Π.Θ.

Θέμα: «Όψεις της διαφορετικότητας και η κοινωνικοπαιδαγωγική αποστολή του σχολείου»

Παρουσίαση του εθίμου της Ειρεσιώνης από τους μαθητές/τριες του 2^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δράμας

Τραγούδια από την χορωδία του 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δράμας

Μουσικό αφιέρωμα: Κατσαβούνη Πωλίνα -σαξόφωνο και τραγούδι, Καλοτραπέζης Αγγελάκης-πιάνο

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

09:15-11:15

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 09:00-11:15
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος, Νταφούλης Βάιος, Σαραφίδου Αικατερίνη	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Κοσμίδου Μαίρη, Μπούτσκου Ευαγγελία, Κιουλάνης Σπυρίδων	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μαρία Δημάση, Ντίνας Κωνσταντίνος, Μπελαδάκης Εμμανουήλ	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Χατζησωτηρίου Χριστίνα, Μαράκη Ελένη, Σαλιγκκτής Αλκιβιάδης, Γρηγοριάδου Λίζα
«ΔΕΝ ΜΕ ΝΟΙΑΖΕΙ ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ. ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΦΙΛΟΙ;»ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΖΩΗΣ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ Λακκοβικιώτη Στεργιανή, Χρυσοπούλου Δέσποινα Ο ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΣ-ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ Καραδαγλή Ευανθία ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ Μαυρίδου Αναστασία, Μπαχαροπούλου Ελισάβετ	«Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ»: ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Αλεξάνδρου Αικατερίνη MISSIONX: TRAIN LIKE AN ASTRONAUT, ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ Πριμικήρη Αθηνά ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 4.0: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ Πριμικήρη Αθηνά ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΠΙ ΣΚΗΝΗΣ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ Χατζηκυριάκου Βασιλική ΠΟΣΟΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΩΝ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΟΝΤΩΝ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕ ΤΟ Ν.4823/2021 Τσιαπλής Νικόλαος	ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΑ ΡΟΜΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ Γαρδάνη Αικατερίνη, ρος Στέργιος ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ, ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ-ΕΝΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΓΕΡΜΑΝΙΚΩΝ Ψυλλάκη Βασιλική ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ Μπόκαρη Σοφία ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ Μπόκαρη Σοφία	ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΓΛΩΣΣΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ Καρούντζου Γεωργία, Καρούντζου Θεοδώρα ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ETWINNING ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ Γεώργα Ευφροσύνη Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ Καρούντζου Γεωργία, Καρούντζου Θεοδώρα VIDEO GAMES ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: ΤΟ ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΛΛΑΓΗΣ Γρόλλιου Μαλαματή

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
<p>Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ. Ο/Η ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΕ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ</p> <p>Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος, Μπαμπλά Έλλη</p> <p>Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ</p> <p>Κωστανίδου Ιωάννα</p> <p>ΓΙΑΤΙ ΣΚΟΤΩΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ; ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΩΝ ΣΤΟ ΛΟΓΟ ΟΜΑΔΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ</p> <p>Αμπατζή Ευδοκία , Πετσάνη Αγγελική</p>	<p>ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ</p> <p>Τσιομπάνου Αναστασία</p>	<p>ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ & ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ</p> <p>Σαχουλίδου Ελένη</p> <p>ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΤΑΞΕΙΣ ΜΕ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ CLIL: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ</p> <p>Δημοσθενίδης Δημήτριος</p>	<p>Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΟΜΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΛΛΑΣ</p> <p>Καλλιοντζή Βασιλική</p> <p>ΕΙΔΙΚΟ Δ.Σ. ΛΑΥΡΙΟΥ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ</p> <p>Καντσιούλη Μαρία, Καραφώτης Αντώνιος</p> <p>ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΟΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ</p> <p>Γίτσου Μαρία, Πρανέντση Αικατερίνη</p> <p>ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΦΗΒΩΝ ΕΝ ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΑΞΗΣ, ΤΟΥ ΣΤΥΛ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΙΑΣ</p> <p>Τουλούπης Θάνος, Χασάπης Δημήτριος</p> <p>Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</p> <p>Καλογραία Μαρία, Ντούκα Αφροδίτη</p>

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
			ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ. ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ Βασιλοπούλου Σοφία
Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:15-12:00	Διάλειμμα 11:15-12:00

**ΠΡΟΘΑΛΑΜΟΣ ΑΙΘΟΥΣΑΣ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ
ΑΝΑΡΤΗΜΕΝΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ (POSTERS)
ΣΑΒΒΑΤΟ 10:30-11:30**

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ. FIRST LEGO LEAGUE: «ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ»

Τσιλεπώνη Αικατερίνη

ΑΝΙΧΝΕΥΤΙΚΑ ΤΕΣΤ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΔΕΥ

Βλαχόπουλος Λάζαρος,

Καρναβάς Βασίλειος,

Κωνσταντινίδης Δημήτριος,

Σαραφίδου Αικατερίνη

ΟΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Αποστόλου Ελευθερία,

Παρασκευοπούλου Χαρά

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

12:00-14:25

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ 12:00:13:30	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ 1 ^ο ΚΑΙ 2 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 12:00-14:00	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ 3 ^ο ΚΑΙ 4 ^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ 12:00-15:00	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 12:00-14:30
<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Ντίνας Κωνσταντίνος, Στυλιανίδου Ευμορφία, Μαράκη Ελένη</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Δημάση Μαρία, Γρηγοριάδου Ελίζα</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Βλαχόπουλος Λάζαρος, Αλβανόπουλος Γεώργιος</p>	<p>ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Παπαοικονόμου Αντώνιος, Σταγιόπουλος Πέτρος, Βλαστάρης Κωνσταντίνος,</p>
<p>Η ΗΘΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ – MOBBING - ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Μαράκη Ελένη Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ΝΤΡΙΑΣ Μπελαδάκης Εμμανουήλ, Χαλκιαδάκης Λεωνίδα Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΤΑΞΗ ΜΕ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ Σαμαρά Νίκη</p>	<p>ΜΕΘΟΔΟΙ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ 12:00-12:55 Δημάση Μαρία ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ 13:00-14:00 Δημάση Μαρία</p>	<p>Ο ΜΥΘΟΣ ΤΗΣ ΠΕΡΣΕΦΟΝΗΣ, ΕΝΑΣ ΠΛΗΡΗΣ, ΘΑΝΑΤΟΛΟΓΙΚΑ, ΜΥΘΟΣ 12:00-13:25 Βλαχόπουλος Λάζαρος ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ 13:35-15:00 Αλβανόπουλος Γεώργιος, Κετάνη Χρυσάνθη, Μπόκαρη Σοφία</p> <p>5^ο ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΑΙΘΟΥΣΑ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ</p> <p>ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ 10:30-12:00 Γιαμακίδου Ελισσάβητ</p>	<p>ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Χατζηωακειμίδου Νικολέτα ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 6-12 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ Πετσάνη Αγγελική ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Καρανικολάου Ελευθερία, Παπαχρήστου Αναστασία Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΩΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ Τούντα Δήμητρα</p>

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
<p>ΔΗΜΟΤΙΚΟ & ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΤΙΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΤΩΝ.. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΩΝ! Κεραμιτσοπούλου Όλγα, Μίκικη Βαΐα- Αλεξάνδρα</p>			<p>PROMOTING INTERCULTURALITY THROUGH COLLABORATIVE ONLINE INTERNATIONAL LEARNING: IMPLICATIONS AND REFLECTIONS BASED ON ETWINNING PROJECTS Mouratoglou Nikolaos ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ: «ΠΡΟΛΗΨΗ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ» Αϊβαλιώτη Ιωάννα, Γκουδεσίδου Σοφία, Παπαδοπούλου Δήμητρα, Φυρινίδου Δήμητρα Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΩΣ ΜΕΣΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΣΕΡΡΩΝ Παπουτσής Αλέξανδρος ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΒΑΘΜΙΔΑΣ ΤΟΥ 1ΟΥ ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Α΄ ΑΘΗΝΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ "ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ" Σισμανίδου Θεοδώρα "ΤΟ ΣΑΚΙΔΙΟ: ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ- ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ" Πλακαρού Ευτυχία</p>
<p>13:30 ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>14:00 ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>	<p>14:30 ΛΗΞΗ ΠΡΩΙΝΗΣ ΣΥΝΕΔΡΙΑΣ ΜΕΣΗΜΕΡΙΑΝΟ ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ</p>

ΣΑΒΒΑΤΟ 9 ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2023

ΠΑΡΑΛΛΗΛΕΣ ΣΥΝΕΔΡΙΕΣ

16:15-18:00

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ 16:00-18:15
ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Αγγελίδης Παναγιώτης, Μιχαηλίδης Γρηγόρης, Φιλιππίδης Γεώργιος	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Μπιρμπίλη Μαρία Διαλεκτόπουλος Αθανάσιος,, Κωστενίδου Ιωάννα	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Πλατσίδου Μαρία, Χατζηνικολάου Σοφία, Μπελαδάκης Εμμανουήλ	ΠΡΟΕΔΡΕΙΟ: Τσιάντος Βασίλειος, Πασχαλίδης Νικόλαος, Παπαδοπούλου Σαββατούλα,
ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΕΛΙΚΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ Αμπράζη Ζωή, Σιάτρη Χάρη, Φραγγοπούλου Σμαρώ ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ Ξενή Έλενα ΟΤΑΝ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΠΑΡΕΑ... ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΖΙΑΝΝΙ ΡΟΝΤΑΡΙ Ξενή Έλενα	ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: CLIL ΚΑΙ TRANSLANGUAGING Χαραλαμπόγλου Νικολέτα ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ: «ΠΩΣ ΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ Ντόγκα Χρυσή ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ :ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ (ODD) Ξενίδου Θένια	ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ Αμανατίδου Ελένη Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ Θεοδώρου Μαρία Η ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΕΡΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΒΑΚΑ Θεοδώρου Μαρία Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Κ.Ι.Ε.Π.Ε.) ΣΤΟΝ ΒΑΘΜΟ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΣΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ Μιχαλούδη Θεοδώρα	ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ Λυμπέρης Γιώργος Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΜΟΤΕΧΝΩΝ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ Τσιότσικα Μαγδαληνή ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΡΟΜΑ ΜΑΘΗΤΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ 6ΟΥ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ Καραγιαννακίδου Έλλη-Αικατερίνη RITUELLE GEWALT MIT IN UNSERER GESELLSCHAFT, DAS SCHWEIGEN BRECHEN Panoria Panagiota

ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΜΙΚΡΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΔΗΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ	ΑΙΘΟΥΣΑ ΤΗΛΕΔΙΑΣΚΕΨΗΣ
<p>ΠΑΙΔΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: Η ΠΟΥΛΑΝΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ</p> <p>Ξενή Έλενα</p> <p>ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ</p> <p>Ξυδά Χριστίνα</p> <p>ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ</p> <p>Μπουκόρου Βασιλική, Παπαδοπούλου Αθηνά, Φιλιππίδης Γεώργιος</p>	<p>Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ</p> <p>Μαζαράκη Αφροδίτη</p> <p>ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΟ 3Ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ</p> <p>Μαυροειδή Σμαράγδα</p> <p>ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΜΕ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ΞΕΝΗΣ: ΣΤΑΣΕΙΣ & ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ</p> <p>Ανδρούτσου Νεφέλη Παρθένα</p>	<p>ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ</p> <p>Τσούτσας Γεώργιος Νικόλαος</p> <p>ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ</p> <p>Τσαχαλίδου Παναγιώτα</p>	<p>FINDE UND ENTDECKE DEIN WARUM</p> <p>Panoria Panagiota</p> <p>ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΩΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΛΥΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ ΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ</p> <p>Κατσιούλα Παναγιώτα, Μπούτσκιου Λεμονιά</p> <p>Η ΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑΣ</p> <p>Παπαχρήστου Μαρία, Τσομώκου Χριστίνα</p> <p>ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ</p> <p>Αλεξιάδου Αναστασία-Σοφία</p> <p>Ο ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΕΠΥ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ</p> <p>Γκαϊδατζή Χρυσή</p>
<p>Διάλειμμα 18:00-19:00</p>	<p>Διάλειμμα 18:00-19:00</p>	<p>Διάλειμμα 18:00-19:00</p>	<p>Διάλειμμα 18:15-19:00</p>

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ (ΜΕΓΑΛΗ ΑΙΘΟΥΣΑ ΩΔΕΙΟΥ)

19:00

ΟΜΙΛΙΑ: Αγγελίδης Παναγιώτης, Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων Πανεπιστημίου Λευκωσίας,

Διευθυντής Έδρας UNESCO, Καθηγητής Σχολής Εκπαίδευσης Τμήμα Παιδείας

Θέμα: «Η πρόκληση του πλουραλισμού στο σύγχρονο σχολείο»

ΛΗΞΗ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ

Συμπεράσματα -Στρογγυλό τραπέζι με συντονιστές/στριες:

Αγγελίδης Παναγιώτης, Πλατσίδου Μαρία, Τσιάντος Βασίλειος, Πεντέρη Ευθυμία, Σαραφίδου Αικατερίνη

Επιστημονική Επιτροπή 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Angelides Panayiotis, Vice Rector for Academic Affairs, Professor at the University of Nicosia, Cyprus, Director of UNESCO Chair
Baros Wassilios, Professur, der Paris- Lodron-Universitat Salzburg
Chatzipanagiotidou Anna, Associate Professor Frederick University, Cyprus
Michailidis Grigoris, Assistant, Professor University Of Nicosia
Violeta Djondjorova Ioannidi, Assistant Professor, Paisii Hilendarski University of Plovdiv
Αλβανόπουλος Γιώργος, Προϊστάμενος ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Δράμας
Βλαστάρης Κωνσταντίνος, Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου Καβάλας
Βλαχόπουλος Λάζαρος, Ψυχολόγος, Ε.Δ.Υ. Δράμας
Γρίβα Ελένη, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Δημάση Μαρία, Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Διαλεκτόπουλος Αθανάσιος, Διευθυντής Δ.Π.Ε. Δράμας
Λαμπρίδης Ευθύμιος, Αναπληρωτής Καθηγητής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης
Καραμπατζάκης Δημήτρης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πληροφορικής Διεθνές Πανεπιστήμιο της Ελλάδος
Κιουλάνης Σπυρίδων, Διευθυντής Δ..Δ..Ε. Δράμας
Κοσμίδου Μαίρη, Αναπληρώτρια Περιφερειακή Διευθύντρια Α.Μ.Θ.
Κωτόπουλος Τριαντάφυλλος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Μαράκη Ελένη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Ηρακλείου
Μούσιου Όλγα Μυλωνά, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Φλώρινας
Μπελαδάκης Εμμανουήλ, Διευθυντής Δ.Π.Ε. Ηρακλείου
Μπιρμπίλη Μαρία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Δυτικής Θεσσαλονίκης
Μπούτσκου Ευαγγελία, Διευθύντρια ΔΠΕ, Δυτικής Θεσσαλονίκης
Νταφούλης Βάιος, Διευθυντής Παιδοψυχιατρικού Τμήματος Γ.Ν.Θ. Ιπποκράτειου
Ντίνας Κωνσταντίνος, Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας
Παναγιωτίδου Αναστασία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ-06 Έβρου & Καβάλας

Οργανωτική Επιτροπή 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.

Πρόεδρος
Κωνσταντινίδης Δημήτριος
Αντιπρόεδρος
Σαραφίδου Κατερίνα
Γραμματέας
Πατένταλη Βασιλική
Ταμίας
Κυδά Σωτηρία
Μέλη
Βλαστάρης Κωνσταντίνος
Παπαδοπούλου Σαββατούλα
Τσιλεπώνη Κατερίνα
Γρηγοριάδου Ελίζα
Γραμματεία 7ου Διεθνούς Συνεδρίου ΕΤ.Ε.Α.Δ.
Αβράμη Αναστασία
Αβραμίδου Στέλλα
Βελένη Ευαγγελία
Γκογκάκη Παναγιώτα
Δημητριάδης Κυριάκος
Ιπποκράτους Φωτεινή
Ιωαννίδου Κυριακή Ραφαηλία
Καράκελε Σύμη
Κυριακίδου Φωτεινή
Κωνσταντινίδου Όλγα
Κωνσταντινίδου Αθανασία
Κωνσταντινίδης Φίλιππος
Μπάγγαλα Στεργιανή
Μπότσας Παναγιώτης
Κάντζα Γεωργία

<p>Παπαοικονόμου Αντώνιος, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Πολιτικών Επιστημών, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης</p> <p>Πεντέρη Ευθυμία, Επίκουρη Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</p> <p>Πλατοΐδου Μαρία, Καθηγήτρια, Πανεπιστήμιο Μακεδονίας</p> <p>Ρεκαλίδου Γαλήνη, Ομότιμη Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</p> <p>Σαλιγκτής Αλκιβιάδης, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Δράμας</p> <p>Σαραφίδου Κατερίνα, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Ροδόπης</p> <p>Σέμογλου Κλειώ, Ειδικό Διδακτικό Προσωπικό Φυσικής Αγωγής, Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας</p> <p>Σταγιάπουλος Πέτρος, Προϊστάμενος ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Ανατολικής Θεσσαλονίκης</p> <p>Στυλιανίδου Ευμορφία, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Ξάνθης</p> <p>Τζωρτζάκης Γιάννης, Συντονιστής Ε.Ε. Π.Δ.Ε. Πελοποννήσου</p> <p>Τσιάντος Βασίλειος, Καθηγητής, Διεθνές Πανεπιστήμιο Ελλάδας</p> <p>Φιλιππίδης Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</p> <p>Φύκαρης Ιωάννης, Αναπληρωτής Καθηγητής, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων</p> <p>Χατζησωτηρίου Χριστίνα, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Παν. Λευκωσίας</p> <p>Χατζηφωτίου Σεβαστή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης</p> <p>Χατζηνικολάου Σοφία, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Χαλκιδικής</p>	<p>Κωστενίδου Ιωάννα</p> <p>Λατρόβαλη Ελισάβετ Ιωάννα</p> <p>Παπανώτας Γεώργιος</p> <p>Πασχαλίδης Νικόλαος</p> <p>Πεκτέσογλου Αναστασία</p> <p>Σαραφίδου Μαρία</p> <p>Σαραφίδου Αναστασία</p> <p>Σουλτανίδου Μαρία</p> <p>Χατζηαλεξιάδου Μερόπη</p> <p>Χατζηνάστου Σουλτάνα</p>
--	---

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΞΕΝΟΓΛΩΣΣΩΝ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

1.**PARENT-TO-TEACHER BULLYING: THE CASE OF THE NETHERLANDS AND BELGIUM**

Dr. Thanasis Dialektopoulos, Director of Primary Education in Drama

In recent years, a phenomenon that keeps taking increasing dimensions in the field of Education are parents who show up at school in an argumentative and even aggressive mood. They don't trust and question the school in every aspect and almost on a daily basis they create friction with the teachers on various important or even completely insignificant issues. Teachers become victims of several forms of intimidation and victimization and are exposed to the risk of prosecution and arrest.

While in Greece the phenomenon of aggressive behavior of parents towards teachers is constantly evolving and forming special characteristics, it is not uncommon in other countries. A survey by the Dutch Ministry of Education, Culture and Science on the aggressive behavior of parents of pupils in primary and secondary education found that one in nine teachers interviewed, said they were threatened by parents once a year or once a month. Teachers reported that parents of primary school pupils damage or destroy school property once or twice a year or once a month at a rate of 2%. The same applies to secondary education at a rate of 1% as well as for parents of special education students at a rate of 2%.

The consequences of verbal abuse (36% primary education, 29% secondary education) can be summarized as follows:

- The teacher no longer participates in parenting discussions alone, but with a colleague (especially when problems are expected)
- Feels temporarily disturbed (moodiness, poor sleep, etc).
- Disturbed relationship with school principal as a result of feeling not properly supported
- He is particularly careful in communicating with parents, even more careful in monitoring the progress of students in terms of their assessment.
- An unpleasant relationship with parents is created.

2.

PROMOTING INTERCULTURALITY THROUGH COLLABORATIVE ONLINE INTERNATIONAL LEARNING: IMPLICATIONS AND REFLECTIONS BASED ON ETWINNING PROJECTS

Mouratoglou Nikolaos, PhD in Pedagogy, Educational Technology and Educational Psychology, Pedagogical and Monitoring Coordinator, European School Education Platform

In an increasingly interconnected world, fostering intercultural competence is imperative to contribute to global citizenship. The current manuscript explores the transformative potential of Collaborative Online International Learning (COIL) as a lever for promoting interculturality, with a specific focus on eTwinning projects.

The aim is to showcase how these projects can contribute to the improvement of students' competences, as well as the socialisation of students with a different cultural background, given that eTwinning projects, serve as dynamic pedagogical spaces to engage in meaningful cross-border collaborations. The manuscript attempts to illustrate the implications of utilising eTwinning projects as a means of intercultural exchange and highlights the multifaceted benefits derived from such endeavors.

eTwinning projects not only contribute to language acquisition but also cultivate empathy, tolerance, and a nuanced appreciation for cultural diversity. In addition, the integration of Information Communication Technologies (ICT) in eTwinning projects enhances students' and teachers' digital competence. The infusion of ICT tools facilitates seamless communication, collaboration, and resource-sharing across borders, providing participants with a practical understanding of digital tools. This integration not only prepares students for the demands of the digital age but also nurtures digital literacy and adaptability.

By intertwining intercultural learning with digital skills acquisition, eTwinning projects emerge as powerful catalysts for shaping intercultural aware and digital literate future citizens equipped with the essential competences for navigating effectively in their future lives and careers.

3.

RITUELLE GEWALT MIT IN UNSERER GESELLSCHAFT, DAS SCHWEIGEN BRECHEN

Panoria Panagiota, Fachkraft für Prävention und Intervention für sexuelle Gewalt und Missbrauch. Lehrerin und Schulsozialarbeiterin

Der vorliegende Vortrag befasst sich mit dem Thema "Sexuelle Rituelle Gewalt", Mein persönlicher Anlass für dieses Thema war und ist, dass ich seit vielen Jahren mit unterschiedlichen Menschen auf unterschiedlichen Kulturen, Länder, Alter und Leben Situationen arbeite. Frauen, Kinder aber auch Männer, die während ihres Lebens körperliche, emotionale und sexuelle Gewalt erfahren habe. Wer vernimmt, dass mitten i unserer Gesellschaft in Geheimen Kinder, Jugendliche, Frauen aber auch Männer rituell missbraucht werden und wer konkrete Schilderungen solcher Rituale hört, reagiert verständlich Weise mit großer Skepsis.

Hinter der gezielten Spaltung durch Folter und Bedrohung stehen manifeste Interessen krimineller Organisationen. Es handelt sich bei den organisierten rituellen Gewalt, um zwei verschiedenen Strukturen, die eng miteinander verknüpft sind und kooperieren. Zum einem geht es um m mafiöse Netzwerke, die ihr kommerziellen Geschäft etwa aus Drogenhandel, Prostitution und Pornographie beziehen. Zum andern geht es um sektenartige Gruppierungen, die ihre Struktur um eine Ideologie ranken und diese in menschenwürdige verachtenden Dogmen, Ritualen und Kodizes verankern.

Opfer von Rituellem sexueller Gewalt und Pädokriminalität bewegen sich im Dunkelfeld der Gesellschaft. Sie werden nicht als solche wahrgenommen und finden deshalb auch nicht die Unterstützung, die sie eigentlich dringend brauchen. Es besteht Handlungsbedarf in allen Bereichen der Gesellschaft, Es ist wichtig Rituelle Gewalt in der Interaktion mit anderen Formen des organisierten Verbrechens und verschiedener Ausbeutungssituationen zu sehen und zu bekämpfen. Einige Opfer von Rituellem Gewalt werden explizit für Prostitution und Pornodarstellungen „programmiert“ und diesen den Tätern so als Einnahmequelle. Der Frauenhandel und die Zuhälterei sind nach wo vor sehr lukrativ und finden in einem Umfeld von wachsender Nachfrage nach sexuellen Dienstleistungen statt.

Im Unterschied zum Drogenhandel können Frauen und Kinder immer wieder verkauft und ausgebeutet werden. Die Nachfrage nach käuflicher Sex übersteigt das freiwillige Angebot bei weitem und fördert dadurch direkt den Frauenhandel und die Zwangsprostitution.

Wenn verschiedene wichtige Institutionen unserer Gesellschaft geschult werden, Symptome von Rituellem Gewalt zu erkennen und Opfern zu helfen, können die Täter ihre finsternen Machenschaften nicht unerkannt wie bisher ausüben.

4.**FINDE UND ENTDECKE DEIN WARUM**

Panoria Panagiota, Fachkraft für Prävention und Intervention für sexuelle Gewalt und Missbrauch. Lehrerin und Schulsozialarbeiterin

Jede Hilfsorganisation kann erklären, Was sie macht. Die meisten sind auch in der Lage zu wissen, warum sie es machen. Und dabei ist es es genau diese Frage, die letztlich immer entscheidend ist.

Weißt du ja was ich an meinem Leben und meiner Arbeit liebe? Ich kann jeden Tag Dinge tun, die ich liebe. Ich kann Menschen dazu inspirieren, inspirierende Dinge zu tun. Das ist das Schönste auf der Welt. Das Schönste daran sind die verschiedenen Möglichkeiten, wie ich das erreichen kann. Das ist wirklich wunderbar. Ich möchte Menschen vorantreiben, damit sie ihre Spur auf dieser Welt hinterlassen können.

Ein erfülltes Leben zu haben, bedeutet Menschen zu helfen, immer etwas besser zu sein als am Vortag.

Die Wirkung eines Warum besteht darin, unsere Welt zum Besseren zu verändern. Die Chance einer Organisation besteht nicht darin, die Org zu finden, die perfekt zu uns passt. Die Chance besteht darin, die perfekte Organisation füreinander zu schaffen. Es ist wichtig Beziehungen zu pflegen, um das Leben der anderen zu bereichern. Das Team in der Organisation ist keine Gruppe von Menschen, die zusammenarbeiten. Ein Team ist eine Gruppe von Menschen, die einander vertrauen. Im Warum geht es darum, wer wir sind, nicht was wir gerne eines Tages aus der Organisation machen würden.

Führungskräfte sind diejenigen , die den Mut haben, voranzugehen und den Weg für andere zu ebneten. Kennst du dein Warum?

5.

PRESENTATIONS THAT DO NOT DERIVE FROM THE GENERAL TITLE OF THE CONFERENCE

Urska Novinic, Kindergarten teacher Miskolin, Ljubljana, Slovenia

We understand the importance of active citizenship, that is why we have decided to start a project about sustainable mobility and active lifestyle with children in our kindergarten in cooperation with our international partners in Erasmus+ project.

We want to present our work with children, methods and examples of good practice in the field of active citizenship. Movement and healthy lifestyle are very important for children, and we are also aware of the positive effects of using sustainable means of transport on the environment. That's why we have encouraged children to an even more active lifestyle, taught them about the importance of using environmentally friendly means of transport, because children carry the habits they acquire in the preschool period with them into life, into adulthood. By implementing the project with our partners, we had a positive impact on children, on their travel habits, and consequently on parents and wider environment. Since the project was focused on movement in nature, this also has had a positive effect on children with special needs, as they relaxed there, nature has a positive effect on all areas of the child's development.

Activities in the project were planned and we ensured that activities were a challenge for the children and that they were set in a high quality and systematic manner. As result we have contributed to a better quality of teaching, a sustainable ecological one oriented individual and towards active citizenship. In this way we have involved individuals both on locally and globally levels.

ΠΕΡΙΛΗΨΕΙΣ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΙΑΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

6.

«Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΚΑΤΑΣΚΗΝΩΤΙΚΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗΣ»: ΕΓΚΥΡΟΤΗΤΑ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ

Αλεξάνδρου Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ71, MSc

Η συμπεριληπτική εκπαίδευση των ατόμων με αναπηρία βρίσκεται στο επίκεντρο της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής υπογραμμίζοντας τον πολυδιάστατο χαρακτήρα της, στην επίκαιρη συνθήκη της διαφορετικότητας στην παιδεία (Göransson κ.α., 2019). Η διαχείριση ετερόκλητων πληθυσμών εντός του εκπαιδευτικού πλαισίου αποτελεί μια ολοένα και αυξανόμενη πρόκληση για όλα τα μέλη της εκπαιδευτικής κοινότητας (Forlin & Chambers, 2017).

Παρόλο το έντονο ενδιαφέρον των τελευταίων ετών προς αυτήν την κατεύθυνση, παρατηρείται έλλειψη προγραμμάτων που να εφαρμόζονται σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα εκτός σχολείου όπως σε δομές εκπαίδευσης, αθλητισμού και ψυχαγωγίας με σκοπό την υιοθέτηση μιας κουλτούρας ένταξης ατόμων με αναπηρία (Carballo κ.α., 2019). Ο σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η επικαιροποίηση του προγράμματος «Η Δύναμη της Κατασκηνωτικής Ενσωμάτωσης» το οποίο στοχεύει στην ενσωμάτωση παιδιών με αναπηρία στο εκπαιδευτικό περιβάλλον της κατασκήνωσης με παιδιά χωρίς αναπηρία. Αρχικά, ελέγχθηκε η Εγκυρότητα Περιεχομένου (Content Validity) του προγράμματος από τρεις επιστήμονες της Παιδαγωγικής. Στη συνέχεια, πραγματοποιήθηκε η εφαρμογή του προγράμματος καθώς και η περιγραφική παρατήρηση του βαθμού υλοποίησης των σκοπών και των στόχων. Τέλος, ολοκληρώθηκε η καταγραφή των πτυχών που εξετάζει το πρόγραμμα ως προς την θεωρητική βάση και υλοποίηση του.

Συμπερασματικά, αποφαίνεται μέσω των προαναφερθέντων μεθόδων ανάλυσης και αξιολόγησης, ότι το πρόγραμμα προωθεί τον σκοπό και τους στόχους του βασισμένο σε επιστημονικά κριτήρια ελέγχου του θεωρητικού πλαισίου και της πιλοτικής εφαρμογής ενώ κρίθηκε ότι πληροί τα κριτήρια επιστημονικής εγκυρότητας, παιδαγωγικής σκοπιμότητας και καταλληλότητας (ΙΕΠ, 2017), στοχεύοντας στην ενημέρωση, την εκπαίδευση, την κατάρτιση και την ευαισθητοποίηση καθώς απευθύνεται στην εξωσχολική εκπαιδευτική κοινότητα. Τέλος, η παρούσα έρευνα υπογραμμίζει την αναγκαιότητα υλοποίησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων με βασική θεματική την ενίσχυση της φιλοσοφίας συμπερίληψης της διαφορετικότητας σε πολλαπλά εκπαιδευτικά πλαίσια.

7.

ΑΝΙΧΝΕΥΤΙΚΑ ΤΕΣΤ ΥΨΗΛΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΣΔΕΥ (ΜΙΑ ΠΟΛΥΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ)

Βλαχόπουλος Λάζαρος, Σχολικός Ψυχολόγος
Καρναβάς Βασίλειος, Σχολικός Σύμβουλος Π.Ε.

Κωνσταντινίδης Δημήτριος, ΠΕ70, Διευθυντής 6^{ου} Δημοτικού Σχολείου Δράμας, MSc
Σαραφίδου Αικατερίνη, Διευθύντρια Δ.Π.Ε. Ροδόπη

Τα ΣΔΕΥ-ΕΔΥ σχεδιάστηκαν εξ' αρχής ως ένα πολύ ισχυρό συμπεριληπτικό εργαλείο. Η ειδική αγωγή προσέφερε τους ειδικούς της (aka: ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και ειδικούς παιδαγωγούς) και η γενική αγωγή την αγκαλιά της στα παιδιά με Ειδικές Εκπ/κές Ανάγκες.

Ένα ΣΔΕΥ απαρτίζεται (πιο συχνά από ότι όχι) από 5 σχολεία και φυσικά ισάριθμες ΕΔΥ.

Σαν θεσμός έχει αγκαλιαστεί από τα σχολεία, από την αρχή. Αυτό φυσικά δεν σημαίνει πως δεν υπάρχουν πολλά που μπορούν και πρέπει να γίνουν ακόμη.

Τα ΣΔΕΥ σαν κάθε θεσμός, χρειάζονται χρόνο και κόπο για να πάρουν τη θέση που αξίζει να έχουν για χάρη των παιδιών μας. Γονείς, παιδαγωγοί και πιο ειδικοί χέρι - χέρι στηρίζουν το παιδαγωγικό τρίγωνο στην κορυφή του οποίου λάμπουν σαν αστέρια και μας καθοδηγούν τα πολύτιμα παιδιά μας. Το ζωντανό μέλλον.

Τα σχολεία δεν είναι διαγνωστικά κέντρα. Έχουν το πλεονέκτημα της άμεσης επαφής με τα παιδιά, τους γονείς και τους εκπ/κούς του κάθε παιδιού. Αντίθετα από τα ΚΕΔΑΣΥ που είναι μια κατάσταση σε σημαντικό βαθμό In Vitro τα ΣΔΕΥ λειτουργούν In Vivo στα πολύβουα ζωντανά σχολεία μας. Με αυτή την έννοια χρειάζονται και δικά τους εργαλεία. Η παρατήρηση είναι πολύ σημαντική και εκ των ων ουκ άνευ, τα ψυχομετρικά εργαλεία μας κερδίζουν πολύτιμο χρόνο αφού (ακόμα) τα ΣΔΕΥ έχουν πολλά σχολεία και πολλά παιδιά. Οι συνθήκες απαιτούν περισσότερα screening εργαλεία σε σχέση με τα μεγαλύτερου βάρους (αλλά και πιο απαιτητικά σε ορθές συνθήκες επίδοσης) εργαλεία των ΚΕΔΑΣΥ.

Σε αυτή την πολυανακοίνωση θα προταθούν τέτοια screening type τεστς, σαν βεντάλια, για να καλύψουν τα πολλά θέματα (στον κατάλληλο κάθε φορά συνδυασμό) με τα οποία ασχολούνται οι ΕΔΥ.

Κάποια ήδη σταθμισμένα, κάποια με πιλοτική στάθμιση ως τώρα που μπορούν όμως πια – θεωρούμε – να χρησιμοποιηθούν και α) να βοηθήσουν (έχοντας πάντα υπόψη στο μυαλό πως το κάθε τεστ είναι εργαλείο, όχι πανάκεια) και β) να συνεχίσουν έτσι να «δοκιμάζονται» και να συλλέγονται περαιτέρω κανονιστικές πληροφορίες.

Τεστ άγχους (PSS, STAI-C), θρήνου (VGS25), σχολικής προσαρμογής (SAT), προσωπικότητας (DaT / scr.), IQscr (matrix), οπτικοκινητικού συντονισμού (VMI), οικογενειακών σχέσεων (FRI) και τέλος ένα checklist προσχολικών δεξιοτήτων για νήπια που δεν προσαρμόζονται σε τυπικές δοκιμασίες.

8.**Η ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΚΑΙ Η ΠΑΡΑΦΡΑΣΗ ΩΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΓΙΑ ΜΑΘΗΤΕΣ/-ΤΡΙΕΣ ΜΕ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΙΚΗΣ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗΣ: ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ**

Γαλαξίδου Ζωή, Φιλολόγος, 1ο ΕΠΑΛ Κατερίνης, Απόφοιτος Ψυχολογίας ΑΠΘ
Σαμαρά Αθηνά, Απόφοιτος Φ.Π. Ιωαννίνων, Απόφοιτος Ψυχολογίας ΑΠΘ

Στη διάρκεια των τελευταίων δεκαετιών έχουν γίνει πολλές έρευνες σχετικά με τις στρατηγικές που μπορούν να βελτιώσουν την ικανότητα αναγνωστικής κατανόησης των παιδιών, έρευνες που αφορούν κυρίως παιδιά τυπικής ανάπτυξης, αλλά και παιδιά με δυσκολίες μάθησης. Δύο τέτοιες στρατηγικές που φάνηκε ότι επιδρούν καθοριστικά στην αναγνωστική κατανόηση και συνδέονται στενά μεταξύ τους στη διδακτική διαδικασία, είναι αυτές της περίληψης και της παράφρασης. Η παρούσα βιβλιογραφική ανασκόπηση μελετά τις στρατηγικές αυτές, όπως έχουν εφαρμοστεί κατά τα τελευταία 15 χρόνια σε έρευνες-παρεμβάσεις στη διδασκαλία μαθητών και μαθητριών με δυσκολία αναγνωστικής κατανόησης και τα αποτελέσματα που έδειξαν να έχουν πάνω στην ικανότητα κατανόησης των παιδιών αυτών. Παρότι είναι λίγες οι έρευνες αυτές, φαίνεται ότι η περίληψη και η παράφραση αποτελούν αποτελεσματικές στρατηγικές για την βελτίωση της αναγνωστικής κατανόησης των παιδιών αυτών και αυτό είναι ένα εύρημα που καθιστά απαραίτητη την εφαρμογή τους από τους εκπαιδευτικούς.

9.

ΑΦΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΣΕ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΙΑΤΑΡΑΧΩΝ

Γεωργιάδου Ελευθερία, Νηπιαγωγός, Μεταπτυχιακό Δίπλωμα “Επιστήμες Διαταραχών Επικοινωνίας” Πανεπιστήμιο Μακεδονίας

Σκοπός: Η παρούσα έρευνα επικεντρώνεται στην Αφηγηματική Ικανότητα σε Ποικιλομορφία Επικοινωνιακών Διαταραχών αγοριών νηπιαγωγείου, (3 Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, 1 Προβλήματα Κώφωσης, χρήση μονόπλευρου Κοχλιακού Εμφυτεύματος και συνοδά προβλήματα λόγου και ομιλίας και 1 Αναπτυξιακή Γλωσσική Διαταραχή).

Μεθοδολογία: Το ιδιαίτερο αφηγηματικό προφίλ τους, μετρήθηκε και αξιολογήθηκε σε επίπεδο μικροδομής μέσα από διαγνωστικά εργαλεία (Δοκιμασία Εκφραστικού Λεξιλογίου-ΔΕΛ & Πληροφοριακής & Γραμματικής Επάρκειας-ΠΛ&ΓΡ), δομημένο γλωσσικό δείγμα (Πρωτόκολλο έρευνας-προσωπικά αφηγήματα “Πες μου μια ιστορία για...”) και γλωσσικούς δείκτες. Τα δεδομένα σκιαγράφησαν την αφηγηματική ικανότητα, τη γλωσσική παραγωγικότητα, τη λεξιλογική και σημασιολογική ποικιλομορφία και τη μορφοσυντακτική πολυπλοκότητα του κάθε παιδιού μετά την ενδελεχή ανάλυση του γλωσσικού τους δείγματος, αντικατοπτρίζοντας το επίπεδο γλωσσικής τους ικανότητας. Τα γλωσσικά δείγματα των παιδιών συγκρίθηκαν με εκείνα Τυπικής Ανάπτυξης ίδιας χρονολογικής ηλικίας και με Τυπικής Ανάπτυξης μικρότερης χρονολογικής ηλικίας. Η στατιστική δοκιμασία που πραγματοποιήθηκε ήταν η Independent Sample t-test. Ως στατιστική σημαντικότητα ορίστηκε η τιμή $p < 0,05$ (SPSS v.24 software).

Αποτελέσματα: Βρέθηκε στατιστικά σημαντική διαφορά μόνο στο δείκτη Μέσο Μήκος Εκφωνήματος-MLU μόνο με την ομάδα τυπικών συνομηλίκων, καθώς και στη ΔΕΛ και στη ΠΛ&ΓΡ και με τις δύο ομάδες τυπικής ανάπτυξης. Στη μέτρηση του Συνολικού Αριθμού Λέξεων-TNW, Συνολικού Αριθμού Εκφορών-TNU και Αριθμού Διαφορετικών Λέξεων-NDW καθώς και στις Γραμματικές Κατηγορίες (ρήματα, ουσιαστικά, άρθρα, επίθετα, αντωνυμίες, επιρρήματα, κειμενικοί δείκτες, άλλα) παρουσίασαν διακυμάνσεις στις επιδόσεις τους (μη στατιστικά σημαντικές).

Συμπεράσματα: Το αφηγηματικό προφίλ μικροδομής παιδιών με Επικοινωνιακές Διαταραχές που αναδύθηκε παρουσίασε ορισμένες ιδιαιτερότητες με διαφορές και ομοιότητες με τις ομάδες τυπικής ανάπτυξης.

10.**ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ ΣΤΑ ΚΕΝΤΡΑ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΤΗΣ Γ΄ ΑΘΗΝΑΣ**

Γεωργοπούλου Σωτηρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ03, MSc, PhD, 1ο ΚΕΔΑΣΥ Γ΄ Αθήνας
Σιόλου Ευδοξία, Εκπαιδευτικός ΠΕ03, MSc, PhD, 1ο ΚΕΔΑΣΥ Γ΄ Αθήνας

Η επαγγελματική ικανοποίηση αποτελεί μια πολυσυζητημένη έννοια που έχει ευρέως μελετηθεί εξαιτίας της ισχυρής σύνδεσής της με την παραγωγικότητα, την αυτοαποτελεσματικότητα και την προσωπική πρόοδο των εργαζομένων. Στην παρούσα έρευνα διερευνάται ο βαθμός επαγγελματικής ικανοποίησης των εργαζομένων στα Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης Συμβουλευτικής & Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ) της Γ΄ Αθήνας, της Περιφερειακής Διεύθυνσης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Αττικής. Για το σκοπό της έρευνας χρησιμοποιήθηκε η κλίμακα μέτρησης επαγγελματικής ικανοποίησης JSS (Job Satisfaction Survey) του Paul E. Spector, η οποία διαιρείται σε εννέα υποκλίμακες που μετρούν τις διαστάσεις της επαγγελματικής ικανοποίησης (Αμοιβή, Προαγωγή, Εποπτεία_Επίβλεψη, Προνόμια_Οφέλη, Ενδεχόμενες_Ανταμοιβές, Συνθήκες_λειτουργίας, Συνάδελφοι, Φύση_Εργασίας, Επικοινωνία). Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν οι εργαζόμενοι των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. της Γ΄ Αθήνας. Σύμφωνα με τα πρώτα αποτελέσματα οι εργαζόμενοι στα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Γ΄ Αθήνας παρουσιάζουν μέτριο βαθμό επαγγελματικής ικανοποίησης. Επιπλέον παρατηρούνται διαφοροποιήσεις στο βαθμό της επαγγελματικής ικανοποίησης των εργαζομένων σε συνάρτηση με τα δημογραφικά και τα επαγγελματικά τους χαρακτηριστικά.

11.**Ο ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΔΕΠΥ ΚΑΙ Η ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΑ ΠΛΑΙΣΙΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΙΚΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

Γκαϊδατζή Χρυσή, Υποψήφια Διδάκτωρ, Πανεπιστήμιο Frederick

Τα παιδιά με διάγνωση ΔΕΠΥ παρουσιάζουν υψηλότερα ποσοστά θυματοποίησης σε σύγκριση με αυτά που δεν εμπíπτουν στη διαταραχή ενώ σχετίζεται σημαντικά με τον εκφοβισμό και συγκεκριμένα με τις φτωχές σχέσεις με τους συνομηλίκους. Η παρουσία θυματοποίησης από συνομηλίκους έχει θετική συσχέτιση με την κατάθλιψη και το άγχος, τα κοινωνικά προβλήματα, την παραβατική και την επιθετική συμπεριφορά στα παιδιά με ΔΕΠΥ. Τείνουν να είναι αντιπαθείς από την πλειοψηφία των συνομηλίκων τους και να έχουν λίγες φίλιες που να βασίζονται κατά βάση στην ανταπόδοση ενώ μπορεί να περιέχουν περισσότερες συγκρουσιακές καταστάσεις και λιγότερη οικειότητα σε σχέση με τις φίλιες παιδιών χωρίς ΔΕΠΥ. Η παρουσία θυματοποίησης έχει συνδεθεί με επιπλοκές στην εξέλιξη της ΔΕΠΥ καθώς η θυματοποίηση από συνομηλίκους έχει θετική συσχέτιση με την κατάθλιψη και το άγχος, τα κοινωνικά προβλήματα, την παραβατική και την επιθετική συμπεριφορά στα παιδιά με ΔΕΠΥ (Humphrey, Storch, & Geffken, 2007; Sciberras et al., 2012). Η θυματοποίηση είναι γνωστό ότι σχετίζεται επίσης με εσωτερικά, καταθλιπτικά και ψυχοσωματικά συμπτώματα και παρουσιάζει τάση να επιμένει και να εντείνεται στην ενηλικίωση (Copeland, Wolke, Angold, & Costello, 2013; Leadbeater, Thompson, & Sukhawathanakul, 2014).

Σκοπός της παρούσας έρευνας η παρουσίαση του εκφοβισμού που δέχονται τα παιδιά με ΔΕΠΥ στον σχολικό περιβάλλον στον κυπριακό χώρο. Θα γίνει προσπάθεια να αναδειχθεί επίσης το έλλειμμα που παρατηρείται στις κοινωνικές δεξιότητες των παιδιών αυτών που σε συνδυασμό με την παρορμητικότητα και χαμηλά επίπεδα ενσυναίσθησης οδηγούν τα παιδιά αυτά να αποτελούν μια ομάδα που εύκολα οδηγείται στη θυματοποίηση αλλά και πολλές φορές λαμβάνει και το ρόλο του θύτη. Αν και θεωρείται ότι τα άτομα με ΔΕΠΥ έχουν σημαντικές δυσκολίες στον έλεγχο και την έκφραση των συναισθημάτων τους, η αλήθεια είναι ότι υπάρχει λίγη επιστημονική βιβλιογραφία σχετικά με τη σχέση μεταξύ ΔΕΠΥ και ΣΝ σε παιδιά και εφήβους (Yarza & Taman, 2019). Αναδεικνύεται από έρευνες ότι τα παιδιά με συμπτώματα απροσεξίας παρουσιάζουν χαμηλότερα επίπεδα ολικής ΕΙ και προσαρμοστικότητας. Η συναισθηματική νοημοσύνη και η ενσυναίσθηση αποτελούν σημαντικό κομμάτι για την ανάπτυξη υγιών κοινωνικών σχέσεων. Η ανάπτυξη της συναισθηματικής νοημοσύνης και των κοινωνικών δεξιοτήτων μελλοντικά θα βοηθήσει αυτά τα παιδιά σε μια ομαλότερη ένταξη στο κοινωνικό περιβάλλον.

Μεθοδολογία: Μέσα από ημιδομημένες συνεντεύξεις με εκπαιδευτικούς ψυχολόγους που εργάζονται τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα της Κυπριακής Δημοκρατίας και έχουν διαχειριστεί ανάλογες περιπτώσεις, θα προσπαθήσουμε να αναδείξουμε τις συγκεκριμένες θεματικές. Η έρευνα αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του καλοκαιριού και τα αποτελέσματα θα παρουσιαστούν στο παρόν συνέδριο.

12.

ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΑΡΧΩΝ ΠΟΥ ΔΙΕΠΟΥΝ ΤΟΝ ΑΚΟΥΣΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΚΤΙΡΙΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΜΕ ΣΚΟΠΟ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΕΛΛΕΙΜΑΤΙΚΗ ΑΚΟΥΣΤΙΚΗ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ

Γούλιαρης Παναγιώτης, Αρχιτέκτων, Αν. Καθηγητής Τμήματος Αρχιτεκτόνων Δασκαλάκη Γεωργία, Ειδική Παιδαγωγός, υποψήφια Διδάκτωρ τμήματος Αρχιτεκτόνων Δ.Π.Θ
Τσάρας Γιάννης, Αρχιτέκτων, Αν. Καθηγητής Σχολής Αρχιτεκτόνων Κρήτης
Γρηγοριάδου Μαρία, Αρχιτέκτων, Αν. Καθηγήτρια Τμήματος Αρχιτεκτόνων Δ.Π.Θ.

Το σχολικό περιβάλλον αποτελεί καθοριστικό παράγοντα της πολύπλευρης ανάπτυξης των μαθητών (Hymel et al., 2019). Σύγχρονα παραδείγματα σχολικών κτιρίων με προδιαγραφές που προάγουν τη σχολική συμπερίληψη, εστιάζουν στη σημασία σχεδιασμού εγκαταστάσεων σχολικών μονάδων με σκοπό την ανάπτυξη ψυχοκινητικών εμπειριών (Ge et al., 2021). Η ανάπτυξη της ακουστικής ικανότητας των μαθητών αποτελεί σημαντική παράμετρο στο σχεδιασμό ενός σχολείου ειδικής εκπαίδευσης. Ο ακουστικός σχεδιασμός με συγκεκριμένα κριτήρια στις σχολικές μονάδες ειδικής αγωγής, βοηθά τους μαθητές να αναπτύξουν το υψηλότερο επίπεδο των δυνατοτήτων τους, παρά τους φυσικούς και πνευματικούς περιορισμούς τους. Η παρούσα εργασία έχει ως αντικείμενο τη διερεύνηση των βασικών αρχών που διέπουν τον ακουστικό σχεδιασμό σχολικών κτιρίων ειδικής αγωγής με σκοπό την ανάπτυξη δεξιοτήτων μαθητών με ελλειμματική ακουστική επεξεργασία. Η εργασία εντοπίζει στη διεθνή βιβλιογραφία ερευνητικά δεδομένα που αφορούν στον αρχιτεκτονικό σχεδιασμό κτηριακών εγκαταστάσεων σχολικών μονάδων ειδικής εκπαίδευσης με σκοπό την αξιοποίηση των δυνατοτήτων μαθητών με ακουστική ανεπάρκεια (Van et al., 2016). Εντοπίζει επίσης ότι σε εθνικό επίπεδο παρουσιάζεται έλλειμμα ως προς τις προδιαγραφές που πρέπει να πληροί μια σχολική μονάδα που σχεδιάζεται με στόχο τη μείωση του αποκλεισμού των μαθητών. Το κέλυφος του κτιρίου, οι επιφάνειες, τα διαχωριστικά τοιχώματα αλλά και η επιλογή των υλικών στις σχολικές αίθουσες επηρεάζουν τόσο τη μαθησιακή απόδοση των μαθητών όσο και την ενεργό συμμετοχή τους. Οι επιλογές υλικών σύμφωνα με καθορισμένες προδιαγραφές, τόσο στον περιβάλλοντα χώρο, όσο και στο εσωτερικό του κτιρίου, βελτιώνουν την ακουστική του χώρου και ωφελούν τους μαθητές με μειωμένη ακουστική ικανότητα ή καθυστέρηση λόγου (Russo et al., 2019). Η χρήση κατάλληλου κτηριακού εξοπλισμού κρίνεται απαραίτητη προκειμένου να περιοριστούν οι παράγοντες που αναστέλλουν την ενεργό συμμετοχή των μαθητών στην εκπαιδευτική διαδικασία (Sanger et al., 2020).

13.**ΜΟΥΣΕΙΟΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΜΟΥΣΕΙΟΠΑΙΔΑΓΩΓΩΝ ΚΑΙ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΩΝ ΜΟΥΣΕΙΑΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

Διαμαντή Βασιλική, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής, ΠΕ70.ΕΑΕ, MSc

Η παρούσα εργασία διερευνά τις απόψεις των μουσειοπαιδαγωγών και των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής αναφορικά με το παιδαγωγικό αποτέλεσμα που έχουν τα μουσειακά προγράμματα στους μαθητές αναπηρίες. Η έρευνα διεξήχθη κατά το διάστημα μεταξύ Σεπτεμβρίου και Νοέμβριου του έτους 2018. Το ερευνητικό δείγμα αποτελούνταν από πέντε εν ενεργεία εκπαιδευτικούς ειδικής αγωγής με δεκαετή προϋπηρεσία σε δημόσια ειδικά δημοτικά σχολεία και πέντε μουσειοπαιδαγωγούς που δουλεύουν σε μουσεία της χώρας. Συγκεντρώθηκαν τα ποιοτικά δεδομένα από 10 ημι-δομημένες συνεντεύξεις, οι οποίες αποσκοπούν στην διερεύνηση των απόψεων των δύο ομάδων σχετικά με το παιδαγωγικό αποτέλεσμα που προσφέρουν τα μουσειακά προγράμματα στους μαθητές με αναπηρίες. Δόθηκε ιδιαίτερη έμφαση στη γνώμη τους για τα οφέλη που έχουν οι μαθητές από τα μουσειακά προγράμματα, τη σύνδεση της μουσειακής εκπαίδευσης με την ειδική αγωγή και ενταξιακή εκπαίδευση, την συνεργασία μεταξύ ειδικών εκπαιδευτικών και μουσειοπαιδαγωγών, την ύπαρξη προγραμμάτων για την αλληλεπίδραση μαθητών με αναπηρίες και μη καθώς και στην ύπαρξη ειδικών εγκαταστάσεων στα μουσεία για τα άτομα με αναπηρίες. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως τα μουσειακά προγράμματα συμβάλουν σημαντικά στη μάθηση και στην ανάπτυξη δεξιοτήτων των μαθητών με αναπηρίες. Ακόμη, επισημάνθηκε από όλους πως η μουσειακή εκπαίδευση είναι άμεσα συνδεδεμένη με την ειδική αγωγή και την ενταξιακή εκπαίδευση καθώς αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για τη μάθηση, την ανάπτυξη δεξιοτήτων και την κοινωνικοποίηση τους. Έπειτα, δόθηκε έμφαση στο αν υπάρχει συνεργασία των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής και των μουσειοπαιδαγωγών καθώς επίσης και στην ύπαρξη ειδικών εγκαταστάσεων στα μουσεία της χώρας.

14.**Η ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΩΝ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ**

Θεοδώρου Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ60 ΕΑΕ, MSc

Η παιδική λογοτεχνία μέσα από την απεικόνιση της αναπηρίας είναι σε θέση να προωθήσει στα μικρά παιδιά την αποδοχή και συμπερίληψη στο σύνολο των ατόμων με αναπηρία. Πολλές έρευνες διαπιστώνουν βελτίωση των παιδικών βιβλίων με περιεχόμενο την αναπηρία σε σχέση με το παρελθόν, εντοπίζουν όμως αρκετά ζητήματα που χρήζουν αλλαγών. Ο σκοπός της παρούσας μελέτης αφορά στη διερεύνηση της απεικόνισης των ατόμων με αναπηρία στην παιδική λογοτεχνία. Το δείγμα της έρευνας αποτελείται από 26 σύγχρονα παιδικά βιβλία, τα οποία περιλαμβάνουν χαρακτήρες με προβλήματα όρασης και ακοής, κινητικές αναπηρίες, αυτισμό, νοητική αναπηρία, καθώς και αναπηρίες που δεν προσδιορίζονται συγκεκριμένα. Τα δεδομένα αναλύθηκαν με την τεχνική της ανάλυσης περιεχομένου. Τα αποτελέσματα της έρευνας παρουσιάζουν την πλειονότητα των παιδικών βιβλίων να απεικονίζει με θετικό και ρεαλιστικό τρόπο την αναπηρία, χωρίς να προωθεί αρνητικά στερεότυπα και αντιλήψεις, με σκοπό την πλήρη αποδοχή των ατόμων με αναπηρία. Συγκριτικά με έρευνες που έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλες χώρες, τα παιδικά βιβλία που κυκλοφορούν στην Ελλάδα απεικονίζουν με θετικότερο τρόπο την αναπηρία. Είναι γεγονός όμως, ότι παρατηρείται ελάχιστη παιδική λογοτεχνία με περιεχόμενο την αναπηρία και μία τάση απεικόνισης κυρίως των εμφανών αναπηριών, γεγονός που τονίζει την ανάγκη περαιτέρω ευαισθητοποίησης των συγγραφέων παιδικής λογοτεχνίας αλλά και των εικονογράφων παιδικών λογοτεχνικών βιβλίων με την αναπηρία.

15.**Ο ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΟΣ - ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΣ ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΜΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ**

Καραδαγλή Ευανθία, Εκπαιδευτικός ειδικής/γενικής αγωγής (Π.Ε. 71/70)

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού στη νέα εκπαιδευτική πραγματικότητα όπως έχει δημιουργηθεί στις κοινωνίες του εικοστού πρώτου αιώνα είναι πολυδιάστατος. Οι αλλαγές όπως αυτές διαμορφώθηκαν σε τοπικό, εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο σε όλους τους τομείς της ζωής έχουν επηρεάσει το εκπαιδευτικό γίνεσθαι μετασχηματίζοντας το ρόλο του εκπαιδευτικού. Έτσι εκτός από δημόσιος λειτουργός είναι ταυτόχρονα και σύμβουλος – καθοδηγητής για τους νεοεισερχόμενους στη σχολική μονάδα (μέντορας), σύμβουλος για μαθητές και γονείς, μέσο άσκησης και εφαρμογής της επίσημης πολιτικής, φορέας εξουσίας, επιστήμονας. Αυτός ο ρόλος αναλύεται και στο παρόν πόνημα. Συγκεκριμένα, διαπραγματευόμαστε ένα μεγάλο φάσμα από τις διστάσεις του ρόλου του εκπαιδευτικού και σε όλα τα πλαίσια στα οποία κινείται. Ταυτόχρονα, εστιάζουμε στον υποστηρικτικό-συμβουλευτικό ρόλο του εκπαιδευτικού και στο τρόπο με τον οποίο μπορεί και είναι σε θέση μέσα από τη προσωπική εμπειρία του να οικοδομήσει σχέσεις ευεπίφορες τόσο με το σχολικό πλαίσιο όσο και με τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες. Συνεπώς, εύλογα μπορεί να παρατεθεί ένα πλήθος ιδιοτήτων, οι οποίες διαμορφώνουν το πολυδιάστατο του ρόλου του τόσο στο μικρόκοσμο της τάξης και της σχολικής μονάδας. όσο και στο μακρόκοσμο ενός ευρύτερου κοινωνικού και πολιτισμικού συνόλου στο οποίο δρα και κινείται.

16.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΡΕΜΒΑΤΙΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΠΤΥΧΩΝ ΤΟΥ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ- Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΗΠΙΕΣ ΓΡΑΦΟΚΙΝΗΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΓΛΩΣΣΙΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ

Κοτζαγιώργη Καλλιόπη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Η παρούσα εργασία πραγματεύεται όλα τα θεωρητικά και πρακτικά ζητήματα, που προέκυψαν κατά την ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου παρεμβατικού προγράμματος για τη βελτίωση πτυχών του γραπτού λόγου. Το πρόγραμμα σχεδιάστηκε με βάση τα αποτελέσματα άτυπης αξιολόγησης σε μαθητή 7,5 ετών που φοιτά στην Β' τάξη με διάγνωση ήπιων γραφοκινητικών και γλωσσικών δυσκολιών. Πραγματοποιήθηκε σε ατομικό επίπεδο στο τμήμα ένταξης ενός 6/θ επαρχιακού Δημοτικού σχολείου.

Σε πρώτο επίπεδο, περιγράφεται με συντομία η ανάπτυξη των γλωσσικών δεξιοτήτων κατά την πρώτη σχολική ηλικία, αλλά και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν στον γραπτό και προφορικό λόγο παιδιά με μαθησιακές δυσκολίες και γραφοκινητικά προβλήματα. Η αποτύπωση της παρέμβασης, προσεγγίζεται αρχικά μέσω παρουσίασης των αποτελεσμάτων της αξιολογικής διαδικασίας. Στη συνέχεια, τα αποτελέσματα της αξιολόγησης συνδυάζονται με βιβλιογραφικές ανασκοπήσεις διδακτικών πρακτικών οι οποίες έχουν αποδειχθεί αποτελεσματικές στην εκπαιδευτική πραγματικότητα, ώστε να αποτελέσουν τη βάση για το σχεδιασμό παρεμβάσεων. Το πρόγραμμα παρέμβασης, όπως αναλύεται στο τρίτο μέρος της εργασίας, περιλαμβάνει πέντε άρρηκτα συνδεδεμένες ατομικές παρεμβάσεις για τον γραπτό λόγο, οι οποίες περιγράφονται τόσο σε επίπεδο σχεδιασμού, όσο και σε επίπεδο εφαρμογής και αξιολόγησης. Στο τέλος γίνεται μια κριτική αποτίμηση της συνολικής πρακτικής και διατυπώνονται τα συμπεράσματα που προκύπτουν.

17.**Η ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΕΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

Κουτσογεώργου Ελένη, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ΠΕ71, Μ.Εδ. (Μεταπτυχιακός τίτλος στις Επιστήμες Αγωγής –Ειδική Εκπαίδευση), Ph.D. στην Παιδαγωγική(Ειδική Αγωγή- Παιδαγωγική)

Τις τελευταίες δεκαετίες προωθούνται οι προσπάθειες δημιουργίας ενός «σχολείου για όλους», όπου όλα τα παιδιά έχουν τα ίδια δικαιώματα στην εκπαίδευση, την κοινωνικοποίηση και την μάθηση. Η επιτυχία της ενσωμάτωσης καθώς και της συμπερίληψης των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεργασία του δασκάλου της γενικής τάξης με τον εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής. Η συνεργασία τους συμβάλλει στην εφαρμογή αποτελεσματικών πρακτικών για την αλλαγή της στάσης των μαθητών χωρίς ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες προς τους μαθητές με αναπηρίες, το σχεδιασμό και την εφαρμογή αλλαγών στη διδασκαλία, την αξιολόγηση και την προετοιμασία των μαθητών με αναπηρίες για την ένταξη τους στη γενική τάξη (Carpenter et. al., 2017).

Τα παιδιά με αυτισμό (κυρίως αυτισμός υψηλής λειτουργικότητας) φοιτούν πλέον σε γενικά σχολεία και έχουν ίσες ευκαιρίες με όλα τα συνομήλικα παιδιά. Στην συγκεκριμένη μελέτη ασχολούμαστε με δύο ερευνητικά ερωτήματα σχετικά με την συμπερίληψη των παιδιών που ανήκουν στο φάσμα των αυτιστικών διαταραχών.

Πιο συγκεκριμένα το πρώτο ερευνητικό ερώτημα με το οποίο ασχολούμαστε στην συγκεκριμένη μελέτη είναι «με ποιόν τρόπο επιτυγχάνεται η συμπερίληψη των παιδιών με αυτισμό στα πλαίσια του γενικού σχολείου». Στη συνέχεια αναλύεται το δεύτερο ερευνητικό ερώτημα, δηλαδή με ποιο τρόπο επιτυγχάνουν οι δάσκαλοι γενικής και ειδικής αγωγής την συνεκπαίδευση των αυτιστικών παιδιών στο γενικό σχολείο.

18.**Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Κουτσογεώργου Ελένη, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ΠΕ71, Μ.Εδ. (Μεταπτυχιακός τίτλος στις Επιστήμες Αγωγής –Ειδική Εκπαίδευση), Ph.D. στην Παιδαγωγική(Ειδική Αγωγή- Παιδαγωγική)

Ο ρόλος των εκπαιδευτικών στην ανάπτυξη της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης είναι κρίσιμος για τη δημιουργία εκπαιδευτικών περιβαλλόντων που προωθούν τη συμμετοχή και την ίση μάθηση όλων των μαθητών/τριών (Ainscow, Booth, & Dyson, 2004; Ainscow, Booth, & Dyson, 2006). Η συμπεριληπτική εκπαίδευση αποσκοπεί στην αποδοχή και αναγνώριση της διαφορετικότητας και την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών για όλους (Mitchell, 2005).

Παρά τις προσπάθειες που έχουν γίνει μέχρι και σήμερα, υπάρχουν παιδιά που παραμένουν περιθωριοποιημένα (Angelides & Michaelidou, 2009; Messiou, 2002). Για την αντιμετώπιση αυτής της πρόκλησης, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναπτύξουν ποικίλες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και να χρησιμοποιήσουν διάφορες διδακτικές μεθόδους για να διασφαλίσουν την ενσωμάτωση όλων των παιδιών στην εκπαιδευτική διαδικασία (Angelides, Styliani, & Gibbs, 2006; Ainscow, Booth, & Dyson, 2004).

Επιπλέον, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να αναλάβουν ηγετικούς ρόλους και να συνεργαστούν με άλλους εκπαιδευτικούς και διευθυντές στην προώθηση της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης (Ainscow, Booth, & Dyson, 2006). Για την επίτευξη της συμπερίληψης, οι εκπαιδευτικοί πρέπει να παρέχουν ίσες ευκαιρίες μάθησης και να προσαρμόζουν την εκπαίδευση στις ανάγκες του κάθε μαθητή (Dyson, Howes, & Roberts, 2002; Messiou, 2006).

Συνολικά, η ηγεσία τους, οι συνεργατικές σχέσεις και η προσαρμογή των πρακτικών τους είναι ουσιαστικά για την προαγωγή της συμμετοχής όλων των μαθητών και την εξασφάλιση ίσων ευκαιριών μάθησης (Mitchell, 2005). Μέσω συνεργασίας, εμπλοκής και προσαρμογής, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να δημιουργήσουν εκπαιδευτικά περιβάλλοντα που προάγουν τη συμπερίληψη όλων των παιδιών και μειώνουν τον αποκλεισμό (Ainscow, Booth, & Dyson, 2004; Mitchell, 2005).

19.**ΑΤΟΜΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΜΑΘΗΤΗ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΦΟΙΤΑ ΣΕ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ**

Κουτσογεώργου Ελένη, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ΠΕ71, Μ.Εδ. (Μεταπτυχιακός τίτλος στις Επιστήμες Αγωγής –Ειδική Εκπαίδευση), Ph.D. στην Παιδαγωγική(Ειδική Αγωγή- Παιδαγωγική)

Η ενσωμάτωση των μαθητών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) αποτελεί ένα σημαντικό ζήτημα για την εκπαιδευτική κοινότητα. Οι μαθητές με ΔΑΦ είτε φοιτούν σε ειδικά σχολεία, είτε σε Γενικά Σχολεία με υποστήριξη από εκπαιδευτικό παράλληλης στήριξης ή με υποστήριξη του εκπαιδευτικού του τμήματος ένταξης (Κουρής, Ι., Αθανασίου, Ν., & Μαυρομμάτη, Μ. ,2017). Η αύξηση των μαθητών με ΔΑΦ που φοιτούν σε γενικά σχολεία είναι ραγδαία, επομένως οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να εμπλουτίζουν συνεχώς τις γνώσεις τους για παρεμβάσεις και πρακτικές που θα φανούν χρήσιμες στην εκπαίδευση και συμπερίληψη των μαθητών με ΔΑΦ στα γενικά σχολεία.

Στη συγκεκριμένη μελέτη περίπτωσης παρουσιάζεται ένας μαθητής με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, ο οποίος φοιτά σε γενικό σχολείο και παρακολουθεί μαθήματα στο τμήμα ένταξης. Για την ομαλή ένταξη του εν λόγω μαθητή στο γενικό σχολείο η εκπαιδευτικός του τμήματος ένταξης σχεδίασε σε συνεργασία με την εκπαιδευτικό της τάξης εξατομικευμένο πρόγραμμα, βασισμένο στις ανάγκες του. Οι στόχοι του προγράμματος αναδιατυπώνονται ανάλογα με τις ανάγκες του μαθητή και της τάξης κάθε τρεις μήνες.

20.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΑΥΤΙΣΜΟΣ – Η ΜΟΝΤΕΣΣΟΡΙΑΝΗ ΜΕΘΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

Λευκαδίτη Ζωή, Ψυχοπαιδαγωγός MSc, APD

Σουστάκοβσκα Παπαδοπούλου, Φυσικοθεραπεύτρια, Φοιτήτρια Εργοθεραπείας NDT, SI

Η βιωματική μάθηση με βάση τους ερευνητές Dewey (1938), Kolb (1984) και Rogers (1969,1994), ανταποκρίνεται στις ανάγκες και τις επιθυμίες του μαθητή, βασιζόμενη στην κεντρική αρχή ότι η μάθηση είναι η διαδικασία κατά την οποία η γνώση αναπτύσσεται μέσα από τον μετασχηματισμό της εμπειρίας και είναι επακόλουθο του συνδυασμού της κατανόησης και μετασχηματισμού της εμπειρίας».

Η βιωματική μάθηση, κατά Kolb, είναι μια κυκλική διεργασία, κατά την οποία οι μαθητές, δρουν, στοχάζονται, μαθαίνουν, εφαρμόζουν τις εμπειρίες της μάθησης.

Η εφαρμογή της βιωματικής μάθησης σε παιδιά και εφήβους με διάχυτες αναπτυξιακές διαταραχές, έχει πρωτοερευνηθεί από τον Bandura το 1977 και μια σειρά ερευνητών μέχρι και σήμερα, φέροντας στατιστικά σημαντικά αποτελέσματα.

Τα οφέλη ενός ανομοιογενούς δείγματος συμμετεχόντων περιστρέφονται κυρίως σε τομείς της επικοινωνίας, κοινωνικής αλληλεπίδρασης και ένταξης, ενσυναίσθησης, κατανόησης και μίμησης σε σύγκριση με νευροαπεικονιστικές και συμπεριφορικές μεθόδους παρέμβασης.

Μια γνωστή εφαρμογή της βιωματικής μάθησης είναι η Μοντεσσοριανή μέθοδος, που εφαρμόστηκε την δεκαετία του 30, αρχικά σε παιδιά με νοητική στέρωση.

Σύμφωνα με το National Autistic Society, παιδιά με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος, σύνδρομο Asperger, ΔΕΠΥ, Δυσπραξία και Segmentic Pragmatic Disorder (SPD) ανταποκρίνονται θετικά στο πολυαισθητηριακό, δομημένο Μοντεσσοριανό σύστημα εκπαίδευσης, σε σύγκριση με τις παραδοσιακές μεθόδους μάθησης.

Συμπερασματικά, οι δραστηριότητες βιωματικού τύπου προσαρμοσμένες στο αισθητηριακό προφίλ του κάθε παιδιού, λόγω των πολυαισθητηριακών δραστηριοτήτων που χρησιμοποιούν και της συνεχόμενης εμπλοκής και αλληλεπίδρασης του παιδιού με το ίδιο το υλικό και τα παιδιά, συντελούν στην αύξηση της μιμητικής ικανότητας. Επιπλέον ενισχύουν την κοινωνική αλληλεπίδραση, τη δημιουργικότητα, την παραγωγή λόγου και την εδραίωση της επικοινωνίας. Το παιδί “αναγκάζεται” να λειτουργήσει αυτόνομα, αυξάνοντας τις δεξιότητες αυτονομίας και αυτοεξυπηρέτησης, ταυτόχρονα λόγω των ποικίλων ενεργών δραστηριοτήτων, αναπτύσσουν τις δεξιότητες λεπτής και αδρής κίνησης.

Συνεπώς η βιωματική μάθηση δεν θεωρείται προαιρετική αλλά επιτακτική στην εκπαίδευση ατόμων με πολυαισθητηριακές διαταραχές.

21.**Η ΑΝΑΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΔΑΧΤΥΛΩΝ 2Δ:4Δ, ΩΣ ΑΠΛΟΣ ΚΑΙ ΜΗ ΕΠΕΜΒΑΤΙΚΟΣ ΒΙΟΔΕΙΚΤΗΣ ΤΗΣ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗΣ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ: ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ**

Μητσιώρη Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ 60, Υποψήφια διδάκτωρ, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΑΠΘ

Γρούϊου Ελπίδα, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΑΠΘ
Κοΐδου Ειρήνη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ΑΠΘ

Η Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) αποτελεί μια εξαιρετικά σύνθετη νευροαναπτυξιακή διαταραχή, που χαρακτηρίζεται από αποκλίσεις και καθυστερήσεις στην τυπική ανάπτυξη. Μεταξύ αυτών ο λόγος, και κατ' επέκταση η γλώσσα, παρουσιάζει καθυστέρηση και σοβαρές ελλείψεις στα άτομα με ΔΑΦ. Σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα αναδεικνύουν τις επιδράσεις της τεστοστερόνης στην νευροανάπτυξη των παιδιών, η απόκλιση της οποίας, από την αντίστοιχη τυπική, προκαλεί τις γλωσσικές διαταραχές που σχετίζονται με τη ΔΑΦ. Στο πλαίσιο αυτό, στην παρούσα εργασία χρησιμοποιήθηκε η αναλογία των δαχτύλων των χεριών 2Δ:4Δ, ως απλός και μη επεμβατικός βιοδείκτης, για την επιστημονική διερεύνηση και βαθύτερη κατανόηση της επίδρασης της εμβρυϊκής τεστοστερόνης στην κατάκτηση της γλώσσας από παιδιά με ΔΑΦ. Η γνώση των βιολογικών και περιβαλλοντικών παραγόντων που διαφοροποιούν την κατάκτηση της γλώσσας από παιδιά με ΔΑΦ δύναται να δημιουργήσει προοπτικές για τη βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας αυτών των παιδιών. Κατά συνέπεια, η πρώιμη παρέμβαση με την εφαρμογή κατάλληλων προγραμμάτων μάθησης, τη χρήση εναλλακτικών μεθόδων διδασκαλίας και τη διαμόρφωση υποστηρικτικών περιβαλλόντων μάθησης μπορεί να επιφέρει θετικά αποτελέσματα σε τομείς της γλώσσας, στους οποίους υπολείπονται τα παιδιά με ΔΑΦ.

22.**ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΟΙ ΓΟΝΕΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ ΑΥΤΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΣΜΑΤΟΣ**

Μπαρμπαρούση Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Η παρούσα μελέτη πραγματοποιήθηκε με σκοπό να εξετάσει τις προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι γονείς των παιδιών με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος. Τα ερευνητικά ερωτήματα που τέθηκαν ήταν τα εξής: Ποιες προκλήσεις αντιμετωπίζουν οι γονείς των παιδιών με ΔΑΦ, που φοιτούν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση; και Ποιες στρατηγικές ακολουθούν οι γονείς για να αντιμετωπίσουν αυτές τις προκλήσεις; Η συλλογή των δεδομένων της μελέτης έγινε μέσω μιας συνέντευξης που έδωσε μία μητέρα ενός αγοριού, 10 ετών, με ΔΑΦ. Σχετικά με τη μέθοδο ανάλυσης των ποιοτικών δεδομένων αυτή εμπεριείχε την οργάνωση των δεδομένων, την κωδικοποίησή τους, τη δημιουργία των θεμάτων, την παρουσίαση και την ερμηνεία των ευρημάτων. Από την ανάλυση των ευρημάτων προέκυψε πως οι κυριότερες δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι γονείς σχετίζονται με τη διαχείριση των αντιδράσεων των παιδιών τους στις αλλαγές της ρουτίνας τους και η κοινωνικοποίησή τους. Για να αντιμετωπίσουν τα παραπάνω, οι γονείς συχνά ζητούν τη συμβολή των ειδικών της ειδικής αγωγής και υιοθετούν στρατηγικές αποδοχής, παροχής αγάπης και στοργής και αναδιαμόρφωσης των προσδοκιών τους. Η παρούσα μελέτη είναι σημαντική, διότι φανερώνει τις δυσκολίες των γονιών με παιδιά με ΔΑΦ και τις στρατηγικές διαχείρισής τους, ώστε αυτές να μπορούν να γίνουν αντιληπτές και αντιμετωπίσιμες και στα υπόλοιπα περιβάλλοντα που δρα και κινείται το παιδί.

23.**ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΕΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ**

Μπόκαρη Σοφία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ΕΑΕ, MSc

Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση της άποψης μίας εκπαιδευτικού γενικής εκπαίδευσης, σε ζητήματα που επηρεάζουν τη συνεργασία των εκπαιδευτικών γενικής και ειδικής αγωγής, στο πλαίσιο της συνεκπαίδευσης μαθητών με και χωρίς αναπηρία, στην γενική τάξη. Η έρευνα μεθοδολογικά αποτελεί μια μελέτη περίπτωσης, που πραγματοποιήθηκε με τη χρήση ημιδομημένης συνέντευξης. Το δείγμα της είναι μία εκπαιδευτικός γενικής αγωγής, που διδάσκει πρώτη φορά σε τάξη, που φοιτά μαθητής με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, ο οποίος στηρίζεται από εκπαιδευτικό ειδικής αγωγής (Παράλληλη Στήριξη). Η έρευνα ανέδειξε, ότι οι εκπαιδευτικοί συνεργάζονται για να διαφοροποιήσουν τη διδασκαλία τους, εναλλάσσουν ρόλους, καθώς ο εκπαιδευτικός της Παράλληλης Στήριξης αναλαμβάνει τη διδασκαλία τόσο υποομάδας μαθητών, που παρουσιάζουν δυσκολίες, όσο και του συνόλου της τάξης, κάποιες φορές. Ωστόσο, παρόλο που οι ρόλοι τους παραμένουν διακριτοί, διαπιστώνεται ότι επωφελούνται όλοι οι μαθητές, αλλά και ο εκπαιδευτικός της τάξης και προωθείται η συμπερίληψη.

24.**ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ ΑΠΟΤΕΛΟΥΝ ΤΗ ΒΑΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ**

Μπόκαρη Σοφία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ΕΑΕ, MSc

«..ό,τι λένε οι μαθητές για τη διδασκαλία, τη μάθηση και γενικά για το σχολείο δεν αξίζει μόνο να το ακούσουμε αλλά παρέχει μια σημαντική –ίσως την πιο σημαντική βάση για σκέψη γύρω από τους τρόπους βελτίωσης των σχολείων (Rudduck et al., 1996, σελ. 1)»

Η παρούσα εργασία ασχολείται με την ανάγκη να εισακουστούν οι φωνές των μαθητών προκειμένου να βελτιωθεί η εκπαιδευτική διαδικασία και ειδικότερα να προωθηθεί η συμπεριληπτική εκπαίδευση. Για πολλά χρόνια οι μαθητές αντιμετωπίζονταν σαν «αντικείμενα» μελέτης, επειδή κυριαρχούσε η άποψη ότι δεν μπορούσαν να προβληματιστούν και να διατυπώσουν την άποψή τους, για θέματα που τους αφορούσαν και όχι σαν άτομα που μπορούν να στοχαστούν, να εκφραστούν και να αναλάβουν δράση (Powell και Smith, 2009).

Έτσι, αρχικά, αναλύεται ο όρος «φωνές των παιδιών», πώς τα παιδιά εκφράζουν τις φωνές τους και γιατί πρέπει να τις ακούν οι εκπαιδευτικοί. Στη συνέχεια αναπτύσσεται τι λένε οι μαθητές για τη μάθηση, τη διδασκαλία και το σχολείο, καθώς και με ποιους τρόπους θα πρέπει να αξιοποιηθούν οι απόψεις των μαθητών, για να βελτιωθούν τα σχολεία, στη βάση της ανάπτυξης πρακτικών συμπεριληπτικής εκπαίδευσης.

25.

**ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ/ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ
ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Ντομπρίκη Ευαγγελία, Εκπαιδευτικός ΠΕ, MSc

Τις τελευταίες δεκαετίες το ζήτημα της συνεκπαίδευσης/συμπερίληψης όλων των μαθητών στο σχολείο της γενικής αγωγής έχει κεντρίσει το ενδιαφέρον πολλών επιστημών και το ζητούμενο είναι η επιτυχής εφαρμογή της ενταξιακής πολιτικής. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται αύξηση των ατόμων με διαταραχή αυτιστικού φάσματος (ΔΑΦ), γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα οι εκπαιδευτικοί να αντιμετωπίζουν μια νέα πραγματικότητα, αφού όλο και περισσότεροι μαθητές με ΔΑΦ φοιτούν σε σχολεία γενικής αγωγής. Οι εκπαιδευτικοί λοιπόν καλούνται να τους συμπεριλάβουν στην τάξη τους παρέχοντάς τους την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνήσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών για τη συνεκπαίδευση/συμπερίληψη μαθητών με ΔΑΦ στο σχολείο γενικής αγωγής. Για την ανασκοπική έρευνα έγινε ηλεκτρονική αναζήτηση επιστημονικών άρθρων, διδακτορικών διατριβών, μεταπτυχιακών ερευνών, πρακτικών συνεδρίων στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα, στις βάσεις δεδομένων Google scholar, Scopus, Εθνικό Αρχείο Διδακτορικών Διατριβών, με τις λέξεις-κλειδιά «Αυτισμός, συμπερίληψη, συνεκπαίδευση, εκπαιδευτικοί ειδικής και γενικής αγωγής. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί έχουν θετικές στάσεις στη συμπερίληψη των μαθητών με ΔΑΦ. Επίσης, η ανασκόπηση έδειξε ότι η διδακτική εμπειρία παίζει σημαντικό ρόλο στις γνώσεις και στάσεις των εκπαιδευτικών. Τέλος, οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής και αυτοί που έχουν κάποια εξειδίκευση και εμπειρία στον αυτισμό γνωρίζουν καλύτερα τον αυτισμό σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς γενικής αγωγής και εκείνους που δεν έχουν κάποια εξειδίκευση και εμπειρία. Συμπερασματικά, η ύπαρξη περισσότερων επιμορφωτικών προγραμμάτων πάνω στον αυτισμό θα βοηθήσει τους εκπαιδευτικούς να εκπαιδεύσουν αποτελεσματικά τους μαθητές με αυτισμό και να αναπτύξουν θετικές στάσεις για τη συμπερίληψή τους.

26.

ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ: ΠΑΙΔΙ ΜΕ ΕΝΑΝΤΙΩΜΑΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΤΙΚΗ ΔΙΑΤΑΡΑΧΗ (ODD)

Ξενίδου Θένια, ΠΕ 70 ΕΑΕ

Η παρούσα εργασία αποτελεί μια μελέτη περίπτωσης ενός παιδιού με προβλήματα συμπεριφοράς και πιο συγκεκριμένα ενός παιδιού που παρουσιάζει διαταραχή εναντιωματικής προκλητικής συμπεριφοράς. Στην εργασία αυτή γίνεται γνωριμία με τον όρο Εναντιωματική-Προκλητική Διαταραχή (ODD) και την επιθετικότητα, παρουσιάζεται το προφίλ του παιδιού με την προαναφερθείσα διαταραχή και προτείνονται τρόποι αντιμετώπισης.

Αναλυτικότερα, παρουσιάζεται το συνολικό προφίλ του Α. ο οποίος παρουσιάζει μαθησιακές δυσκολίες, αντικοινωνική και επιθετική συμπεριφορά που εκδηλώνεται τόσο με σοβαρά περιστατικά θυμού και βίας (λεκτικής και σωματικής) εντός και εκτός τάξης τόσο σε συνομηλίκους όσο και σε ενήλικες. Επίσης έχει αναφερθεί αυτοκαταστροφική συμπεριφορά καθώς και απόπειρα αυτοκτονίας. Έχει ήδη γίνει αλλαγή σχολικού περιβάλλοντος μια φορά και ο μαθητής, ενώ έχει παραπεμφθεί στο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ παλαιότερα για εξέταση αλλά δεν συνεργάστηκε.

Σκοπός της εργασίας είναι η μελέτη της συμπεριφοράς του συγκεκριμένου μαθητή μέσα από το κοινωνικό-αναπτυξιακό ιστορικό του και οι πιθανοί τρόποι αντιμετώπισής του.

Το υλικό για την μελέτη συλλέχθηκε μέσω συνεντεύξεων από δύο δασκάλες του παιδιού (η μια της τάξης γενικής εκπαίδευσης και η άλλη της ειδικής), τους δύο γονείς (κυρίως της μητέρας) και παρατήρηση του ίδιου του παιδιού μέσα στο σχολικό πλαίσιο μιας και δεν ήταν ιδιαίτερα πρόθυμο για συζήτηση. Όλα τα δεδομένα που παρατίθενται έχουν την γραπτή συγκατάθεση των γονέων, συμφωνούν με τους κανόνες δεοντολογίας και προορίζονται αποκλειστικά για επιστημονική χρήση. Παρατίθεται επίσης το κομμάτι της εργασίας που αφορά στην παρουσίαση των όρων Εναντιωματική-Προκλητική Διαταραχή (ODD) και επιθετικότητα καθώς και στους τρόπους αντιμετώπισης υποστηρίζεται βιβλιογραφικά.

27.

**ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ Γ' ΚΑΙ Δ' ΤΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ ΠΟΥ
ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΟΥΝ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΣΤΗ ΜΑΘΗΣΗ ΓΡΑΠΤΟΥ ΛΟΓΟΥ**

Παπαδοπούλου Κυριακή, Εκπαιδευτικός ΠΕ60.5

Η διαγνωστική διαδικασία και η διορθωτική παρέμβαση αποτελούν αμφίδρομη σχέση και συνδέονται με τέτοιο τρόπο, ώστε δεν μπορεί εύκολα κανείς να ερμηνεύσει την αυτονομία τους (Δήμου, 2008). Ο μαθητής καλό θα ήταν να συνειδητοποιήσει ότι ο σκοπός της ανάγνωσης είναι η κατανόηση και όχι μόνο η αποκωδικοποίηση (Torgesen & Hudson 2006). Αρκετά προγράμματα αναγνωστικής ευχέρειας σχεδιάστηκαν για μαθητές μέχρι Β' δημοτικού με αποτέλεσμα όσο αλλάζει τάξη ο μαθητής, η διαφορά όσων έχουν μαθησιακά προβλήματα να μεγαλώνει (Hiebert, 2005). Τα προγράμματα παρέμβασης στην Ελλάδα κατασκευάστηκαν για ειδικές μαθησιακές δυσκολίες ή μη, όπως του Γουδέλη και Τζανετάκη, της Φλωράτου, του Ράντου και άλλα (Μπελίτσου, 2009). Αρχικά, για να διαμορφωθεί ένα πρόγραμμα χρειάζεται να αναφερθούν τα στοιχεία του σχολείου, των μαθητών και η παρούσα κατάστασή τους. Επίσης, το πρόγραμμα θα πρέπει να χαρακτηρίζεται από ολιστική προσέγγιση του μαθητή (Δοϊκού –Αυλίδου, 2002). Η παρούσα εργασία, λοιπόν, αναφέρεται σε ομάδα παιδιών δημοτικού γενικών τάξεων που απαρτίζεται από 4 μαθητές (δύο παιδιά της Γ' Δημοτικού και δύο παιδιά της Δ' Δημοτικού ίδιας αναγνωστικής δυσκολίας). Τα παιδιά αυτά θα διδάσκονται ξεχωριστά το πρόγραμμα παρέμβασης στην ευέλικτη ζώνη, ώστε να μπορούν να βρίσκονται στον ίδιο χώρο.

28.

**ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΗΤΡΙΩΝ ΜΕ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΕΞΑΓΩΓΗ
ΓΛΩΣΣΙΚΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΣΕ ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Παπασάββα Τσαμπίκα, Υποψήφια Διδάκτωρ, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο
Αιγαίου / Εκπαιδευτικός ΠΕ 02.50, ΜΑ

Φραντζή Κατερίνα, Καθηγήτρια, Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών, Πανεπιστήμιο Αιγαίου

Η εργασία αφορά στον τομέα της ειδικής αγωγής και επικεντρώνεται στη διερεύνηση της συνεκπαίδευσης μαθητών και μαθητριών με και χωρίς μαθησιακές δυσκολίες σε γλωσσικά μαθήματα, στη γενική τάξη γυμνασίων γενικής αγωγής στο νομό Δωδεκανήσου. Έχει σημειωθεί η ανάγκη διαφοροποίησης στην αντιμετώπιση των μαθησιακών δυσκολιών στην εφηβεία και στην ενήλικη ζωή σε σχέση με την παιδική ηλικία (Παντελιάδου και συν., 2004:7), καθώς και ότι στα σχολεία γενικής αγωγής της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, κυρίως στα γλωσσικά μαθήματα, οι ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών και μαθητριών χωρίς μαθησιακές δυσκολίες διαφέρουν από αυτών με μαθησιακές δυσκολίες (Gilmour et al., 2018). Το μέγεθος της διαφοράς φαίνεται να εξαρτάται από την αποτελεσματικότητα της παρέμβασης, ενώ οι εκπαιδευτικοί καλούνται να βρουν αποτελεσματικότερες διδακτικές πρακτικές (Guy, 2015, Jungjohann et al., 2018). Στην Ελλάδα, η ανάγκη για εξατομικευμένη διδασκαλία και διδακτική υποστήριξη στα γλωσσικά μαθήματα οδήγησε στη δημιουργία ειδικών τμημάτων, των τμημάτων ένταξης (Δροσινού και συν., 2009), τα οποία στελεχώνονται από εξειδικευμένο προσωπικό (ΦΕΚ 181/2019). Από τα ευρήματα της παρούσας έρευνας, φαίνεται πως η συμπερίληψη των μαθητών και μαθητριών με μαθησιακές δυσκολίες σε γλωσσικά μαθήματα θεωρείται τις περισσότερες φορές επιτυχημένη. Ο βαθμός επιτυχίας εξαρτάται από το συνολικό αριθμό των μαθητών και μαθητριών μέσα στην αίθουσα, το συγκεκριμένο αριθμό αυτών με μαθησιακές δυσκολίες, το είδος των μαθησιακών δυσκολιών και την ύπαρξη ή μη εκπαιδευτικού ειδικής αγωγής και τη συνεργασία του/της με τον/την διδάσκοντα/ουσα γενικής αγωγής. Στη μελέτη παρουσιάζονται πρακτικές που εφαρμόζονται για την αποτελεσματικότερη διεξαγωγή των γλωσσικών μαθημάτων καθώς και προτάσεις των εκπαιδευτικών για τη βελτίωση της διαδικασίας.

29.

**Η ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ
ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ ΑΠΟ ΕΥΠΑΘΕΙΣ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΟΜΑΔΕΣ**

Πατένταλη Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc, Διευθύντρια του 3ου Δημοτικού Σχολείου
Δράμας

Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στη συνεισφορά των Τάξεων Υποδοχής Ζ.Ε.Π. που αποτελούν βασικό εκπαιδευτικό θεσμό για τη μαθησιακή και κοινωνική ένταξη στο σχολείο των μαθητών/τριών που προέρχονται από αλλόγλωσσα περιβάλλοντα και κοινωνικά ευάλωτες ομάδες. Οι πρώτες τάξεις υποδοχής ιδρύθηκαν το 1980 με το ΦΕΚ 1105 (τ.Β'/4-11-1980) και από τότε έως σήμερα το νομοθετικό πλαίσιο έχει τροποποιηθεί αρκετές φορές. Η αναπροσαρμογή του πλαισίου λειτουργίας τους ήταν αναγκαία και απαραίτητη εξαιτίας της παγκοσμιοποίησης και της μετανάστευσης πληθυσμών που είχε ως αποτέλεσμα τη φοίτηση στο εκπαιδευτικό μας σύστημα μεγάλου αριθμού αλλοδαπών και προσφύγων μαθητών/τριών.

Ως μέθοδος έρευνας επιλέχτηκε η «Μελέτη Περίπτωσης» διότι σύμφωνα με τους Cohen και Manion (1997) η συγκεκριμένη μέθοδος αποτελεί στην εκπαίδευση μία από τις πλέον αποτελεσματικές προσεγγίσεις διερεύνησης. Δείγμα της έρευνας αποτελεί το σύνολο των εκπαιδευτικών που απασχολήθηκε ως εκπαιδευτικό προσωπικό σε ένα εξαθέσιο επαρχιακό Δημοτικό Σχολείο της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας τα τελευταία 6 χρόνια που λειτουργεί στο σχολείο η υποστηρικτική αυτή δομή.

Η παρούσα έρευνα επιχειρεί να εντοπίσει τα θετικά σημεία της λειτουργίας των Τμημάτων Υποδοχής και κατά πόσο συμβάλλουν στην ισότιμη ένταξη όλων των μαθητών/τριών στο εκπαιδευτικό σύστημα και συνάμα να επισημάνει τα εμπόδια που δυσχεραίνουν την αποτελεσματική λειτουργία τους.

Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας προτείνονται όλα εκείνα τα μέτρα τα οποία μπορούν να συμβάλλουν στην αποτελεσματική λειτουργία των Τμημάτων Υποδοχής στο πλαίσιο των αρχών της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό στην πολυπολιτισμική και πλουραλιστική πλέον κοινωνία μας το σχολείο να προσφέρει σε όλους/ες τους/τις μαθητές/τριες ισότιμη εκπαίδευση, δημιουργώντας τις κατάλληλες συνθήκες και χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα αναλυτικά προγράμματα, διδακτικές προσεγγίσεις, εποπτικά μέσα ώστε να τους/τις διευκολύνει να παραμείνουν στο εκπαιδευτικό σύστημα και να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους.

30.

**ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ETWINNING ΕΡΓΟΥ**

Σάλτα Μαρία-Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ79.01, ΜΑ, ΜΕd
Σιλιγκούνας Γρηγόριος, Εκπαιδευτικός ΠΕ86, ΜΕd

Η παρούσα εργασία εντάσσεται στο ευρύτερο επιστημονικό πεδίο της ενσωμάτωσης των Τεχνολογιών Πληροφοριών και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην εκπαίδευση. Συγκεκριμένα, πραγματεύεται τη διαδικασία σχεδιασμού και υλοποίησης ενός ευρωπαϊκού eTwinning έργου το οποίο είχε ως έναν από τους κύριους στόχους την ψηφιακή συμπεριληπτική εκπαίδευση. Όσο η τεχνολογία εξελίσσεται με ταχείς ρυθμούς τόσο αυξάνεται και η ανάγκη για ανάπτυξη του ψηφιακού γραμματισμού στα σχολεία. Επιπλέον, παρατηρείται μία απόσταση μεταξύ του τρόπου με τον οποίο οι μαθητές χρησιμοποιούν την τεχνολογία στην καθημερινότητα και τον τρόπο με τον οποίο η τεχνολογία χρησιμοποιείται στο σχολείο (Sánchez-Lopez et al., 2021), η οποία μεγεθύνεται ακόμη περισσότερο όταν αφορά μαθητές με αναπηρία. Κατά την υλοποίηση του έργου δημιουργήθηκε ένα διαδικτυακό κοινωνικό συμπεριληπτικό δίκτυο στο οποίο οι μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, οι μαθητές τυπικής ανάπτυξης και οι εκπαιδευτικοί μοιράστηκαν και ανέπτυξαν πληροφορίες με σκοπό τη δημιουργία και αφομοίωση της γνώσης. Για την εφαρμογή ενός τέτοιου δικτύου χρησιμοποιήθηκε η πλατφόρμα eTwinning, η οποία προσέφερε τη δυνατότητα στα σχολεία των συμμετεχουσών χωρών να επικοινωνήσουν και να συνεργαστούν μέσω ψηφιακής συνδεσιμότητας (Chayko, 2014) σχεδιάζοντας και υλοποιώντας ένα σχέδιο εργασίας (Paradakis, 2016). Κατά τη διάρκεια του έργου χρησιμοποιήθηκαν εργαλεία Web 2.0 καθώς και ψηφιακά εργαλεία κλειστού τύπου ενδυναμώνοντας τον ψηφιακό γραμματισμό των μαθητών. Οι ΤΠΕ θεωρούνται πλέον απαραίτητες αλλά στην ειδική εκπαίδευση είναι σημαντική η περαιτέρω εξέλιξή τους, ώστε να επιτρέπεται στους μαθητές με αναπηρία να επικοινωνήσουν με μαθητές από διαφορετικά μέρη, να δείξουν τη δουλειά τους και παράλληλα να αποκτήσουν νέες γνώσεις και δεξιότητες με τη βοήθεια των εκπαιδευτικών τους.

31.**ΔΟΜΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ: ΑΠΟΨΕΙΣ ΓΟΝΕΩΝ ΤΥΠΙΚΩΣ
ΑΝΑΠΤΥΣΣΟΜΕΝΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ**

Σαμσάρη Ελένη, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής, MEd., Διδάκτωρ Παν/μίου Πατρών
Σιομπότη Μαρία, Φιλολογος - Διευθύντρια Ενιαίου Ειδικού Επαγγελματικού Γυμνασίου -
Λυκείου Σερρών

Το ζήτημα για τη συνεκπαίδευση των μαθητών/τριων με και δίχως αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες φαίνεται να απασχολεί σήμερα όχι μόνο τους κύκλους των Παιδαγωγών, αλλά και την ευρύτερη κοινότητα. Σκοπός της συγκεκριμένης έρευνας είναι να εξετάσει τις αντιλήψεις των γονέων που έχουν τυπικώς αναπτυσσόμενα παιδιά ως προς την καταλληλότητα των δομών εκπαίδευσης, όπου φοιτούν οι μαθητές/τριες με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στη σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα. Στην έρευνα συμμετείχαν 150 γονείς οι οποίοι είχαν τυπικώς αναπτυσσόμενα παιδιά. Στους συμμετέχοντες χορηγήθηκε γραπτό ερωτηματολόγιο, το οποίο περιλάμβανε 16 κλειστές ερωτήσεις. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η πλειονότητα των γονέων θεωρούσε ως πιο κατάλληλη δομή εκπαίδευσης για τους/τις μαθητές/τριες με διαφορετικές μορφές αναπηρίας την από κοινού εκπαίδευση στο γενικό σχολείο με την ταυτόχρονη υποστήριξη αυτών των παιδιών από Ειδικό Παιδαγωγό είτε στο Τμήμα Ένταξης είτε στο θεσμό της Παράλληλης Στήριξης. Τα ευρήματα που προκύπτουν, μπορούν να αξιοποιηθούν για τη διαμόρφωση των κατάλληλων συνθηκών, ώστε να δημιουργηθεί ένα «Σχολείο για Όλους», όπου η ουσιαστική συνεργασία και επικοινωνία όλων των εμπλεκομένων θα έχει κυρίαρχη θέση.

32.**Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΝΑ ΚΑΤΑΝΟΟΥΝ ΘΕΜΕΛΙΩΔΕΙΣ ΠΙΘΑΝΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΝΝΟΙΕΣ**

Σιόλου Ευδοξία, Εκπαιδευτικός ΠΕ03, MSc, PhD, 1ο ΚΕΔΑΣΥ Γ' Αθήνας

Οι πιθανότητες αποτελούν ένα πεδίο των μαθηματικών που σχετίζεται άμεσα με την καθημερινή ζωή των ανθρώπων, καθώς συνδέονται με τη δυνατότητα λήψης αποφάσεων υπό συνθήκες αβεβαιότητας, μιας λειτουργικής δεξιότητας που σχετίζεται με την ανεξαρτησία τους και την ενσωμάτωσή τους στην κοινωνία. Στόχος της παρούσας έρευνας είναι η μελέτη του βαθμού και του τρόπου με τον οποίο οι έφηβοι μαθητές με μέτρια νοητική υστέρηση μπορούν να κατανοήσουν θεμελιώδεις πιθανολογικές έννοιες. Τα ευρήματα της έρευνας μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την ένταξη των πιθανοτήτων στην εκπαίδευση των μαθητών με μέτρια νοητική υστέρηση αλλά και την αφετηρία για την κατασκευή κατάλληλων διδακτικών δραστηριοτήτων για την προώθηση του πιθανολογικού τους συλλογισμού.

33.

ΟΙ ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΟΜΑΔΩΝ ΤΗΣ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΑΘΜΙΔΑΣ ΤΟΥ 1ΟΥ ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ Α΄ ΑΘΗΝΑΣ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗ «ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΑΝΑΠΗΡΙΑ»

Σισμανίδου Θεοδώρα, Κοινωνική Λειτουργός ΠΕ30 (MSc)

Στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια το μοντέλο της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης έχει κερδίσει σημαντικό έδαφος έναντι των «ειδικών τάξεων» και των ειδικών σχολείων. Η επιδίωξη της εφαρμογής του «Σχεδιασμού για όλους (Design for all)» τόσο σε θέματα προσβασιμότητας, όσο και σε θέματα εκπαιδευτικού σχεδιασμού και πραγμάτωσης της παιδαγωγικής πράξης, σε θεσμικό επίπεδο κρίθηκε αναγκαία και επιθυμητή.

Ωστόσο, αρκετοί παράγοντες που αφορούν στην υλοποίηση της συνεκπαίδευσης, όπως είναι τα αδιαφοροποίητα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, οι υπεράριθμες σε μαθητές/τριες τάξεις, το εκπαιδευτικό υλικό, η υλικοτεχνική υποδομή των σχολείων, καθώς επίσης και οι εκπαιδευτικές μέθοδοι διαπιστώνεται ότι στις περισσότερες των περιπτώσεων έχουν παραμείνει ίδιοι χωρίς τις απαραίτητες μεταρρυθμίσεις (Kourkoutas, Stavrou, & Loizidou, 2017).

Τα Κέντρα Εκπαιδευτικής και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕ.Σ.Υ.), τα οποία ιδρύθηκαν με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 4547/2018 (Α΄ 102), μετονομάζονται σε Κέντρα Διεπιστημονικής Αξιολόγησης, Συμβουλευτικής και Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ.) και σύμφωνα με το άρθρο 11 του ν. 4547/2018 (Α΄ 102) σκοπός των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. είναι η υποστήριξη των μαθητών, των σχολικών μονάδων και των ΕΚ της περιοχής αρμοδιότητάς τους για τη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης όλων ανεξαιρέτως των μαθητών στην εκπαίδευση και την προάσπιση της αρμονικής ψυχοκοινωνικής τους ανάπτυξης και προόδου. Με βάση την παρ. 2 του άρθρου 17 του ν. 4058/ 2012 (Α΄ 63) τα ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. συνεργάζονται με τα Κέντρα Πιστοποίησης της Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) και τις Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές Πιστοποίησης Αναπηρίας.

Παράλληλα, ένα επιστημονικό πεδίο, το οποίο συναντάται κατά τη διαδικασία εκπαιδευτικής αξιολόγησης μαθητών αποτελεί η διαπολιτισμικότητα στην Εκπαίδευση, η οποία αφορά στη δόμηση των σχέσεων μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων, με σκοπό την άρση των ανισοτήτων και του κοινωνικού αποκλεισμού (Άρθρο 20 του ν. 4415/2016 - ΦΕΚ 159/Α/6-9-2016). Σκοπός της Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης είναι η εγγραφή των παιδιών με διαφορετική πολιτισμική προέλευση σε σχολεία μαζί με παιδιά γηγενών (Άρθρο 21 του ν. 4415/2016 - ΦΕΚ 159/Α/6-9-2016). Η εκπαιδευτική προσέγγιση, η οποία συνεκτιμά τις ανάγκες της ετερογένειας του μαθητικού πληθυσμού και αποσκοπεί στην άρση των φραγμών στη μάθηση και στη διασφάλιση της ισότιμης πρόσβασης στο εκπαιδευτικό σύστημα όλων των μαθητών, συμπεριλαμβανομένων των μαθητών με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Άρθρο 4 του ν. 4823/2021).

Με βάση τα ανωτέρω, στην εν λόγω παρουσίαση θα συζητηθεί ο τρόπος λειτουργίας των ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. όπως ορίζεται, περιγράφεται και αναλύεται στη νομοθεσία και συγκεκριμένα θα ακολουθήσει παρουσίαση της λειτουργίας του 1^{ου} ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Α΄ Αθήνας και των ομάδων της προσχολικής βαθμίδας αλλά και των προκλήσεων που δέχονται, στα πλαίσια της συνεργασίας τους με διαπολιτισμικά περιβάλλοντα και διάφορων μορφών αναπηρίας των μαθητών που επισκέπτονται την υπηρεσία για εκπαιδευτική αξιολόγηση και υποστήριξή τους στο σχολικό πλαίσιο.

34.**ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ Δ' ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ**

Τσαχαλίδου Παναγιώτα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Υποψήφια Διδάκτορας

Η ενσυναίσθηση αναφέρεται στην ικανότητα που έχει κάποιος να καταλαβαίνει και να μοιράζεται τη συναισθηματική κατάσταση ή το συναισθηματικό περιεχόμενο κάποιου άλλου (Jolliffe & Farrington 2006, Reid et al. 2013, Τσιούμης 2014). Γενικά η ενσυναίσθηση ως έννοια αποτελείται από τρία είδη: το γνωστικό, το συναισθηματικό και το συμπεριφορικό (Cheng et al. 2010, Chryssikou & Thompson 2016, Αλατζάς 2012) και σχετίζεται άμεσα με την ύπαρξη ειδικών μαθησιακών δυσκολιών, καθώς οι μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες κατά κύριο λόγο παρουσιάζουν χαμηλότερη ενσυναίσθηση (Αλατζάς 2012, Μιχαήλ 2014). Επομένως, σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνηθεί η ενσυναίσθηση σε μαθητές Δ' Δημοτικού με και χωρίς ειδικές μαθησιακές δυσκολίες. Στη συγκεκριμένη έρευνα συμμετείχαν 254 μαθητές Δ' Δημοτικού (127 τυπικής ανάπτυξης και 127 με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες), οι οποίοι συμπλήρωσαν δύο υποθετικά ηθικά σενάρια ενσυναίσθησης. Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων συγκρίθηκαν οι μέσοι όροι των ειδών της ενσυναίσθησης των δύο ομάδων μαθητών (μαθητές τυπικής ανάπτυξης και με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες), ενώ στη συνέχεια καταγράφηκαν οι διαφορές που υπήρχαν στους μέσους όρους της ενσυναίσθησης ως προς το φύλο στην καθεμιά ομάδα (αγόρια τυπικής ανάπτυξης και με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και κορίτσια τυπικής ανάπτυξης και με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες). Με βάση τα αποτελέσματα της έρευνας φαίνεται ότι οι μαθητές με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες σημείωσαν χαμηλότερα επίπεδα ενσυναίσθησης σε σύγκριση με τους τυπικούς συνομηλίκους τους σε όλα τα είδη ενσυναίσθησης και στα δύο σενάρια, κάτι το οποίο συμβαίνει ακόμα και όταν κάποιος εστιάζει στις διαφορές ως προς το φύλο.

35.

**Η ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΟΜΟΤΕΧΝΩΝ: ΑΠΟΨΕΙΣ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ**

Τσιότσικα Μαγδαληνή, Εκπαιδευτικός ΠΕ71

Η συνεργασία των εκπαιδευτικών αποτελεί κρίσιμο στοιχείο στις συζητήσεις των σύγχρονων παιδαγωγικών προσεγγίσεων και έχει συνδεθεί άμεσα με τη βιώσιμη βελτίωση των σχολικών μονάδων, τη δημιουργία ευκαιριών μάθησης των εκπαιδευτικών και την επαγγελματική τους ανάπτυξη (Britton & Anderson, 2010). Η αξιολόγηση ομοτέχνων αποτελεί μία καινοτόμο διαδικασία, η οποία λαμβάνει χώρα μέσα στο σχολικό συγκείμενο, από ομότιμους εκπαιδευτικούς, αναπτύσσει δεξιότητες συνεργασίας, οδηγεί σε μία πιο αποτελεσματική αλλαγή στην σχολική κουλτούρα (Καψάσκη κ.α., 2016:243) και βασίζεται στην αμοιβαία εμπιστοσύνη και σεβασμό (Murray & Mazur, 2009). Οι ειδικοί παιδαγωγοί, αντιμετωπίζοντας ένα απαιτητικό και πολυσήμαντο ρόλο στις σχολικές μονάδες γενικής εκπαίδευσης, είναι ζωτικής σημασίας να κατέχουν επαγγελματικές δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας, ώστε να συνεργαστούν με τους εκπαιδευτικούς της γενικής τάξης και να σχεδιάσουν το κατάλληλο μαθησιακό περιβάλλον για τους μαθητές με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες (Robbins et al., 2019, Ευρωπαϊκή επιτροπή, 2017).

Η παρούσα ερευνητική εργασία είχε ως σκοπό τη διερεύνηση των απόψεων εκπαιδευτικών ειδικής αγωγής πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του νομού Αττικής για τη συνεισφορά της αξιολόγησης ομοτέχνων στην ανάπτυξη δεξιοτήτων συνεργασίας στην καθημερινή πράξη των ειδικών παιδαγωγών. Η έρευνα που έγινε ήταν ποσοτική και πραγματοποιήθηκε μέσω της συλλογής ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων. Σύμφωνα με τα αποτελέσματα, η δημιουργία συνεργατικής κουλτούρας, η βελτίωση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικών και μαθητών και ο εποικοδομητικός διάλογος φαίνεται πως αποτελούν τα σημαντικότερα οφέλη της αξιολόγησης ομοτέχνων. Επιπλέον, οι ειδικοί εκπαιδευτικοί θεώρησαν ότι η ανάπτυξη της ικανότητας της συνεργασίας επηρεάζει άμεσα την επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς της γενικής εκπαίδευσης, οδηγεί σε πιο συνεργατικές μορφές συνδιδασκαλίας προς όφελος των μαθητών, ενώ ως τροχοπέδη σε αυτό ανέφεραν κυρίως την έλλειψη γνώσεων των γενικών εκπαιδευτικών σε θέματα συνεκπαίδευσης αλλά και το θεσμικό πλαίσιο.

**ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΕ
ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ**

36.

ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΕ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Καρανικολάου Ελευθερία, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70
Παπαχρήστου Αναστασία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Msc

Η σημερινή κοινωνία χαρακτηρίζεται πλέον από πολυσυλλεκτικότητα, τόσο σε θρησκευτικό όσο και σε κοινωνικοπολιτισμικό επίπεδο. Ως εκ τούτου, οι εκπαιδευτικοί καλούνται να διαμορφώσουν ένα σχολικό περιβάλλον που θα διακατέχεται από τις αρχές της δημοκρατίας, της ισότητας και κυρίως της αποδοχής. Αυτό επιτυγχάνεται αφενός με την εφαρμογή καλών πρακτικών κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, εντός και εκτός της τάξης και αφετέρου στην καλλιέργεια διαπολιτισμικής κουλτούρας σε επίπεδο σχολικής μονάδας, με την κατάλληλη διαμόρφωση των χώρων τόσο εσωτερικά όσο και εξωτερικά, ώστε να δημιουργηθεί ένα ελκυστικότερο περιβάλλον, συμβατό με τις αρχές που διέπουν τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Στο Διαπολιτισμικό Δημοτικό Σχολείο Ιάσμου, από το 2017 και μετά, προχωρήσαμε σε μια σειρά από καινοτόμες διαδικασίες, έχοντας ως εφελτήριο τις παραπάνω αρχές. Σε επίπεδο σχολικής μονάδας, αναδιαμορφώσαμε τους εσωτερικούς χώρους, εμπλουτίσαμε τη βιβλιοθήκη με υλικό που θα μπορούσε να αξιοποιηθεί από μαθητές που δεν έχουν ως μητρική γλώσσα την ελληνική, ενώ με τη συνεργασία μαθητών και γονέων, ασχοληθήκαμε με τον συνδυασμό της διδασκαλίας διαφόρων γνωστικών αντικειμένων μέσω της κηπουρικής, φυτεύοντας αρωματικά φυτά, δέντρα και λαχανικά. Σε επίπεδο διδασκαλίας εφαρμόσαμε κοινωνικοσυνεργατική μάθηση και πολυτροπικότητα, διαφοροποιημένη διδασκαλία στο μεγαλύτερο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, ψηφιακή παιδαγωγική, με τη χρήση κατάλληλων για την ηλικία και το επίπεδο των μαθητών, λογισμικών και φυσικά εξάψαμε τη φαντασία και τη δημιουργικότητα των μαθητών με την εισαγωγή του θεάτρου και της μουσικής στη σχολική καθημερινότητα. Αποτέλεσμα των δράσεων και των πρακτικών που υλοποιήθηκαν στο Διαπολιτισμικό Δ. Σ. Ιάσμου ήταν να καταπολεμηθεί η σχολική αποτυχία και διαρροή, αφού μαθητές που ανήκαν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες, είχαν τακτική φοίτηση, συμμετείχαν σε όλες τις δράσεις και αγάπησαν εν τέλει το σχολείο. Επιπλέον, όλοι οι μαθητές (οι έχοντες ως μητρική την ελληνική και αυτοί που είχαν ως μητρική την τουρκική, την πομακική και τη ρομανί), συνεργάστηκαν άριστα μεταξύ τους στη διαμόρφωση ενός θετικού μαθησιακού και εκπαιδευτικού περιβάλλοντος και στην εξάλειψη των διακρίσεων εντός και εκτός σχολείου.

37.

Η ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΩΣ ΠΡΟΥΠΟΘΕΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Κόνδη Βικτωρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Msc-Διευθύντρια 1ου Δημοτικού Αγίου Αθανασίου Δράμας

Ο πολιτισμικός πλουραλισμός χαρακτηρίζει την ελληνική κοινωνία. Η Ευρωπαϊκή ενοποίηση και η διεθνής επικοινωνία δημιουργεί ένα πλαίσιο συνύπαρξης μεταξύ των λαών. Η εκπαίδευση με βάση την πολυπολιτισμικότητα που χαρακτηρίζει το σημερινό σχολείο, απαιτεί τη δημιουργία πολυπολιτισμικών προσωπικοτήτων.

Η διαπολιτισμικότητα αποτελεί το ιδανικό μοντέλο διαχείρισης της ετερότητας. Στοχεύει στην αλληλεπίδραση μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων. Ως κανονιστικός όρος επιδιώκει τη συνεργασία, την αποδοχή, την πολυδιάστατη αμοιβαία επίδραση. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση αποτελεί σύνδεσμο της δίγλωσσης και διπολιτισμικής εκπαίδευσης των παιδιών, αναπτύσσει τη διαπολιτισμική ετοιμότητα, ικανότητα – δεξιότητα, με σκοπό τη σωστή διαχείριση της πολιτισμικής ετερότητας.

Ανάμεσα στις σημαντικές πρακτικές της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης ξεχωρίζουν: η εκπαίδευση των παιδιών, η απαλλαγή των σχολικών προγραμμάτων και βιβλίων από προκαταλήψεις, η εφαρμογή κατάλληλων διδακτικών προσεγγίσεων καθώς και κοινών συνεργατικών προγραμμάτων, η απαραίτητη επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και η ανάλογη διερεύνηση των διδασκαλικών προγραμμάτων.

Το σχολείο είναι θεσμός που οδηγεί στην κοινωνικοποίηση. Το σχολείο των ίσων ευκαιριών που θα σέβεται τις διαφορές είναι απαραίτητο να αναλάβει δράση και να προσαρμοστεί στις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας που χαρακτηρίζεται από την πολυεθνικότητα. Η διαπολιτισμική πορεία στην εκπαίδευση ακολουθώντας τη γνωριμία με το «διαφορετικό» μέσα από καινοτόμες δραστηριότητες μπορεί να υπερβεί τα στερεότυπα, να δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης και επικοινωνίας, ώστε να πετύχει τη συνεργασία που ωθεί στη δημιουργία, μέσα από μια ειρηνική συνάντηση πολιτισμών.

38.

ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΘΕΑΤΡΟ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ, ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ, ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Λυμπέρης Γεώργιος, Θεατρολόγος-Εκπαιδευτικός ΠΕ91.01, Υποψήφιος Δρ. Τμήματος Θεατρικών Σπουδών ΕΚΠΑ

Το αρχαίο ελληνικό θέατρο, είτε ως αρχιτεκτονικό οικοδόμημα είτε ως δραματουργία, αποτελεί ένα κύριο κομμάτι του ελληνικού πολιτισμού που έχει επηρεάσει ολόκληρο τον κόσμο. Η αξία και η οικουμενική συμβολή του έχει συμβάλει στη διδασκαλία του στα σχολεία σε όλο τον κόσμο. Ο τρόπος προσέγγισης και διδασκαλίας είναι ένα ζήτημα διαχρονικό και οφείλει να επανεξετάζεται όσο αλλάζουν οι μέθοδοι διδασκαλίας αλλά και το δυναμικό των μαθητών.

Η παρουσία μαθητών στα ελληνικά σχολεία που δεν έχουν την ελληνική γλώσσα ως μητρική, είναι έντονη τις τελευταίες δεκαετίες και συμβάλλει στη διαμόρφωση μίας ταυτότητας μαθητικού συνόλου με πολυπολιτισμικά χαρακτηριστικά. Ανεξάρτητα από το πόσοι είναι αυτοί οι μαθητές αναλογικά, ζητούμενο αποτελεί η συμπερίληψη όλων των μαθητών κατά το σχεδιασμό της διδασκαλίας του εκπαιδευτικού. Ταυτόχρονα, η μεικτή σύνθεση μαθητικού δυναμικού σε μία σχολική τάξη επιβάλλει την προσέγγιση και τη διδασκαλία του με τέτοιο τρόπο ώστε να μην αλλοιώνεται η διαπολιτισμική του ταυτότητα.

Πολλές φορές όμως το ζητούμενο δεν είναι μόνο οι αλλόγλωσσοι μαθητές. Η γλώσσα των πρωτότυπων κειμένων του αρχαίου ελληνικού δράματος αποτελεί τροχοπέδη για τη διδασκαλία της δραματικής ποίησης, ειδικά σε πολύ μικρές ηλικίες. Συνεπώς ακόμη και οι μαθητές που έχουν μητρική γλώσσα την ελληνική, διδάσκονται το αρχαίο ελληνικό δράμα μέσω μετάφρασης στη νέα ελληνική ή ακόμη συχνότερα μέσω διασκευής.

Οι τέχνες στην εκπαίδευση και ειδικά η αξιοποίηση των θεατρικών τεχνικών, αποτελούν κατάλληλα διδακτικά εργαλεία για τη γνωριμία με το αρχαίο ελληνικό θέατρο καθώς συνιστούν μία κοινή γλώσσα για όλους τους μαθητές.

Στην παρούσα εισήγηση θα παρουσιαστούν τρόποι προσέγγισης και πρακτικές διδασκαλίας του αρχαίου ελληνικού θεάτρου στην εκπαίδευση ανηλίκων και ενηλίκων.

39.**ΟΤΑΝ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΠΑΡΕΑ... ΜΕ ΤΙΣ ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΤΖΙΑΝΝΙ ΡΟΝΤΑΡΙ**

Ξενή Έλενα, Λέκτορας Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Ανώτερη Ερευνήτρια, Διαχειρίστρια Εκπ. Έργων

Τι θα συνέβαινε αν, η Παραμυθοσαλάτα, οι Σκυταλοπαραμυθίες, το Παραμύθι απ' την Ανάποδη, η Ξένη λέξη, το Φανταστικό Διώνυμο, η Πέτρα στη λίμνη και άλλες πολλές πολύ (ή και λιγότερο) γνωστές τεχνικές του Ιταλού συγγραφέα Τζιάννι Ροντάρι θα μπορούσαν να είναι οι δραστηριότητες-αφετηρία και ο λόγος για ένα μάθημα-παιχνίδι; Και κάπως έτσι πληθαίνουν τα χαμόγελα στην τάξη, ενεργοποιείται το ενδιαφέρον και η συμμετοχή των παιδιών, αυξάνονται τα επίπεδα δημιουργικότητας και φαντασίας, με το μάθημα της γλώσσας και της λογοτεχνίας να γίνεται παιχνίδι, να έχει περισσότερο ενδιαφέρον, να κάνει νόημα, να δίνει περισσότερη ικανοποίηση και χαρά. Στην παρούσα εισήγηση, περιγράφονται και επεξηγούνται οι Τεχνικές Ροντάρι, που βοηθούν έτσι ώστε η παραγωγή προφορικού και γραπτού λόγου να γίνονται σε ένα παιχνιδώδες συγκείμενο, στο πλαίσιο μιας σχολικής δράσης που προωθεί τις γλωσσικές δεξιότητες, την έκφραση, τη δημιουργικότητα, τη φιλιανγνωσία, τον ατομικό και ομαδικό αναστοχασμό, τη διάδραση και τη συνεργασία. Η εν λόγω δράση παρουσιάζεται, όπως υλοποιείται στη σχολική τάξη (και πέρα από αυτή) την τελευταία δεκαετία.

40.

**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ
ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ: CLIL ΚΑΙ TRANSLANGUAGING**

Χαραλαμπόγλου Νικολέτα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ΠΕ06, ΜΑ

Τις τελευταίες δεκαετίες η Ελλάδα αποτελεί χώρα προορισμού για πλήθος μεταναστών και προσφύγων. Η παγκοσμιοποίηση, οι εσωτερικές και διεθνείς συγκρούσεις όπως και η οικονομική κρίση συνέβαλαν στην αναζήτηση καλύτερων συνθηκών ζωής και ευκαιριών. Αν και τα παιδιά προσφύγων και μεταναστών συμμετέχουν στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, ακολουθούν μια μονόγλωσση γλωσσική προσέγγιση, ενώ οι πρακτικές πολυγλωσσίας και πολυπολιτισμικότητας είναι περιορισμένες. Η ποικιλομορφία αυτή οδηγεί στην ανάγκη για νέους τρόπους αντιμετώπισης και διαχείρισης των πολιτισμικών και πολυγλωσσικών διαφορών. Σε αυτό το πλαίσιο, οι παιδαγωγικές προσεγγίσεις Content and Language Integrated Learning (CLIL), δηλαδή Μέθοδος Ολοκληρωμένης Εκμάθησης Περιεχομένου και Γλώσσας, καθώς και Translanguaging, δηλαδή Διαγλωσσικότητα, αποτελούν καινοτόμες μέθοδοι που αποσκοπούν στη βελτίωση της γλωσσικής ευχέρειας, της επικοινωνιακής ικανότητας και της διαπολιτισμικής επικοινωνίας των μαθητών/τριών.

Το συγκεκριμένο άρθρο επικεντρώνεται σε ένα μάθημα Αγγλικής Γλώσσας βασισμένο στις μεθόδους διδασκαλίας CLIL και Translanguaging, όπου οι Έλληνες και μετανάστες μαθητές/τριες χρησιμοποιούν την μητρική της γλώσσα ως υποστηρικτικό εργαλείο στην ανάπτυξη της γλωσσικής ικανότητας τους στα Αγγλικά και στην ενίσχυση της διαπολιτισμικής συνείδησης τους. Τα αποτελέσματα δείχνουν ότι οι μαθητές/τριες πετυχαίνουν καλύτερες επιδόσεις στην Αγγλική γλώσσα μέσω πλήθος δημιουργικών δραστηριοτήτων και την χρήση της μητρικής τους γλώσσας καθώς επίσης, διαμορφώνουν θετικές αντιλήψεις για τους άλλους πολιτισμούς.

**ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΑΙΔΙΩΝ - ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΕΣ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ
ΕΝΤΑΞΗΣ**

41.**ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ**

Αμανατίδου Ελένη, Νηπιαγωγός ΠΕ60, MSc

Η παρούσα εισήγηση αναδεικνύει την εφαρμογή μιας πρακτικής ενταξιακής εκπαίδευσης που λαμβάνει μέρος στο 1^ο Νηπιαγωγείο Δοξάτου. Λαμβάνοντας υπόψη τις προκλήσεις που αντιμετωπίζει κάθε κοινότητα στην συνεκπαίδευση των παιδιών της καθώς και τις δυσκολίες που αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό προσωπικό ως φορέας υλοποίησης αυτής της πρακτικής, προτάθηκε και υιοθετήθηκε, έπειτα από συλλογική συζήτηση, μια συγκεκριμένη εκπαιδευτική και κοινωνική προσέγγιση τα τελευταία δύο χρόνια (2021-2023).

Η έννοια της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης, ως διαχείριση της ετερότητας στο σχολικό περιβάλλον, αποτελεί την προσπάθεια του προσωπικού να αντιμετωπίζουν τα ποικίλα προβλήματα που υπάρχουν και προκύπτουν. Η συμπεριληπτική κουλτούρα και το διαφοροποιημένο μαθησιακό περιβάλλον δεν αποτελούν από μόνα τους πανάκεια της ειδικής αγωγής. Απώτερος σκοπός είναι να εφαρμόζονται στρατηγικές που εξασφαλίζουν το δικαίωμα κάθε παιδιού σε ισότιμη εκπαίδευση και την υποστήριξη των ατομικών του αναγκών.

Η προσέγγιση του ρόλου του εκπαιδευτικού, οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στη διαχείριση των γονέων ως προς την προσέγγιση των προβληματικών καταστάσεων που αφορούν τα παιδιά τους, η συνεργασία που αναπτύσσεται μεταξύ των εκπαιδευτικών και οι πρακτικές που ακολουθούνται στην καθημερινή λειτουργία του σχολείου αποτελούν στοιχεία παρατήρησης και παρουσιάζονται όπως καταγράφηκαν.

Τέλος, παρουσιάζεται το πλαίσιο εφαρμογής της συμπερίληψης, η ενταξιακή πολιτική που ακολουθείται από το σύνολο των εκπαιδευτικών, οι προβληματισμοί και τα εμπόδια που δημιουργούνται καθώς και οι πιθανές λύσεις που προτείνονται εντός του πλαισίου των δυνατοτήτων του σχολείου.

42.**ΜΑΖΙ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΟΥΜΕ ΣΤΟ ΛΟΥΝΑ ΠΑΡΚ**

Βλασίου Ανθή, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Ένα από τα προγράμματα που πραγματοποιήθηκαν στο χώρο του Ειδικού σχολείου και σε συνεργασία με μαθητές της γενικής εκπαίδευσης είναι το “Λούνα Πάρκ”. Σύμφωνα με το ΦΕΚ 3561/2016, αποτελεί διοργάνωση δράσεων οργανωμένου παιχνιδιού, που αποσκοπούν, αφενός, στην καλλιέργεια στάσεων αποδοχής της διαφορετικότητας και αφετέρου, στην ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων. Με αυτό τον τρόπο πετυχαίνεται, μεταξύ άλλων, η ενδυνάμωση συμμετοχής στην ομάδα ανάπτυξη συλλογικής δράσης και πνεύματος συνεργασίας μεταξύ όλων των μαθητών/τριών.

Μέσα από παιχνίδια, όπως στόχο με βελάκια, στόχο με κλειστά μάτια, παιχνίδι της αφής, ντενεκεδάκια, το ψάρεμα της καραμέλας, τρίλιζα με στεφάνια, περπάτημα στο σχοινί, ζωγραφική προσώπου κ.α., οι μαθητές μοιράζονται όμορφες στιγμές, αλληλεπιδρούν μεταξύ τους και διασκεδάζουν. Μέσα από τις συγκεκριμένες δραστηριότητες αναπτύσσονται οι ψυχοκοινωνικές και κοινωνικές δεξιότητες του συνόλου των μαθητών. Οι μαθητές της γενικής αγωγής ευαισθητοποιούνται σε θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων και συμπερίληψης και καλλιεργούν σεβασμό και κουλτούρα αποδοχής της διαφορετικότητας.

43.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΔΙΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ, ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗΣ & ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (Κ.Ε.Δ.Α.Σ.Υ.) ΣΤΗΝ ΟΜΑΛΗ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΠΟΥ ΕΜΦΑΝΙΖΟΥΝ ΣΧΟΛΙΚΗ ΔΙΑΡΡΟΗ ΑΠΟ ΤΟ ΕΙΔΙΚΟ ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΦΟΙΤΗΣΗΣ

Γεωργοπούλου Σωτήρια, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, Ψυχολόγος, MSc Ειδικής Αγωγής, 1ο ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ Γ Αθήνας

Η σχολική διαρροή, ορίζεται, ως η πρόωρη διακοπή της διαδικασίας φοίτησης, πριν την ολοκλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης. Είναι ένα σύνθετο και πολυπαραγοντικό φαινόμενο το οποίο προβληματίζει τις σύγχρονες κοινωνίες, καθώς έχει δυσμενείς επιπτώσεις τόσο στο προσωπικό όσο και στο κοινωνικό πεδίο.

Στην παρούσα εργασία διερευνάται το πρόβλημα της σχολικής διαρροής, σε συνδυασμό με την κουλτούρα της σχολικής μονάδας και την προσαρμογή σε σχολείο γενικής αγωγής με την υποστήριξη του ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ. Αφορμή η μελέτη περίπτωσης μαθήτριας με προβλήματα συμπεριφοράς, η οποία φοιτά σε σχολείο ειδικής αγωγής Β/θμιας Εκπαίδευσης, εμφανίζει σχολική διαρροή και επιθυμεί τη μετάβασή της στο γενικό σχολείο. Περιγράφεται το κοινωνικό, συναισθηματικό και γνωστικό προφίλ της μαθήτριας, η σχολική κουλτούρα, καθώς και η έννοια της συμπερίληψης και πώς προωθείται στα ειδικά πλαίσια. Στόχος της εργασίας είναι να παρουσιαστούν καλές πρακτικές συμμετοχικής εκπαίδευσης, οι οποίες θα συμβάλλουν στην ομαλή προσαρμογή από ειδικό σε γενικό πλαίσιο φοίτησης. Επίσης η σημασία και ο ρόλος των Κέντρων Διεπιστημονικής Αξιολόγησης και Συμβουλευτικής Υποστήριξης (ΚΕ.Δ.Α.Σ.Υ), όσον αφορά την καθοδήγηση, το συντονισμό των ενεργειών μεταξύ των σχολείων, την παροχή υποστήριξης, μέσω εξειδικευμένης γνώσης πληροφόρησης και ευαισθητοποίησης των εκπαιδευτικών, των γονέων και των μαθητών, με σκοπό την εφαρμογή σχεδίου δράσης που θα υποστηρίζει τη συνολική και ολοκληρωμένη προετοιμασία και προσαρμογή των μαθητών, ώστε να διαχειριστούν τις προκλήσεις που θα προκύψουν, κατά τη φοίτησή τους, στο νέο σχολικό περιβάλλον

44.

Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΟΥ ΜΕΝΤΟΡΑ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Κατσούγκρη Αναστασία, Ειδική Παιδαγωγός – Συγγραφέας – Διευθύντρια Σχολικής Μονάδας, Υπ Διδάκτωρ Πανεπιστημίου Πατρών

Στο σύγχρονο σχολείο , το σχολείο της συνεκπαίδευσης και της διαπολιτισμικότητας, οι απαιτήσεις αλλάζουν, οι ανάγκες διαφοροποιούνται τα προβλήματα και οι συγκρούσεις μέσα στις σχολικές τάξεις πληθαίνουν. Ο ρόλος του εκπαιδευτικού έχει αλλάξει και από μεταλαμπαδευτής γνώσης, σε παιδαγωγό, σε «βοηθό» ανακάλυψης της γνώσης σε αυτόν που θα επιλύσει αντιθέσεις και συγκρούσεις μέσα σε μία σχολική τάξη. Τα προβλήματα που δημιουργούνται, σε μία σχολική μονάδα θα πρέπει να λύνονται ενδοσχολικά. Ο θεσμός του Μέντορα που πρόσφατα εισήχθη στις σχολικές μονάδες πόσο μπορεί να βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση; Η διαδικασία της συμβουλευτικής καθοδήγησης (mentoring) είναι μια αποτελεσματική διαδικασία, γιατί είναι αμφίδρομη και γιατί κερδίζουν και τα δύο μέλη που συμμετέχουν, ο Μέντορας και ο συνεργάτης. Το mentoring αφορά όλους αλλά θα πρέπει να γίνεται στοχευμένα με μέθοδο και να έχει διάρκεια. Είναι μία από τις πιο διαδεδομένες στρατηγικές παροχής ατομικής καθοδήγησης και στήριξης στην Ευρώπη, (APEC, 1997; Bezzina, 2006; Commonwealth Department of Education, Science and Training, 2002). Θεωρείται μία αποτελεσματική μέθοδος στήριξης όλων των εκπαιδευτικών. Προάγει την συνεργατικότητα μεταξύ των εμπλεκόμενων στην εκπαίδευση. Μπορεί να αποτελέσει εργαλείο για την ένταξη των παιδιών με αναπηρία, ή και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ή ακόμα και των προσφύγων μαθητών. Θεωρείται προϋπόθεση για την αποτελεσματική εφαρμογή οποιουδήποτε προγράμματος εισαγωγικής και ενδοσχολικής επιμόρφωσης, ένταξης και συνεκπαίδευσης μαθητών από ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Βελτιώνει την εκπαιδευτική διαδικασία και το κλίμα της σχολικής μονάδας.

45.

ΠΛΑΘΟΝΤΑΣ ΕΝΑ ΒΙΩΜΑΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΓΙΑ ΟΛΟΥΣ

Μαδεμλή Δέσποινα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Ιστορικός ΠΕ02
Μπουχορίκου Ευθυμία Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής ΠΕ71, MSc

Το περιεχόμενο της συγκεκριμένης εισήγησης αναφέρεται στην παρουσίαση εκπαιδευτικών δράσεων και βιωματικών εργαστηρίων, στις οποίες συμμετείχαν ένα τμήμα μαθητών (ΣΤ') γενικής αγωγής και ένα τμήμα μαθητών ειδικού σχολείου, κατά τη διάρκεια μιας σχολικής χρονιάς, με στόχο τη συνεκπαίδευση.

Εισαγωγή- Σκοπός

Μετά από μια μακροχρόνια περίοδο εγκλεισμού και απομόνωσης των σχολικών μονάδων, λόγω covid, αποφασίσαμε να οργανώσουμε μια εκπαιδευτική σύμπραξη, προκειμένου αφενός να ευαισθητοποιήσουμε τους μαθητές της γενικής αγωγής σχετικά με την αναπηρία και αφετέρου να ανοίξουμε τις πόρτες του ειδικού σχολείου στην εκπαιδευτική κοινότητα.

Μεθοδολογία

Προς αυτή την κατεύθυνση, στην παρούσα εργασία, παρουσιάζουμε μια δράση συνεκπαίδευσης που οργανώσαμε, με στόχο να ενισχύσουμε την αλληλεπίδραση των μαθητών των δυο σχολείων. Αρχικά, οι μαθητές/τριες της ανώτερης βαθμίδας του 1^{ου} Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Δράμας, υποδέχτηκαν τους μαθητές/τριες της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου, προκειμένου να υλοποιηθεί βιωματικό εργαστήριο δραστηριοτήτων, με αφορμή την παγκόσμια ημέρα ατόμων με ειδικές ανάγκες. Σε δεύτερο επίπεδο, οι μαθητές/τριες της ΣΤ' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Ξηροποτάμου υποδέχτηκαν τους μαθητές/τριες της ανώτερης βαθμίδας του 1^{ου} Ειδικού Δημοτικού Σχολείου Δράμας, συμμετέχοντας από κοινού στην παρουσίαση μιας εκπαιδευτικής δράσης με θέμα τον σχολικό εκφοβισμό.

Αποτελέσματα

Οι μαθητές ανταποκρίθηκαν θετικά στη σύμπραξη και πολύ σύντομα αναπτύχθηκαν δεσμοί φιλίας αναμεταξύ τους. Επιπλέον, συμμετείχαν με ενδιαφέρον και ενθουσιασμό σε όλες τις δραστηριότητες.

Βασικά Συμπεράσματα

Η ορθή δόμηση της διδακτικής πράξης, το μεράκι και ο ενθουσιασμός των εμπυχωτών, η καλλιέργεια της ενσυναίσθησης και της αποδοχής της διαφορετικότητας, η συνεργασία των επιστημονικών ειδικοτήτων και η βιωματική φύση των δραστηριοτήτων αποτέλεσαν καθοριστικούς παράγοντες, που οδήγησαν στην επιτυχή έκβαση της δράσης. Βασική μέθοδος στην οποία στηρίξαμε τα συμπεράσματά μας αποτέλεσε η παρατήρηση.

46.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΕΙΔΙΚΗΣΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΗΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ

Χατζηδημητρίου Βασιλική, Εκπαιδευτικός Φ.Α. ΠΕ11, MSc

Στο Ειδικό Δημοτικό Σχολείο Δράμας εφαρμόστηκαν προγράμματα συνεκπαίδευσης με σχολεία της Γενικής Εκπαίδευσης, σε ετήσια βάση, με πολύ θετικά αποτελέσματα για τους εμπλεκόμενους μαθητές και εκπαιδευτικούς. Το «πρωτόκολλο» εφαρμογής που ακολουθήθηκε, στηρίχθηκε στις εγκυκλίους Λειτουργίας και Προγραμματισμού Εκπαιδευτικού έργου των Σχολικών Μονάδων Γενικής και Ειδικής Αγωγής, στα ΕΠΕ των μαθητών, στη διερεύνηση πεδίου σε εκπαιδευτικό και κινητικό επίπεδο και στην επιλογή προσαρμοσμένων ψυχοκινητικών δραστηριοτήτων.

Τα προγράμματα συνεκπαίδευσης στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής Ειδικών Σχολείων με Σχολεία της Γενικής, αποτελούν ειδικά – προσαρμοσμένα προγράμματα συστηματικής παρέμβασης. Σκοπός τους είναι να προσφέρουν στους μαθητές των Ειδικών Σχολείων: την ισότιμη μεταχείριση των μαθητών, την παιδαγωγική και ψυχολογική τους υποστήριξη, την ανάπτυξη βασικών και εξειδικευμένων κινητικών δεξιοτήτων, την συμπερίληψη και ενσωμάτωση, την ολόπλευρη και αρμονική ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους, τη βελτίωση και αξιοποίηση των δυνατοτήτων και δεξιοτήτων τους έτσι ώστε να καταστεί δυνατή η ένταξή τους ή η επανένταξή τους στο γενικό σχολείο, όπου και όταν αυτό είναι δυνατόν, την αντίστοιχη προς τις δυνατότητές τους ένταξη στο εκπαιδευτικό σύστημα, στην κοινωνική ζωή και στην επαγγελματική δραστηριότητα όπως αυτό ορίζεται με τον Ν.3699/2008, Αρ.2. Ως προς τους μαθητές των Γενικών σχολείων, συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της ενσυναίσθησης, της αλληλοαποδοχής, της αλληλεγγύης, της αναίρεσης χρόνιων προκαταλήψεων, της ανοχής και της αρμονικής συμβίωσης με Άτομα με Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες και τελικά στην δημιουργία του οράματος αν όχι «Ενός Σχολείου για Όλους» τουλάχιστον «Ενός Σχολείου σχεδόν για Όλους».

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΤΕΡΟΓΕΝΩΝ ΤΑΞΕΩΝ

47.

ΟΙ ΔΙΑΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΩΝ ΣΕ ΜΙΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ

Αποστόλου Ελευθερία, Νηπιαγωγός ΠΕ60, Μεταπτυχιακό : Εκπαίδευση για την Αειφορία, Επιστήμες της Αγωγής, Α.Π.Θ.

Παρασκευοπούλου Χαρά, Νηπιαγωγός ΠΕ60, Μεταπτυχιακό : Αναπτυξιακή ψυχοπαθολογία της βρεφικής και νηπιακής ηλικίας, Σχολή Επιστημών Υγείας, τμήμα Ιατρικής, Α.Π.Θ.

Η παρούσα εργασία έχει θέμα τις διαπροσωπικές σχέσεις των νηπίων σε μια πολυπολιτισμική σχολική τάξη και έχει ως σκοπό να διερευνήσει τη δημιουργία και τη διαμόρφωση των σχέσεων μεταξύ γηγενών και αλλοδαπών νηπίων σε μια τάξη του νηπιαγωγείου. Με δεδομένο τα ερευνητικά ερωτήματα και τη μορφή της εργασίας επιλέχθηκε η μελέτη του θέματος μέσω της κοινωνιομετρίας, χρησιμοποιώντας ως ερευνητικά εργαλεία το κοινωνιομετρικό τεστ και το κοινωνιογράφημα. Συγκεκριμένα διερευνάται εάν η εφαρμογή της δημοκρατικής και διαπολιτισμικής εκπαίδευσης συμβάλλει στην διαμόρφωση υγιών διαπροσωπικών σχέσεων μεταξύ των νηπίων στο σχολικό πλαίσιο. Η εργασία αποτελείται από δύο μέρη. Το πρώτο μέρος, το οποίο αποτελεί το θεωρητικό μέρος της εργασίας, αφορά στην ανάλυση και μελέτη του θέματος μας και αναφέρεται σε όλα τα επιμέρους πεδία που συνδέονται μ' αυτό. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζεται η έρευνα, τα συμπεράσματα που προέκυψαν από τα ερευνητικά δεδομένα και ολοκληρώνεται με τη βιβλιογραφία. Η έρευνα θεωρούμε ότι πρόσθεσε ένα κομμάτι στην προσπάθεια «ένταξης» και υποστήριξης των παιδιών σε ετερογενείς τάξεις, που προέρχονται από διαφορετικά πολιτισμικά και γλωσσικά περιβάλλοντα.

48.

ΣΧΟΛΙΚΟΣ ΕΚΦΟΒΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΒΙΟΓΡΑΦΙΑΣ: ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΕΣ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ, ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΓΕΣΙΑΣ, ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΟΥ

Ιωαννίδου Κυριακή – Ραφαηλία, Νηπιαγωγός ΠΕ 60, MSc

Όπως αναφέρεται στο Νικολάου (2013) και στο Μανιάτης (2010), η παρουσία της αποκλίνουσας συμπεριφοράς σε μαθητές που έχουν βιώσει το φαινόμενο της μετανάστευσης, σχετίζεται με την παρουσία της εθνοπολιτισμικής ετερότητας που τους χαρακτηρίζει. Οι αλλοδαποί μαθητές μπορούν να λάβουν είτε τον ρόλο του θύτη, είτε του θύματος (Μανιάτης, 2010). Τα περιστατικά εκφοβισμού είναι υπαρκτά με αποτέλεσμα την περιθωριοποίηση των μεταναστευόντων μαθητών και των οικογενειών τους, απομακρύνοντας αξίες όπως ο αλληλοσεβασμός, η αποδοχή του διαφορετικού κ.ά. Η διαμόρφωση φιλικού κλίματος που ενισχύει τη δημιουργία μιας κοινής κουλτούρας και ισάξια αντιμετώπισης όλων των μαθητών συχνά απουσιάζει (Μήτσιου, 2016· Χατζησωτηρίου & Αγγελίδης, 2018). Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί που καλούνται να αντιμετωπίσουν ανάλογες καταστάσεις, συνήθως, δεν διαθέτουν τις απαραίτητες γνώσεις, με αποτέλεσμα να παρεμβαίνουν, προκειμένου απλά να προκαλέσουν τη διακοπή της επιθετικής συμπεριφοράς. Στην πραγματικότητα δεν προσφέρουν κανενός είδους βοήθεια τόσο στα θύματα (Παπαλαζάρου και Αθανασιάδου, 2015), όσο και στους θύτες, που επίσης χρειάζονται υποστήριξη (Μαρκογιαννάκης, Καραγιάννη και Νικολάου, 2016). Αξίζει, λοιπόν, να σημειωθεί ο σημαντικός ρόλος του διευθυντή-ηγέτη της σχολικής μονάδας, ως προς τη διατήρηση ενός θετικού κλίματος, όπως επίσης την σωστή ενημέρωση και κατεύθυνση του συλλόγου διδασκόντων με σκοπό την έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση των αντίστοιχων φαινομένων (Μωυσίδου & Βεργίδης, 2014). Ολοκληρώνοντας, αναπτύσσονται προτάσεις καταπολέμησης της σχολικής βίας, σε σχέση με άτομα μεταναστευτικής βιογραφίας (Οίweis, 2009· Μάνεσης & Λαμπροπούλου, 2014), αφού φαινόμενα σχολικού εκφοβισμού προς μαθητές μεταναστευτικής βιογραφίας θα πρέπει να αντιμετωπίζονται ισάξια με φαινόμενα εκφοβισμού σε γηγενείς μαθητές, διαμορφώνοντας ένα διαπολιτισμικό σύγχρονο σχολείο, όπου κάθε διαφορετικό πολιτισμικό στοιχείο αποτελεί αφορμή για συμπεριληπτική δράση.

49.

**ΜΙΑ ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΣΚΟΠΗΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΠΑΓΚΟΣΜΟΙΟΠΗΜΕΝΗΣ
ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΩΣ ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΛΥΣΗ ΣΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΟΛΙΤΙΣΜΙΚΩΝ
ΤΑΞΕΩΝ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΠΑΡΚΕΙΑΣ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΩΝ**

Κατσιούλα Παναγιώτα, Διευθύντρια Γυμνασίου, Εκπαιδευτικός ΠΕ8802, Msc, MA
Μπούτσικου Λεμονιά, Σύμβουλος Μαθηματικών ΠΕ03 Δυτικής Μακεδονίας, Dr, Msc, MA

Η μετανάστευση προκύπτει ως αποτέλεσμα πολλών παραγόντων, όπως κοινωνιολογικούς, οικονομικούς, πολιτικούς και περιβαλλοντικούς. Η μετανάστευση μπορεί να γίνει εντός των συνόρων της χώρας ή εκτός των συνόρων της χώρας ανάλογα με πολλούς λόγους, καθώς και μπορεί να αναπτυχθεί μεμονωμένα ή μαζικά, εθελοντικά ή υποχρεωτικά. Η μετανάστευση έχει μια δομή που επηρεάζει βαθιά την ανθρώπινη ζωή από κάθε άποψη και προκαλεί μεγάλες αλλαγές. Τα δημογραφικά προφίλ των τάξεων σε πολλά μέρη του κόσμου γίνονται πιο διαφορετικά λόγω των υψηλών επιπέδων αναγκαστικής και εθελοντικής μετανάστευσης. Επίσης σε παγκόσμιο επίπεδο, οι μαθητές με υπόβαθρο μεταναστών δεν τα καταφέρνουν τόσο καλά όσο οι γηγενείς φοιτητές. Ένας τρόπος για να επηρεαστεί θετικά η κατάσταση είναι η εφαρμογή μιας γλωσσικά και πολιτισμικά ανταποκρινόμενης εκπαίδευσης που λειτουργεί από την οπτική γωνία των μαθητών και αντανακλάται στα μαθησιακά τους αποτελέσματα. Ωστόσο, οι εκπαιδευτικοί τις περισσότερες φορές δεν είναι ακόμη πλήρως εξοπλισμένοι για να διδάξουν πολιτιστικά και γλωσσικά διαφορετικούς μαθητές από μεταναστευτικά υπόβαθρα. Όλα τα παραπάνω θέτουν σημαντικές προκλήσεις για τους εκπαιδευτικούς παγκοσμίως και ταυτόχρονα σηματοδοτείται ένα χάσμα ακαδημαϊκών επιδόσεων μεταξύ πολιτιστικών, εθνικών και γλωσσικών μειονοτήτων και μαθητών της πλειοψηφίας, με υψηλά ποσοστά εγκατάλειψης και η υπερεκπροσώπηση των μειονοτήτων σε χαμηλότερα ακαδημαϊκά επίπεδα στο μεγαλύτερο μέρος του δυτικού κόσμου.

Τα εκπαιδευτικά συστήματα και οι εκπαιδευτικοί πρέπει ακόμα να σημειώσουν πρόοδο στην εκπλήρωση των απαιτήσεων των πολιτιστικά διαφορετικών τάξεων και να δημιουργηθούν εκείνοι οι μηχανισμοί που θα βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να ανταπεξέλθουν σε αυτές τις νέες προκλήσεις που έχουν δημιουργηθεί και στην απόκτηση διαπολιτισμικής επάρκειας στις εκπαιδευτικές τους μεθόδους. Είναι πολύ σημαντικό ειδικά τα παιδιά από άλλες χώρες να μάθουν την προφορική γλώσσα και τον πολιτισμό του τόπου που πηγαίνουν το συντομότερο δυνατό για να ξεπεράσουν τα προβλήματα. Σε αυτό το στάδιο, η ένταξη των παιδιών μεταναστών στο εκπαιδευτικό σύστημα και οι υπηρεσίες προσανατολισμού που θα εφαρμοστούν παίζουν καθοριστικό ρόλο. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι μέσω βιβλιογραφικής ανασκόπησης να συζητηθούν οι δυσκολίες, τα προβλήματα και οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτικοί στην διδασκαλία των μαθητών με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο και να αποσαφηνιστούν τα θέματα πολιτισμικής επάρκειας που προκύπτουν σε ό,τι αφορά την εκπαίδευση των παιδιών αυτών, σύμφωνα με τις τελευταίες εξελίξεις και προτάσεις που γίνονται στις διάφορες ευρωπαϊκές χώρες.

**ΤΑΥΤΟΤΗΤΕΣ - ΕΤΕΡΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗ
ΣΧΟΛΙΚΗ ΤΑΞΗ**

50.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ: ΠΡΟΛΗΨΗ, ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΑΙ ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΒΙΑΣ ΣΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

Αϊβαλιώτη Ιωάννα, Ψυχολόγος (ΠΕ23), Κοινωνική Λειτουργός (ΠΕ30)
Γκουδεσίδου Σοφία, Εκπαιδευτικός ΠΕ11 Φυσικής Αγωγής
Παπαδοπούλου Δήμητρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ80 Οικονομίας
Φυρινίδου Δήμητρα, Λογοθεραπεύτρια (ΠΕ21)

Σήμερα, το φαινόμενο της βίας και του εκφοβισμού έχει λάβει ανησυχητικές διαστάσεις με τα ποσοστά να αυξάνονται καθημερινά σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Σχολικός εκφοβισμός είναι μια πρακτική που περιλαμβάνει την εσκεμμένη, απρόκλητη, επαναλαμβανόμενη και αδικαιολόγητα βίαιη συμπεριφορά κάποιων προς κάποιους άλλους και είναι γνωστή στη διεθνή βιβλιογραφία με τον όρο bullying (Olweus, 2009). Οι συμμετέχοντες σε περιστατικά βίας είναι ο θύτης, που ασκεί εκφοβισμό και βία, το θύμα, ο αποδέκτης των πράξεων βίας και των επιπτώσεων και ο θεατής, που έχει απλή παρουσία ή δράση ενισχύοντας το περιστατικό βίας (Kokkinos & Karagiani, 2017). Στο πλαίσιο των Σχεδίων Δράσης, με σκοπό την πρόληψη, αντιμετώπιση και αποτροπή της βίας υλοποιήθηκαν στο σχολείο μας, τη σχολική χρονιά 2022-2023 διάφορες ενέργειες. Με επιπλέον στόχους την αρμονική συμβίωση, μέσω της ενδυνάμωσης των αρμονικών σχέσεων, την ενίσχυση του αλληλοσεβασμού, της ενσυναίσθησης, της αυτογνωσίας, της αυτοεκτίμησης, την ευαισθητοποίηση στη διαφορετικότητα, την ενημέρωση για τρόπους διαχείρισης βίαιων συμπεριφορών. Πραγματοποιήθηκαν διάφορες ενέργειες όπως η κατάρτιση με τους μαθητές του Συμβολαίου Σχολικής τάξης, η δημιουργία ομάδων συνεργασίας των μαθητών, «Το Παγκάκι της Φιλίας», η ενημέρωση εκπαιδευτικών, η ενημέρωση- ευαισθητοποίηση γονέων, οι ατομικές-ομαδικές δράσεις με τους μαθητές, η εφαρμογή κοινών δράσεων με άλλα σχολεία/φορείς, η ανατροφοδότηση, η αξιολόγηση κ.ά. Κεντρικός άξονας ορίστηκε το σχολικό περιβάλλον, συμμετείχαν μαθητές/τριες του, η Διεύθυνση του σχολείου, εκπαιδευτικοί, γονείς-κηδεμόνες, ειδικοί επιστήμονες, ενώ τον συντονισμό είχε η ψυχολόγος του σχολείου. Αναμενόμενα αποτελέσματα από τη δράση η μείωση των περιστατικών σχολικής βίας, η υιοθέτηση θετικών τρόπων διαχείρισης των συγκρούσεων, η αποδοχή της διαφορετικότητας, η ικανοποίηση της συμμετοχής κ.ά.

51.

ΕΝΤΑΞΗ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΤΑ ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΔΙΑΡΡΟΗΣ

Βέρρου Μάρθα, Φιλολόγος, Κοινωνική Λειτουργός

Θέμα της παρούσας εισήγησης αποτελεί η ένταξη στην εκπαίδευση παιδιών με προσφυγικό μεταναστευτικό υπόβαθρο, τα οποία βρίσκονται στην Ελλάδα, καθώς και των αιτιών που οδηγούν στη σχολική τους διαρροή. Πρόκειται για ένα θέμα το οποίο άρχισε να απασχολεί ξανά την εκπαιδευτική κοινότητα και την κεντρική διοίκηση της χώρας τη δεκαετία του '90, ενώ τα τελευταία 8 χρόνια με την ένταση του φαινομένου της μετανάστευσης, η ένταξή τους στην εκπαίδευση βρίσκεται αρκετά ψηλά στη λίστα των θεμάτων που τους απασχολεί, τόσο λόγω του αναφαίρετου δικαιώματός τους σε αυτή όσο και λόγω της ανάδειξής της ως του πλέον σημαντικού μέσου για την κοινωνική τους ένταξη και την ομαλή προσαρμογή τους στην ελληνική κοινωνία.

Πιο συγκεκριμένα μέσω της εισήγησης αυτής, που εστιάζει στην ομάδα των ασυνόδευτων ανήλικων ηλικίας από 15 μέχρι 18 ετών που διαβιούν στην χώρα μας, γίνεται μία προσπάθεια κατανόησης των δυσκολιών που αντιμετωπίζουν οι ανήλικοι κατά την προσπάθεια φοίτησης τους στα ελληνικά σχολεία καθώς και στα αίτια που οδηγούν την πλειοψηφία αυτών να εγκαταλείψουν το σχολείο ή η παρουσία τους σε αυτά να μην έχει συστηματικό χαρακτήρα. Επιπλέον, στοχεύει στην ανάδειξη της σημασίας που έχει η υποστήριξή τους στην πρώτη ενήλικη περίοδο της ζωής των ασυνόδευτων ανήλικων στην επιτυχή ένταξη τους στην εκπαίδευση, αλλά και στην ανάδειξη μερικών ζητημάτων - ερωτημάτων που ταλανίζουν τους λειτουργούς που εμπλέκονται στη διαδικασία ένταξης τους στην εκπαίδευση

52.**Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ**

Βουρδόγλου Δήμητρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70-Αναπληρώτρια Διευθύντρια Π.Εκπαίδευσης
Msc, PHd

Η ευρωπαϊκή ταυτότητα ως συλλογική, είναι αναγκαία για τη διατήρηση της ενωμένης Ευρώπης. Σφυρηλατήθηκε στους αιώνες, ενώ από τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης και έπειτα αποτελεί προτεραιότητα της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής. Στο παρόν πόνημα θα αποτυπωθεί η πορεία της κατασκευής της ευρωπαϊκής ταυτότητας μέσα στο χρόνο, από την αρχαιότητα έως σήμερα. Επιπλέον, θα αναδειχθούν οι παράγοντες, πολιτικοί, κοινωνικοί, γεωγραφικοί, πολιτιστικοί, ιστορικοί που καθόρισαν και καθορίζουν τη διαδρομή της. Παράλληλα θα παρουσιαστούν οι δράσεις που αναλαμβάνει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή σε πολιτικό, κοινωνικό, εκπαιδευτικό και πολιτιστικό επίπεδο, προκειμένου να προωθήσει και να ενισχύσει την κατασκευή μιας ισχυρής ευρωπαϊκής ταυτότητας στους Ευρωπαίους πολίτες.

**ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ, ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ
ΜΗΤΡΙΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ**

53.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΞΕΝΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΣΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΤΗΣ ΔΙΑΣΠΟΡΑΣ

Καρούντζου Γεωργία, Διευθύντρια Π.Ε. Αρκαδίας
Καρούντζου Θεοδώρα, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Η διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας αφορά κυρίως μετανάστες/-στριες και πρόσφυγες και οφείλει να υπηρετεί τις αρχές της διαπολιτισμικότητας, καθώς άτομα με διαφορετικό πολιτισμικό και εθνοτικό υπόβαθρο συνυπάρχουν στην ίδια τάξη. Στην παρούσα εργασία, ωστόσο, θα ασχοληθούμε με την διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας στη διασπορά. Η ελληνική διασπορά εκτείνεται σε δεκάδες χώρες του εξωτερικού, γεγονός που σημαίνει ότι υπάρχει πάντα ενδιαφέρον για την εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας και των στοιχείων ιστορίας και πολιτισμού από χιλιάδες οικογένειες ελληνικής καταγωγής (πρώτης, δεύτερης ή και επόμενων γενεών). Υπάρχουν λίγες πληροφορίες για τον τρόπο με τον οποίο οι Έλληνες στη Διασπορά πετυχαίνουν τη διατήρηση της γλώσσας και του πολιτισμού τους. Κύριος στόχος της μελέτης είναι η σκιαγράφηση της ελληνικής ιστορικής και μεταναστευτικής διασποράς δίνοντας έμφαση στη διδασκαλία της ελληνικής γλώσσας.

Σύμφωνα με τον Δαμανάκη (2007), οι δεξιότητες που έχουν οι δίγλωσσοι Έλληνες μαθητές της διασποράς στην ελληνική γλώσσα μπορούν να αναπτυχθούν όταν υπάρχει μια οικογένεια στην οποία τα μέλη της μιλούν την ελληνική γλώσσα και ζουν σε μια δυναμική κοινότητα, που δραστηριοποιείται ενεργά. Ωστόσο, δεν είναι λίγες οι φορές που οι γονείς επιλέγουν να μιλούν μέσα στο σπίτι και να επικοινωνούν με τα παιδιά τους στην επίσημη γλώσσα της χώρας όπου διαμένουν. Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το ζήτημα της διδασκαλίας της Ελληνικής ως Δεύτερης γλώσσας στους Έλληνες της Διασποράς.

54.

ΔΙΓΛΩΣΣΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΔΙΓΛΩΣΣΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΑΜΕΡΙΚΗΣ

Καρούντζου Γεωργία, Διευθύντρια Π.Ε. Αρκαδίας
Καρούντζου Θεοδώρα, ΠΤΔΕ, ΕΚΠΑ

Η γλώσσα αποτελεί ένα από τα σημαντικότερα, αν όχι το σημαντικότερο, στοιχείο της προσωπικής ταυτότητας κάθε ατόμου (Mazari & Derraz, 2016). Η γλώσσα ως φορέας πολιτισμού της κάθε χώρας αντικατοπτρίζει την κουλτούρα, τα ήθη, τα έθιμα και την παράδοση του κάθε τόπου (Davis & McKenzie, 2016) και αποτελεί το εργαλείο έκφρασης των ανθρώπων και τρόπο έκφρασης σκέψεων και συναισθημάτων του. Η ελληνική γλώσσα, ως δεύτερη γλώσσα στις χώρες μετανάστευσης, είναι η γλώσσα που χρησιμοποιείται στο σπίτι, την καθημερινή επικοινωνία με την οικογένεια, ενώ η γλώσσα του σχολείου είναι η επίσημη γλώσσα, άμεσα συνδεδεμένη με ακαδημαϊκούς στόχους και την οικονομική και κοινωνική εξέλιξη του ατόμου. Συνεπώς, η διγλωσσία ενός παιδιού δεν συντελείται αποκλειστικά στο πλαίσιο του επίσημου σχολείου.

Η ελληνόγλωσση εκπαίδευση στις χώρες της διασποράς πραγματοποιείται εκτός του σχολικού προγράμματος και συνήθως περιγράφεται ως εξής. Πρώτα από όλα συμπεριλαμβάνει τα μη ενταγμένα τμήματα ελληνικής γλώσσας, τα τμήματα ενηλίκων, και τα τμήματα ελληνικής γλώσσας με τη μορφή των «Σαββατιανών» και των απογευματινών τμημάτων. Τα τμήματα διδασκαλία της ελληνικής ως ξένης γλώσσας λειτουργούν είτε σε κέντρα διδασκαλίας ξένων γλωσσών σε πολιτιστικά ιδρύματα ή σε Πανεπιστήμια, ακόμα και σε κοινοτικά σχολεία ενηλίκων και σε κατηχητικά σχολεία. Στην παρούσα εργασία θα ασχοληθούμε με τη διγλωσσία και την εκπαίδευση των δίγλωσσων μαθητών της Αμερικής.

55.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΔΙΓΛΩΣΣΙΑΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Κατσιαντρίδης Χρήστος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MA University of Nicosia

Η διγλωσσία στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα, είναι μια πραγματικότητα η οποία δε μπορεί να παραβλεφθεί. Οι μαζικές εισροές μεταναστών/προσφύγων αλλά και οι γηγενείς πληθυσμοί, οι οποίοι δεν έχουν την ελληνική ως μητρική γλώσσα, όπως οι Πομάκοι της Θράκης ή οι τσιγγάνοι, δημιουργούν την ανάγκη να εξετάσουμε το ρόλο της γλωσσικής αυτής ετερότητας στο πλαίσιο της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και αγωγής (ΔΕΑ). Η ΔΕΑ, με την οποία έχει ασχοληθεί και η UNESCO, όπως αυτή έχει διαμορφωθεί μέχρι σήμερα, στοχεύει τόσο στην εκπαίδευση της γλωσσικά μειονοτικής ομάδας όσο και της κυρίαρχης έτσι ώστε τα μέλη και των δύο να αναπτύξουν τη διαπολιτισμική ετοιμότητά τους και να υπάρχει ο διαπολιτισμικός πλουραλισμός μέσα στην τάξη. Η μητρική γλώσσα του δίγλωσσου μαθητή, αναπτύσσεται ως γλωσσικό σύστημα παράλληλα με τη γλώσσα που διδάσκεται στο σχολείο και υπάρχει ως σημείο αναφοράς για να γίνουν οι ανάλογοι συσχετισμοί σε γλωσσικά σχήματα και γλωσσικές δομές με τη 2η γλώσσα. Γνωστό είναι το μοντέλο της Κοινής Υποκείμενης Γλωσσικής Ικανότητας του Cummins, η θεωρία δηλαδή ότι αν και οι δύο γλώσσες φαινομενικά δε συνδέονται, το υπόβαθρο είναι κοινό. Συμπερασματικά, η διγλωσσία στο πλαίσιο της ΔΕΑ, συμβάλλει στο να ενισχυθεί η ταυτότητα του μαθητή και του παρέχει μια ισότιμη θέση στον κυρίαρχο πολιτισμό.

56.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΩΝ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΓΙΑ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ CLIL

Κουμπρόγλου Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Αντικείμενο της παρούσας εργασίας είναι η ανάπτυξη διδακτικών δραστηριοτήτων για δίγλωσσους μαθητές έχοντας ως βασικούς σκοπούς την καλλιέργεια και την προώθηση της διαπολιτισμικότητας και την αξιοποίηση της προσέγγισης CLIL (Content and Language Integrated Learning) συνδυάζοντας γλωσσικούς και γνωστικούς στόχους. Σκοπός της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης είναι η γνωριμία, η αποδοχή και η ανάπτυξη σεβασμού και αλληλεπίδρασης απέναντι στην ετερότητα. Μέσα από τη διδακτική και μαθησιακή διαδικασία οι μαθητές κατανοούν ότι η πολιτισμική ποικιλία και η ετερότητα γενικότερα αποτελεί κοινωνικό πλούτο και όχι απειλή. Το μοντέλο CLIL ως διδακτική προσέγγιση εστιάζει ταυτόχρονα στην κατάκτηση του περιεχόμενου των γνωστικών αντικειμένων διδασκαλίας και στην απόκτηση γλωσσικής επάρκειας της γλώσσας-στόχου από τους μαθητές. Το σπουδαιότερο πλεονέκτημα αυτής της μεθόδου έγκειται στο γεγονός ότι πετυχαίνει την κινητοποίηση και τον ενεργό ρόλο των ίδιων των μαθητών κατά τη διδασκαλία με στόχο την αποκωδικοποίηση των γλωσσικών κειμένων που επεξεργάζονται για την κατανόηση του περιεχομένου τους. Το μοντέλο CLIL καλλιεργεί στους μαθητές το κίνητρο για τη χρήση της γλώσσας ώστε να επιτύχουν τους στόχους διδασκαλίας. Οι μαθητές κατανοούν ότι η γλώσσα αποτελεί τη βάση για την κατανόηση του περιεχομένου του εκάστοτε γνωστικού αντικειμένου και συνειδητοποιούν ότι η γνώση της είναι απαραίτητο εφόδιο στις διδασκαλίες. Παρουσιάζεται ο σχεδιασμός ενός project στο γνωστικό αντικείμενο της Μελέτης Περιβάλλοντος που χρησιμοποιεί ως μέθοδο διδασκαλίας την προσέγγιση CLIL στοχεύοντας στην κατάκτηση γλωσσικών δεξιοτήτων.

57.

**ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ ΚΑΙ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ: ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΣΚΟΠΗΣΗ**

Ξενή Έλενα, Λέκτορας Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Ανώτερη Ερευνήτρια, Διαχειρίστρια Εκπ.
Έργων

Η παρούσα εισήγηση επικεντρώνεται στις σύγχρονες μεθοδολογίες και προσεγγίσεις στην εκμάθηση της δεύτερης γλώσσας στη διαπολιτισμική τάξη. Με αφετηρία τις επικρατέστερες μεθοδολογίες και προσεγγίσεις του παρελθόντος που επικεντρώνονται στην εκμάθηση των δεύτερων γλωσσών, επιχειρείται μια κριτική επισκόπηση των σύγχρονων τάσεων, ξεκινώντας από την Επικοινωνιακή Προσέγγιση (Communicative Approach – CLA), τη Δραστηριοκεντρική Προσέγγιση (Tasked based Language Approach – TBLT), την Εστίαση στον Τύπο (Focus on Form – FonF), την Προσέγγιση με βάση τη Στρατηγική (Strategy-based Approach – SBI), τη διδασκαλία στη βάση του Περιεχομένου (Content- Based Instruction – CBI) και (Content and Language Integrated Learning – CLIL), τους Πολυγραμματισμούς (Multiliteracies/ Pluriliteracies), τη Διαγλωσσικότητα (Translanguaging – TL), τη Ψηφιοποίηση/ Παιχνιδιοποίηση (Digitalisation/ Gamification), και τον Κριτικό Γραμματισμό (Critical Literacy).

Οι σύγχρονες μεθοδολογίες και προσεγγίσεις παρουσιάζονται και επεξηγούνται μέσω παραδειγμάτων από τα σχολικά βιβλία και η κριτική θεώρησή τους επικεντρώνεται στον εντοπισμό και την αποτίμηση των σύγχρονων στοιχείων τους σε ό,τι αφορά τις σύγχρονες τάσεις της γλωσσοδιδασκτικής, στην προστιθέμενη αξία, την αποτελεσματικότητα και τα πλεονεκτήματά τους σε σχέση με τη διδασκαλία της δεύτερης γλώσσας στη γενική τάξη, καθώς και τα μειονεκτήματά τους. Ταυτόχρονα, επιχειρείται να αναδειχθεί και το προς τα πού ενδεχομένως να πρέπει να κατευθυνθεί η μελλοντική αναζήτηση.

Τα παραδείγματα ενδεικτικών δραστηριοτήτων και εφαρμογών επικεντρώνονται (και περιορίζονται) στις τάξεις και τις ηλικίες παιδιών του δημοτικού σχολείου.

**ΕΝΕΡΓΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ
ΕΝΕΡΓΟΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΙΔΗΤΟΠΟΙΗΜΕΝΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ**

58.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗΝ ΕΝΕΡΓΗ ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ ΓΙΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΑΝΟΙΚΤΕΣ ΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

Αλεξιάδου Αναστασία – Σοφία, ΣΕΠ ΕΑΠ, Επισκ. Καθηγήτρια ΠΑΜΑΚ, Postdocs, Ph.D, LL.M, MA Phil, M.Ed.

Στη σύγχρονη εποχή η εκπαίδευση καλείται να αντιμετωπίσει ένα σύνολο ζητημάτων, όπως την ταχύτατη επέκταση της γνώσης, την ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, τις ασταθείς κοινωνικοοικονομικές συνθήκες και τις απρόβλεπτες προτιμήσεις της αγοράς και της οικονομίας. Στο πλαίσιο αυτό η ανάγκη για πολιτική εκπαίδευση στην ενεργή πολιτειότητα (*citizenship*) καθίσταται επιτακτική. Εν προκειμένω, το είδος της πολιτικής εκπαίδευσης θα πρέπει να στοχεύει στην καλλιέργεια των γνωστικών ικανοτήτων για την κατανόηση της πολιτικής σφαίρας και των θεσμών αυτής, των διαδικαστικών ικανοτήτων για την συμμετοχή των ενεργών πολιτών στις διαδικασίες λήψης πολιτικών αποφάσεων, και των αρεταϊκών ικανοτήτων για την εξασφάλιση κατάλληλων κινήτρων για τη δράση υπέρ ή κατά κάποιων καταστάσεων. Δεδομένου ότι οι σύγχρονες πολιτισμικές, κοινωνικοοικονομικές και πολιτικές συνθήκες μεταβάλλονται διαρκώς, κρίσιμο ζητούμενο αποτελεί το περιεχόμενο της σύγχρονης πολιτικής εκπαίδευσης, η οποία θα πρέπει να διδάσκει και να ενθαρρύνει την πρακτική της πολιτικής συμμετοχής, να προωθεί τη διδασκαλία αξιών, όπως ο πλουραλισμός, η διαπολιτισμική κατανόηση, η ισότιμη συμμετοχή σε διαλογικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων, να συμβάλει στην αναγέννηση της κουλτούρας του διαλόγου, στην αξίωση της κριτικής σκέψης, στην αξιοποίηση της πειθούς, της αξιοπρέπειας, της διαφάνειας, της αξιοκρατίας, καθώς και να διδάξει τον αλληλοσεβασμό με απώτερο σκοπό την αρμονική συμβίωση μεταξύ των μελών μίας ανοικτής και δημοκρατικής κοινωνίας, μίας *κοινωνίας των πολιτών*. Συνεπώς, μέριμνα της εκπαίδευσης είναι να διαμορφώνει στους/στις μαθητές/τριες και μελλοντικούς πολίτες την πολιτική αντιληπτική ικανότητα τους και να καλλιεργεί τη δημοκρατική ταυτότητά τους, ώστε να είναι σε θέση να αναγνωρίζουν και να ανταποκρίνονται κατάλληλα στις σύγχρονες προκλήσεις της κοινωνίας (Esquith, 1992; Καραβάκου, 2019).

59.

ΠΟΛΙΤΕΙΟΤΗΤΑ & ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ: ΔΙΑΚΡΙΣΕΙΣ, ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΑ, ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ

Ψυλλάκη Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ07 Γερμανικών

Η εργασία αφορά διδακτικό σενάριο προσαρμοσμένο για ένα δίωρο μάθημα των Γερμανικών της Γ' Λυκείου, βασισμένο στα νέα προγράμματα σπουδών, που αγγίζει τη θεματική του Συνεδρίου, αφού πραγματεύεται έννοιες, όπως οι διακρίσεις, οι προκαταλήψεις και τα στερεότυπα, με τις οποίες πρέπει να έρθει από νωρίς σε επαφή το άτομο, προκειμένου να ενταχθεί ως ενεργός και συνειδητοποιημένος πολίτης στην κοινωνία. Πέρα λοιπόν από τη διεύρυνση των γνωστικών οριζώντων που αφορούν αυτό καθαυτό το μάθημα των γερμανικών, το σενάριο επικεντρώνει στην ευρύτερη πληροφόρηση, τη συνειδητοποίηση των ποικίλων μορφών διακρίσεων, τη διαμόρφωση και μεταβολή στάσεων, αξιών και συμπεριφορών ένα βήμα πριν την ενηλικίωση. Όλα αυτά επιτυγχάνονται με τη χρήση ποικίλων σύγχρονων μαθητοκεντρικών διδακτικών προσεγγίσεων, όπως η ανεστραμμένη τάξη, οι σταθμοί μάθησης, ο ομαδοσυνεργατικός τρόπος εργασίας, η σύνδεση με άλλα γνωστικά αντικείμενα, η μελέτη μη λεκτικών μορφών επικοινωνίας, όπως η τέχνη. Όλο το σενάριο διαπνέεται από τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και κάθε φάση του διαδέχονται αναστοχασμός και εναλλακτικές μορφές αξιολόγησης. Για τη μεταγνωστική φάση επιλέχθηκαν συνειδητά δραστηριότητες που ενεργοποιούν τους μαθητές/τις μαθήτριες, όπως για παράδειγμα η δημιουργία αφίσσας/cartoon, με πρωταρχικό στόχο πάντα την ευαισθητοποίησή τους στα θέματα που εξετάζουμε. Τα προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα αφορούν έτσι, πέρα από την καλλιέργεια γνωστικών και ψηφιακών δεξιοτήτων και την ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21^{ου} αιώνα, πρωτίστως την αφύπνιση και ενδυνάμωση της συναισθηματικής νοημοσύνης και ιδιαίτερα της ενσυναίσθησης, έτσι ώστε η εκπαίδευση να βοηθήσει τους αυριανούς πολίτες να διαμορφώσουν θέσεις που προωθούν τον ανθρωπισμό και τη συμπερίληψη σε όλα τα επίπεδα.

**ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΤΗΣ
ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ**

60.**ΤΑ «ΣΟΒΑΡΑ» ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΩΣ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΓΙΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΣΥΝΔΡΟΜΟ DOWN**

Καραγιάννη Ελένη, Διευθύντρια Γυμνασίου, ΠΕ02, ΜΕδ

Το σύνδρομο Down είναι μια χρωμοσωμική διαταραχή, όπου η ύπαρξη ενός επιπλέον χρωμοσώματος 21 προκαλεί νευροκινητική δυσλειτουργία στις γνωστικές, γλωσσικές και κινητικές δεξιότητες αυτού του πληθυσμού, με συνέπεια τους αργούς ρυθμούς μάθησης και τις χαμηλές επιδόσεις τους, αποδεικνύοντας αναποτελεσματικές τις μεθοδολογίες της τυπικής εκπαίδευσης. Σκοπός του άρθρου είναι να μελετήσει τον ρόλο των ψηφιακών εκπαιδευτικών παιχνιδιών, που αποκαλούνται «σοβαρά», ως εναλλακτικών μηχανισμών για την υποστήριξη της μάθησής τους και να προτείνει κάποια από αυτά, ώστε να αποκτήσουν λειτουργικές δεξιότητες ζωής και ανεξάρτητης διαβίωσης. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η χρήση των «σοβαρών» παιχνιδιών ως ελκυστικών και ευέλικτων εκπαιδευτικών εργαλείων συμβάλλει στη βίωση θετικών εμπειριών μάθησης, την ενδυνάμωση και την ενίσχυση της αυτοπεποίθησή τους, παρέχοντάς τους ευκαιρίες ισότιμης πρόσβασης στην αγορά εργασίας και δυναμικής ένταξης στην κοινωνία.

61.

ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΚΑΙ ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΣΕ.. ΚΙΝΗΣΗ ΠΡΟΣ ΤΙΣ.. ΠΑΝΕΛΛΑΔΙΚΕΣ!

Κεραμιτσοπούλου Όλγα, Φοιτήτρια Προσχολικής Αγωγής
Μίκικη Βαΐα – Αλεξάνδρα, Νομικός, Κύριο Διδακτικό Προσωπικό ΕΚΔΔΑ

Η διδακτική αξία του κινητικού παιχνιδιού δεν αναγνωρίζεται στο επίπεδο που θα έπρεπε στο Δημοτικό, ενώ στο Γυμνάσιο αγνοείται παντελώς. Στο δε Λύκειο, ο μαθητής καλείται να έχει ήδη αναπτύξει στον ύψιστο δυνατό βαθμό την δεξιότητα της απομνημόνευσης, καθόσον αρκετά μαθήματα στις Πανελλαδικές εξετάσεις εδράζονται στην απομνημόνευση.

Τα όποια ελλείμματα σε γνωστικό επίπεδο κατά το Λύκειο, είναι πιθανό να οφείλονται σε ελλείμματα και σε άλλα πεδία ανάπτυξης. Οι νευροεπιστήμες μας πληροφορούν ότι ελλείμματα στον προσανατολισμό και στην αποθήκευση της πληροφορίας μπορούν να αντιμετωπιστούν πολύ αποτελεσματικά με συμμετοχικές διδακτικές τεχνικές και διαδραστικές- κιναισθητηριακές δραστηριότητες.

Το εργαστήριο θα ξεκινήσει από την αξιοποίηση του Χάρτη της Ελλάδος σε κινητικό παιχνίδι σε τάξη του Δημοτικού. Στη συνέχεια σε τάξη του Γυμνασίου προτείνεται κιναισθητηριακή δραστηριότητα επί του Χάρτη. Τέλος, σε τάξη του Λυκείου θα δουλέψουμε και πάλι επί του χάρτη, με τελικό ζητούμενο τη διευκόλυνση στην απομνημόνευση ενός χωρίου από το βιβλίο της Ιστορίας, που εξετάζεται στις Πανελλαδικές και αφορά τις προσφυγικές ροές.

Στην κατεύθυνση αυτή επιβάλλεται να αναπροσανατολιστεί η εκπαιδευτική πολιτική και η διδακτική πρακτική.

62.

ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΕΧΟΥΜΕ ΕΡΘΕΙ ΜΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑ ΚΑΡΑΒΙΑ, ΑΛΛΑ ΕΙΜΑΣΤΕ ΟΛΟΙ ΣΤΗΝ ΙΔΙΑ ΒΑΡΚΑ ΤΩΡΑ» ΜΑΡΤΙΝ ΛΟΥΘΕΡ ΚΙΝΓΚ. ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ – ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΩΝ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΩΝ

Φαρσάρη Γεωργία, Εκπαιδευτικός ΠΕ01 και ΠΕ70, Δρ. Δρ. Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Φλώρινας Σχολής Κοινωνικών και Ανθρωπιστικών Επιστημών

Η εργασία αποσκοπεί στην παρουσίαση μιας διδακτικής πρότασης στο Μάθημα των Θρησκευτικών για ένα θέμα που διαχρονικά απασχολεί την κοινωνία, αυτό της Διαφορετικότητας και της Ετερότητας. Αξιοποιώντας τη βιωματική μέθοδο και μέσα από ποικιλία σύγχρονων διδακτικών τεχνικών θα αναζητηθούν, διερευνηθούν και επεκταθούν στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα, θρησκευτικές αναφορές που αναφέρονται σε θέματα Διαφορετικότητας, όπως αυτές πλαισιώνονται στα Βιβλικά κείμενα και στην Πατερική Γραμματολογία. Η μελέτη των κειμένων δεν θα περιοριστεί στο ηθικιστικό τους πλαίσιο αλλά θα αναζητηθούν οι οντολογικές σχέσεις που καθιστούν τον Χριστιανισμό ως την θρησκεία της απόλυτης αποδοχής του διαφορετικού και της ετερότητας. Ο Χριστιανισμός στηριζόμενος στη θεολογία του προσώπου αρνείται πεισματικά την περιθωριοποίηση, υποτίμηση ή εκμετάλλευση του «άλλου», του ξένου, καθώς μια τέτοια θεώρηση έρχεται σε σύγκρουση με την ίδια την υπόστασή του. Μέσα από ποικιλία δραστηριοτήτων και τεχνικών διδασκαλίας θα αναδειχθεί ο απελευθερωτικός χαρακτήρας του Χριστιανισμού, ο οποίος είναι απαλλαγμένος από αλλοτριωμένες αντιλήψεις και στερεότυπα. Ο Χριστιανισμός ως θρησκεία που ενσαρκώνει την χωρίς όρια αγάπη και την χωρίς φραγμούς ελευθερία, η αποδοχή της Διαφορετικότητας ως προς τη θρησκευτικές πεποιθήσεις, τις φυλετικές διακρίσεις, τις κοινωνικές κατηγοριοποιήσεις, τις οικονομικές διαφοροποιήσεις, αποτελεί απλά αντανάκλαση της οντολογίας του. Μέσα από προγραμματισμένες δραστηριότητες που διασφαλίζουν εξισορροπημένη συνύπαρξη της γνωστικής, συναισθηματικής και πρακτικής διάστασης της μάθησης, ενθαρρύνοντας ταυτόχρονα την κριτική στάση και δημιουργικότητα των μαθητών θα δημιουργηθεί ένα περιβάλλον μάθησης που ανταποκρίνεται στη σύγχρονη κοινωνική πραγματικότητα αποτυπώνοντας κοινωνικά μηνύματα και αντανάκλωντας τον δείκτη του ανθρωπισμού.

63.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΣΕΞΟΥΑΛΙΚΗ ΔΙΑΠΑΙΔΑΓΩΓΗΣΗ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΜΕ ΝΟΗΤΙΚΗ ΥΣΤΕΡΗΣΗ

Μαυρίδου Αναστασία, Σχολική Νοσηλεύτρια ΠΕ25 / ΕΕΕΕΚ Δράμας
Μπαχαροπούλου Ελισάβετ, Ειδικό Βοηθητικό Προσωπικό / ΕΕΕΕΚ Δράμας

Άτυπα, η σεξουαλική εκπαίδευση στη ζωή ενός ατόμου ξεκινάει από πολύ νωρίς. Μολονότι τα παιδιά της τυπικής εκπαίδευσης λαμβάνουν διαρκώς ερεθίσματα σχετικά με τη σεξουαλικότητα από το κοινωνικό τους περιβάλλον και τον τύπο, ηλεκτρονικό και έντυπο, τα παιδιά με νοητική υστέρηση, αδυνατούν να έρθουν σε επαφή με τα παραπάνω μέσα καθώς είναι κοινωνικά απομονωμένα. Είναι ευρύτατα διαδεδομένη η άποψη ότι τα άτομα με νοητική αναπηρία αφενός δεν έχουν ερωτική επιθυμία αφετέρου δε έχουν αυξημένες σεξουαλικές ορμές. Το ουσιώδες ερώτημα σε αυτήν την περίπτωση είναι αν τα παιδιά με νοητική υστέρηση χρήζουν σεξουαλικής εκπαίδευσης. Η απάντηση που θα μπορούσε να δοθεί είναι ότι τα άτομα αυτά έχουν συναισθήματα, σεξουαλική επιθυμία και ανάγκη για τρυφερότητα. Συνεπώς η σεξουαλική εκπαίδευση αποτελεί το κλειδί για την προώθηση υγιούς σεξουαλικής συμπεριφοράς. Είναι απαραίτητο λοιπόν να επισημανθεί ότι με κατάλληλη διδακτική στρατηγική, κατάλληλο χώρο, ακριβή γλώσσα και κατάλληλα εποπτικά μέσα παρέχεται η δυνατότητα στα άτομα αυτά να διαχειριστούν τη σεξουαλικότητά τους με υγιή τρόπο και αντίστοιχα να αποτραπεί το ρίσκο της σεξουαλικής εκμετάλλευσης. Για την αποτελεσματική εκπαίδευση των ατόμων με νοητική αναπηρία προτείνεται η εξατομικευμένη διδασκαλία η οποία περιλαμβάνει: τη γνωριμία με το σώμα, τις διαφορές των δύο φύλων, το επιτρεπτό και μη επιτρεπτό άγγιγμα και το όχι σε μη επιτρεπτό άγγιγμα, τον διαχωρισμό ιδιωτικού και δημόσιου χώρου-αυνανισμός και τη μεταφορά ενός κακόβουλου μηνύματος. Δεν πρέπει να λησμονούμε ότι η συνεργασία με τους γονείς είναι απαραίτητη για την παροχή πληροφοριών αλλά και την εξέλιξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

**Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΣΤΗ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ
ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΑΡΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΚΑΤΑΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ
ΣΤΕΡΕΟΤΥΠΩΝ**

64.

**ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΜΕΣΩ ΤΕΧΝΗΣ: Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗΣ ΤΗΣ
ΕΝΝΟΙΑΣ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΕΣ ΤΑΞΕΙΣ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟΥ.
ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΓΝΩΣΕΩΝ, ΑΝΤΙΛΗΨΕΩΝ ΚΑΙ ΣΤΑΣΕΩΝ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ**

Βασιλοπούλου Σοφία, Νηπιαγωγός, Π.Ε.60, MSc, Ν.Φθιώτιδας

Το θέμα της παρούσας ερευνητικής μελέτης είναι η εκπαίδευση μέσω τέχνης και συγκεκριμένα η αξιοποίηση των τεχνών ως μέσο προσέγγισης της έννοιας της διαφορετικότητας σε πολυπολιτισμικές τάξεις του Νηπιαγωγείου, μέσα από την διερεύνηση των γνώσεων, των αντιλήψεων και των στάσεων των Νηπιαγωγών. Στην έρευνα συμμετείχαν 10 νηπιαγωγοί που εργάζονται σε δημόσια νηπιαγωγεία της Λαμίας. Ειδικότερα με τη χρήση ημιδομημένης συνέντευξης, ως ερευνητικού εργαλείου, έγινε προσπάθεια να διερευνηθούν οι γνώσεις των νηπιαγωγών ως προς τις μορφές των τεχνών που χρησιμοποιούν σε πολυπολιτισμικές τάξεις νηπιαγωγείων προκειμένου να προσεγγίσουν την έννοια της πολιτισμικής διαφορετικότητας. Επιπλέον διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις τους για το αν μπορεί η τέχνη να επηρεάσει θετικά τον τρόπο σκέψης των νηπίων σε σχέση με την πολιτισμική διαφορετικότητα, και ποιες είναι οι στάσεις των νηπιαγωγών απέναντι σε κάθε μορφή τέχνης προκειμένου να διαμορφωθεί θετική στάση των νηπίων μιας πολυπολιτισμικής τάξης νηπιαγωγείου. Σκοπός μας να συζητηθεί η αξία της τέχνης στην εκπαίδευση και η ενσωμάτωσή της στο πολυπολιτισμικό νηπιαγωγείο, ως ένα μέσο συνύπαρξης μεταξύ γηγενών και αλλοδαπών μαθητών και μαθητριών με ορίζοντα μια συμπεριληπτική κοινωνία. Τα ευρήματα αναδεικνύουν τη θετική στάση των εκπαιδευτικών ως προς την αξιοποίηση των διαφόρων μορφών τέχνης απέναντι στην πολυπολιτισμικότητα που διακρίνει τις σημερινές τάξεις των νηπιαγωγείων, τις οποίες φαίνεται ότι αξιοποιούν στα πολυπολιτισμικά νηπιαγωγεία. Ακόμη θεωρούν ότι οι τέχνες δεν έχουν στο Αναλυτικό πρόγραμμα τη θέση που τους αξίζει, αν και είναι ένα εξαιρετικό εκπαιδευσης των παιδιών με πολυπολιτισμική διαφορετικότητα. Επιπλέον οι διαπιστώσεις της έρευνας καταλήγουν στην ανάγκη επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών ως προς την αξιοποίηση των τεχνών σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα με βιωματικές πρακτικές, νέες διδακτικές μεθόδους, πλουσιότερο εποπτικό υλικό και δοκιμασμένες καλές πρακτικές.

65.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΗΝ ΤΑΞΗ ΜΑΣ

Θεοδοσίου Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Μ.Εδ. Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση, Μ.Εδ.
Ειδική Εκπαίδευση

Σχέση με τη Θεματική του συνεδρίου

Στο εκπαιδευτικό δυναμικό της τάξης υπήρχαν αρκετοί αλλόγλωσσοι μαθητές. Η τέχνη αποτέλεσε το μέσο για τη βελτίωση των επικοινωνιακών τους δεξιοτήτων καθώς και της εκφραστικότητάς τους.

Εισαγωγή/Σκοπός

Απώτερος σκοπός της διδακτικής της τέχνης στην τάξη, αποτελεί η άσκηση των μαθητών/-τριών στον τρόπο λειτουργίας των διάφορων μορφών της τέχνης και στην εισαγωγή δημιουργικών δραστηριοτήτων και ανταπόκρισης αυτών. Παράλληλα, η σύνθεση εικαστικών δημιουργημάτων από τα παιδιά, σύμφωνα και με το αναλυτικό πρόγραμμα του μαθήματος των Εικαστικών στην Α' τάξη του δημοτικού σχολείου στην Κω, κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς (2022-2023), επιδιώκει να αποβεί ένα μέσο συμπερίληψης στην εκπαιδευτική μεθοδολογία και στην ενδυνάμωση των περαιτέρω δεξιοτήτων, όπως είναι αυτές του οπτικού γραμματισμού για καλλιέργεια οπτικών μηνυμάτων (Kress & Van Leeuwen, 2001) και της πολυτροπικότητας για μια ευρύτερη κοινωνική διάσταση του εικαστικού έργου (Gee, 1990).

Μεθοδολογία

Κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς 2022-2023 με αφορμή μια ενότητα της Γλώσσας («Μπλε όνειρα») και με αντίστοιχες διδακτικές προσεγγίσεις που εμπίπτουν εν μέρει στην ανάπτυξη των εικαστικών τεχνών στην εκπαίδευση (θεωρητικό επίπεδο) (Καραντζόλα, Κύρδη, Σπανέλλη & Τσιαγκάνη, 2011), οι μαθητές καλούνται να επικοινωνήσουν τους πολιτισμικούς πλουραλισμούς που προκύπτουν από τον μικρόκοσμο της τάξης και να τους επεκτείνουν σε πρακτικό επίπεδο μέσα από την εξοικείωσή τους με ζωγράφους (όπως η Frida Kahlo και ο Vincent Van Gogh), μέσα από συγγραφείς και εικονογράφους, δημιουργώντας εν τέλει οι ίδιοι ένα παιδικό βιβλίο γεμάτο από παραδείγματα δραστηριοτήτων πειραματισμού και έργων τέχνης.

Αποτελέσματα

Αυτή η βιωματική πλευρά της προσέγγισης της Τέχνης θα προμηθεύσει στους μαθητές ουσιαστικές διαισθητικές γνώσεις, τεχνικές και τρόπους καλλιέργειας ενοτήτων μάθησης που έχουν σημασία για τους ίδιους με διάχυση στα υπόλοιπα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος προσεγγίζοντας παράλληλα ρόλους όπως αυτών των ερευνητών και των καλλιτεχνών (Eisner, 2002).

66.

Η ΠΟΙΗΣΗ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΩΣ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΝΟΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΠΟΙΚΙΛΟΜΟΡΦΙΑΣ

Παπαχρήστου Μαρία, Φιλολόγος, Μ.Εδ. Αριστοτέλειο Κολλέγιο Θεσσαλονίκης
Τσομώκου Χριστίνα, Εκπαιδευτικός Πληροφορικής, Μ.Σc., Μ.Εd

Στις πολυπολιτισμικές κοινωνίες, η διαπολιτισμική εκπαίδευση αποτελεί έναν από τους κεντρικούς πυλώνες της σύγχρονης εκπαιδευτικής πολιτικής. Η εφαρμογή της δεν μπορεί να περιορίζεται στην παράθεση κάποιων περιστασιακών εργασιών στο μονοπολιτισμικό περιβάλλον της παραδοσιακής εκπαίδευσης. Η διαπολιτισμική εκπαίδευση πραγματώνεται μέσα από την αλληλεπίδραση της εκπαιδευτικής κοινότητας, προκειμένου να γίνει κατανοητός ο τρόπος σκέψης, δράσης και συναισθηματικής αντίληψης του Άλλου. Με βάση αυτό το σκεπτικό η εκπαιδευτική κοινότητα του 2^{ου} Γυμνασίου Χαλκίδας, του Αριστοτελείου Κολλεγίου Θεσσαλονίκης και του 1ου ΕΠΑΛ Χαλκίδας γιόρτασαν την «Παγκόσμια Ημέρα Πολιτισμικής Ποικιλομορφίας για το Διάλογο και την Ανάπτυξη». Η δράση αυτή πραγματοποιήθηκε στο πλαίσιο του Δικτύου Συνδεδεμένων Σχολείων της Unesco – ASPnet Schools. Οι μαθήτριες/τές των τριών σχολείων έγραψαν ποιήματα, εφαρμόζοντας τεχνικές της δημιουργικής γραφής, με αφόρμηση ποιήματα ελλήνων και αφγανών ποιητριών/ποιητών. «Συνομιλούν» μέσα από τη μελέτη, την ανάλυση και την επεξεργασία των ποιημάτων του Οδ. Ελύτη και δύο Αφγανών ποιητριών. Αποσαφηνίζουν νοήματα και σύμβολα και δίνουν σε αυτά άλλη διάσταση, προκειμένου να εκφραστούν δημιουργικά και να «μιλήσουν» για τα δικαιώματα των ανθρώπων και ειδικότερα των γυναικών. Η ποίηση παρέχει αυτόν τον δημιουργικό τρόπο για τους μαθητές, δηλαδή να εκφράσουν τα συναισθήματά τους και να απελευθερώσουν τη φαντασία τους. Παράλληλα, ενίσχυσαν τις γλωσσικές τους δεξιότητες, μέσω της χρήσης ποικίλων λεξιλογίων και τρόπων έκφρασης. Τέλος, ανέπτυξαν την πολιτισμική ευαισθησία, γνωρίζοντας διαφορετικές εκφραστικές παραδόσεις. Αυτό ενίσχυσε την κατανόηση και το σεβασμό τους για τις διαφορετικότητες. Οι δημιουργίες των μαθητριών/μαθητών παρουσιάστηκαν σε διαδικτυακή εκδήλωση με τη συμμετοχή του συνόλου των εκπαιδευτικών κοινοτήτων και των τριών σχολείων.

67.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΩΣ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟ ΕΡΓΑΛΕΙΟ ΣΕ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΑ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΟΝΟ

Σπανουδάκης Δημοσθένης, Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ευρωπαϊκό Παν. Κύπρου-Π.Ε. 79

Στη παρούσα έρευνα αναδεικνύεται η αξία της μουσικής εκπαίδευσης και επισημαίνονται τα πολλαπλά και πολυδιάστατα οφέλη της στα παιδιά και τους εκπαιδευτικούς σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα και όχι μόνο.

Στο πρώτο μέρος αναφέρονται επιστημονικά ευρήματα από κορυφαίους Νευρολόγους παγκοσμίως σχετικά με τη μουσική εκπαίδευση, όπως Gottfried Schlaug (Harvard University & The Music And Neuroimaging Lab - USA), Robert Zatorre (McGill University & Montreal Neurological Institute), Michael Thaut (Toronto University & CAMH Neuroimaging Research Center - Canada) κ.ά. Βάσει των επιστημονικών τεκμηρίων αναδεικνύεται η μουσική εκπαίδευση ως ένα πολυεργαλείο αντιμετώπισης παιδαγωγικών προκλήσεων σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα, αλλά και σε εκπαιδευτικές συνθήκες με έντονο το στοιχείο της διαφορετικότητας.

Στο δεύτερο μέρος προσεγγίζονται παραδείγματα από σχολεία της Βόρειας Ελλάδας (Α/βάθμια & Β/βάθμια εκπαίδευση), όπου η μουσική εκπαίδευση είχε καταλυτικώς βοηθητικό ρόλο στη διαχείριση ιδιαίτερων παιδαγωγικών συνθηκών πολυπολιτισμικότητας και διαφορετικότητας. Περιγράφονται συγκεκριμένες καταστάσεις και αναλύονται λεπτομερώς τα στοιχεία τα οποία αναδεικνύουν την πολυδιάστατη αξία της μουσικής εκπαίδευσης. Τέλος, επισημαίνονται διάφορες ερευνητικές προοπτικές για τις ερχόμενες δεκαετίες, καθώς και παιδαγωγικές προτάσεις για την αποδοτικότερη ενσωμάτωση της μουσικής εκπαίδευσης στην ελληνική παιδεία γενικότερα.

68.

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΟΡΘΟΔΟΞΗΣ ΤΕΧΝΗΣ ΩΣ ΜΕΣΟ ΔΙΑΦΥΛΑΞΗΣ ΚΑΙ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Τσιγκαροπούλου Αθηνά, Δρ. ΕΔΙΠ ΑΕΑΑ Μεταβυζαντινής Αρχαιολογίας και Νεότερης Τέχνης

Στην εποχή μας η αποδοχή της διαφορετικότητας απασχολεί την εκπαίδευση που έχει ως σκοπό τη μορφοποίηση της ψυχοσωματικής ολότητας του ανθρώπου. Βασικό ρόλο στο έργο αυτό διαδραματίζει η εικόνα, γιατί προσαρμόζει τη διδασκαλία στην αντιληπτική ικανότητα των ακροατών. Από την πρωτοχριστιανική κιόλας περίοδο η τέχνη έχει παιδαγωγικό χαρακτήρα. Δεν είναι οι εικόνες που είναι ωραίες, είναι η αλήθεια τους ωραία. Οι αναζητήσεις της βυζαντινής τέχνης για τη σχέση του αισθητού–υπερβατικού, κτιστού–ακτίστου, πραγματικού–ψευδούς συμβάλλουν ως διάμεσος δύο πραγματικοτήτων και στοχεύουν σε μια αληθινή επικοινωνία και κοινωνία προσώπων, απέναντι στη μαζοποιημένη σύγχρονη τροπή της ατομικότητας. Μέσα από τη μελέτη της θεματολογίας των βυζαντινών εικόνων (μελέτη περίπτωσης) η τιμητική, συχνή απεικόνισή της Παναγίας, αλλά και η ισότιμη θέση στην εικονογραφία των αγίων γυναικών αίρουν διακρίσεις μεταξύ των κοινωνικών φύλων. Η αφομοίωση αυτόχθονων στοιχείων των πολιτισμών από τη χριστιανική τέχνη για την απεικόνιση των αγίων (πχ μαύρη Παναγία, κινέζα κλπ) συμβάλλει στην διαφυλετική εξοικείωση. Τον ίδιο στόχο εξυπηρετεί και η υιοθέτηση στοιχείων άλλων πολιτισμών (πχ ελληνορωμαϊκός). Η εξύψωση της ασθένειας και της αναπηρίας από τη χριστιανική τέχνη ως μέσο παιδαγωγίας και σωτηρίας συμβάλλει στην ισότιμη θέση όλων στην κοινωνία. Η μελέτη τέλος των διαφορετικών τεχνοτροπιών και τεχνικών που επιλέγει ο αγιογράφος για να εκφραστεί διδάσκει με τη σειρά της ανοχή και αποδοχή της διαφορετικότητας. Όπως μέσω αυτής της διαφορετικότητας μπορεί να εκφραστεί το πάγιο θεολογικό μήνυμα της εκάστοτε εικόνας, έτσι και ο κάθε άνθρωπος στον κοινωνικό καμβά, όσο διαφορετικός και ιδιαίτερος και αν είναι έχει την ξεχωριστή θέση του σε αυτήν.

**ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ
ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ, ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΚΑΙ
ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ**

69.

ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ – ΜΑΘΑΙΝΟΥΜΕ ΑΛΛΙΩΣ

Αϊβαλιώτου Αποστολία, Ειδική Παιδαγωγός, ΠΕ71

Τσιμπανάκου Αφροδίτη – Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Η διαφοροποιημένη διδασκαλία ως φιλοσοφική θεωρία αναγνωρίζει τις ιδιαίτερες ανάγκες των μαθητών και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη διασφάλιση ότι όλοι οι μαθητές λαμβάνουν κατάλληλες ευκαιρίες μάθησης, καθώς και την ανατροφοδότηση, που ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους.

Είναι μια νέα παιδαγωγική φιλοσοφία μάθησης, μια εναλλακτική διδακτική πρόταση, ένα μίγμα διδασκαλίας σε μικρές ομάδες, εξατομικευμένης παρέμβασης. Οι σύγχρονοι εκπαιδευτικοί πλέον αντιλαμβάνονται πως όλοι οι μαθητές δε μαθαίνουν με τον ίδιο τρόπο. Το κάθε παιδί είναι μια ξεχωριστή προσωπικότητα, επομένως ξεχωριστός και διαφορετικός θα πρέπει να είναι και ο τρόπος με τον οποίο μπορεί να αντιληφθεί και να μάθει. Επομένως, είναι απαραίτητη η τροποποίηση της διδασκαλίας και η προσαρμογή της διδακτέας ύλης στις ανάγκες, τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντα των μαθητών.

Μέχρι σήμερα διδασκαλία σήμαινε μαθητής, δάσκαλος και αναλυτικό πρόγραμμα. Ο μαθητής ήταν απλώς αποδέκτης της γνώσης, καθώς και αξιολογούμενος, βάσει του βαθμού κατανόησης, εμπέδωσης αλλά και απόκτησης της γνώσης. Μαθητές με «μαθησιακές ανάγκες», συχνά, βρίσκονταν στο περιθώριο, εφόσον δεν μπορούσαν να ανταποκριθούν στις ανάγκες και τις αυξημένες απαιτήσεις του αναλυτικού προγράμματος.

Στη διαφοροποιημένη διδασκαλία οι εκπαιδευτικοί μπορούν να προσαρμόζουν τη διδασκαλία τους και το περιεχόμενο της ύλης σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα, την ετοιμότητα και το μαθησιακό προφίλ του κάθε μαθητή, μέσα, πάντα, από μια ποικιλία διδακτικών στρατηγικών, με απώτερο σκοπό την ένταξη όλων των μαθητών στη μαθησιακή διαδικασία. Εξάλλου, όπως επισημαίνει ο Αθανασάκης (2021) «το σχολείο της συνεκπαίδευσης μπορεί να προσφέρει ίσες ευκαιρίες τόσο στην εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία, όσο και στη μετάβαση στη συνέχεια της σχολικής ενσωμάτωσης στην κοινωνική ενσωμάτωση».

70.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΥΕΛΙΚΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΓΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΔΑΦ

Αμπράζη Ζωή, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70 ΕΑΕ

Σιάτρη Χάρη, Εκπαιδευτικός ΠΕ 02 ΕΑΕ Ε.Ε.Ε.ΕΚ ΝΑΟΥΣΑΣ

Φραγγοπούλου Σμαρώ, Εκπαιδευτικός ΠΕ 11 Ε.Ε.Ε.ΕΚ ΝΑΟΥΣΑΣ

Σε αυτήν την εργασία παρουσιάζουμε μια διδακτική πρόταση για τη διδασκαλία κοινωνικών δεξιοτήτων σε μαθητές με αυτισμό μέσω κοινωνικών ιστοριών επιχειρώντας να συνδέσουμε σύγχρονες θεωρητικές προσεγγίσεις διδασκαλίας με τη χρήση ΤΠΕ. Οι μαθητές με αυτισμό χαρακτηρίζονται από σημαντικές δυσκολίες στην κοινωνική επικοινωνία και αλληλεπίδραση, στη λεκτική και μη λεκτική επικοινωνία, στην ευελιξία της σκέψης και στη συμπεριφορά, παρουσιάζοντας επαναλαμβανόμενα πρότυπα συμπεριφοράς, ενδιαφερόντων ή δραστηριοτήτων. Απόρροια του ελλείμματος στις κοινωνικές δεξιότητες είναι η δυσκολία στην ανάπτυξη ομότιμων σχέσεων. Οι κοινωνικές ιστορίες είναι ιστορίες που διδάσκουν στους μαθητές με αυτισμό τα καίρια στοιχεία μιας κοινωνικής κατάστασης και τρόπους αντιμετώπισής της, και μπορούν να χρησιμοποιηθούν και για τη μείωση προβληματικών συμπεριφορών όπως επιθετικότητα, αυτοτραυματισμός, στερεοτυπίες, εκρήξεις θυμού.

Η ερευνητική μας υπόθεση είναι ότι οι εκπαιδευτικοί ειδικής αγωγής θα χρησιμοποιούσαν συχνότερα τις κοινωνικές ιστορίες στη διδασκαλία παιδιών με αυτισμό αν μπορούσαν να δημιουργήσουν οι ίδιοι τις κατάλληλες κοινωνικές ιστορίες που να ανταποκρίνονται στους στόχους της παρέμβασης που τίθενται για τους μαθητές τους. Για τον λόγο αυτό προτείνουμε ένα διδακτικό σενάριο στο οποίο εφαρμόζονται στρατηγικές διδασκαλίας με την χρήση κοινωνικών ιστοριών που δημιουργούν οι εκπαιδευτικοί με εφαρμογές ψηφιακών αφηγήσεων, όπως λογισμικά κατασκευής κόμικς μέσω των οποίων μπορούν να παρατηρηθούν και να ερμηνευθούν οι καταστάσεις και τα συναισθήματα των ηρώων της ψηφιακής αφήγησης.

71.

ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΛΕΞΙΛΟΓΙΟΥ ΜΕ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΟ ΑΞΟΝΑ ΤΟ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΚΕΝΤΡΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ/ΞΕΝΗΣ: ΣΤΑΣΕΙΣ & ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Ανδρούτσου Νεφέλη – Παρθένα, Εκπαιδευτικός ΠΕ02 (Φιλολόγος), MSc

Ανέκαθεν απώτερος στόχος των εκπαιδευτικών αποτελούσε η διδασκαλία των γραμματικών κανόνων, ωστόσο φαίνεται ότι αυτό άλλαξε ριζικά και δίνεται πλέον βαρύτητα και στη διδασκαλία του λεξιλογίου. Το λεξιλόγιο αποτελεί αναμφίβολα το μέσο επίτευξης επιτυχούς επικοινωνίας μεταξύ των μαθητών και σχετίζεται με την υιοθέτηση κατάλληλων στρατηγικών διδασκαλίας και μάθησης. Το ολοένα και αυξανόμενο ενδιαφέρον των ερευνητών για το λεξιλόγιο οδήγησε στη δημιουργία στρατηγικών και στη ταξινόμησή τους, προσδίδοντας η καθεμία προσέγγιση το βάρος αλλού. Το σημαντικότερο είναι ότι με τη χρήση των στρατηγικών αυτών ο εκπαιδευόμενος πλέον συμμετέχει ενεργά στη διαδικασία της μάθησης και οδηγείται ασυνείδητα ή όχι στην απόκτηση κριτικής σκέψης.

Η παρούσα εργασία επιδιώκει την ανάδειξη των στρατηγικών διδασκαλίας λεξιλογίου της ελληνικής ως δεύτερης/ξένης μέσα από τη συγκριτική μελέτη αξιοποίησής τους από το Δραστηριοκεντρικό Μοντέλο μάθησης και αντίστοιχα το Παραδοσιακό Μοντέλο μάθησης.

Στο πρώτο μέρος, μετά την αποσαφήνιση βασικών όρων, αναλύονται τα δύο μοντέλα μάθησης και ο τρόπος συσχέτισής τους με τη διδασκαλία λεξιλογίου της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας. Στη συνέχεια, καταγράφονται οι επικρατέστερες ταξινομήσεις στρατηγικών εκμάθησης/διδασκαλίας λεξιλογίου καθώς και η λειτουργία αυτών κατά το Δραστηριοκεντρικό Μοντέλο, όπως αυτή διαμορφώνεται από διεθνείς έρευνες. Τέλος, σημειώνονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών βάσει προγενέστερων ερευνών για την αξιοποίηση στρατηγικών διδασκαλίας λεξιλογίου σε συνδυασμό με τα δύο μοντέλα μάθησης.

Στο δεύτερο μέρος, αναφέρεται η μεθοδολογία της παρούσας έρευνας, η στατιστική ανάλυση (SPSS) και τα συμπεράσματα. Τα αποτελέσματα του ερωτηματολογίου κατέδειξαν την ευρεία χρήση στρατηγικών εκμάθησης/διδασκαλίας λεξιλογίου στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Τέλος, αναδείχθηκε η προτίμηση των εκπαιδευτικών στο συνδυασμό των προαναφερθέντων μοντέλων μάθησης.

72.

ΒΙΩΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ: ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΩΡΗΤΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ ΣΤΟΝ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟ

Γαλανού Αναστασία, Εκπαιδευτικός ΠΕ06, Β.Α. Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Α.Π.Θ.,
MSc Σπουδές στην Εκπαίδευση, Ε.Α.Π., Β.Sc. Πολιτική Επιστήμη, ΔΠΘ

Η αξία και η σημασία της βιωματικής μάθησης και της διαφοροποιημένης διδασκαλίας υποστηρίχθηκε από το πρώτο μισό του 20ου αιώνα μέσα από τις φιλοσοφικές, εκπαιδευτικές και ψυχολογικές θεωρήσεις των John Dewey, Maria Tecla Artemisia Montessori και Carl Ransom Rogers. Η Carol Ann Tomlinson τονίζει ότι ιδιαίτερα σήμερα, το ετερογενές γνωστικό, κοινωνικό, γλωσσικό και πολιτισμικό υπόβαθρο των μαθητών στις σύγχρονες πολυπολιτισμικές τάξεις, αποτελεί πρόκληση για τον εκπαιδευτικό, ο οποίος καλείται να υιοθετήσει μια πιο ολιστική, πλουραλιστική θεώρηση βιωματικής εκπαίδευσης, με διαφοροποιημένη διδασκαλία που θα λαμβάνει υπόψη τις γλωσσικές, μαθησιακές και πολλαπλές δυσκολίες των μαθητών, τις εκπαιδευτικές τους ανάγκες, τα διαφορετικά επίπεδα ετοιμότητας, το μαθησιακό τους προφίλ, τους προτιμώμενους τρόπους μάθησης, τα ενδιαφέροντα, τις κλίσεις και τις ιδιαιτερότητες τους. Με έμφαση στη δυνατότητα ευελιξίας, προσαρμογής και διαφοροποίησης του εκπαιδευτικού υλικού, της εκπαιδευτικής διαδικασίας, του μαθησιακού περιεχομένου και του σχολικού περιβάλλοντος σύμφωνα με τις ανάγκες των μαθητών, αφ' ενός επιτυγχάνεται ο αποτελεσματικός διδακτικός σχεδιασμός που θα οδηγήσει τους μαθητές στη γνώση, ανεξάρτητα από τις όποιες διαφορές στις ικανότητές τους και αφ' ετέρου συνδέεται η διδασκαλία με τη γνωστική, ψυχοσυναισθηματική, κοινωνική ανάπτυξη και ένταξη των μαθητών στο σχολικό πλαίσιο. Σταδιακά, ενθαρρύνοντας τους μαθητές να συμμετέχουν πρόθυμα και ενεργά στη μαθησιακή διαδικασία και να εκφράζουν τα συναισθήματά τους μέσα από βιωματικές δραστηριότητες, διασφαλίζεται η ψυχοκοινωνική ενδυνάμωση τους και ενισχύεται η αυτοεκτίμησή τους. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία μετατρέπει τη σχολική τάξη σε βωμό της γνώσης, όπου αναγνωρίζονται από όλα τα μέλη της σχολικής κοινότητας, τα ίσα δικαιώματα για ποιοτική εκπαίδευση και η ανάγκη για κοινωνική δικαιοσύνη.

73.

ΠΡΩΘΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΤΑΞΕΙΣ ΜΕ ΔΙΓΛΩΣΣΟΥΣ ΜΑΘΗΤΕΣ ΜΕ ΧΡΗΣΗ ΤΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ CLIL: ΜΙΑ ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑΣ

Δημοσθενίδης Δημήτριος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, M.Sc., M.Ed.

Η πολυπολιτισμικότητα αποτελεί χαρακτηριστικό πολλών τάξεων στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια (Ziomas, Capella & Konstantinidou, 2017). Η καλλιέργεια της διαπολιτισμικής επίγνωσης και ευαισθησίας αποτελεί ανάγκη τόσο για την ομαλή συνύπαρξη μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα, όσο και για την παιδαγωγική διαχείριση δίγλωσσων μαθητών και μαθητών με διαφορετικά επίπεδα ελληνομάθειας (Γκότοβος, 2007· Reynolds & Bacon, 2018). Η μέθοδος CLIL αποτελεί έναν τρόπο διδασκαλίας και ταυτόχρονης εκμάθησης τόσο του περιεχομένου, όσο και της γλώσσας και παράλληλα ανάπτυξης της διαπολιτισμικής επίγνωσης (Mehisto, Marsh & Frigols, 2008· Papadopoulos & Kalafati, 2016). Κρίνεται από τη σχετική βιβλιογραφία ως ιδιαίτερα χρήσιμη για τη διαχείριση και διδασκαλία τάξεων όπου φοιτούν μαθητές/τριες διαφορετικών επιπέδων γλωσσομάθειας και μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε όλα τα γνωστικά αντικείμενα – μαθήματα του δημοτικού σχολείου (Ζάγκα, 2014). Στην παρούσα εργασία προτείνονται ενδεικτικές δραστηριότητες διάρκειας δύο διδακτικών δώρων στο γνωστικό αντικείμενο της Γεωγραφίας με αφορμή τη διδακτική ενότητα της Ε΄ Δημοτικού με τίτλο «Καιρός, κλίμα και ανθρώπινες δραστηριότητες». Οι δραστηριότητες είναι σχεδιασμένες για μια τάξη όπου φοιτούν μαθητές με διαφορετικά επίπεδα γλωσσομάθειας, γηγενείς, παιδιά μεταναστών και προσφύγων. Περιλαμβάνουν τη χρήση οπτικοακουστικών πηγών, τη χρήση ομαδοκεντρικών μεθόδων διδασκαλίας και τη χρήση τεχνικών διδασκαλίας που προάγουν την επικοινωνία και τη συμμετοχή όλων των μαθητών της τάξης. Η διδακτική αυτή πρόταση αναμένεται να συμβάλει παράλληλα με την επίτευξη των γνωστικών στόχων του αντικειμένου της Γεωγραφίας στην ταυτόχρονη ανάπτυξη της επικοινωνιακής και ακαδημαϊκής γλωσσικής ικανότητας και στην καλλιέργεια της διαπολιτισμικής επίγνωσης και ευαισθησίας των μαθητών μιας πολυπολιτισμικής τάξης.

74.

Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΩΣ ΑΡΩΓΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗΣ ΕΝΣΥΝΑΙΣΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΠΟΔΟΧΗΣ ΤΗΣ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ: ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Καρανάσιου Μαρία - Νεκταρία, Φιλολόγος Ειδικής Αγωγής, MA in Special Needs, University of Nottingham, MA στην Διδασκαλία της Ελληνικής ως Δεύτερης/Ξένης Γλώσσας, University of Nicosia

Δαχλύθρα Αθανασία, Φιλολόγος

Η παρούσα εισήγηση εστιάζει στην αξιοποίηση του μαθήματος της λογοτεχνίας με άξονα την διαπολιτισμικότητα και την ετερότητα, προκειμένου οι μαθητές, παράλληλα με την αισθητική απόλαυση των κειμένων, να αποκτήσουν δεξιότητες ενσυναίσθησης, πολιτισμική εγγραμματοσύνη, και να καλλιεργήσουν τον σεβασμό, την αλληλεγγύη και την αγάπη προς όλους τους ανθρώπους. Για τον σκοπό αυτό δημιουργήθηκε σχέδιο μαθήματος για Α΄ Γυμνασίου, διάρκειας 6 διδακτικών ωρών, στο οποίο ακολουθήθηκε συνδυασμός μοντέλων διδασκαλίας και προσεγγίσεων, όπως ο ερμηνευτικός κύκλος, η αναγνωστική ανταπόκριση, η τετραπλή ανάγνωση και υιοθετήθηκαν αρχές της ομαδοσυνεργατικής μάθησης, της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, της πολυτροπικής, της διαθεματικής και της διακειμενικής προσέγγισης με στόχο να αυξηθεί το ενδιαφέρον των μαθητών, καθώς και η συναισθηματική και γνωστική τους καλλιέργεια. Για την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων της δράσης, επιλέγεται η διαμορφωτική αξιολόγηση, καθώς δίνει την δυνατότητα για παροχή ουσιαστικής ανατροφοδότησης σε μαθητές και εκπαιδευτικούς επιτρέποντας άμφω την δημιουργία βελτιωτικών παρεμβάσεων. Η αξιολόγηση εδράζεται στην ποιότητα των απαντήσεων-προφορικών και γραπτών-επί των ερωτήσεων του εκπαιδευτικού, στην επίδειξη ενδιαφέροντος για το μάθημα και στην συμμετοχή των μαθητών σε αυτό (Μανωλάκος, 2010). Συνακόλουθα, χρησιμοποιείται η περιγραφική αξιολόγηση και ο φάκελος (portfolio) μαθητή, στον οποίο οι μαθητές δύνανται να προσθέσουν φύλλα εργασίες, κριτήρια αξιολόγησης, δικά τους επιτεύγματα και φύλλα αυτοαξιολόγησης αυξάνοντας τα επίπεδα εμπλοκής τους στην μαθησιακή διαδικασία (Ματσαγγούρας, 2007). Λόγω του περιορισμένου διδακτικού χρόνου, μέρος του σχεδίου εφαρμόστηκε στην τάξη την φετινή σχολική χρονιά. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές εμπλούτισαν τις γνώσεις τους σχετικά με ζητήματα διαπολιτισμικότητας, ανέπτυξαν τα επίπεδα ενσυναίσθησής τους και αναδιοργάνωσαν τα γνωστικά τους σχήματα προς αποδοχή της ετερότητας.

75.

Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΝΗΠΙΑΓΩΓΩΝ ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΡΟΔΟΠΗΣ

Κωστανίδου Ιωάννα, Προϊσταμένη Εκπαιδευτικών Θεμάτων, ΔΙΠΕ Κομοτηνής

Στο σύγχρονο νηπιαγωγείο αποτελούμενο από μαθητικό δυναμικό διαφορετικών ταχυτήτων, ο/η εκπαιδευτικός καλείται να οργανώσει την εκπαιδευτική διαδικασία με τέτοιο τρόπο, ώστε να ανταποκρίνεται στις εκπαιδευτικές ανάγκες και τα ατομικά χαρακτηριστικά των μαθητών του/της. Στα νηπιαγωγεία της Π. Ε. Ροδόπης φοιτούν παιδιά μεταναστών και μεγάλος αριθμός μουσουλμανοπαίδων. Η γλωσσική πολυμορφία (τουρκικά, ρομανί, πομακικά, αλβανικά, ρώσικα κ.α.) και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά χαρακτηριστικά των παιδιών μεταφέρονται στις σχολικές αίθουσες και προβληματίζουν τους/τις εκπαιδευτικούς. Αδιαμφισβήτητα η διαφοροποιημένη διδασκαλία θεωρείται η πιο κατάλληλη διδακτική προσέγγιση για την επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων διότι συνδυάζει και αξιοποιεί το διαφορετικό υπόβαθρο του κάθε μαθητή/τριας ξεχωριστά. Η παρούσα έρευνα σκοπεύει στη διερεύνηση των απόψεων των Νηπιαγωγών της Ροδόπης αναφορικά με τις στρατηγικές-πρακτικές, τις δυσκολίες εφαρμογής της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, καθώς και το αν υπάρχει ταύτιση ή διαφοροποίηση στις απόψεις τους ως προς τη Σπουδαιότητα των θέσεων της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας και τη Συχνότητα ενσωμάτωσης τους στην εκπαιδευτική πρακτική. Το δείγμα της έρευνας αποτελούν νηπιαγωγοί του Νομού Ροδόπης. Ως εργαλείο μέτρησης χρησιμοποιήθηκε ένα ειδικά σχεδιασμένο ερωτηματολόγιο το οποίο ήταν ανώνυμο. Το ερωτηματολόγιο κατασκευάστηκε για παλαιότερη αντίστοιχη έρευνα και προσαρμόστηκε για τις ανάγκες της παρούσης. Περιλαμβάνει τρία μέρη όπου ο βαθμός γνώσης στα δύο πρώτα μέρη αξιολογείται με 5/βαθμια κλίμακα ενώ στο τρίτο μέρος με ερώτηση κλειστού τύπου. Για την ανάλυση των αποτελεσμάτων χρησιμοποιείται η περιγραφική στατιστική. Τα αποτελέσματα είναι σημαντικά, γιατί αναδεικνύουν τον τρόπο που οι νηπιαγωγοί αντιλαμβάνονται την εφαρμογή της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας και το βαθμό αξιοποίησης των στρατηγικών της.

76.

Η ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΓΡΑΦΗ ΣΤΙΣ ΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Μαζαράκη Αφροδίτη, Νηπιαγωγός, Δασκάλα μουσικής προπαιδείας, απόφοιτος μεταπτυχιακού προγράμματος στη Δημιουργική γραφή στο Ε.Α.Π

Ως γνωστόν στις μεγαλύτερες τάξεις δημοτικού, ένα κύριο μέρος του μαθήματος της «Γλώσσας» αποτελείται από την γνωστή σε όλους μας «Έκθεση». Θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε έναν πιο παιγνιώδη και πιο ολοκληρωμένο τρόπο προσέγγισης της γραφής, ώστε τα παιδιά να πλησιάσουν τόσο την ανάγνωση όσο και την γραφή με έναν πιο δημιουργικό και καλλιτεχνικό τρόπο; Θα μπορούσαμε να πυροδοτήσουμε το αναγνωστικό ενδιαφέρον των μαθητών μας χωρίς να προσπαθούμε να εγείρουμε το ενδιαφέρον τους μέσα από κοινότυπες αναγνώσεις κειμένων που δεν έχουν ενδιαφέρον για τα παιδιά; Η απάντηση βεβαίως είναι ναι! Μέσα από δραστηριότητες προσαρμοσμένες στο εκάστοτε επίπεδο των μαθητών, στόχος μας είναι η ανάπτυξη αναγνωστικών δεξιοτήτων, η εκμάθηση βασικών αρχών και κανόνων της λογοτεχνικής γραφής, η ανάπτυξη της δημιουργικότητας, η κατάκτηση συγγραφικών δεξιοτήτων αλλά και η προσέγγιση της τέχνης της λογοτεχνίας με παιγνιώδη και καλλιτεχνικό τρόπο.

Είναι σημαντικό να εντάξουμε στην διδασκαλία μας τα ενδιαφέροντα και τις προσωπικές κλίσεις των μαθητών μας. Ένα βιβλίο δεν είναι απλά σελίδες και γράμματα. Είναι ένας ζωντανός κόσμος που περιμένει να εξερευνηθεί όπως και οι ήρωες μέσα σε αυτό. Μπορούμε λοιπόν να το προσεγγίσουμε από διαφορετικές πλευρές. Να βρούμε τη δομή της ιστορίας (κάτι που θα μας βοηθήσει μεθοδολογικά), να διερευνήσουμε τους χαρακτήρες και γιατί όχι να φτιάξουμε και δικούς μας (κάτι που θα μας βοηθήσει καλλιτεχνικά) αλλά και να προσεγγίσουμε το έργο μέσω δραματοποίησης (κάτι που θα μας βοηθήσει να κατανοήσουμε σε βάθος το έργο και να παίξουμε). Η δημιουργική γραφή άλλωστε θα έπρεπε να είναι ακριβώς αυτό που λέει. Δημιουργική!

77.

ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ (project): «ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ: «ΠΩΣ ΜΙΑ ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΥΜΒΑΛΛΕΙ ΚΑΙΡΙΑ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ ΚΑΙ ΣΤΗΝ ΚΑΤΑΚΤΗΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΡΟΜΑ

Ντόγκα Χρυσή, Εκπαιδευτικός ΠΕ 60 & ΠΕ70, ΕΛΚΕ Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης

Σκοπός της Εργασίας είναι η ενίσχυση του ενδιαφέροντος των μαθητών για το σχολείο μέσα από τη συμμετοχή τους σε δραστηριότητες που καθιστούν τη μάθηση ευχάριστη και ελκυστική.

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ

Ανάπτυξη και υποστήριξη δραστηριοτήτων που στοχεύουν στη διεύρυνση του γνωστικού υπόβαθρου και τη μαθησιακή στήριξη των Ρομά μαθητών.

Ανάπτυξη και εφαρμογή δραστηριοτήτων που προωθούν την κοινωνική συνοχή μέσα από την αναγνώριση και την ενίσχυση της πολυμορφίας.

Σκοπός του project:

Η διεύρυνση των σχολικών δραστηριοτήτων στην ευρύτερη κοινωνία.

(Άνοιγμα στην κοινωνία)

Στόχοι:

Να υιοθετήσουν και να εφαρμόζουν οι μαθητές κοινωνικές και επικοινωνιακές δεξιότητες

Να καλλιεργηθεί και να συνδεθεί ο εγγραμματισμός με όλες τις μαθησιακές περιοχές του αναλυτικού προγράμματος (διαθεματικότητα)

Να εξασκηθούν οι μαθητές στη φωνολογική ενημερότητα της γλώσσας

Αξιοποίηση Παιδαγωγικών Θεωριών :

Επικοινωνιακός - Κονστρουκτιβισμός (Piaget, Vygotsky, Bruner)

Αξιοποίηση πρότερων γνώσεων, έμφαση στη διαδικασία της μάθησης, διαρκής ενεργός συμμετοχή.

Διαφοροποιημένη ή προσαρμοσμένη παιδαγωγική:

Καθοδηγούμενη ανακάλυψη της γνώσης.

Παιδαγωγική στάση :

Αξιοποίηση του λάθους ως μη ολοκληρωμένη γνώση και όχι κατακριτέο, αμοιβαίες κυρώσεις αντί χρήση της «τιμωρίας» και ως λέξη.

Καλές Πρακτικές:

Καθοδηγούμενη ανακάλυψη

Παιχνίδι

Στρατηγικές εκπαίδευσης:

Διαθεματική Προσέγγιση της γνώσης

Οργάνωση δράσεων κοινωνιοκεντρικού χαρακτήρα

Μέσα διδασκαλίας:

Τ.Π.Ε. (Ψηφιακό υλικό ,Λογισμικά, Εφαρμογές)

Λογοτεχνικά βιβλία, Επιτραπέζια Παιχνίδια

78.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΗΛΙΚΙΑΣ ΤΗΣ ΜΟΥΣΟΥΛΜΑΝΙΚΗΣ ΜΕΙΟΝΟΤΗΤΑΣ

Ξυδά Χριστίνα, Εκπαιδευτικός ΠΕ60, MSc

Η ανομοιογένεια του μαθητικού πληθυσμού στη σύγχρονη σχολική τάξη αποτελεί ένα αδιαμφισβήτητο γεγονός. Μαθητές και μαθήτριες με διαφορετική κοινωνικό-πολιτισμική προέλευση, διαφορετικές ικανότητες, ενδιαφέροντα και μαθησιακές ανάγκες μαθαίνουν με διαφορετικό ρυθμό και διαφορετικό τρόπο. Η ανάγκη αντιμετώπισης αυτής της ετερογένειας οδηγεί τους εκπαιδευτικούς στην αναζήτηση νέων, εναλλακτικών διδακτικών πρακτικών με σκοπό να ανταποκριθούν στη διαφορετικότητα των μαθητών και να διασφαλίσουν μια πιο αποτελεσματική μάθηση για κάθε μαθητή. Μία διδακτική προσέγγιση που παρέχει στον εκπαιδευτικό το απαιτούμενο θεωρητικό υπόβαθρο και κατάλληλα μεθοδολογικά εργαλεία είναι αυτή της Διαφοροποιημένης Διδασκαλίας.

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια διδακτική παρέμβαση-έρευνα δράσης, η οποία σχεδιάστηκε σύμφωνα με τις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας και υλοποιήθηκε σε νηπιαγωγείο της Θράκης. Ο συνολικός μαθητικός πληθυσμός προέρχονταν από τη μουσουλμανική μειονότητα, είχε ως πρώτη γλώσσα την τουρκική και δεν γνώριζε ούτε χρησιμοποιούσε το ελληνικό γλωσσικό σύστημα στην καθημερινή του επικοινωνία.

Η διδακτική παρέμβαση είχε ως κύριο στόχο την ανάπτυξη του προφορικού λόγου των νηπίων και της βελτίωσης δεξιοτήτων κατανόησης και παραγωγής προφορικού λόγου. Σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της αποτελεσματικότητας των στρατηγικών και τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας που εφαρμόστηκαν ως προς την επίτευξη των διδακτικών στόχων. Παράλληλα επιχειρήθηκε η διερεύνηση της συμβολής των τεχνικών και στρατηγικών της διαφοροποίησης στην ενεργητικότερη εμπλοκή των νηπίων στη μαθησιακή διαδικασία. Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων ήταν το ημερολόγιο, η άμεση παρατήρηση, η βιντεοσκόπηση, το ερωτηματολόγιο, η συνέντευξη και τα φύλλα εργασίας που συμπλήρωναν οι μαθητές/μαθήτριες.

Τα αποτελέσματα της ανάλυσης και αξιολόγησης των δεδομένων έδειξαν ότι η αξιοποίηση στρατηγικών και τεχνικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας συνέβαλε σε ικανοποιητικό βαθμό στην ενίσχυση της γλωσσικής ικανότητας των νηπίων της μουσουλμανικής μειονότητας. Η σημαντικότερη συμβολή των στρατηγικών και τεχνικών διαφοροποίησης εντοπίζεται στο γεγονός ότι παρακίνησε τους πιο αδύναμους μαθητές να εμπλακούν με ενεργητικότερο τρόπο στη μαθησιακή διαδικασία.

79.

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΑΘΗΤΩΝ ΗΛΙΚΙΑΣ 6-12 ΧΡΟΝΩΝ ΜΕ ΧΡΟΝΙΑ ΝΟΣΗΜΑΤΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΜΕΘΟΔΟΥ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΚΤΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ ΠΡΑΚΤΙΚΩΝ

Πετσάνη Αγγελική, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Σκοπός: Τα παιδιά με χρόνιες ασθένειες παρακολουθούν τακτικά το σχολείο, εφόσον το επιτρέπει η υγεία τους. Ωστόσο, η κατάσταση της υγείας τους έχει συνήθως αρνητικό αντίκτυπο στις ακαδημαϊκές τους επιδόσεις, στην ακαδημαϊκή τους επιτυχία και στις σχολικές τους σχέσεις. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει να είναι εξοικειωμένοι με την ίδια την ασθένεια και όλες τις επιπτώσεις της. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει σύγχρονες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις που μπορούν να βοηθήσουν στον μετριασμό του άγχους των μαθητών με χρόνια νοσήματα.

Υλικό: Για την ολοκλήρωση της εργασίας και την πλήρωση του σκοπού της, πραγματοποιήθηκε συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση, διερευνώντας την θεωρία και τις μελέτες που επικεντρώνονται στα θέματα των χρόνιων νοσημάτων μεταξύ των παιδιών, το παιδικό άγχος, και τους τρόπους αντιμετώπισης με σύγχρονες εκπαιδευτικές παρεμβάσεις. Αναζητήθηκαν οι επιστημονικές βάσεις δεδομένων ELSEVIER και PubMed, για άρθρα που είχαν δημοσιευθεί από το 2000 έως το 2022, με γλώσσα δημοσίευσης τα αγγλικά.

Αποτελέσματα: Από τα επτά συνολικά άρθρα, τέσσερα αφορούσαν την εκπαίδευση ενσυνειδητότητας και τρία την βιβλιοθεραπεία. Τα αποτελέσματα από την διερεύνηση επτά μελετών έδειξαν ότι το άγχος μεταξύ των παιδιών, και ιδιαίτερα των παιδιών με χρόνια νοσήματα, μπορεί σε μεγάλο βαθμό να διαχειριστεί και να αυτο-διαχειριστεί με τις εκπαιδευτικές παρεμβάσεις της βιβλιοθεραπείας και της εκπαίδευσης ενσυνειδητότητας.

Συμπεράσματα: Για την επίτευξη των καλύτερων δυνατών αποτελεσμάτων τόσο στην ψυχική υγεία όσο και στις ακαδημαϊκές επιδόσεις των παιδιών με χρόνια νοσήματα και αγχώδεις διαταραχές θα πρέπει να ενσωματωθούν νέες παιδαγωγικές πρακτικές, ιδιαίτερα στις μικρότερες ηλικίες. Η βιβλιοθεραπεία και η εκπαίδευση ενσυνειδητότητας είναι δύο πρακτικές που είναι αποτελεσματικές αλλά και οικονομικές, επομένως το μόνο που χρειάζεται είναι η κατάλληλη εκπαίδευση των εκπαιδευτικών.

80.

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ ΤΗΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Πούλου Δήμητρα, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής, ΠΕ02.50, Μ.Εδ

Στις γενικές τάξεις του σχολείου περιλαμβάνονται μαθητές από ένα ευρύ φάσμα εκπαιδευτικών επιπέδων και αναγκών. Ο δάσκαλος της γενικής τάξης καλείται να υιοθετήσει τις αρχές της διαφοροποιημένης παιδαγωγικής στη διδασκαλία του προκειμένου να δημιουργήσει μια τάξη συμπερίληψης και ενσωμάτωσης. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να παρουσιάσει και να αξιολογήσει ένα παράδειγμα διαφοροποιημένης διδασκαλίας στο μάθημα της ιστορίας της Α΄ Γυμνασίου που εφαρμόστηκε σε μαθητικό πληθυσμό με μαθησιακές δυσκολίες (ΜΔ) -ειδικές και γενικευμένες- δύο γενικών γυμνασίων της Αττικής και σε ένα γυμνάσιο ειδικής αγωγής. Οι διαφοροποιήσεις και οι τροποποιήσεις που έγιναν ήταν σύμφωνες με τις συνήθεις οδηγίες που περιλαμβάνονται στα εξατομικευμένα εκπαιδευτικά προγράμματα των μαθητών με ΜΔ, τις οποίες εισηγούνται τα ΚΕΔΑΣΥ και αφορούσαν στο περιεχόμενο, τη διαδικασία και στα προϊόντα του μαθήματος. Τα αποτελέσματα της έρευνας βασίστηκαν στην περιγραφική ανάλυση των δεδομένων που συλλέχθηκαν από σύντομες συνεντεύξεις των εκπαιδευτικών που εφάρμοσαν το παράδειγμα της διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Διαπιστώθηκε πως το συγκεκριμένο πλάνο διδασκαλίας βοήθησε τους μαθητές των γενικών σχολείων, που συμμετείχαν και παρουσίαζαν ήπιες έως μέτριες δυσκολίες, να συγκρατήσουν και να ανακαλέσουν πιο εύκολα μεγαλύτερο αριθμό πληροφοριών του μαθήματος, να συμμετέχουν αυτόνομα στις δραστηριότητες που είχαν σχεδιαστεί και να πετύχουν υψηλότερη επίδοση σε εργασίες αξιολόγησης. Το πιο σημαντικό εύρημα είναι ότι οι μαθητές επέδειξαν μεγαλύτερη ικανοποίηση και θετική στάση απέναντι στο μάθημα της ιστορίας. Ωστόσο οι μαθητές του ειδικού σχολείου δεν ωφελήθηκαν στον ίδιο βαθμό και φάνηκε ότι το συγκεκριμένο υλικό χρήζει περαιτέρω επεξεργασίας ώστε να ανταποκριθεί αποτελεσματικά στις ανάγκες των μαθητών αυτών οι οποίοι παρουσιάζουν κατά κύριο λόγο σοβαρές ΜΔ.

81.**Η ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΓΛΩΣΣΙΚΟΥ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ ΣΕ ΤΑΞΗ ΜΕ ΜΑΘΗΤΕΣ-ΤΡΙΕΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΚΟΥ ΚΑΙ ΜΕΤΑΝΕΥΣΤΙΚΟΥ ΥΠΟΒΑΘΡΟΥ**

Σαμαρά Νίκη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Η εργασία παρουσιάζει μία διαφοροποιημένη διδασκαλία που έχει σχεδιαστεί στο μάθημα της Γλώσσας της Γ Δημοτικού και συμπεριλαμβάνει στη μαθησιακή διεργασία όλους τους μαθητές/-τριες μιας πολυπολιτισμικής τάξης. Η διαφοροποιημένη διδασκαλία σχεδιάστηκε με βάση το μαθησιακό στυλ και τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών και με γνώμονα τη συμπερίληψη όλων των μαθητών της τάξης: μαθητών/-τριών ελληνικής καταγωγής, νεοεισερχόμενων μαθητών με μηδενική ή περιορισμένη γλωσσομάθεια στα ελληνικά και μαθητών μεσαίου επιπέδου ελληνομάθειας. Η διδασκαλία σχεδιάστηκε βάσει της ομαδοσυνεργατικής μεθόδου και υλοποιείται με δραστηριότητες σε σταθμούς εργασίες στις οποίες συμμετέχουν 4 ανομοιογενείς ομάδες ανάλογα με τα ενδιαφέροντα των μαθητών/-τριών. Στη συνέχεια, οι ομάδες γίνονται δυάδες και οι μαθητές χωρίζονται ανάλογα με τη μαθησιακή τους ετοιμότητα και στο τέλος η τελική άσκηση αξιολόγησης γίνεται ατομικά. Στο πλαίσιο της διαφοροποιημένης διδασκαλίας οι δραστηριότητες επιλέγονται βάσει της ταξινομίας του Bloom και διακρίνονται ως χαμηλού, μεσαίου και υψηλού επιπέδου, είναι διαβαθμισμένης δυσκολίας, γίνεται χρήση πολυαισθητηριακού υλικού και στρατηγικών διαφοροποιημένης διδασκαλίας, όπως η στρατηγική «Know, Understand and Do», το μοντέλο Frayer και δραστηριότητες με vocab map.

82.

ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΗ ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΗ: ΜΙΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

Τιμπλαλέξη Παρασκευή, Φιλολόγος ΠΕ 02

Η διδακτική πρόταση για τη «Βιομηχανική Επανάσταση» συνάδει με τα Νέα Προγράμματα Σπουδών (ΝΠΣ) που θα εφαρμοστούν στο Λύκειο από το σχολικό έτος 2025. Συγκεκριμένα η «Βιομηχανική Επανάσταση» αποτελεί υποενότητα της Ιστορίας Ανθρωπιστικής Κατεύθυνσης της Γ' Λυκείου. Η διδακτική αυτή πρόταση αρχικά υποβλήθηκε ως διδακτικό σενάριο στα πλαίσια της επιμόρφωσής μου από το ΙΕΠ στα ΝΠΣ και βαθμολογήθηκε ως εξαιρετική. Εντάσσεται κάλλιστα στην ενότητα «Διαφοροποιημένη Παιδαγωγική: διδακτικές προσεγγίσεις και πρακτικές, παραδείγματα και προτάσεις» του συνεδρίου.

Το σκεπτικό της διδακτικής πρότασης βασίστηκε στη διαπίστωση ότι η ενότητα της «Βιομηχανικής Επανάστασης» είναι ένα θεμελιώδες κεφάλαιο της Νεότερης Ευρωπαϊκής Ιστορίας καθώς οδήγησε όχι μόνο στην διαμόρφωση της σύγχρονης Ευρώπης αλλά καθόρισε μέσω του επεκτατισμού στην εξέλιξη όλων των ηπείρων. Δίνεται έμφαση στις οικονομικές, πολιτικές και κοινωνικές συνέπειες της Βιομηχανικής Επανάστασης και όχι στα τεχνολογικά και επιστημονικά επιτεύγματα. Καταβάλλεται η προσπάθεια από τη μια να αναδειχθούν με τις μαρτυρίες οι καθημερινές, ανθρώπινες αλλαγές που επέφερε η Βιομηχανική επανάσταση, και από την άλλη να γνωρίσουν οι μαθητές τις διεθνείς οικονομικές και πολιτικές θεωρίες που επηρεάζουν μέχρι σήμερα την σκέψη μας. Εμπλέκει τους/τις μαθητές/τριες σε ανάλογο είδους δραστηριότητες ώστε να αντιληφθούν το χωρο-χρονικό και το κοινωνικό-πολιτικό πλαίσιο. Σε μερικές περιπτώσεις ο διδάσκων προσέφευγε στη Λογοτεχνία όπως και στη κινηματογραφική μεταφορά των λογοτεχνημάτων και των ιστορικών γεγονότων. Ζητούμενο της διδακτικής παρέμβασης είναι η συστηματική ένταξη στη διδακτική πράξη και τάξη των νέων τεχνολογιών και η παροχή ποικιλίας ερεθισμάτων στους μαθητές για το μάθημα της Ιστορίας με πολλαπλές μορφές, βιωματικά, ψηφιακά, οπτικοακουστικά.

83.

Η ΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΙΗΣΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑ ΩΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Τούντα Δήμητρα, Εκπαιδευτικός Θεολόγος ΠΕ01, Υποψήφια Διδάκτορας του Τμήματος Κοινωνικής Θεολογίας και Θρησκευολογίας της Θεολογικής Σχολής του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών

Το θέμα της εισήγησης είναι ο τρόπος επικοινωνίας και διδασκαλίας του Ιησού Χριστού προς διαφοροποιημένους και αποκλεισμένους ανθρώπους ως υπόδειγμα διδακτικής στάσης και πράξης στο σύγχρονο σχολείο. Ο Ιησούς Χριστός απευθύνεται, διδάσκει και αποδέχεται όλους χωρίς να κάνει διακρίσεις, στηρίζοντάς τους όποτε αυτοί Τον έχουν ανάγκη. Δεν ακολουθεί απόλυτα τους κανόνες συμπεριφοράς του περιβάλλοντός Του αλλά προσεγγίζει τους ανθρώπους γύρω Του «φιλοξενώντας» τους. Με αυτό τον τρόπο δείχνει και σε εμάς τον τρόπο προσέγγισης του ξένου και διαφορετικού.

Περιστατικά από την επίγεια παρουσία Του διδάσκουν συγκεκριμένους τρόπους λεκτικής και μη λεκτικής επικοινωνίας και διαφοροποιημένης διδακτικής εφαρμόσιμους συνολικά στη σχολική ζωή. Ο Χριστός συνάντησε ανθρώπους είτε προερχόμενους από διαφορετικό θρησκευτικό και πολιτιστικό περιβάλλον από το ιουδαϊκό, όπως η Χαναναία, η αιμορροούσα ελληνικής καταγωγής Βερονίκη και η Σαμαρείτιδα μετέπειτα Φωτεινή ισαπόστολος, είτε με σωματικές ιδιαιτερότητες που τους απέκλειαν από τη κοινωνική ζωή και δράση της εποχής τους, όπως ο παράλυτος και ο εκ γενετής τυφλός. Επιπροσθέτως προσέγγισε και ανθρώπους περιθωριοποιημένους για ηθικούς ή άλλους λόγους, όπως την πόρνη που του άλειψε με μύρο και δάκρυα τα πόδια Του.

Στο έργο Του ξεπερνάει κάθε κοινωνικό και πολιτιστικό εμπόδιο με επικοινωνιακές πρακτικές παιδαγωγικού χαρακτήρα, όπως η ιδιόρρυθμη χρήση της σιωπής, της μη λεκτικής επικοινωνίας, αλλά και του διαλόγου, της παραβολικής διήγησης με όρους προσιτούς στο ακροατήριό Του. Δεκτικός και ανοιχτός σε όλους, διδάσκει ακούραστα για τρία χρόνια περιοδεύοντας στην Παλαιστίνη, παρέχοντάς μας ένα εξαιρετικό και διαχρονικό υπόδειγμα δασκάλου με διαφοροποιημένη διδακτική που εφαρμοζόμενη στο σύγχρονο σχολείο μπορεί να έχει θετικά μαθησιακά αποτελέσματα.

**ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΖΩΗΣ, HARD SKILLS AND SOFT SKILLS**

84.**Η ΑΞΙΑ ΚΑΙ ΤΑ ΟΦΕΛΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΟΜΙΛΩΝ: ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ-
ΕΚΑΠΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ, ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΣ ΚΑΙ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΓΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΣΤΟ 10ο
ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΚΟΜΟΤΗΝΗΣ**

Βασιλούδη Ευτυχία, Εκπαιδευτικός ΠΕ08
Γιαμακίδου Ελισσάβητ, Εκπαιδευτικός ΠΕ70
Κολοκοτρώνης Φώτιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ86

Στο σύγχρονο εκπαιδευτικό σύστημα το σχολείο επικρατεί ως μία εκπαιδευτική συνθήκη αναγκαία η οποία οφείλει καθημερινά να εξελίσσεται. Η μη τυπική μάθηση αποτελεί έναν πιο βιωματικό τρόπο λήψης γνώσεων και δεξιοτήτων. Βασίζεται στην εθελοντική συμμετοχή, έχει έναν πιο ρεαλιστικό χαρακτήρα και κεντρίζει το ενδιαφέρον των μαθητών και μαθητριών, αφού ανταποκρίνεται, στα ενδιαφέροντά τους. Ένα παράδειγμα μη τυπικής εκπαίδευσης αποτελούν οι εκπαιδευτικοί όμιλοι, που θεσμοθετήθηκαν με το άρθρο 89 του Νόμου 4823/2021 «Αναβάθμιση του σχολείου, ενδυνάμωση των εκπαιδευτικών και άλλες διατάξεις», με κύριο σκοπό την ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων, την καλλιέργεια ενδιαφερόντων κλίσεων και ελεύθερης έκφρασης των μαθητών. Έρευνες στο παρελθόν έχουν δείξει ότι η συμμετοχή των μαθητών σε ενδοσχολικούς απογευματινούς ομίλους συνδέονται άμεσα με βελτιωμένες ακαδημαϊκές επιδόσεις, επίτευξη των εκπαιδευτικών στόχων και παράλληλα χαμηλότερο επίπεδο αντικοινωνικής συμπεριφοράς. Στο πλαίσιο αυτό, κατά το σχολικό έτος 2022-2023 δημιουργήθηκαν στο 10ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής, τρεις εκπαιδευτικοί όμιλοι, προγραμματισμού-εκπαιδευτικής ρομποτικής, φιλοσοφίας με παιδιά και κινηματογράφου αντίστοιχα. Στο παρόν άρθρο, παρουσιάζεται ο τρόπος με τον οποίο οι μαθητές εργάστηκαν στους παραπάνω ομίλους και τα αποτελέσματα της συμμετοχής τους, τα οποία θα μπορούσαν να θεωρηθούν μία καλή πρακτική κι ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα για τα πολλαπλά παιδαγωγικά οφέλη των εκπαιδευτικών ομίλων.

85.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΜΕ LEGO ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΑΝΑΔΕΙΚΝΥΕΙ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΕΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΠΑΝΩ ΣΕ ΒΑΣΙΚΑ ΔΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΜΗΧΑΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΖΟΝΤΑΣ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ ΤΟΥ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ

Βασιλούδη Ευτυχία, Εκπαιδευτικός ΠΕ08

Κολοκοτρώνης Φώτιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ86

Σιώπη Ελευθερία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Στα Ελληνικά σχολεία όπου τα παιδιά συνεχίζουν να ακολουθούν στην πλειονότητα το ίδιο εκπαιδευτικό μοτίβο οφείλουμε ως σύγχρονοι εκπαιδευτικοί να γίνουμε δημιουργικοί δίνοντας μεγάλη βαρύτητα στην ομαδοσυνεργατική, βιωματική μάθηση. Η εικαστική προσέγγιση της εκπαιδευτικής ρομποτικής με την χρήση των Lego αναδεικνύει την δημιουργικότητα και την επίλυση προβλημάτων με τον σχεδιασμό και την δημιουργία Lego κατασκευών. Η Ρομποτική με Lego μπορεί να προσεγγίσει εικαστικά το θέμα μέσα από τον θεματικό σχεδιασμό, από έργα τέχνης, όπως επίσης και από την σκηνική απεικόνιση. Αξιοσημείωτο να αναφερθεί πως μέσα από αυτές τις δραστηριότητες τα παιδιά εξασκούν και εξελίσσουν soft skills όπως ομαδική εργασία, επίλυση προβλημάτων, δημιουργική σκέψη, κριτική σκέψη, επικοινωνία, προσαρμοστικότητα, προγραμματισμός και τεχνολογική γνώση. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να αναδείξει την συνεργασία που μπορεί να δημιουργηθεί ανάμεσα στα ΤΠΕ και στην Τέχνη αξιοποιώντας εκπαιδευτικά πακέτα Lego, με αποτέλεσμα τη σύμπραξη δύο διαφορετικών εκπαιδευτικών κλάδων, δίνοντας την δυνατότητα στους μαθητές να ανακαλύψουν μέσω του σχεδιασμού και της κατασκευής την κατανόηση βασικών δομικών στοιχείων και μηχανικών αρχών, όπως η ισορροπία, η σταθερότητα και η κινητική ενέργεια. Όλες αυτές οι δεξιότητες είναι πολύτιμες για την τεχνολογική εποχή μας και μπορούν να ενισχύσουν την απασχόληση των μαθητών σε μια ποικιλία τομέων, από την επιστήμη και την τεχνολογία, μέχρι τη μηχανική και τα παιχνίδια. Το να κατανοούν και να είναι άνετοι με την τεχνολογία είναι απαραίτητο για τους σύγχρονους μαθητές, και η εκπαιδευτική ρομποτική είναι ένας εξαιρετικός τρόπος για να αποκτήσουν αυτές τις δεξιότητες.

86.

Η ΠΑΙΓΝΙΩΔΗΣ ΜΑΘΗΣΗ ΚΑΙ ΟΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ 21ου ΑΙΩΝΑ

Βλαστάρης Κωνσταντίνος, Διευθυντής 16^ο Δημοτικό Σχολείο Καβάλας, PhD

Η παιδαγωγική και μαθησιακή δύναμη του παιχνιδιού έχει σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη εκπαίδευση. Προτεραιότητα της σύγχρονης εκπαίδευσης αποτελεί η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα που αναφέρονται στις γνώσεις, τις δεξιότητες ζωής, τις συνήθειες και τα χαρακτηριστικά που είναι ζωτικής σημασίας για την επιτυχία των μαθητών στον σύγχρονο κόσμο και αφορούν στην κριτική σκέψη, την επικοινωνία, τη συνεργασία, τη δημιουργικότητα. Η παρούσα μελέτη διερευνά τη σχέση της παιγνιώδους μάθησης και της ανάπτυξης των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα και κατά πόσον οι δραστηριότητες παιχνιδιού στα πλαίσια της σχολικής αγωγής μπορούν να καλλιεργήσουν και να ενισχύσουν αποτελεσματικά τις συγκεκριμένες δεξιότητες. Η έρευνα αξιοποιεί τη συστηματική βιβλιογραφική ανασκόπηση διερευνώντας συνθέτοντας και αναλύοντας την υπάρχουσα βιβλιογραφία. Τα ευρήματα δηλώνουν την αμεσότητα της σχέσης μεταξύ των εμπειριών μάθησης με βάση το παιχνίδι και της καλλιέργειας δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. Η δέσμευση, η δράση και η διάδραση, η αλληλεπίδραση, η χαρά της μάθησης, η κατάπληξη και η πρόκληση είναι στοιχεία της παιγνιώδους μάθησης που συμβάλλουν σημαντικά στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα. Τα παιδιά που συμμετέχουν σε δομημένες δραστηριότητες παιχνιδιού παρουσιάζουν βελτιωμένες ικανότητες επίλυσης προβλημάτων, βελτιωμένες δεξιότητες επικοινωνίας και συνεργασίας και αυξημένη ικανότητα δημιουργικής σκέψης. Τα συμπεράσματα της έρευνας καταδεικνύουν τη σημασία της αξιοποίησης του παιχνιδιού και της παιγνιώδους μάθησης στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, αλλά και - σύμφωνα με τη βιβλιογραφία - επισημαίνουν ότι μπορεί να αποτελέσει μια πρόταση για μια σύγχρονη εκπαιδευτική μεταρρύθμιση.

87.

ΠΑΙΧΝΙΔΙΑ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥΣ ΣΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ/ΤΡΙΩΝ

Εγγλέζου Φωτεινή, Σύμβουλος Εκπαίδευσης στη Δ' ΔΙΠΕ Αθήνας, Πρόεδρος του Ι.Ρ.Ε.Σ.Ε.

Η παραγωγή, έκφραση και διαχείριση λεκτικών (και μη) μηνυμάτων για τη δημιουργία ενός κοινού νοήματος αποτελούν απαραίτητες προϋπόθεσεις για την ανάπτυξη επιτυχημένης επικοινωνίας μεταξύ ατόμων που αλληλεπιδρούν είτε σε προσωπικό είτε σε δημόσιο επίπεδο. Για τον λόγο αυτό, οι δεξιότητες επικοινωνίας συγκαταλέγονται στις δεξιότητες ζωής και η καλλιέργειά τους εντάσσεται στα εργαστήρια δεξιοτήτων, αποσκοπώντας στην εκπαίδευση των μαθητών/τριών στη δυναμική, ξεκάθαρη επικοινωνία, η οποία διαφοροποιείται από την παθητική ή την επιθετική εκδοχή της. Για την επίτευξη αυτού του στόχου είναι σημαντική η εξοικείωση των μαθητών/τριών με παιχνίδια λόγου, τα οποία συμβάλλουν στην ανάπτυξη των επικοινωνιακών δεξιοτήτων των μαθητών/τριών μέσα από την πρακτική εξάσκησή τους στον λεκτικό, φωνητικό και οπτικό κώδικα επικοινωνίας και στην ενεργητική ακρόαση. Ειδικότερα, στο πλαίσιο της παρούσας εισήγησης, θα παρουσιαστούν παιχνίδια επικοινωνίας, βασιζόμενα στις αρχές της διαφοροποιημένης διδασκαλίας, της ρητορικής παιδείας, και των γλωσσικών λειτουργιών του Μ.Α.Κ. Halliday.

88.

Η ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΔΕΣΜΟΥ (ATTACHMENT THEORY) ΣΤΗ ΣΧΕΣΗ ΔΑΣΚΑΛΟΥ-ΜΑΘΗΤΗ

Καράκελε Σύμη, Νηπιαγωγός, Σύμβουλος Ψυχικής Υγείας, Συντονίστρια Συστημικών Αναπαραστάσεων

Πως η θεωρία του δεσμού, της προσκόλλησης (attachment theory) του John Bowlby μπορεί να βοηθήσει έναν εκπαιδευτικό στη σύνδεση με τους μαθητές του; Η θεωρία της προσκόλλησης θεωρείται ως ο «χρυσός» κανόνας στην ψυχολογία για την κατανόηση της διαδικασίας, με την οποία ένα παιδί αναπτύσσει την αίσθηση της σχέσης με τον εαυτό του και με τον άλλον. Το μεγαλύτερο μέρος της έρευνας της προσκόλλησης επικεντρώνεται στη σχέση γονέα – παιδιού, καθώς στα πρώτα τρία χρόνια της ζωής η δυναμική της προσκόλλησης εδραιώνεται. Η έρευνα έχει δείξει (Schofe 2001) ότι οι ασφαλείς προσκολλήσεις στην παιδική ηλικία δημιουργούν τη βάση για νοητικές λειτουργίες όπως η μεταγνώση, η αναστοχαστική λειτουργία, η συναισθηματική ρύθμιση και ο συντονισμός. Πρόσφατα συγγραφείς στον τομέα της διαπροσωπικής νευροβιολογίας και εκπαίδευσης, όπως οι Lou Cozolino και Kirke Olson, έγραψαν για τον αντίκτυπο που έχουν οι δάσκαλοι στην ανάπτυξη της προσκόλλησης των μαθητών τους. Στην πραγματικότητα, ο Cozolino τονίζει πόσο επιτακτικό είναι για τους δασκάλους να καλλιεργούν την ασφαλή προσκόλληση. Οι μαθητές συνδέονται με τους δασκάλους τους με τη λεγόμενη δευτερογενή προσκόλληση. Η αποτυχία δημιουργίας ασφαλούς προσκόλλησης με τους δασκάλους τους κατά την παιδική ηλικία μπορεί να έχει ισχυρές, αρνητικές επιπτώσεις στα παιδιά αργότερα στη ζωή. Συχνά εμφανίζουν χαμηλότερη αυτοεκτίμηση, χαμηλότερη αυτοπεποίθηση και λιγότερη ανεξαρτησία από τους συνομηλίκους τους. Από την άλλη πλευρά, τα παιδιά που εμφανίζουν υγιή χαρακτηριστικά προσκόλλησης συχνά βιώνουν μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση για την αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων, βελτιωμένη κοινωνικοποίηση και ακόμη και βελτιωμένες ακαδημαϊκές επιδόσεις. Επιπλέον, έχουν ενσυναίσθηση, δεν ενοχλούν, δεν εκδηλώνουν επιθετικές συμπεριφορές και έχουν μεγαλύτερες δεξιότητες επικοινωνίας.

89.

«ΔΕΝ ΜΕ ΝΟΙΑΖΕΙ ΠΟΥ ΕΙΜΑΣΤΕ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ. ΘΕΛΕΙΣ ΝΑ ΓΙΝΟΥΜΕ ΦΙΛΟΙ;» ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Λακκοβικιώτη Στεργιανή, Σχολικός Ψυχολόγος ΣΔΕΥ-Ειδικός παιδαγωγός, MSc

Χρυσοπούλου Δέσποινα, Κοινωνική Λειτουργός ΣΔΕΥ- Δασοπόνος, MSc

Στα πλαίσια του σύγχρονου σχολείου η μάθηση πρέπει να έχει χαρακτήρα βιωματικό, συμμετοχικό και ομαδοσυνεργατικό. Παράλληλα είναι σημαντικό να συνδέεται με καταστάσεις της πραγματικής ζωής και να μην αποτελεί απλή παροχή πληροφοριών. Το σχολείο θα πρέπει να μπορεί να εξοπλίσει τους μαθητές με τις απαραίτητες δεξιότητες ζωής ώστε να μπορούν να ζουν με ευημερία στο περιβάλλον τους. Η παρούσα εργασία συνδέεται άμεσα με το παραπάνω πλαίσιο.

Οι δεξιότητες ζωής αποτελούν μαθησιακά αντικείμενα γιατί αντιπροσωπεύουν βασικά αναπτυξιακά κομμάτια της ανθρώπινης ύπαρξης, τα οποία μπορούν να καλλιεργηθούν με τα κατάλληλα περιβαλλοντικά ερεθίσματα. Οι παρεμβάσεις που τις αφορούν μπορεί να είναι καθολικές ή επικεντρωμένες. Τέσσερις βασικοί άξονες είναι: διαπροσωπικές δεξιότητες, επίλυσης προβλημάτων και λήψης αποφάσεων, διατήρησης της υγείας και ανάπτυξης της προσωπικής ταυτότητας. Από τα προγράμματα παρέμβασης δεξιοτήτων ζωής προκύπτουν ενδεικτικά τα παρακάτω οφέλη: βελτίωση της αυτοεκτίμησης, ανάπτυξη δεξιοτήτων αυτοελέγχου, αναγνώρισης και κατανόησης συναισθημάτων, αποτελεσματική επίλυση συγκρούσεων και εύρεση λύσεων.

Τα soft skills είναι δύσκολο να μετρηθούν ποσοτικά. Επομένως στα πλαίσια της ΕΔΥ επιλέχθηκε και πραγματοποιήθηκε ποιοτική έρευνα με συλλογή πληροφοριών, μέσα από παρατήρηση και επικοινωνία με τους εκπαιδευτικούς. Η θεματική αφορούσε την επίδραση των βιωματικών δράσεων στους μαθητές της Ε' και ΣΤ' δημοτικού με έμφαση κυρίως στον τομέα των δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων – συγκρούσεων για την ομαλή συνύπαρξη των μαθητών και την αποδοχή της διαφορετικότητας. Για τα παραπάνω έγινε χρήση διαδραστικών παιχνιδιών και εποπτικού υλικού.

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι αυξήθηκε η συμμετοχή των μαθητών, η λεκτική έκφραση, η ενσυναίσθηση και το δέσιμο της ομάδας. Τέλος, ενισχύθηκε η ομαλότερη επίλυση των μεταξύ τους διαφορών.

90.

ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΖΩΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΔΙΑΔΙΚΤΥΑΚΗΣ ΕΞΑΡΤΗΣΗΣ

Μπουκόρου Βασιλική, Ψυχολόγος, Msc

Παπαδοπούλου Αθηνά, Φιλολόγος, Msc

Φιλιππίδης Γεώργιος, Επίκουρος Καθηγητής Κλινικής Κοινωνικής Εργασίας, Τμήμα Κοινωνικής Εργασίας Δ.Π.Θ.

Η ραγδαία ανάπτυξη του Διαδικτύου οδήγησε στην ολοένα και αυξανόμενη χρήση του στην καθημερινή ζωή των ανθρώπων. Το Διαδίκτυο προσφέρει άμεση πρόσβαση στα πάντα, αποτελεί ένα μέσο επικοινωνίας, εκπαίδευσης, διασκέδασης και ενημέρωσης. Παρόλη την χρησιμότητά του, παρατηρείται μέσα από ποικίλες έρευνες, πως η υπερβολική χρήση του προκαλεί σταδιακά προβλήματα στα άτομα, όπως είναι ο εθισμός. Ο «εθισμός στο Διαδίκτυο» αποτελεί μια σχετικά νέα μορφή εξάρτησης και αρκετοί ορισμοί έχουν χρησιμοποιηθεί ώστε να την προσδιορίσουν. Η προβληματική χρήση του Διαδικτύου αποτελεί, επίσης, ένα σύγχρονο ψυχοκοινωνικό πρόβλημα που πλήττει ολοένα και μικρότερες ηλικιακές ομάδες. Σήμερα θεωρείται ένα από τα βασικά θέματα που προβληματίζουν εκπαιδευτικούς και γονείς στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, αλλά και τους ειδικούς ψυχικής υγείας (ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς), οι οποίοι υλοποιούν διαμεθοδικές ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις για την πρόληψη και αντιμετώπιση της προβληματικής χρήσης του Διαδικτύου. Στην παρούσα εισήγηση θα αναλύσουμε, μέσα από μία εμπειριστατωμένη βιβλιογραφική ανασκόπηση, πώς η καλλιέργεια και ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής συμβάλλει στην ανάπτυξη ψυχικής ανθεκτικότητας, αλλά και κοινωνικών μηχανισμών άμυνας απέναντι στο ζήτημα της διαδικτυακής εξάρτησης. Ποιες είναι οι δεξιότητες ζωής και γιατί είναι σημαντικό να καλλιεργούνται στο ευαίσθητο στάδιο της προεφηβείας; Ποιος ο ρόλος των εκπαιδευτικών, των γονέων και των ειδικών ψυχικής υγείας στην ανάπτυξη δεξιοτήτων ζωής ως μέσο πρόληψης και αντιμετώπισης του εθισμού από το Διαδίκτυο; Γιατί είναι σημαντική η ενίσχυση της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με ειδικό εκπαιδευτικό προσωπικό συμβούλων ψυχικής υγείας, όπως κοινωνικοί λειτουργοί και ψυχολόγοι; Πώς θωρακίζεται ο ευαίσθητος ψυχισμός των ανηλίκων, απέναντι στα σύγχρονα αυτά φαινόμενα κοινωνικής παθογένειας;

91.

ΠΑΙΔΙΚΟΤΗΤΑ, ΠΑΙΧΝΙΔΙ, ΕΥΤΥΧΙΑ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ: Η ΠΟΛΥΑΝΝΑ ΚΑΙ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ ΤΗΣ ΧΑΡΑΣ

Ξενή Έλενα, Λέκτορας Πανεπιστήμιο Λευκωσίας, Ανώτερη Ερευνήτρια, Διαχειρίστρια Εκπ. Έργων

Στην εξίσωση παιδί, παιδικότητα, ευτυχία και παιδική λογοτεχνία δεν είναι παράδοξο να παίρνουμε ως αποτέλεσμα την Πολυάννα και το Παιχνίδι της Χαράς. Το διάσημο βιβλίο και η αγαπημένη ηρωίδα της βραβευμένης συγγραφέα Ελεάνορ Πόρτερ έγιναν γνωστά για το παιχνίδι αυτό που στόχο είχε τη χαρά και την ευτυχία της ηρωίδας, αλλά και των γύρω της. Στην παρούσα εισήγηση, έπειτα από μια επισκόπηση της παιδικότητας, του παιχνιδιού, της ευτυχίας και της παιδικής λογοτεχνίας, καθώς και της μεταξύ τους αλληλένδετης σχέσης, επιλέγουμε αποσπάσματα των βιβλίων της Πολυάννας, όπου η ηρωίδα παίζει το παιχνίδι της χαράς και εξετάζουμε κριτικά την παιδικότητα, το παιχνίδι και την ευτυχία σε ατομικό και ομαδικό επίπεδο. Κατά την εξέταση, μας ενδιαφέρουν τα ακόλουθα: Πώς παίζεται το παιχνίδι της χαράς; Πότε η Πολυάννα επιλέγει να παίζει το παιχνίδι της χαράς; Με ποιους; Γιατί το επιλέγει; και τέλος ποιο είναι το αποτέλεσμα κάθε φορά; Συζητάμε τη διαχρονική θέση του παιχνιδιού και της χαράς στην παιδική λογοτεχνία και τον διαχρονικό ρόλο του παιχνιδιού και της λογοτεχνίας στη παιδική ευτυχία, υπογραμμίζοντας την ανάγκη για την ευτυχία και το παιχνίδι στην παιδικότητα και τις λογοτεχνικές εμπειρίες παιχνιδιού και χαράς στο σύγχρονο σχολείο. Συμπερασματικά, τονίζεται η διπλή αξία του βιβλίου, της ηρωίδας-Πολυάννας και του παιχνιδιού της χαράς στη σύγχρονη τάξη και στο σύγχρονο σχολείο του παιδιού του σήμερα.

92.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ 4.0: Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΟΥ ΠΑΡΑΓΕΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

Πριμικήρη Αθηνά, Διευθύντρια 1ου Δημοτικού Σχολείου Κρυονερίου Αττικής (ΜEd&R),
Συγγραφέας

Η σύντηξη τριών κόσμων - βιολογικού, ψηφιακού και φυσικού - δημιούργησε τις απεριόριστες δυνατότητες της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης, η οποία εισάγει νέα πρότυπα, αντικαθιστώντας τις προσδοκώμενες γνώσεις του παρελθόντος, για το τι πρέπει να είναι σε θέση να κάνουν ο μαθητές με αυτά που γνωρίζουν. Εισάγει ένα νέο όραμα για την εκπαίδευση, που τώρα αντιμετωπίζει μια νέα πρόκληση και αναγκαιότητα: να παράσχει τις δεξιότητες που απαιτούνται στην κοινωνία του αλγόριθμου και της Τεχνητής Νοημοσύνης. Να παράσχει, δηλαδή, τα εργαλεία που μπορούν να επιτρέψουν την εφαρμογή όσων έχουμε μάθει σε πραγματικές συνθήκες, στοχεύοντας σε νέες ιδέες, νέες θεωρίες, νέα προϊόντα και νέα γνώση. Στοχεύοντας, δηλαδή, δημιουργικά και καινοτόμα. Αυτός ο νέος κόσμος χρειάζεται δεξιότητες που να εναρμονίζονται με τις σύγχρονες απαιτήσεις της αγοράς εργασίας. Η γνώση από μόνη της δεν είναι πλέον επαρκής για να εξοπλίσουμε τους μαθητές μας για τις απαιτήσεις και προκλήσεις του 21^{ου} αιώνα. Πρέπει να συνοδεύεται και από τις «δεξιότητες του 21^{ου} αιώνα». Η νέα γενιά των ανθρώπων, ο «Άνθρωπος 4.0» ξέρει να χρησιμοποιεί τις τεχνολογίες με σοφία για την καλύτερευση της ζωής του· έχει ανάγκη την «Εκπαίδευση 4.0», την Εκπαίδευση που συμβαδίζει με τις επιταγές της 4^{ης} Βιομηχανικής Επανάστασης, προετοιμάζει τους μαθητές για την επόμενη Βιομηχανική Επανάσταση και προσδιορίζει τι χρειάζεται για την καλλιέργεια ενεργών μελών στην κοινωνία και εργαζομένων που μπορούν να διαδραματίσουν πολύτιμο ρόλο στη σύγχρονη αγορά εργασίας, καθιστώντας τα άτομα ικανά και αντάξια για μια διά βίου σταδιοδρομία που θα τη χαρακτηρίζει η ρευστότητα αλλά και ο δυναμισμός. Έχει ανάγκη τον «Εκπαιδευτικό 4.0».

**ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΨΗΦΙΑΚΩΝ
ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΤΑΞΗ**

93.

**VIDEO GAMES ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ: ΤΟ ΤΡΑΥΜΑΤΙΚΟ ΒΙΩΜΑ ΤΗΣ ΠΡΟΣΦΥΓΙΑΣ
ΩΣ ΜΕΣΟ ΑΛΛΑΓΗΣ**

Γρόλλιου Μαλαματή, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, PhD

Η εμπειρία της προσφυγιάς είναι τραυματική για όλους όσους αναγκάζονται να τη βιώσουν. Τα παιδιά είναι ακόμη πιο ευάλωτα, αφού δεν έχουν την ικανότητα να επεξεργαστούν και να διαχειριστούν τις ακραίες αλλαγές, όπως οι ενήλικοι. Η επαφή με τους συνομηλικούς τους στα σχολεία των χωρών φιλοξενίας έχει μεν ευεργετική επίδραση στην ψυχολογία και την εκπαίδευσή τους, όμως αρκετά συχνά τα παιδιά – πρόσφυγες γνωρίζουν την απομόνωση λόγω στρεβλών πεποιθήσεων γύρω από την προσφυγιά, κάτι που τα οδηγεί αρκετές φορές σε ελλιπή φοίτηση ή/και σχολική αποτυχία. Με την ολοκληρωμένη και ουσιαστική ένταξη των παιδιών – προσφύγων στο σχολείο και αργότερα στην κοινωνία να συνιστά πυλώνα της διαφύλαξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και της δημοκρατίας, υπάρχει ανάγκη για παροχή στήριξης στους πρόσφυγες όσο και στην ευαισθητοποίηση του πληθυσμού των χωρών φιλοξενίας. Σημαντικός κρίνεται φυσικά ο ρόλος του σχολείου, με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση να αναπτύσσεται πέρα από κάθε προηγούμενο, υιοθετώντας και εφαρμόζοντας ποικίλες θεωρητικές προσεγγίσεις και πρακτικές. Σε αυτό το πνεύμα, η παρούσα εργασία έρχεται να παρουσιάσει και να σχολιάσει πώς μπορεί να ενισχυθεί η εκπαιδευτική διαδικασία με τη χρήση της τεχνολογίας (ΤΠΕ) και ειδικότερα των ψηφιακών serious games, μιας κατηγορίας ηλεκτρονικών παιχνιδιών που παίζονται σε κονσόλα, υπολογιστή, τάμπλετ ή στο διαδίκτυο (online) και εστιάζουν σε ζητήματα όπως η περιβαλλοντική κρίση, το προσφυγικό, ο πόλεμος. Ειδικότερα, επικεντρώνεται σε δύο (2) ψηφιακά παιχνίδια, το Path Out (Jack Gutmann) και το Salaam (Lual Mayen), αναπτυγμένα από πρόσφυγες για το βίωμα του ξεριζωμού και της προσφυγιάς, εξετάζοντάς τα ως μέσο ευαισθητοποίησης και κοινωνικής αλλαγής.

94.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΨΗΦΙΑΚΩΝ ΜΕΣΩΝ ΚΑΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΩΝ ΣΤΗ ΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΤΑΥΤΟΤΗΤΩΝ

Μπρούσας Πρόδρομος, Φιλολόγος Msc, MA, Διευθυντής ΓΕΛ Νικήσιανης

Ό,τι χαρακτηρίζει το σύγχρονο γίνεσθαι είναι η πολυπλοκότητα, η ρευστότητα, η επαναδιαπραγμάτευση κάθε σταθεράς και η εισβολή σε όλο το φάσμα του ανθρώπινου βίου του “μετά”, μιας λέξης που κωδικοποιεί την ανθρώπινη αμηχανία. Τα ζητήματα σχετικά με την ταυτότητα αποκτούν ξεχωριστό ενδιαφέρον, καθώς, σε ένα μεταβαλλόμενο συγκείμενο, τα περιβάλλοντα την ταυτότητα σχήματα αποσταθεροποιούνται, αναθεωρούνται ή καταργούνται, προκαλώντας σύγχυση για τις νέες διαδικασίες ταυτοτικού σχεδιασμού. Η συγκρότηση της ταυτότητας εκκινεί από την *αρχή της κατασκευής*, με την έννοια ότι το πολιτισμικό περιεχόμενο κάθε ταυτότητας υπόκειται σε κοινωνικές διαδικασίες δόμησης. Η κατασκευαστική προσέγγιση επικεντρώνεται στην κατασκευή μέσω του λόγου ή άλλων σημειωτικών κωδίκων στο πλαίσιο κοινωνικών ομαδοποιήσεων. Η τεχνολογική έκρηξη επέφερε την είσοδο των ψηφιακών μέσων και περιβαλλόντων στην εκπαιδευτική πραγματικότητα. Η Κοινωνία της Γνώσης, συνεπικουρούμενη από την Κοινωνία της Πληροφορίας, επιβάλλει συνομολογημένες πολιτικές, που αποβλέπουν στη δημιουργική αξιοποίηση των τεχνολογικών μέσων, στην επίτευξη εκπαιδευτικών στόχων και στην καλλιέργεια ψηφιακά εγγράμματων πολιτών με δεξιότητες που εκλαμβάνονται ως προαπαιτούμενο ευημερίας, ευελιξίας και ευελισφάλειας. Ωστόσο, εγείρονται προβληματισμοί για τη φανερή ή λανθάνουσα ιδεολογία, τον πολιτισμικό χρωματισμό και τις πολιτισμικές ιδιαιτερότητες των ψηφιακών μέσων/περιβαλλόντων και για την επενέργεια τους στη συγκρότηση των μαθητικών ταυτοτήτων. Τα ψηφιακά μέσα/περιβάλλοντα δεν είναι ουδέτερα, αλλά φέρουν σημειωτικές συνδηλώσεις και αντανακλούν συγκεκριμένες πολιτισμικές απαιτήσεις. Οι σημειωτικές συμβάσεις τους αποδεικνύουν πως προωθούν τη δική τους «κανονικότητα», αναγκάζοντας τους χρήστες να την συνυπολογίζουν κατά τη διαδικασία συγκρότησης της ταυτότητάς τους. Η νέα αυτή πραγματικότητα αποτελεί πρόκληση για εκπαιδευτικούς και μαθητές, καθώς απαιτεί συνεχή επικοινωνιακή εγρήγορση και κριτική επίγνωση του ψηφιακού κόσμου.

95.

ΤΟ SAKIDIO

Πλακαρού Ευτυχία, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70

Το sakidio είναι ένας εκπαιδευτικός ιστοχώρος, με κανάλι στο youtube <https://www.youtube.com/@tosakidio> και ιστοσελίδα, <https://tosakidio.gr/>, ο οποίος φιλοξενεί μεγάλης ποικιλίας εκπαιδευτικά βίντεο με υπότιτλους, που το καθιστά προσβάσιμο σε άτομα με προβλήματα ακοής.

Παράλληλα περιέχει προτάσεις διδακτικής αξιοποίησης τους, με μορφές διδασκαλίας που έχουν στο κέντρο το μαθητή και τη μαθήτριά καθώς και πολύμορφες δραστηριότητες διαβαθμισμένης δυσκολίας σε φύλλα εργασίας, ελεύθερα προς αξιοποίηση, που δίνουν τη δυνατότητα προσαρμογών στα πλαίσια της διαφοροποιημένης διδασκαλίας.

Η παρέμβαση είναι προσανατολισμένη στη δημιουργία ποικίλων ερεθισμάτων και στην καλλιέργεια στάσεων και δεξιοτήτων του 21ου αιώνα, στις επιταγές της σύγχρονης εκπαίδευσης.

Δημιουργήθηκε από δύο εκπαιδευτικούς, Ειδικής Αγωγής και Γενικής Αγωγής, κάνοντας πράξη τη συμπεριληπτική οπτική στο σχεδιασμό εκπαιδευτικού υλικού. Απευθύνεται σε παιδιά, γονείς, εκπαιδευτικούς αλλά και σε όλους όσους αρέσει, στα πλαίσια της δια βίου μάθησης, ν' αναζητούν, ν' ανακαλύπτουν και να επικαιροποιούν τη γνώση.

ΕΥΑΛΩΤΕΣ ΟΜΑΔΕΣ

96.

ΓΙΑΤΙ ΣΚΟΤΩΝΟΥΜΕ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ; ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΤΩΝ ΓΥΝΑΙΚΟΚΤΟΝΙΩΝ ΣΤΟΝ ΛΟΓΟ ΟΜΑΔΩΝ ΕΣΤΙΑΣΗΣ

Αμπατζή Ευδοκία, Ψυχολόγος Α.Π.Θ.

Πετσάνη Αγγελική, Ψυχολόγος Α.Π.Θ. – Εκπαιδευτικός ΠΕ02, MSc

Στην παρούσα έρευνα μελετάται το πώς κατασκευάζει ο κοινός νους το φαινόμενο των γυναικοκτονιών και της έμφυλης βίας. Τα δεδομένα ομάδων εστίασης αναλύθηκαν επί τη βάση των αρχών της κριτικής κοινωνικής λογοψυχολογίας. Προέκυψαν τέσσερις θεματικοί άξονες μέσω της συζήτησης, αναφορικά με τον ορισμό της έννοιας της γυναικοκτονίας και κατά πόσο είναι χρήσιμη, το κοινωνικοπολιτικοοικονομικό πλαίσιο, όπου ανθεί το φαινόμενο, τα αίτια και τις συνθήκες εκδήλωσής του και τέλος τους τρόπους πρόληψής του. Ο άνδρας θύτης κατασκευάζεται ως κοινωνικός δράστης στο πλαίσιο πατριαρχικών εγκαθιδρυμένων δομών, όπου του επιβάλλονται επιθετικές συμπεριφορές, λιγότερο ή περισσότερο ακραίες, οι οποίες συνθέτουν την αυθεντική (sic) αρρενωπότητα. Η γυναίκα δομείται ως ο πλέον εύλογος αποδέκτης της συγκεκριμένης ανδρικής συμπεριφοράς, με την οποία το θύμα έχει γαλουχηθεί κι εξοικειωθεί διαγενεαλογικά. Το κοινωνικό πλαίσιο υποθάλπει τη συμπεριφορά του θύτη κι επηρεάζει την καθημερινότητα και τις επιλογές τόσο των έφηβων κοριτσιών, όσο και των γυναικών.

97.

ΑΞΙΟΠΟΙΩΝΤΑΣ ΤΑ ΡΟΜΑΝΙ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

Γαρδάνη Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΤΕ16

Στούρος Στέργιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70 - Διευθυντής 7ου Δημοτικού Σχολείου Κομοτηνής

Το 12^ο Δημοτικό Σχολείο Κομοτηνής αποτελείται από μαθητές που ανήκουν στην ευαίσθητη και ευπαθή ομάδα των Ρομά, ηλικίας 6-12 ετών και είναι τρίγλωσσοι καθώς μιλούν τούρκικα, ρομανί και ελληνικά. Στόχος των εκπαιδευτικών του σχολείου είναι η κατάκτηση της ελληνικής γλώσσας, αλλά και βασικών σχολικών και κοινωνικών δεξιοτήτων από τους μαθητές. Κατά το σχολικό έτος 2022-2023, το σχολείο μας επιλέχθηκε, κατόπιν αξιολόγησης από το Ι.Ε.Π., να συμμετέχει στην Πειραματική εφαρμογή προγράμματος του Συμβουλίου της Ευρώπης με τίτλο: «Ο ρόλος της γλώσσας Ρομανί στην εκπαιδευτική ένταξη παιδιών και νέων Ρομά: από την πολιτική στην πρακτική. Οδηγίες για την εφαρμογή στην τάξη και Εκπαιδευτικό Υλικό για την πιλοτική εφαρμογή του προγράμματος». Σκοπός της πειραματικής εφαρμογής του προγράμματος ήταν η παραγωγή κατάλληλου εκπαιδευτικού υλικού και η έκδοση από το Συμβούλιο μιας Σύστασης Εκπαιδευτικής Πολιτικής για την πολύγλωσση εκπαίδευση και την ενταξιακή διαπολιτισμική εκπαίδευση με επίκεντρο τις διαλέκτους Ρομανί. Επιμέρους στόχοι της πειραματικής εφαρμογής του προγράμματος ήταν η χρήση των διαλέκτων Ρομανί στο σχολείο, η δημιουργία δικτύου εκπαιδευτών για τη γλώσσα Ρομανί, η υιοθέτηση καλών πρακτικών για τη διαπολιτισμική ενταξιακή εκπαίδευση με επίκεντρο τους μαθητές και μαθήτριες Ρομά, η δημιουργία προγράμματος και εκπαιδευτικού υλικού για τις σχολικές τάξεις Α ως και ΣΤ Δημοτικού. Η παιδαγωγική μεθοδολογία του πιλοτικού προγράμματος ορίστηκε από τον επιστημονικό υπεύθυνο και τις Αρχές του Συμβουλίου της Ευρώπης και αποτέλεσε αντικείμενο επιμόρφωσης και συνεχούς αλληλεπίδρασης μεταξύ των εκπαιδευτικών, ερευνητών και επιστημονικών υπευθύνων του πιλοτικού προγράμματος.

98.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΚΑΙ ΔΙΑΡΡΟΗ ΕΥΑΛΩΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΩΝ ΑΣΥΝΟΔΕΥΤΩΝ ΑΝΗΛΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ

Γίτσου Μαρία, Εκπαιδευτικός Νομικός ΠΕ78, LLM,

Πρανήντση Αικατερίνη, Επιστημονική συνεργάτιδα, Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας, Υ.ΠΑΙ.Θ.

Αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης αποτελεί η παρουσίαση και ανάλυση των ποσοτικών και ποιοτικών δεδομένων για τη σχολική φοίτηση στην τυπική εκπαίδευση των ασυνόδευτων ανήλικων προσφύγων για το σχολικό έτος 2022-2023, καθώς και η παρουσίαση ενός προτεινόμενου πιλοτικού προγράμματος για την ομαλή σχολική ένταξη της συγκεκριμένης ομάδας παιδιών.

Η συγκριτική μελέτη των Ανάδοχων Εκπαιδευτικών για τη σχολική φοίτηση των ασυνόδευτων ανηλικών κατά τα έτη 2018-2021, στη βάση συσχέτισης ποσοτικών και ποιοτικών δεικτών και δεδομένων, επιδιώκει την αδρή αποτύπωση των τάσεων που παρατηρούνται σχετικά με ζητήματα ένταξής τους. Μεταξύ των συμπερασμάτων - παρατηρήσεων της μελέτης, στη βάση συσχέτισης των μεταβολών των τριών μεγεθών της (α. σχολική διαρροή, β. επαρκής φοίτηση και γ. προαγωγές), διαπιστώθηκε ότι η πλειονότητα των ασυνόδευτων παιδιών (περίπου 75%) εγγράφονται στα σχολεία, εκ των οποίων μόλις το 20% έχει επαρκή φοίτηση. Από τα παιδιά που έχουν επαρκή φοίτηση τα περισσότερα (περίπου 90%) προάγονται στην επόμενη τάξη.

Το προτεινόμενο πιλοτικό πρόγραμμα των Ανάδοχων Εκπαιδευτικών βασίζεται στην αρχή της αξιοποίησης ήδη γνωστών και εν ενεργεία πόρων, μεθόδων, υλικών και προσωπικού, με βασικό πλεονέκτημα την κατ' επέκταση άμεση εφαρμοσιμότητά του. Η σχεδιάσή του προβλέπει, μεταξύ άλλων, τη λειτουργία της τάξης υποδοχής σε ολόκληρη τη διάρκεια του σχολικού προγράμματος παράλληλα με τις κανονικές τάξεις. Ταυτόχρονα, προβλέπει τη διαμόρφωση του διδακτικού περιεχομένου με τη μέθοδο των *Πολυγραμματισμών*, οι οποίοι υποστηρίζουν τη μάθηση του συνόλου των σχολικών αντικειμένων στη βάση της *Συνδυασμένης Εκμάθησης Επιστημονικού Αντικειμένου και Ξένης Γλώσσας* (μέθοδος CLIL). Το πιλοτικό πρόγραμμα προϋποθέτει ακόμη την αгаστή συνεργασία δομών τυπικής εκπαίδευσης και δομών φιλοξενίας των μαθητών-προσφύγων.

99.

ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕΤΑΞΥ ΡΟΜΑ ΚΑΙ ΜΗ ΡΟΜΑ ΜΑΘΗΤΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ 6^{ΟΥ} ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

Καραγιαννακίδου Έλλη – Αικατερίνη, Νηπιαγωγός ΠΕ60, MSc

Η πληθυσμιακή ομάδα των Ρομά- και ιδίως τα παιδιά- έχουν αποτελέσει ένα ιδιαίτερα ενδιαφέρον ερευνητικό πεδίο, καθώς τα ευρήματα είναι λίγα και αμφιλεγόμενα μεταξύ τους. Στην παρούσα ερευνητική εργασία επιχειρήθηκε η διερεύνηση και ανάλυση των κοινωνικών σχέσεων μεταξύ Ρομά και μη Ρομά μαθητών/-τριών στο 6ο Γενικό Γυμνάσιο Σερρών κατά τις σχολικές χρονιές 2010-13, από την σκοπιά 3 μη Ρομά μαθητριών που φοιτούσαν στο συγκεκριμένο σχολείο. Η ερευνητική μέθοδος που επιλέχθηκε είναι η ποιοτική και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν για τη συλλογή των δεδομένων είναι το αναστοχαστικό/αυτοεθνογραφικό ημερολόγιο και η ημιδομημένη συνέντευξη. Η αξιοποίηση της κλασσικής εθνογραφίας και αυτοεθνογραφίας αποτελεί μία πρόκληση, καθώς προσεγγίζεται ανθρωπολογικά ο τομέας της εκπαίδευσης. Το βασικό ερώτημα που τίθεται σε αυτή την περίπτωση είναι πώς εντάσσεται ο «Άλλος»- ο Ρομά μαθητής- στην εκπαιδευτική πραγματικότητα του σχολείου. Τα ευρήματα φανέρωσαν ότι οι πολιτισμικές διαφορές, τα προβλήματα προσαρμογής των Ρομά μαθητών στην τάξη και στο σχολείο γενικότερα, οι συμπεριφορές και αντιλήψεις των εκπαιδευτικών, τα στερεότυπα, οι προκαταλήψεις και οι ρατσιστικές συμπεριφορές του ανθρώπινου δυναμικού της σχολικής κοινότητας επηρεάζουν την ανάπτυξη υγιών κοινωνικών σχέσεων μεταξύ των δύο ομάδων μαθητών. Παρόλο που τα προαναφερθέντα εμπόδια επιδρούν στην ποιότητα των σχέσεων μεταξύ των μαθητών, οι τελευταίοι παραδόξως αλληλεπιδρούν και συναναστρέφονται μεταξύ τους· στις περισσότερες των περιπτώσεων διαμορφώνοντας επιφανειακές σχέσεις, μιας και η εν λόγω διαφορετικότητα σε πολλούς τομείς αποδείχτηκε καίριας σημασίας. Τελικά, η πολύτιμη διαπολιτισμική επικοινωνία δεν ευοδώθηκε παρά την καθημερινή επαφή και συναναστροφή, την σταδιακή εξοικείωση και αλληλοκατανόηση των διαφορετικών τρόπος σκέψης και συμπεριφοράς τους.

100.

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΩΣ ΜΕΣΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΥΣΙΚΩΝ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΩΝ ΡΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΜΟ ΣΕΡΡΩΝ

Παπουτσής Αλέξανδρος, Μουσικός – Εκπαιδευτικός ΠΕ 79.01

Η εργασία ερευνά τις βασικές αντιλήψεις οι οποίες σχετίζονται με τον κόσμο των Ρομά και τη μουσική. Από τον τρόπο ζωής, τη γλώσσα, τη θρησκεία έως τις κοινωνικές πρακτικές τις οποίες χρησιμοποιούν για επιβίωση και συμπερίληψη στη συγκεκριμένη τοπική κοινωνία. Όλες αυτές οι έννοιες μας βοηθούν να κατανοήσουμε τα γενικότερα χαρακτηριστικά των Ρομά και το πώς έχουν χρησιμοποιήσει διαχρονικά τη μουσική σε διαφορετικές κοινωνικές περιστάσεις.

Σε δεύτερη ανάλυση η εργασία ασχολείται με τη σχέση των Ρομά με τη μουσική στη σύγχρονη κατάσταση. Θα αναλυθούν έννοιες, όπως το επάγγελμα του μουσικού, η διδασκαλία της μουσικής εντός της οικογένειας, η ιδιαίτερη σχέση των Ρομά με τη μουσική, οι πρακτικές που χρησιμοποιούν παίζοντας μουσική και τα μουσικά δίκτυα τα οποία δημιουργούν. Οι στρατηγικές που υιοθέτησαν οι οικογένειες αυτές και είδαν τη μουσική ως «παραγωγική δύναμη», δηλαδή πώς η μουσική αξιοποιείται ως πρακτική επιβίωσης. Σημαντικό κομμάτι της θεωρείται επίσης η σχέση του μουσικού Ρομά με την τοπική κοινωνία. Η πελατειακή σχέση που έχει αναπτυχθεί όσον αφορά τη μουσική επιτέλεση.

Σε τρίτη φάση αναζητείται η σύνδεση των πρώτων δύο. Πώς συνομιλούν οι θεωρητικές έννοιες και ο τρόπος ζωής με την ιδιότητά τους ως μουσικών; Πώς συνομιλεί η τοπική κοινωνία με τις μουσικές οικογένειες των Ρομά; Το επάγγελμα του μουσικού με πόσα και τι είδη κεφαλαίου συνδέεται και πώς αξιοποιείται ως τέχνη προσπορισμού; Το επάγγελμα του μουσικού συντελεί και πώς στην υποχώρηση της έννοιας του στίγματος ενός Ρομά σε σχέση με έναν μουσικό μη Ρομά; Τέλος στην εφαρμογή όλων αυτών πόσο τους έχει βοηθήσει η μουσική τους ιδιότητα στην επιβίωση και στην συμπεριληπτική διαδικασία, δηλαδή στην κοινωνική τους ένταξη και σε ποιόν βαθμό;

Μεθοδολογία: Επιτόπια εθνογραφική έρευνα και συμμετοχική παρατήρηση, ημι-δομημένες συνεντεύξεις, βιογραφική μέθοδος, έρευνα στις τοπικές εφημερίδες για την αναζήτηση υλικού που αφορούν σε τοπικά πολιτιστικά δρώμενα και εκδηλώσεις.

101.**Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΥΑΛΩΤΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΤΙΓΟΝΗ ΤΟΥ ΣΟΦΟΚΛΗ – ΣΗΜΑΣΙΟΔΟΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ**

Πετρά Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ02

Η Αντιγόνη του Σοφοκλή αποτελεί ένα παράδειγμα γυναικείας δύναμης ενάντια στην τρωτότητα του γυναικείου προσώπου, σήμερα. Η θέση αυτή, δεν ακυρώνει την αντίρρηση ότι το γυναικείο υποκείμενο τώρα «υψώνει φωνή» και βρίσκει υπερασπιστές. Ούτε την άποψη ότι πάσχει και γίνεται αντικείμενο εκμετάλλευσης. Η Αντιγόνη ως οντότητα του παρελθόντος εμφανίζεται να αναπαριστά το αρνητικό «έτερον», που διαρρηγγύνει τα δεσμά με το ηθικά αποδεκτό και το politically correct, με την ίδια την εξουσία. Η οπτική του «κόσμου», καθώς ενσωματώνεται στα λόγια του χορού, ακούγεται ως θαυμασμός ή ως «εδώ θα έχουμε προβλήματα», αφού πολιτεύεται έτσι και παράλληλα ως ύμνος στον άνθρωπο. Από την άλλη πλευρά, η Ισμήνη εκφράζει το δικαίωμα του ανθρώπου να διαχωρίσει τη θέση του, ακόμη κι αν το διακύβευμα είναι η οικογενειακή τιμή. Αντίστοιχα, ο Κρέοντας εμφανίζεται ως η επιτομή της ισχύος και παράλληλα της ευαλωτότητας, που δεν μπορεί να απεγκλωβιστεί από το εξουσιαστικό-τιμωρητικό πρότυπο του ηγέτη-άντρα. Σε αντίθεση με αυτόν, ο γιος του Αίμονας αυτοενεχυριάζεται, για να υπερασπιστεί την αυτονομία του και το δίκιο του ανθρώπου –όχι του άντρα– που αγαπά. Η θυσία του επισύρει την «απάντηση» της δυνατής μάνας-γυναίκας, της Ευρυδίκης, οποία αντιδρά, σε έναν κόσμο που αυτοπροσδιορίζεται ως ανδροκρατούμενος. Πώς θα ήταν σήμερα μια Αντιγόνη, μια Ισμήνη, μια Ιοκάστη; Πώς συμπεριφέρεται ο σύγχρονος Κρέοντας, ο Αίμονας και το πλήθος; Πώς εκφράζεται η αντίδραση στην εξουσία και πώς αντιμετωπίζεται ο σοφός Τειρεσίας; Πώς μπορεί η έννοια του ανθρώπου να σταθεί πιο πάνω από όλα; Τι λένε οι μαθητές του Λυκείου για όλα αυτά;

102.**ΤΟ MOBILE SCHOOL ΤΑΞΙΔΕΥΕΙ**

Τσιαμούρα Αλίκη, Πρόεδρος Ένωση Κυριών Δράμας-Σ.Α.Φ.

Η Ένωση Κυριών Δράμας-Σ.Α.Φ. υλοποιεί το τριετές έργο Μάρτιος 2020-Απρίλιος 2023 «Το Mobile School Ταξιδεύει» στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund με διαχειριστές επιχορήγησης το Ίδρυμα Μποδοσάκη και το Solidarity Now. Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να δείτε την ιστοσελίδα του έργου mobileschooltravels.com Το Mobile School είναι μία τροχήλατη κατασκευή, επινόηση του Βέλγικου Οργανισμού MOBILESCHOOL το οποίο προσεγγίζει παιδιά Ρομά που ζουν και εργάζονται στο δρόμο. Το δικό μας Mobile School προσεγγίζει παιδιά Ρομά στους Νομούς Δράμας, Καβάλας και Ξάνθης με στόχο την καταπολέμηση της σχολικής διαρροής και του αναλφαβητισμού, ενώ παράλληλα στόχο έχει να ενθαρρύνει την συμμετοχή των παιδιών στις σχολικές μονάδες.

103.

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΤΕΡΟΤΗΤΑΣ ΣΤΑ ΣΧΟΛΙΚΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΑ ΤΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ

Τσιομπάνου Αναστασία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ποψ. Διδάκτωρ ΑΠΘ

Στις σημερινές δυτικές κοινωνίες και δη στην ελληνική, οι μεταναστευτικές εισροές αποτελούσαν και αποτελούν καθημερινό φαινόμενο, γεγονός που ενισχύει την ποικιλομορφία τους. Η ανάγκη, επομένως, ενσωμάτωσης των πληθυσμών αυτών κρίνεται αναγκαία και επιτακτική όχι μόνο στην κοινωνία, αλλά και στον μικρόκοσμό της, την σχολική τάξη. Ωστόσο, η αποδοχή του διαφορετικού, την οποία καλείται να προωθήσει η εκπαιδευτική πολιτική και να ενσωματώσει η σχολική πραγματικότητα δεν αφορά μόνο τον ξένο πληθυσμό, αλλά περιλαμβάνει καθετί διαφορετικό και ανομοιογενές. Η παρούσα εργασία έχει σκοπό να αναδείξει τις αναπαραστάσεις ετερότητας που υπάρχουν στα σχολικά εγχειρίδια. Το σχολικό εγχειρίδιο αποτελεί ένα ισχυρότατο διδακτικό μέσο, μέσω του οποίου μπορεί να προαχθεί η εκπαιδευτική πολιτική της διαπολιτισμικότητας και της ετερότητας. Στα σύγχρονα σχολικά εγχειρίδια υπάρχουν ήρωες από άλλες χώρες, με διαφορετικά ονόματα και χρώμα δέρματος, ήρωες με ετερόκλητα σωματικά χαρακτηριστικά, αλλά και με κινητικά προβλήματα, γεγονός που αντανάκλα μια προσπάθεια εναγκαλισμού όλων των διαφορετικών- ευάλωτων ομάδων, ώστε κάθε παιδί να βρει τη θέση του μέσα σε αυτά, αλλά και να δημιουργηθεί ένα γενικότερο κλίμα αποδοχής και σεβασμού. Η ύπαρξη όλων των στοιχείων ετερότητας και διαφορετικότητας στα σχολικά εγχειρίδια συναινεί και αναδεικνύει την ανάγκη ύπαρξης ενός εκπαιδευτικού πλαισίου και ενός σχολικού περιβάλλοντος ανοιχτού και με σεβασμό στη διαφορετικότητα.

**ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΚΑΙ
ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ**

104.**ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ ΚΑΙ ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ**

Εμφιετζίδου Άννα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Με την παρούσα εργασία επιδιώκουμε να διερευνήσουμε τη σύνδεση της σχολικής ηγεσίας με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, μέσω μελέτης καλών πρακτικών στο ευρύτερο πλαίσιο του σημερινού εκπαιδευτικού συστήματος. Σε ποιο βαθμό δηλαδή ένας/μια διευθυντής/ντρια μέσα από το σύγχρονο θεσμικό του/της ρόλο, μπορεί με τα ηγετικά του/της χαρακτηριστικά να προωθήσει τη διαπολιτισμικότητα, την αρμονική συνύπαρξη και συνεργασία μέσα σε ένα πολυπολιτισμικό σχολικό περιβάλλον, όπου οι μαθητές/τριες διαφέρουν ως προς το γλωσσικό, εθνικό και θρησκευτικό τους υπόβαθρο. Το δείγμα της έρευνας αφορά σε δέκα στελέχη της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, διευθυντές/ντριες δημοτικών σχολείων της ελληνικής επικράτειας. Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων επισημαίνεται η αναγκαιότητα της υιοθέτησης ενός μετασχηματιστικού ρόλου ηγεσίας από τον/την διευθυντή/ντρια, καθώς καταδεικνύεται ως ο πιο κατάλληλος για την περίπτωση της πολυπολιτισμικότητας. Επίσης, η αποτελεσματική επικοινωνία μεταξύ των μετόχων της εκπαιδευτικής διαδικασίας φαίνεται να αποτελεί το «κλειδί» για την προώθηση της εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου. Οι διευθυντές/ντριες που επιδιώκουν την καλή επικοινωνία και εφαρμόζουν καλές πρακτικές τείνουν να αμβλύνουν τις προκαταλήψεις και τα φαινόμενα ρατσισμού. Μέσω της αλληλεπίδρασης ενισχύεται η υγιής συνύπαρξη, υιοθετείται ένα κοινό όραμα και οι μαθητές/τριες νιώθουν αποδοχή. Τέλος αναφέρονται συνοπτικά καλές πρακτικές-προτάσεις που συμβάλλουν στην ενίσχυση της διαπολιτισμικότητας.

105.

**Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΑΡΜΟΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΜΟΝΑΔΩΝ
ΜΕΣΩ ΤΗΣ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥΣ ΣΕ ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΕΣ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ. Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ/ΤΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ/ΝΤΡΙΑΣ**

Μπελαδάκης Εμμανουήλ, Διευθυντής Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης Ηρακλείου (PhD, Med)
Χαλκιαδάκης Λεωνίδα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70 (PhD(C), Med)

Η ταχεία πρόοδος και οι συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες απαιτούν αύξηση της προσαρμοστικότητας των εκπαιδευτικών μονάδων. Απαραίτητο συστατικό για την ανάπτυξη της προσαρμοστικότητας των σχολικών μονάδων είναι η διασφάλιση της κατάκτησης από τους εκπαιδευτικούς του σωστού συνδυασμού δεξιοτήτων, της αποτελεσματικής τους χρήσης στην εργασία και στην καθημερινή ζωή, καθώς και της συνεχούς επικαιροποίησής τους καθ' όλη τη διάρκεια της ζωής τους (OECD, 2019).

Ο μετασχηματισμός των σχολείων σε μαθαίνοντες οργανισμούς, μέσα από την αλλαγή των αντιλήψεων, των αξιών και των δομών τους, τους δίνει τη δυνατότητα να ανταποκρίνονται στο απρόβλεπτο και διαρκώς μεταβαλλόμενο περιβάλλον τους (Harris & Jones, 2018). Η εφαρμογή των αρχών της οργανωτικής μάθησης, προς όφελος μιας οργάνωσης, βελτιώνει την αποτελεσματικότητα και την απόδοσή της μέσω της αναδιοργάνωσης και της βελτίωσης των κανόνων και των διαδικασιών που ακολουθεί (Dee & Leišytė, 2016).

Ο/Η διευθυντής/ντρια αποτελεί καταλυτικό παράγοντα μεταμόρφωσης της σχολικής μονάδας, καθώς, ως ηγέτης με μετασχηματιστική προσέγγιση, προωθεί την εξέλιξη του σχολείου προς έναν οργανισμό μάθησης, επιβάλλοντας σημαντικές αλλαγές στην κουλτούρα, τη νοοτροπία και την αφοσίωση στην αυτο-κριτική (Harris & Jones, 2018). Μία μη ικανοποιητική στήριξη στους εκπαιδευτικούς επιφέρει προβλήματα στο συλλογικό επίπεδο προσαρμοστικότητας των μελών της σχολικής μονάδας, καθιστώντας την λιγότερο αποτελεσματική και αρκετά πιο χρονοβόρα από ό,τι θα έπρεπε να είναι (Burke & Dempsey, 2020).

Η παρούσα ομιλία έχει σκοπό να αναδείξει τα οφέλη του μετασχηματισμού των σχολικών μονάδων σε μαθαίνοντες οργανισμούς στο πλαίσιο της αυξημένης προσαρμοστικότητας, καθώς και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των μονάδων που λειτουργούν ως οργανισμοί μάθησης, μέσω μίας βιβλιογραφικής ανασκόπησης. Επιπλέον, αναλύεται ο ρόλος των διευθυντών/ντριών, στη μετατροπή του σχολείου σε οργανισμό μάθησης, καθώς και οι πρακτικές που συμβάλουν στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών εντός του σχολείου.

106.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΑ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ. ΑΠΟ ΤΟ ΧΘΕΣ ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΑ

Σαλπικτής Αλκιβιάδης, Σύμβουλος Εκπαίδευσης ΠΕ 70, Δρ ΔΠΘ
Σαλπικτή Σοφία, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70, MSc

Η πολυπολιτισμικότητα χαρακτηρίζει τις σύγχρονες κοινωνίες καθώς στα περισσότερα έθνη-κράτη υπάρχουν, κυρίως λόγω της μετανάστευσης, διακριτές κοινότητες με γλώσσα, κουλτούρα, αξίες και κοινωνική συμπεριφορά που διαφέρουν από αυτά των πλειονοτικών/γηγενών κοινωνικών ομάδων (Banks κ.α., 2012:83).

Η πολύχρωμη και ετερογενής σύνθεση των σύγχρονων και ανεπτυγμένων κοινωνιών, η συνύπαρξη ανθρώπων από άλλες χώρες με άλλους πολιτισμούς, με άλλα ήθη και έθιμα, με διαφορετική θρησκεία, γλώσσα και ιστορική παράδοση είναι πλέον μια πραγματικότητα και συνεχώς διευρύνεται.

Η εκπαίδευση των μαθητών του ελληνικού δημόσιου σχολείου που φέρουν πολιτισμικά χαρακτηριστικά διαφορετικά από τα κυρίαρχα αποτέλεσε, και εξακολουθεί να αποτελεί μια από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που είχε και έχει να αντιμετωπίσει το εκπαιδευτικό μας σύστημα. Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990, διοίκηση της εκπαίδευσης, εκπαιδευτικοί, συμμαθητές και γονείς έρχονται αντιμέτωποι με μια νέα πραγματικότητα και πολλές φορές και με διαφορετικά κριτήρια, επιχειρούν να σταθούν κριτικά απέναντι σε ένα εκπαιδευτικό μοντέλο που συγκροτήθηκε ως σύλληψη και λειτουργήσε από το 1830 μέχρι και τις αρχές του 1990 πάνω σε μια αφομοιωτική λογική.

Η αναγκαία αλλαγή και ο μετασχηματισμός της εκπαίδευσης, αποτελούν πηγή προβληματισμού σε διεθνές επίπεδο και αντικείμενο διαλόγου μεταξύ της επιστημονικής κοινότητας, της εκπαιδευτικής ηγεσίας, των συνδικαλιστικών εκπαιδευτικών ενώσεων και των λοιπών εμπλεκόμενων φορέων, καθώς η ειρηνική συμβίωση αλλά και η παροχή των προβλεπόμενων σε όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από τον κοινοτικό τους πολιτισμό αναγνωρίζονται ως προτεραιότητες, ενώ ταυτόχρονα αποτελούν βασικά κριτήρια της αποτελεσματικότητας της εκπαίδευσης.

Σκοπός

Η παρούσα μελέτη επιχειρεί να αναδείξει τη διαχείριση τη διαχείριση του ζητήματος της εκπαίδευσης των πολιτισμικά διαφορετικών μαθητών στην Ελλάδα.

Μεθοδολογία

Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Αποτελέσματα

Σήμερα, η δημόσια εκπαίδευση σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία καλείται να συμβάλει στην οργάνωση των σχέσεων μεταξύ γηγενών και των μεταναστών μαθητών και παραπέρα μεταξύ των (πολιτισμικά) κυρίαρχων και των κυριαρχούμενων μαθητών, με τέτοιο τρόπο ώστε η συνάντησή τους να μην οδηγήσει σε συγκρούσεις, αλλά στη δημιουργική αλληλεπίδραση των πολιτισμών και στη συνύπαρξη των φορέων τους. Η εναρμόνιση των εκπαιδευτικών συστημάτων με τα σύγχρονα πολυπολιτισμικά δεδομένα οφείλει να διαμορφώσει το σχολείο ως τον κύριο φορέα κοινωνικοποίησης και αποδοχής της ετερότητας. Οφείλει επίσης να αντιμετωπίσει τα προβλήματα της σχολικής και κοινωνικής ένταξης των παιδιών διαφορετικών κοινωνικών και πολιτισμικών ομάδων και να διαμορφώσει το κατάλληλο

σχολικό περιβάλλον για τη λειτουργική συμβίωση και εκπαίδευση όλων των μαθητών/τριών σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία.

107.

ΣΧΟΛΙΚΗ ΗΓΕΣΙΑ & ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑ

Σαχουλίδου Ελένη, Δασκάλα, Διευθύντρια Δημοτικού Σχολείου Νέας Καλλίστης Ν. Ροδόπης

Η εργασία αυτή στόχο έχει να διερευνήσει τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα στη σχολική ηγεσία και τη διαπολιτισμική εκπαίδευση μέσα στο πλαίσιο της σύγχρονης ελληνικής κοινωνικής πραγματικότητας, η οποία είναι πολυπολιτισμική. Διερευνά δηλαδή το ρόλο που διαδραματίζει ο διευθυντής σε ένα σχολείο του οποίου τα χαρακτηριστικά είναι πολυπολιτισμικά. Αυτό σημαίνει ότι στο σχολείο φοιτούν μαθητές και μαθήτριες που έχουν διαφορετική εθνότητα, θρησκεία, γλώσσα και ως εκ τούτου ο διευθυντής/ντρια καλείται με τα προσόντα και τα χαρίσματα που διαθέτει και μέσα από το θεσμικό του ρόλο να εργασθεί και να αναπτύξει τις αρχές της διαπολιτισμικότητας προκειμένου να επιτευχθεί η συνεργασία, η ειρηνική συνύπαρξη και κατ' επέκταση η υλοποίηση του οράματος που έχει τεθεί. Η βιβλιογραφική έρευνα διαπίστωσε ότι είναι σημαντικός ο ρόλος της μετασχηματιστικής ηγεσίας, η ύπαρξη καλής επικοινωνίας ανάμεσα σε όλους εκείνους που συμμετέχουν στην εκπαιδευτική διαδικασία, δηλαδή ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, μαθητές/τριες, γονείς και άλλους φορείς, η εφαρμογή καινοτόμων δράσεων και πρακτικών που θα συμβάλλουν στην επίτευξη του κοινού οράματος που θα έχει ένα πολυπολιτισμικό σχολείο, στον περιορισμό των υφιστάμενων προκαταλήψεων και στην ειρηνική τους συνύπαρξη.

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΚΑΙΝΟΤΟΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ**

108.

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ

Αποστόλου Ματεντζίδου Κυριακή, Εκπαιδευτικός Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης, Διευθύντρια σχολικής μονάδας, Θεολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια στο ΠΜΣ Διοίκηση & Οργάνωση Εκπαιδευτικών Μονάδων του ΔΙΠΑΕ Θεσ/νίκης

Η παρουσίαση της εισήγησης με τον τίτλο «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» (ΕΔ) αναφέρεται στα καινοτόμα εκπαιδευτικά προγράμματα, τα οποία άρχισαν να υφίστανται στη χώρα μας από το 2020, κατανέμονται σε νέους θεματικούς κύκλους, και εντάσσονται στο υποχρεωτικό ωρολόγιο πρόγραμμα των Νηπιαγωγείων, Δημοτικών Σχολείων και Γυμνασίων. Η καινοτομία των ΕΔ εστιάζει στην καλλιέργεια ήπιων δεξιοτήτων, δεξιοτήτων ζωής και δεξιοτήτων τεχνολογίας και επιστήμης σε όλους τους μαθητές/τριες που παρακολουθούν την υποχρεωτική εκπαίδευση. Ας σημειωθεί ότι η θεματολογία των προγραμμάτων των ΕΔ, το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους κατά τη διάρκεια όλης της σχολικής χρονιάς, η μεθοδολογία προσέγγισης των θεμάτων τους, η συμβολή των διδακτικών επισκέψεων και δράσεων στην επίτευξη των στόχων τους όπως και η συνεργασία με φορείς, ο πολλαπλός τρόπος αξιολόγησής τους και η διάχυση των αποτελεσμάτων τους στο ευρύτερο κοινωνικό περιβάλλον αποτελούν στοιχεία που προκαλούν το ενδιαφέρον των μαθητών/τριων και συμβάλλουν στη συμμετοχή τους σε αυτά. Το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ) επιμελείται ώστε όλοι όσοι διδάσκουν σε μαθητές/τριες της υποχρεωτικής εκπαίδευσης να επιμορφώνονται στα ΕΔ για να έχουν την κατάλληλη κατάρτιση και να είναι σε θέση να τα υλοποιήσουν. Επιπλέον τους παρέχει τη δυνατότητα όχι μόνο να καθοδηγούνται αλλά και να εμπνέονται ώστε να δημιουργούν με τους μαθητές τους προγράμματα βασισμένα στις αρχές στις οποίες στηρίζονται τα ΕΔ με την έκθεση μεγάλου αριθμού προγραμμάτων που είναι αναρτημένα στην ιστοσελίδα του ΙΕΠ. Ενδιαφέρον προκαλεί και η ιστορική αναδρομή των ΕΔ με την αναφορά των στοιχείων από τα οποία προέκυψαν και με την έκθεση των δράσεων με τις οποίες άρχισαν να υφίστανται στο εκπαιδευτικό μας σύστημα.

109.

**ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΑΣ ΤΟΝ ΑΛΓΟΡΙΘΜΙΚΟ ΤΡΟΠΟ ΣΚΕΨΗΣ ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΚΛΑΣΙΚΟΥ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ
«ΓΚΡΙΝΙΑΡΗΣ-ΦΙΔΑΚΙ» ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΑΚΕΤΩΝ ΒΕΕΒΟΤ ΣΕ
ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΜΕ ΤΙΣ ΕΙΚΑΣΤΙΚΕΣ ΤΕΧΝΕΣ ΣΕ ΠΑΙΔΙΑ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ
ΗΛΙΚΑΣ ΜΕ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΟΡΑΣΗΣ**

Βασιλούδη Ευτυχία, Εκπαιδευτικός ΠΕ08

Καλπακίδου Μαρίνα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Κολοκοτρώνης Φώτιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ86

Σκαράκη Ευαγγελία, Εκπαιδευτικός ΠΕ60

Σε μια εξελισσόμενη κοινωνία η οποία αυξάνει τις απαιτήσεις και τις ανάγκες της καθημερινά οφείλουμε να γινόμαστε δημιουργικοί και περισσότερο λειτουργικοί. Στο αντίποδα η Ειδική Αγωγή είναι πολύπλευρη και πολυσήμαντη με βασικό της στόχο την εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές και ξεχωριστές δυσκολίες ώστε να έχουν ίση συμμετοχή στην γνώση από την οποία συχνά αποκλείονται. Σε αυτόν τον στόχο μπορούν να συμβάλλουν τόσο η Τέχνη όσο και η Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ). Μέσα από τις τέχνες το παιδί μπορεί να καλλιεργήσει τις γνωστικές δεξιότητες, την φαντασία και τη δημιουργικότητά του. Όσον αφορά την εφαρμογή των ΤΠΕ, δίνει την δυνατότητα στους μαθητές να συμμετέχουν ενεργά στο μάθημα με σαφώς βελτιωμένα αποτελέσματα καθώς η ενίσχυση της διδασκαλίας με εργαλεία της σύγχρονης υποστηρικτικής τεχνολογίας όπως η εκπαιδευτική ρομποτική, σίγουρα κάνει το μάθημα πιο ενδιαφέρον και βιωματικό μαθησιακά ώστε όλοι οι μαθητές ακόμα και οι πιο διστακτικοί να μπορέσουν να διευρύνουν τις γνώσεις τους και να ανακαλύψουν ποικίλες δεξιότητες σχετιζόμενες με την τεχνολογία. Η παρούσα έρευνα έχει σκοπό, να αναδείξει την ουσιώδη σημασία της Τέχνης αλλά και των ΤΠΕ στην Ειδική Αγωγή με κατεύθυνση προς τα άτομα με έλλειψη όρασης ειδικότερα στα παιδιά της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα αφορά στην ανακατασκευή του τυπικού παιχνιδιού Γκρινιάρης- Φιδάκι προσαρμόζοντάς το πάνω στα παιδιά με έλλειψη όρασης εμπλέκοντας την γραφή Braille και αναλύοντας αφενός το πως οι Εικαστικές Τέχνες θα μπορούσαν να είναι σημαντικό μέρος στην διδασκαλία και αφετέρου τα τεχνολογικά μέσα που μπορούν να αποτελέσουν μεγάλη βοήθεια, εξίσου στον μαθητή αλλά και στον εκπαιδευτικό.

110.

**ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΑ ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ ETWINNING ΣΤΗ ΓΑΛΛΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ: ΚΑΙΝΟΤΟΜΕΣ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΕΙΣ ΣΤΗΝ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Γεώργια Ευφροσύνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ05, MSc Μεταπτυχιακή Ειδίκευση Καθηγητών Γαλλικής Γλώσσας, Καθηγήτρια Γαλλικής Γλώσσας στα Αρσάκεια - Τοσίτσεια Σχολεία Εκάλης

Στην παρούσα εργασία, έχοντας ως βάση τη χρησιμότητα για την εκπαιδευτική κοινότητα της συνέργειας των δράσεων «Εργαστήρια Δεξιοτήτων» και eTwinning όσον αφορά την εφαρμογή καινοτομιών και δημιουργικής μάθησης στη διδακτική πράξη μέσα από τις δυνατότητες που προσφέρουν, θα παρουσιαστούν συλλογικά συνεργατικά έργα (Klinger, 2022) στη Γαλλική Γλώσσα (Springer, 2017) τα οποία οι μαθητές/τριες των Γ'2, Δ'2, Ε' και ΣΤ' τάξεων του Β' Αρσακείου – Τοσιτσείου Δημοτικού Σχολείου Εκάλης δημιούργησαν και υλοποίησαν από τις 16/12/21 έως τις 15/06/22 και από τις 02/11/22 έως τις 15/06/23 παράλληλα με το μάθημά τους και τις διδακτικές μεθόδους τις οποίες διδάσκονται (eTwinning & Εργαστήρια Δεξιοτήτων, 2022). Οι στόχοι των εκπαιδευτικών δράσεων ήταν η χρήση των ΤΠΕ, οι συνεργατικές σχέσεις με μαθητές/τριες άλλων ευρωπαϊκών χωρών (Kalai, 2017, Ollivier & Puren, 2013, Soubrié, 2014, Σπίτσα, 2022), η ευαισθητοποίηση των μαθητών/τριών για την πολυπολιτισμικότητα και την ετερότητα, η ελεύθερη και σωστή έκφραση στη Γαλλική Γλώσσα, η ενίσχυση της δημιουργικότητας, της φαντασίας και της συνθετικής ικανότητας των μαθητών/τριών, η βελτίωση της παιδαγωγικής διαδικασίας (Georga, 2012, Το eTwinning είναι η κοινότητα των σχολείων της Ευρώπης, 2022). Οι τεχνικές και οι τρόποι παιδαγωγικής και διδακτικής προσέγγισης που χρησιμοποιήθηκαν καθώς και οι παράλληλες προς το μάθημα δραστηριότητες προέβλεπαν και προώθησαν ένα δίκτυο επικοινωνίας και συνεργασίας με στόχο την εκμάθηση της Γαλλικής Γλώσσας και του γαλλικού πολιτισμού μέσα από ομαδικές εργασίες και γύρω από θεματικά πεδία που έχουν σχέση με την καθημερινότητα των μαθητών/τριών (Georga, 2012, Kalai, 2017, Koumba & Kouakou, 2021). Το πρόγραμμα eTwinning μέσω της αξιοποίησης των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων προσέφερε, τόσο στους/στις μαθητές/τριες όσο και στην εκπαιδευτικό, ευκαιρίες για εφαρμογή καινοτομιών (Ollivier & Puren, 2013) και αυθεντικής δημιουργικής μάθησης μέσω κινήτρων στην διδακτική πράξη (Mateo et al., 2018) καθώς, μέσω της χρήσης των ΤΠΕ, βγήκαν από τα στενά όρια της τάξης και το μάθημα απέκτησε ευρωπαϊκή διάσταση (Ollivier & Puren, 2013, Soubrié, 2014, Μουζάκης κ.ά., 2019, Παπαδάκης & Καλογιαννάκης, 2016). Αναπτύχθηκαν συνεργασίες και συμπράξεις σε πολλά επίπεδα και η διαπολιτισμική μορφή των δραστηριοτήτων ενίσχυσε την αμοιβαία κατανόηση μεταξύ των εμπλεκόμενων σε αυτές και δημιούργησε «γέφυρες» παρέχοντάς τους τα καλύτερα εφόδια για να αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της πραγματικής ζωής (Georga, 2012, Jacobs, 2021, Kalai, 2017, Φλογαίτη, 2011).

111.**ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΩΣ ΜΕΣΟ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗΣ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΘΕΛΟΝΤΙΚΗΣ ΑΙΜΟΔΟΣΙΑΣ**

Γκίκα Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ60

Στο σχολικό έτος 2022-2023 πραγματοποιήθηκε στο Νηπιαγωγείο Χωριστής ένα πρόγραμμα για την εθελοντική αιμοδοσία, στα πλαίσια των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων στη θεματική ενότητα «ΕΥ ΖΗΝ» (υποενότητα Αυτομέριμνα), ως μέσο συμπερίληψης στο Νηπιαγωγείο. Σύμφωνα με τα νέα προγράμματα σπουδών για το Νηπιαγωγείο είναι αναγκαίο να εισαχθούν θέματα κοινωνικής ευθύνης και ευζωίας στη σχολική εκπαίδευση από την πρώτη κιόλας βαθμίδα, προκειμένου τα παιδιά να εφοδιάζονται με γνώσεις, στάσεις και αξίες και να ευαισθητοποιούνται σε θέματα εθελοντικής προσφοράς ώστε να είναι σε θέση να δομήσουν, ως μελλοντικοί πολίτες, μια υγιή προσωπικότητα, ικανή να αντιμετωπίσει προβλήματα που ανακύπτουν στην καθημερινή ζωή. Εφαρμόστηκαν επτά Εργαστήρια Δεξιοτήτων που αφορούσαν στη γνωριμία της αξίας της αιμοδοσίας μέσα από τις έννοιες του εθελοντισμού και της αλληλεγγύης, την αποτύπωση του κύκλου της προσφοράς της ζωής σε πίνακα ζωγραφικής, την επίσκεψη γιατρού στο χώρο του Νηπιαγωγείου προκειμένου να μιλήσει για τα οφέλη της αιμοδοσίας στον ανθρώπινο οργανισμό, την αναζήτηση στο χάρτη σημείων που πραγματοποιούνται εθελοντικές δράσεις αιμοδοσίας, τη δημιουργία αφίσας «Δώσε Αίμα - Μπορείς» με στόχο την ευαισθητοποίηση του ευρύτερου κοινωνικού περιβάλλοντος, την επίσκεψη στο Κέντρο Υγείας και γνωριμία με το χώρο της υγείας και τέλος την ανάρτηση αφισών σε κεντρικά σημεία της περιοχής. Το αποτέλεσμα αυτών των εργαστηρίων είναι ότι παρά το νεαρό της ηλικίας τους, τα παιδιά κατανόησαν την αξία της εθελοντικής προσφοράς αίματος και ασχολήθηκαν με όρεξη και δημιουργική φαντασία. Απέκτησαν ενσυναίσθηση και συνείδηση ως ενεργοί πολίτες του μέλλοντος. Σημαντικό είναι ότι αυξήθηκαν οι εθελοντές αιμοδότες της τοπικής κοινωνίας, με την αρχή να κάνουν οι γονείς των παιδιών του Νηπιαγωγείου.

112.**ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ: «ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΩ ΚΑΙ ΦΡΟΝΤΙΖΩ Ο,ΤΙ ΑΓΑΠΩ»**

Θεοδοσίου Ελένη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ΜEd. Εκπαιδευτική Ηγεσία και Διοίκηση, Μ.Εδ.
Ειδική Εκπαίδευση

Πατσατζάκη Ουρανία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, ΜΑ Φύλο, Πολιτισμός και Κοινωνία

Σχέση με τη Θεματική του συνεδρίου

Στην εργασία υπήρχε η πρόκληση της συνεργασίας μεταξύ εκπαιδευτικού τάξης και εκπαιδευτικού παράλληλης στήριξης και άρα η εφαρμογή του παρουσιαζόμενου προγράμματος βασίζεται στη συνεκπαίδευση, με απώτερο σκοπό την ανάδειξη θετικής στάσης απέναντι σε αυτή.

Εισαγωγή/Σκοπός

Στα πλαίσια του εξάμηνου περιβαλλοντικού προγράμματος, «Προστατεύω και φροντίζω ό,τι αγαπώ», που εκπονήθηκε από την Α' τάξη του 4^{ου} Δημοτικού Σχολείου Θεσσαλονίκης, τα παιδιά μελετούν τη διαχείριση των φυσικών καταστροφών (που προκαλούνται από ανθρώπινη παρέμβαση και μη) με απώτερο σκοπό την ενίσχυση της ενσυναίσθησής τους. Στην παρούσα εργασία αρχικά καταγράφεται το εννοιολογικό περιεχόμενο του όρου «Περιβαλλοντικές καταστροφές» και ακολουθούν οι παράγοντες που επιδρούν. Έπειτα, παρουσιάζεται η εκπαιδευτική μας παρέμβαση μέσα από την καταγραφή των αρχικών στόχων, την περιγραφή των δράσεων που έλαβαν χώρα στα πλαίσια του σχολείου καθώς και την καταγραφή των οφελών που αποκόμισαν οι μαθήτριες/ητές από την εφαρμογή του προγράμματος.

Μεθοδολογία

Οι εκπαιδευτικοί του 4ου Δημοτικού Σχολείου τονίζουν τη σημασία της διατήρησης της τροφικής αλυσίδας με δραστηριότητες παιχνιδιού και μαθηματικών (Θεοδώρου, Καψάλης, Λεμονίδης, & Πνευματικός, 2009). Καταγράφονται τα στάδια μύησης των μαθητών στην αναγνώριση των συναισθημάτων τους και στη λήψη δράσεων για την προστασία του περιβάλλοντος. Οι δραστηριότητες περιλαμβάνουν βιβλία (Θεοδοσίου, 2020; Ανδρεάδη, 2014), παιχνίδια και εργαστήρια, και τα αποτελέσματα διαδίδονται διαδικτυακά στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση Ανατολικής Θεσσαλονίκης.

Αποτελέσματα

Οι δράσεις υλοποιήθηκαν εν μέσω Covid-19, με περιορισμένες επισκέψεις σε άλλους φορείς για μια πολύπλευρη μελέτη, ωστόσο επιτυγχάνεται, η καλλιέργεια μιας νέας κουλτούρας στο σχολικό χώρο και τίθενται οι βάσεις για τη συνειδητοποίηση των παιδιών ότι οι ίδιοι αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα της διαχείρισης και διατήρησης της βιοποικιλότητας του οικοσυστήματος και διαφαίνεται η θετική επίδραση της μεθόδου της συνεκπαίδευσης.

113.**Η ΜΕΤΑΓΝΩΣΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΟΕΡΗΣ ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗΣ ΜΕ ΑΒΑΚΑ**

Θεοδώρου Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ60 ΕΑΕ, MSc

Σήμερα πολλοί γονείς και εκπαιδευτικοί αναζητούν λύσεις απέναντι στις συχνές δυσκολίες των μαθητών στα Μαθηματικά. Μία τεχνική βελτίωσης των μαθηματικών δεξιοτήτων αποτελεί το πρόγραμμα εκμάθησης νοερής αριθμητικής με άβακα, το οποίο έχει εξαπλωθεί παγκοσμίως τα τελευταία 20 χρόνια. Στην Ελλάδα αυτή η τεχνική δε διδάσκεται προς το παρόν και η παρούσα ανασκόπηση βιβλιογραφίας είναι η πρώτη που διεξάγεται στον Ελληνικό χώρο. Τα πιο σημαντικά, σχετικά με την τεχνική εκμάθησης νοερής αριθμητικής με άβακα, είναι πως εκτός από τη βελτίωση μαθηματικών δεξιοτήτων, αναπτύσσει τις μεταγνωστικές δεξιότητες των παιδιών, βελτιώνει την εργαζόμενη μνήμη και αυξάνει το δείκτη νοημοσύνης τους. Η παρούσα εργασία επιχειρεί μία βιβλιογραφική ανασκόπηση που αφορά 13 σύγχρονα επιστημονικά άρθρα αποκλειστικά από το διεθνή χώρο, κυρίως των 8 τελευταίων ετών. Τα άρθρα μελετούν τον τρόπο λειτουργίας της τεχνικής και τα οφέλη της στους εκπαιδευόμενους μαθητές.

114.

Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΔΙΑΜΕΣΟΛΑΒΗΣΗΣ ΟΜΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΚΑΤΑ ΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΙΚΩΝ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΠΕΛΛΑΣ

Καλλιοντζή Βασιλική, Ph.D, M.Ed, Διευθύντρια 1ου Γυμνασίου Γιαννιτσών, Διαπιστευμένη Διαμεσολαβήτρια του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Εκπαιδευτρια Ενηλίκων

Η αμφισβήτηση της εδραιωμένης τιμωρητικής σχολικής κουλτούρας σχετικά με την παραγωγή βιώσιμων λύσεων στην αντιμετώπιση των ενδοσχολικών συγκρούσεων, προσανατολίζει τη διαχειριστική πολιτική των σχολείων σε διαδικασίες εναλλακτικής επίλυσης συγκρούσεων, όπως στη Διαμεσολάβηση Ομηλικών (Δ.Ο.) (Αρτινοπούλου, 2010). Σκοπός της εργασίας είναι η διερεύνηση της συμβολής της Δ.Ο. στη βελτίωση της επικοινωνίας των μαθητών/τριών κατά τη διαχείριση των σχολικών συγκρούσεων στα σχολεία της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Πέλλας.

Η προσέγγιση του θέματος βασίζεται στη μελέτη περίπτωσης, μέσω ημιδομημένης συνέντευξης που παρείχε εκπαιδευτικός, που προέρχεται από πληθυσμό 120 εκπαιδευτικών της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης του Νομού Πέλλας, που επιμορφώθηκαν στα πλαίσια του εγκεκριμένου καινοτόμου προγράμματος «Διαμεσολάβηση Ομηλικών: ένας νέος θεσμός γεννιέται στις σχολικές κοινότητες».

Η παρούσα εργασία περιγράφει τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών για την εφαρμογή της Δ.Ο. και τον τρόπο που επηρεάζει την επικοινωνία των μαθητών/τριών κατά τη διαχείριση των σχολικών συγκρούσεων. Ως προς το πρώτο θέμα, αναδείχθηκε ότι η απουσία ενιαίου πλαισίου επιμόρφωσης στη Δ.Ο., ωθεί τους/τις εκπαιδευτικούς να εμφανίζουν διαφορετικές στάσεις, από την απόρριψη μέχρι την υποστήριξη της εναλλακτικής διαχείρισης σχολικών συγκρούσεων. Για το ζήτημα της συμβολής της Δ.Ο. στη βελτίωση της επικοινωνίας κατά τη διαχείριση των σχολικών συγκρούσεων, η εργασία παρέχει θετικές ενδείξεις. Οι συμμετέχοντες/χουσεσ μαθητές/τριες στη Δ.Ο., είτε ως εκπαιδευόμενοι/νες διαμεσολαβητές/τριες είτε ως εμπλεκόμενοι/νες που επιζητούν λύση στις διαφορές τους, αλληλεπιδρούν και αναγνωρίζοντας την αξία της ομαλής επικοινωνίας, μετακινούνται από παλαιότερες αρνητικές συμπεριφορές, αναπτύσσοντας νέες επικοινωνιακές και κοινωνικές δεξιότητες.

Η εργασία ωθεί στην περαιτέρω διερεύνηση της Δ.Ο. ως ρυθμιστή των κοινωνικών σχέσεων των μαθητών/τριών, μέσα από μια πολιτισμένη και εποικοδομητική επικοινωνία.

115.

ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΜΑΘΗΤΩΝ ΜΕ ΑΥΤΙΣΜΟ ΣΕ ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗΣ

Καρακασίδου Ελισάβετ, Δ/ντρια ΚΔΑΠ ΑμεΑ Δήμου Δράμας, Ψυχολόγος MSc
Καραμπατζάκης Δημήτρης, Επίκουρος Καθηγητής, Τμήμα Πληροφορικής ΔιΠαΕ,
Νάνου Ανδρομάχη, Διδάσκουσα Τμήματος Πληροφορικής ΔιΠαΕ, R & D Include
Τσιωμή Ευαγγελία, Εκπαιδευτικός Ειδικής Αγωγής, Υπεύθυνη Δράσεων Εκπαιδευτικής
Ρομποτικής Include, Υποψήφια Διδάκτωρ Τμήμα Πληροφορικής ΔιΠαΕ

Η εκπαιδευτική ρομποτική αποτελεί μια πολυεπίπεδη και διεπιστημονική εκπαιδευτική δραστηριότητα που ενισχύει την ενεργώ συμμετοχή των μαθητών σε συνεργατικές διαδικασίες επίλυσης προβλημάτων για την κατασκευή και προγραμματισμό εκπαιδευτικών ρομπότ. Συμβάλλει στην οικοδόμηση επιστημονικών εννοιών και στην ανάπτυξη γνωστικών και κοινωνικών δεξιοτήτων (Blanchard, 2010). Οι μαθητές με Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ), ωστόσο, αν και διαθέτουν αλγοριθμική σκέψη και δυνατότητα να εκπαιδευτούν σε δεξιότητες προγραμματισμού, λόγω των δυσκολιών τους στην κοινωνική αλληλεπίδραση και συνδιαλλαγή αδυνατούν να συμμετέχουν σε συνεργατικές δραστηριότητες εκπαιδευτικής ρομποτικής. Η ανάπτυξη εξειδικευμένων συμπεριληπτικών πρακτικών εκπαιδευτικής ρομποτικής για τη συμπερίληψη μαθητών με ΔΑΦ αποτελεί ζητούμενο διεθνώς (Nanou & Karampatzakis, 2022). Το πρόγραμμα «Robot together» που υλοποιείται από το Διεπιστημονικό Δίκτυο Ειδικής και Διαπολιτισμικής Αγωγής σε Θεσσαλονίκη και Δράμα, στοχεύει στη συμπερίληψη των μαθητών με ΔΑΦ μέσα από την αύξηση της συμμετοχής τους σε ομαδικές δραστηριότητες εκπαιδευτικής ρομποτικής αξιοποιώντας τα εργαλεία LEGO WeDo 2.0, Sphero Bolt, Bee Bot, Lego Education Spike. Καινοτόμες και αποτελεσματικές συμπεριληπτικές πρακτικές και στρατηγικές έχουν αναδειχθεί μέσα από το πρόγραμμα «Robot together» που αποδείχτηκαν ιδιαίτερα αποτελεσματικές για την ενεργώ συμμετοχή μαθητών με ΔΑΦ σε ομαδικές δραστηριότητες εκπαιδευτικής ρομποτικής και την αποδοχή τους από συνομηλίκους (Tsiomi & Nanou, 2020, Nanou et al, 2021). Οι συμπεριληπτικές πρακτικές και οι στρατηγικές που αποδείχτηκαν οι πιο αποτελεσματικές παρουσιάζονται εκτενώς με στόχο να αξιοποιηθούν τόσο στην τυπική όσο και στην μη τυπική εκπαίδευση.

116.

**ΕΙΔΙΚΟ Δ.Σ. ΛΑΥΡΙΟΥ: ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΝΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΤΑΒΑΣΗ ΜΑΘΗΤΩΝ
ΣΤΟ ΓΕΝΙΚΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ**

Καντσιούλη Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70
Καραφώτης Αντώνιος, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Οι σύγχρονες τάσεις της ειδικής εκπαίδευσης συγκλίνουν στην κατεύθυνση της συμπερίληψης και ένταξης μαθητών στο γενικό σχολικό πλαίσιο με κατάλληλη υποστήριξη. Στο ειδικό Δ.Σ. Λαυρίου σχεδιάστηκε ένα πολύπλευρο πρόγραμμα συνεκπαίδευσης, για την ομαλή μετάβαση μιας μαθήτριας Γ δημοτικού, στο γενικό σχολείο. Στόχος ήταν η προετοιμασία σε συμπεριφορικό, ψυχολογικό και κοινωνικό επίπεδο, ώστε να μπορέσει να ενταχθεί στην αντίστοιχη τάξη γενικού σχολείου την επόμενη χρονιά. Ο στόχος προσεγγίστηκε κυρίως μέσω της βασικής δράσης συνεκπαίδευσης που υλοποιήθηκε και αφορούσε στη συμμετοχή της μαθήτριας σε δύο διδακτικές ώρες εβδομαδιαίως, σε μια τυπική τάξη συνομηλίκων, σε γενικό σχολείο. Η περιστασιακή αυτή φοίτηση σχεδιάστηκε σε συνεργασία των εκπαιδευτικών των σχολείων. Η μαθήτρια προετοιμαζόταν τις μέρες πριν επισκεφτεί το γενικό σχολείο, για το μάθημα που πρόκειται να παρακολουθήσει και συνοδευόταν σε αυτό από παιδαγωγό με καθήκοντα παράλληλης στήριξης. Παράλληλα διενεργήθηκαν δύο ακόμα δραστηριότητες συνεκπαίδευσης, η διοργάνωση αθλοπαιδιών και καλλιτεχνικών δραστηριοτήτων του ειδικού σχολείου από κοινού με όμορο δημοτικό και η διεξαγωγή κοινού προγράμματος πρόληψης σχολικού εκφοβισμού που οδήγησε στην συμμετοχή στο 8ο Φεστιβάλ κατά της σχολικής βίας. Το πλέγμα των τριών αυτών δράσεων κρίθηκε απαραίτητο, ώστε να επιτευχθεί η προσαρμογή των μαθητών στις κοινωνικές, συμπεριφορικές και επικοινωνιακές απαιτήσεις μιας τυπικής σχολικής τάξης, ώστε η μετάβαση μαθητών στο γενικό σχολικό πλαίσιο να είναι ομαλή, επιτυχημένη και με θετικά μαθησιακά αποτελέσματα. Πραγματικά η συμμετέχουσα μαθήτρια, φοίτησε από την αρχή της επόμενης χρονιάς, χωρίς προβλήματα, στο γενικό σχολείο, ως μαθήτρια της τάξης στην οποία είχε βρεθεί με το πρόγραμμα συνεκπαίδευσης, κάτι που αποτελεί ίσως το καλύτερο τεκμήριο επιτυχίας του προγράμματος.

117.

**ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΑ, ΙΔΕΟΛΟΓΙΑ, ΠΟΛΙΤΙΚΗ: ΤΟ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΤΟΥ ΤΥΜΒΟΥ ΚΑΣΤΑ ΑΜΦΙΠΟΛΗΣ
ΚΑΙ Η ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ**

Κλεϊΐδου Θεοπίστη, Εκπαιδευτικός ΠΕ 02, MSc

Η παρούσα εργασία, που αποτελείται από δύο μέρη, πραγματεύεται την ιδεολογική διαχείριση του ταφικού μνημείου στον τύμβο Καστά στην Αμφίπολη, ως ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα πολιτικής χρήσης ενός αρχαίου ευρήματος στη σύγχρονη εποχή, καθώς και την εκπαιδευτική του αξιοποίηση. Το πρώτο μέρος εστιάζει στην ιδεολογική εκμετάλλευση και προβολή του μνημείου από την κυβέρνηση, το καλοκαίρι του 2014, προκειμένου να αποσπαστεί η κοινή γνώμη από τα οικονομικά μέτρα, να προβληθεί ένα ένδοξο παρελθόν ως αντίβαρο στην αρνητική εικόνα των Ελλήνων στην Ευρώπη και να τεκμηριωθεί η ελληνικότητα της Μακεδονικής γης, επιβεβαιώνοντας την εθνική αφήγηση. Γίνεται, ακόμη, συνολική και ολόπλευρη επισκόπηση όλων των προσεγγίσεων και των επιστημονικών, ιδεολογικών και πολιτικών αντιπαραθέσεων επί του θέματος, όσον αφορά την ταυτότητα του νεκρού, το είδος του μνημείου και τη χρονολόγηση. Στο δεύτερο μέρος της εργασίας, προτείνεται ένα εκπαιδευτικό πρόγραμμα για την προσέγγιση του μνημείου, τριών φάσεων, που απευθύνεται κυρίως σε μαθητές Γυμνασίου, δομημένο σύμφωνα με τους κανόνες του κλάδου της μουσειοπαιδαγωγικής. Πρόκειται για μια καινοτόμα πρακτική στην εκπαίδευση, που εφαρμόζεται στις επισκέψεις στα μουσεία. Οι δραστηριότητες που επιλέγονται, υλοποιούνται από τον εκπαιδευτικό στην τάξη, αλλά και στο χώρο, με φύλλα δραστηριοτήτων κατά ομάδες, καθιστούν την προσέγγιση του χώρου ευκολότερη και πιο διασκεδαστική, προσφέροντας ταυτόχρονα γνώσεις, ψυχαγωγία και πρωτότυπη, ευχάριστη και γόνιμη εμπειρία.

118.**ΣΧΕΔΙΑΣΗ ΗΛΙΑΚΟΥ ΡΟΛΟΓΙΟΥ & ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ**

Κληρονόμου Χρυσή, Νηπιαγωγός, ΠΕ 60
Κουκαργιώτη Αθανασία, Νηπιαγωγός, ΠΕ 60
Κυριακάκη Φωτεινή, Νηπιαγωγός, ΠΕ 60
Μπαμπαλή Βασιλική, Νηπιαγωγός, ΠΕ 60
Παζούλης Παναγιώτης, Φυσικός, Υπεύθυνος ΕΚΦΕ Δράμας
Πεκτέσογλου Αναστασία, Νηπιαγωγός, ΠΕ 60

Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται μια διδακτική προσέγγιση με θέμα το Ηλιακό Ρολόι σύμφωνα με τις αρχές του σχεδίου εργασίας-Project στο Νηπιαγωγείο.

Τα ηλιακά ρολόγια είναι τα αρχαιότερα όργανα μέτρησης του χρόνου που χρησιμοποίησε ο άνθρωπος. Ταυτόχρονα, είναι επιστημονικά όργανα που μπορούν να αξιοποιηθούν στην εκπαιδευτική διαδικασία αλλά και καλαίσθητες κατασκευές που διακοσμούν τη σχολική αυλή.

Το θέμα του εκπαιδευτικού σχεδίου αναδύθηκε μέσω ενός από τα τέσσερα project που υλοποιήθηκαν στο Νηπιαγωγείο στα πλαίσια των Εργαστηρίων Δεξιοτήτων με θέμα το Ηλιακό Σύστημα. Οι έννοιες της διαδοχής της ημέρας- νύχτας, το διαφορετικό μέγεθος των σκιών ανάλογα με την θέση του Ήλιου, η διαδοχή των εποχών και η σχεδίαση μιας καλαίσθητης κατασκευής στην αυλή του σχολείου μας οδήγησαν στο σχεδιασμό ενός Ηλιακού Ρολογιού.

Απώτερος σκοπός του διδακτικού σχεδίου ήταν να εξοικειωθούν τα παιδιά με το Ηλιακό Ρολόι και τη λειτουργία του, να κατανοήσουν πως συνδέεται με την φαινόμενη κίνηση του Ήλιου, με την ζωή μας και την καθημερινότητα μας. Επίσης, να εξοικειωθούν με την έννοια χρόνος και τη μέτρησή της, να μάθουν να προσανατολίζονται, να βρίσκουν τα τέσσερα σημεία του ορίζοντα, το Ζενίθ και το Ναδίρ της ουράνιας σφαίρας και να καλλιεργήσουν δεξιότητες κατασκευής επιστημονικών οργάνων. Τέλος, να απελευθερώσουν τη δημιουργικότητά τους και να διακοσμήσουν το ηλιακό ρολόι.

119.

ΕΡΓΟ ETWINNING : «STEAM- ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ»

Κοτζαγιώργη Καλλιόπη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Το έργο «STEAM- ΣΤΗ ΓΕΙΤΟΝΙΑ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ» βασίζεται στη προσέγγιση STEAM και επικεντρώνεται στον 4^ο κύκλο των εργαστηρίων δεξιοτήτων: «Δημιουργώ και Καινοτομώ». Εφαρμόστηκε κατά τη σχολική χρονιά 2021-2022, σε διάρκεια 8 εβδομάδων, σε 51 μαθητές, 6-12ετών από τρία συνεργαζόμενα Δημοτικά σχολεία (Αδριανής-Νικηφόρου Δράμας, Γόμφων Τρικάλων και 3^ο Νεάπολης Θεσ/κης).

Η τελική διαμόρφωση των δραστηριοτήτων στηρίχθηκε στη συνεργατικότητα και τις τακτικές τηλεσυναντήσεις υπευθύνων, που γινόταν μία φορά τη βδομάδα για την επαναδιαπραγμάτευση του τρόπου υλοποίησης και την αξιολόγηση των δραστηριοτήτων.

Οι μαθητές, δουλεύοντας μέσω της πλατφόρμας TwinSpace και χρησιμοποιώντας συνεργατικά εργαλεία του Web2, αναμείχθηκαν σε δραστηριότητες διαβαθμισμένης δυσκολίας, με απώτερο σκοπό την ενίσχυση δεξιοτήτων 21ου αιώνα και τη διερεύνηση απαντήσεων σχετικά με το πλανητικό σύστημα, την κίνηση των ουράνιων σωμάτων και τις αλληλεπιδράσεις που προκύπτουν από την αλληλεξάρτηση αυτών. Συγκεκριμένα, κλήθηκαν να ολοκληρώσουν 5 αποστολές, που ενέπλεκαν τους επιστημονικούς τομείς του STEAM, με φαντασία, παιγνιώδη χαρακτηριστικά και συνεργατικές δραστηριότητες κουίζ, συγκέντρωσης πληροφοριών, ανταλλαγής ιδεών, κωδικοποίησης, επίλυσης προβλημάτων, ψηφοφοριών, εικαστικής έκφρασης, συγγραφής και μελοποίησης. Επιπρόσθετα των ασύγχρονων δράσεων, πραγματοποιήθηκαν και 3 τηλεσυναντήσεις μαθητών, όπου, εκτός από την επικοινωνία, αναμείχθηκαν σε συνεργατικές δραστηριότητες όπως live συννεφόλεξο, τροχός της τύχης, κουίζ, escape room και δημοσκοπήσεις.

Στο έργο χρησιμοποιήθηκαν 3 μορφές αξιολόγησης: διαγνωστική, διαμορφωτική και τελική. Όλες οι δημιουργίες του έργου, έχουν δημοσιευτεί σε περιοδικό του ΠΣΔ, το οποίο δημιουργήθηκε αποκλειστικά για τις ανάγκες του έργου και περιλαμβάνει άρθρα που έγραψαν οι μαθητές. Επιπλέον, διάχυση υπάρχει στις ιστοσελίδες των συνεργαζόμενων σχολείων, σε ανακοινώσεις του sch, σε τοπικές εφημερίδες και στην τοπική κοινωνία στο πλαίσιο εκδηλώσεων.

120.

ERASMUS+ KA2 ΣΧΟΛΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΤΑΞΗ ΠΑΙΔΙΩΝ ΚΑΙ ΠΡΟΩΘΗΣΗ ΙΚΑΝΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ, ΕΝΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΟ 17^ο ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ

Κυδά Σωτηρία, Νηπιαγωγός ΠΕ 60

Η παρούσα εργασία παρουσιάζει την υλοποίηση ενός προγράμματος συμπεριληπτικής εκπαίδευσης ERASMUS+ KA2 στο 17^ο Νηπιαγωγείο Δράμας από το Σεπτέμβριο του 2019 έως τον Αύγουστο 2022 με θέμα την κοινωνική ένταξη των παιδιών και την ανάπτυξη ικανοτήτων και δεξιοτήτων των εκπαιδευτικών καθώς και τα αποτελέσματα που προκύπτουν από αυτό. Πιο συγκεκριμένα το πρόγραμμα που υλοποιήθηκε αφορά στην κινητικότητα τεσσάρων εταιρικών σχολείων προερχόμενα από Πορτογαλία, Ρουμανία, Τουρκία και Ελλάδα προκειμένου να ανταλλάξουν βέλτιστες πρακτικές, ιδέες και γνώσεις και να λάβουν κατάρτιση σε θέματα ένταξης, συμπερίληψης και διαφοροποιημένης διδασκαλίας. Σκοπός του προγράμματος ήταν η βελτίωση της ενταξιακής εκπαίδευσης (inclusive education) των σχολείων, η οποία αποτελεί προαπαιτούμενο της κοινωνικής ένταξης των μαθητών, ώστε να περιοριστεί ο κοινωνικός αποκλεισμός, οι διακρίσεις η περιθωριοποίηση και να γίνει αποδεκτή η εκπαιδευτική, οικονομική, κοινωνική και πολιτιστική ποικιλομορφία. Το πρόγραμμα διαμορφώθηκε λαμβάνοντας υπόψη την νέα παιδαγωγική πρακτική που στοχεύει σε ένα σχολείο για όλους και συμβάλλει στην προαγωγή μιας πλουραλιστικής κοινωνίας σύμφωνα με τη στρατηγική για τα δικαιώματα ατόμων με αναπηρία 2021-2030 της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Ως μέθοδος συλλογής δεδομένων υπήρξε το ερωτηματολόγιο σε εκπαιδευτικούς και γονείς και το φύλλο παρατήρησης νηπίου. Τα αποτελέσματα έδειξαν αύξηση του ποσοστού της κοινωνικής ένταξης παιδιών με τη συμμετοχή και συνεργασία οικογένειας – σχολείου, βελτίωση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εκπαιδευτικών, βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης, αύξηση της πιθανότητας επιτυχίας όλων των παιδιών, ανάπτυξη στάσεων και συμπεριφορών ανεκτικότητας, ανάπτυξη αυτοεκτίμησης, διαμόρφωση ταυτότητας Ευρωπαίου πολίτη και διαμόρφωση οράματος και στρατηγικού σχεδιασμού σε σχέση με το ευρωπαϊκό σχέδιο ανάπτυξης σχολείου.

121.

Η ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ ΣΤΗ ΣΥΓΧΡΟΝΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ. Ο/Η ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΣ/ΤΡΙΑ ΚΑΙ ΟΙ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΑΝΑΓΝΩΣΗΣ ΣΕ ΠΕΝΤΕ (5) ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ

Κωτόπουλος Η. Τριαντάφυλλος, Καθηγητής Δημιουργικής Γραφής και Νεοελληνικής Λογοτεχνίας (ΠΤΝ-ΠΔΜ)

Μπαμπλά Έλλη, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, Μεταπτυχιακές σπουδές στη Δημιουργική Γραφή

Η ιστορική εξέλιξη του μαθήματος της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας στη Δευτεροβάθμια εκπαίδευση υπήρξε σημαντική για την προώθηση της Φιλαναγνωσίας και συγκεκριμένα για τη διδασκαλία αυτοτελούς λογοτεχνικού έργου, με στόχο τη δια βίου σύνδεση των μαθητών/μαθητριών με την ανάγνωση και τον χώρο του βιβλίου. Έναυσμα της έρευνας αποτέλεσε το μειωμένο ποσοστό των εφήβων που αγαπούν την ανάγνωση αλλά και οι προσπάθειες που γίνονται από τους/τις εκπαιδευτικούς της αξιοποίησης ολόκληρων λογοτεχνικών έργων στην προσπάθεια της αντιστροφής αυτού του ποσοστού. Η παρούσα εισήγηση αποσκοπεί στην ανάδειξη εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παροτρύνουν τη Φιλαναγνωσία και την επικοινωνιακή σχέση ανάγνωσης και γραφής, μέσω των τεχνικών της Δημιουργικής Γραφής. Εξετάζεται η έννοια του/της αναγνώστη/τριας, όπως αυτή οριοθετείται στις λογοτεχνικές θεωρίες για την ερμηνεία του κειμένου αλλά και τα είδη των αναγνωστών/τριών που συναντά ο/η εκπαιδευτικός στο πλαίσιο της σχολικής πραγματικότητας. Τα διάφορα μοντέλα ανάγνωσης έργων κατά τη διδασκαλία αυτοτελούς λογοτεχνικού κειμένου διαρθρωμένα σε φάσεις διδασκαλίας και οι τεχνικές της Δημιουργικής Γραφής προσφέρουν τα εργαλεία στον/στην εκπαιδευτικό να απομακρυνθεί από την αποστασιοποιημένη διδασκαλία του λογοτεχνικού κειμένου και να καλλιεργήσει μία πρωτοποριακή και βιωματική σχέση πρόσληψης της λογοτεχνίας από τους/τις μαθητές/τριες. Η εισήγηση ολοκληρώνεται με αναφορές στο ελληνικό Νέο Πρόγραμμα Σπουδών για το μάθημα της Νεοελληνικής Λογοτεχνίας, σε ισχύ από το 2021, και τέσσερα επιπλέον ευρωπαϊκά Προγράμματα Σπουδών (Φιλανδίας, Ολλανδίας, Αγγλίας, Γαλλίας) που μαζί με το International και European Baccalaureate χαράζουν τις συντεταγμένες του σύγχρονου λογοτεχνικού χάρτη.

122.**ΔΙΑΣΧΟΛΙΚΕΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ. ΜΙΑ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΠΤΩΣΗΣ ΣΤΗΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ**

Πατένταλη Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc, Διευθύντρια του 3ου Δημοτικού Σχολείου Δράμας

Στην παρούσα εργασία ερευνάται μέσω μελέτης περίπτωσης το θέμα των διασχολικών συνεργασιών, οι οποίες σχεδιάστηκαν και υλοποιήθηκαν μεταξύ οκτώ (8) Δημοτικών Σχολείων της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας. Αρχικά, στο θεωρητικό μέρος, γίνεται μία ανασκόπηση του θεσμού των διασχολικών συνεργασιών και πώς αυτές εφαρμόζονται πλέον και στο ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. Η βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος συμβάλλει στη διερεύνηση της συνεισφοράς των διασχολικών συνεργασιών στο άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και στην επαγγελματική ανάπτυξη των εκπαιδευτικών. Γίνεται προσπάθεια να εντοπιστούν τα χαρακτηριστικά των επιτυχημένων διασχολικών συνεργασιών καθώς και πώς μπορούν αυτές να συμβάλλουν στη βελτίωση της ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Κατόπιν, περιγράφεται ο σχεδιασμός και η υλοποίηση όλων των διασχολικών συνεργασιών που έλαβαν χώρα και καταγράφονται οι απόψεις των εκπαιδευτικών που συμμετείχαν σε τέτοιου είδους σχολικές συνεργασίες (διασχολικές επιμορφώσεις, διδακτικές επικείμενες, αθλητικές δράσεις).

Ως μέθοδος έρευνας επιλέχτηκε η «Μελέτη Περίπτωσης» και τα στοιχεία αντλήθηκαν από τη συγκέντρωση ερωτηματολογίου που διανεμήθηκε σε ηλεκτρονική μορφή στους εκπαιδευτικούς των σχολείων που συμμετείχαν αλλά και από συνεντεύξεις που παραχωρήθηκαν από τους άμεσα εμπλεκόμενους στο πλαίσιο της έρευνας.

Αφορμή για τη σύμπραξη αυτή των σχολείων αλλά και των εκπαιδευτικών υπήρξε η υλοποίηση του σχεδίου δράσης μίας ομάδας ενός εξαθέσιου επαρχιακού σχολείου της Περιφερειακής Ενότητας Δράμας στο πλαίσιο της εσωτερικής αξιολόγησης του εκπαιδευτικού έργου κατά το σχολικό έτος 2022-2023. Η συγκεκριμένη ομάδα είχε ως θέμα της το άνοιγμα του σχολείου στην κοινωνία και ένας από τους άξονες του σχεδίου δράσης ήταν η δημιουργία ενός δικτύου σχολείων.

123.

LEAD FOR PEACE ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΙ/ ΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΡΗΝΗ

Πολίτου Ουρανία, Εκπαιδευτικός ΠΕ86, Πληροφορικής

Οι στόχοι της εκπαίδευσης για την ειρήνη ποικίλλουν ευρέως ανά τον κόσμο. Η εκπαίδευση για την ειρήνη επιδιώκει να προωθήσει ένα πιο δίκαιο και σταθερό μέλλον. Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εκπαιδευτικού Προγράμματος etwinning, της μεγαλύτερης κοινότητας συνεργασίας των σχολείων στην Ευρώπη που χρησιμοποιούν τις τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας (ΤΠΕ), θα παρουσιαστεί το πρόγραμμα “Lead for Peace” που υλοποιήθηκε το τρέχον σχολικό έτος από εκπαιδευτικούς, μαθητές και μαθήτριες ανά τον κόσμο. Οι στόχοι του έργου είναι να αναδείξουν τα επαναλαμβανόμενα θέματα της ειρήνης, της αγάπης και της συμπόνιας για την ανθρωπότητα που είναι κοινά σε όλες τις μεγάλες θρησκείες του κόσμου. Ο γενικός στόχος του έργου είναι να προωθήσει την παγκόσμια κατανόηση, την ειρήνη και την ανεκτικότητα, να δημιουργήσει ένα κίνημα που εμπλέκει μαθητές από διάφορα υπόβαθρα για να διαδώσει το μήνυμα της ειρήνης, του αποκλεισμού, της διαφορετικότητας κάνοντας εκστρατείες, συζητήσεις, υπηρεσίες και εθελοντισμό για τη διάδοση του μηνύματος της ειρήνης. Το πρόγραμμα που θα παρουσιαστεί έχει στόχο να προωθήσει την ειρήνη και την κατανόηση μεταξύ των μαθητών από διάφορες χώρες της Ευρώπης, καθώς και ευρύτερων χωρών. Συνδυάζει την τεχνολογία, την επικοινωνία και τη διαπολιτισμική ανταλλαγή γνώσεων για να δημιουργήσει ένα περιβάλλον που προωθεί την ειρηνική συνεργασία. Η εκπαίδευση παίζει πολύ σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της κατανόησης και στην προώθηση της ειρήνης. Το πρόγραμμα περιλαμβάνει το SDG #16 «Ειρήνη, δικαιοσύνη και ισχυροί θεσμοί». Θα αναφερθεί επίσης, πως οι μαθητές θα μπορούν να επιβιώνουν σε εμπόλεμη ζώνη ή κατά τη διάρκεια κατακλυσμών (καταστροφικά γεγονότα, όπως πλημμύρες, σεισμοί, ηφαιστειακές εκρήξεις, τσουνάμι). Συνεργαζόμενες χώρες: Ελλάδα, Ουκρανία, Ισπανία, Πορτογαλία, Γαλλία, Λιθουανία, Ιταλία, Τουρκία, Γεωργία, Ιορδανία, Πολωνία, Βουλγαρία.

124.

MISSIONX: TRAIN LIKE AN ASTRONAUT, ΜΙΑ ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΡΟΚΛΗΣΗ

Πριμικήρη Αθηνά, Υπεύθυνη Υλοποίησης ΜΧ για την Ελλάδα, Διευθύντρια 1ου Δημοτικού Σχολείου Κρουονερίου Αττικής (ΜΕd&R), Συγγραφέας

Η Δράση *MissionX (MX): Train Like an Astronaut* είναι μια Διεθνής εκπαιδευτική πρόκληση, ένας ανοικτός εκπαιδευτικός πόρος που, με πρότυπο τους αστροναύτες, μέσα από τις δραστηριότητές του και τη φιλοσοφία του παρακινεί τους μαθητές να είναι σωματικά πιο δραστήριοι, τους ευαισθητοποιεί για τη σημασία της διά βίου υγείας και καλής φυσικής κατάστασης, τους διδάσκει πώς αυτή διαδραματίζει ζωτικό ρόλο στη θέληση του ανθρώπου για εξερεύνηση και υποστηρίζει την ανάπτυξη της επιστημονικής σκέψης και των επιστημών STEAM-Ρομποτικής μέσω της θεματικής του Διαστήματος. Τρεις είναι οι λέξεις κλειδιά, βασικοί τομείς ενασχόλησης της Δράσης ΜΧ: Άθληση & Υγιεινή Διατροφή, Διάστημα, Επιστήμες STEAM. Η άθληση και η υγιεινή διατροφή είναι από τους αποτελεσματικότερους τρόπους όχι μόνο για την καταπολέμηση του υπερβολικού βάρους, της παχυσαρκίας και της πρόληψης συναφών παθήσεων, αλλά και για τη διατήρηση της σωματικής και ψυχικής υγείας και ευεξίας των μαθητών, αυτό που με άλλα λόγια ονομάζουμε Φυσική Νοημοσύνη, για να παραμένουν οι μαθητές/τριες ήρεμοι και σε καλή φυσική κατάσταση υπό συνθήκες πίεσης και αβεβαιότητας. Γιατί το Διάστημα; Η διαθεματική του προσέγγιση είναι ένα μεγάλο Άλμα για την εκπαίδευση και ένα από τα καλύτερα θέματα για εκπαιδευτικές δραστηριότητες, καθόσον προσφέρει ένα ισχυρό και παιδαγωγικά καινοτόμο διδακτικό εργαλείο που καθιστά ελκυστικότερη την εκπαιδευτική διαδικασία. Γιατί τα STEM; Η εξοικείωση των μαθητών με τον συναρπαστικό κόσμο των φυσικών επιστημών από την παιδική ηλικία προβάλλει στην παρούσα ιστορική συγκυρία ως επιτακτική ανάγκη, για να καλλιεργηθεί η κριτική τους συνείδηση και να τεθούν οι βάσεις για την επιστημονική τους επάρκεια, ώστε να ανταποκρίνονται έγκαιρα και αποτελεσματικά στις σύγχρονες προκλήσεις.

125.

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ERASMUS+ΚΑ122, ΜΑΘΗΣΙΑΚΗ ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ ΑΤΟΜΩΝ: Η ΠΡΟΚΛΗΣΗ ΤΗΣ ΠΟΛΥΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΝΩΜΕΝΗ ΕΥΡΩΠΗ –ΜΙΚΡΑ ΠΡΟΣΦΥΓΟΠΟΥΛΑ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΜΑΣ

Τσιλεπώνη Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ60, Med

Το Erasmus+ ΚΑ122 Πρόγραμμα: «Η πρόκληση της πολυπολιτισμικότητας στην Ενωμένη Ευρώπη -μικρά προσφυγόπουλα στο σχολείο μας», υλοποιήθηκε στο 2^ο Νηπιαγωγείο Καλαμπακίου την τριετία 2019-2022 και περιλάμβανε δραστηριότητες επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών της σχολικής εκπαίδευσης στο εξωτερικό με γενικό σκοπό τον εκσυγχρονισμό του σχολείου μας και τη διεθνοποίηση της αποστολής του. Ως επιμέρους στόχοι, ορίστηκαν: η απόκτηση γνώσεων, η βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων, η βελτίωση των γλωσσικών ικανοτήτων, η διαπολιτισμική επαφή και η ανάπτυξη ευρωπαϊκής ταυτότητας, η δημιουργία ενός δικτύου εκπαιδευτικών για μελλοντική συνεργασία, η «ενδυνάμωση» των εκπαιδευομένων σε ατομικό και επαγγελματικό επίπεδο. Η θεματική των σεμιναρίων αφορούσε την μύηση σε καινοτόμες διδακτικές προσεγγίσεις για την προώθηση της ισότητας και κοινωνικής ένταξης με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων και μέσων καθώς και την απόκτηση γνώσεων και δεξιοτήτων για την συνεκπαίδευση μαθητών από διαφορετικά πολιτισμικά περιβάλλοντα. Η μεθοδολογία υλοποίησης του σχεδίου σχετιζόταν με τις καλές πρακτικές στην εκπαίδευση μέσω της συνεργατικής μάθησης και της δημιουργικότητας. Οι δραστηριότητες κινητικότητας προσέφεραν στους επιμορφούμενους νέες γνώσεις και τρόπους εργασίας, ώστε να μπορέσουν να υποδεχθούν τα μικρά προσφυγόπουλα στο ελληνικό σχολείο και να τα βοηθήσουν να ενταχθούν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Οι εκπαιδευόμενοι ευαισθητοποιήθηκαν αποκτώντας ενσυναίσθηση και διαπολιτισμική επίγνωση, απέκτησαν γνώσεις σε ζητήματα κοινωνικής ένταξης, μυήθηκαν σε καινοτόμες μεθόδους και προσεγγίσεις για τη διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας και του προσφυγικού ζητήματος. Το Σχέδιο, εκτός από τη θετική επίδραση στην επαγγελματική επάρκεια των συμμετεχόντων και τη μελλοντική τους ανάπτυξη, είχε μακροπρόθεσμα και πολλαπλά οφέλη στο σχολείο μας, καθώς τα μαθησιακά αποτελέσματα από τις δραστηριότητες κινητικότητας επέδρασαν θετικά τόσο στην παιδαγωγική όσο και στην διοικητική του πρακτική, προσδίδοντάς του επιπλέον δυνατότητες για εκσυγχρονισμό και διεθνοποίηση.

126.

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΣΤΟ ΝΗΠΙΑΓΩΓΕΙΟ. FIRST LEGO LEAGUE: «ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Τσιλεπώνη Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ60, Med

Το Πρόγραμμα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής με τίτλο: First Lego League: «Το ταξίδι της ενέργειας» υλοποιήθηκε στο 2^ο Νηπιαγωγείο Καλαμπακίου τη σχολική χρονιά 2022-2023 και οδήγησε στη συμμετοχή των μικρών μας μαθητών στο διαγωνισμό Εκπαιδευτικής Ρομποτικής: “First Lego League Superpowered”. Το καινοτόμο αυτό εκπαιδευτικό πρόγραμμα συνδύαζε τη μάθηση με το παιχνίδι, αξιοποιούσε την έμφυτη περιέργεια των παιδιών και ενθάρρυνε τον πειραματισμό μέσα από τα γνωστικά πεδία των Μαθηματικών, της Μηχανικής, της Τεχνολογίας, της Πληροφορικής αλλά και της Τέχνης. Είχε ως σκοπό να γνωρίσουν οι μαθητές το ταξίδι της Ενέργειας μέσα από την Εκπαιδευτική Ρομποτική αξιοποιώντας και ενισχύοντας ικανότητες και δεξιότητες μέσα από τη συνεργασία, την αποτελεσματική επίλυση προβλημάτων, τη δημιουργικότητα και την καινοτομία. Η μύηση στην Εκπαιδευτική Ρομποτική μέσα από το συγκεκριμένο θέμα στόχευε στην απόκτηση γνώσεων, τη βελτίωση δεξιοτήτων και ικανοτήτων, την επαφή με τις βασικές αρχές προγραμματισμού, την ευαισθητοποίηση σε θέματα πράσινης ανάπτυξης και κλιματικής αλλαγής, την ενθάρρυνση για ενεργή πολιτεότητα. Το πρόγραμμα διήρκησε 3 μήνες και τα αποτελέσματα του ήταν εντυπωσιακά. Οι μικροί μας μαθητές οικοδόμησαν τη γνώση μέσα από αυθεντικές καταστάσεις, βελτίωσαν ικανότητες και δεξιότητες, συνεργάστηκαν μεταξύ τους, πειραματίστηκαν, προβληματίστηκαν και έδωσαν λύσεις, επινόησαν πρωτότυπες ιδέες και φυσικά διασκέδασαν. Τελικά προϊόντα αυτής της προσπάθειας ήταν 2 μακέτες με το ταξίδι της Ενέργειας με τις οποίες και συμμετείχαν στον Διαγωνισμό “First Lego League Superpowered”, αφίσες, ομαδικές εργασίες και πολλές κατασκευές. Το Πρόγραμμα είχε πολλαπλά οφέλη σε μαθητές και εκπαιδευτικούς αλλά και στο σχολείο μας γενικότερα αφού βελτίωσε τη στρατηγική ανάπτυξης του και προσέφερε δυνατότητες για εξέλιξη και καινοτομία.

127.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΡΟΜΠΟΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ – ΔΥΟ ΣΕΝΑΡΙΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Τσιμπλίδου Ελισάβετ, Διευθύντρια ΠΕ70, ΠΕ60, MSc, MEd

Τσιμπλίδη Ανδριάνα, Φοιτήτρια Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής, Πανεπιστήμιο
Μακεδονίας

Η εργασία αυτή αναφέρεται στην δημιουργία δύο διδακτικών σεναρίων σε μαθητές Ειδικού Δημοτικού Σχολείου στο πλαίσιο εργαστηρίων δεξιοτήτων βασισμένα στο Αναλυτικό πρόγραμμα του Ειδικού Σχολείου και στο διδακτικό αντικείμενο των Μαθηματικών και των Φυσικών Επιστημών. Σκοπός της ενασχόλησης με την εκπαιδευτική ρομποτική στο ειδικό σχολείο είναι η ανάπτυξη του τεχνολογικού εγγραμματισμού και η απόκτηση δεξιοτήτων επίλυσης προβλημάτων χρησιμοποιώντας εργαλεία της Εκπαιδευτικής Ρομποτικής(beebot και scratch junior). Η αποτύπωση των αποτελεσμάτων της χρήσης Ε.Ρ από τους μαθητές του ειδικού σχολείου καταγράφηκε σε ημερολόγιο παρατήρησης από εκπαιδευτικούς και φοιτητές πρακτικής άσκησης.

128.

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΚΜΑΘΗΣΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ ΕΙΔΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Χατζηδημητρίου Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ11, MSc

Η Μουσικοκινητική Αγωγή είναι ένα σημαντικό κομμάτι της Αισθητικής Αγωγής για τις μικρές αναπτυξιακές ηλικίες που σκοπό έχει μέσα από την μουσική και την κίνηση να καλλιεργηθούν δεξιότητες όπως η έκφραση, η δημιουργικότητα, η σωματογνωσία, η πλευρίωση, οι βασικές κινητικές δεξιότητες, η αίσθηση του χώρου και του χρόνου, η αντίληψη του ρυθμού και η ανάπτυξη της μουσικής μνήμης μέσα από παιγνιώδη μορφή με τρόπο ευχάριστο και δημιουργικό. Η συμβολή της Μουσικοκινητικής Αγωγής στην εκπαίδευση των ΑΜΕΑ είναι βαρύνουσας σημασίας, εάν λάβουμε υπόψιν ότι βασικές κινητικές δεξιότητες, όπως μετακίνησης, βάρδισης και τρεξίματος, ισορροπίας στατικής και δυναμικής, αδρής και λεπτής κινητικότητας, αισθητηριακές, αυτοελέγχου, αίσθησης του χώρου και του χρόνου, είτε μπορεί να μην έχουν εμφανιστεί, είτε να είναι σε πολύ χαμηλό επίπεδο. Μαθητής με νοητική υστέρηση, με πολύ καλή όμως αίσθηση του ρυθμού τόσο ακουστικά όσο και με τη χρήση των χεριών, αδυνατούσε να μεταφέρει τον ρυθμό στα πόδια. Αυτό οδήγησε στην ανάγκη εξεύρεσης μεθόδου διδασκαλίας στο μάθημα της Προσαρμοσμένης Φυσικής Αγωγής, προκειμένου η πολύ καλή ρυθμική χρήση των πάνω άκρων να μεταφερθεί και στα κάτω άκρα. Σύμφωνα με τον Dalcrose, η ρυθμική, θεραπευτική και εκπαιδευτική μέθοδος θα πρέπει να βασίζεται σε τρεις άξονες: τον Ρυθμό, την Μουσική και την Κίνηση, πάνω στους οποίους στηρίχθηκε και η συγκεκριμένη εκπαιδευτική μέθοδος, η οποία είναι μια πολύ καλή πρακτική που μπορεί να χρησιμοποιηθεί τόσο στην Ειδική Αγωγή όσο και στην Προσχολική Αγωγή και στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση στις μικρότερες τάξεις.

**ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΕΡΕΥΝΩΝ – ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΦΥΣΗΣ**

129.

ΕΝΑΣ ΝΕΟΣ ΔΑΣΚΑΛΟΣ ΓΕΝΝΙΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΟΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

Δημητρακοπούλου Δήμητρα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, Phdc

Σύμφωνα αφενός με τη βιβλιογραφία και αφετέρου την προσωπική μου εμπειρία ως δασκάλα και ως Προσωποκεντρική Σύμβουλος, ένα ασφαλές και ζεστό περιβάλλον μέσα από τις συνθήκες της Προσωποκεντρικής Προσέγγισης προσφέρει τη δυνατότητα στα παιδιά να εξωτερικεύσουν τον εσωτερικό τους κόσμο, να εμπιστευτούν τον εαυτό τους και να οδηγούνται στην αυτοπραγμάτωση τους χωρίς να είναι μπερδεμένα. Η διευκόλυνση της ουσιαστικής μάθησης εναπόκειται σε συγκεκριμένες ποιότητες - στάσεις της προσωπικής σχέσης μεταξύ διευκολυντή και μαθητευόμενου. Με γνώμονα το παραπάνω πλαίσιο, ο βασικός στόχος της συγκεκριμένης έρευνας ήταν να διερευνήσει τη συμβολή της εκπαίδευσης στην Προσωποκεντρική Προσέγγιση ως ένα απαραίτητο εργαλείο ανάπτυξης της έννοιας του εαυτού του δασκάλου. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσα από σε βάθος ημιδομημένες συνεντεύξεις των συμμετεχόντων (6) εκπαιδευτικών Α/θμιας εκπαίδευσης που ήταν εκπαιδευμένοι στην Προσωποκεντρική Προσέγγιση με επαγγελματική εμπειρία πριν και μετά την εκπαίδευσή τους στην Προσωποκεντρική Προσέγγιση. Η ανάλυση των δεδομένων πραγματοποιήθηκε με Ερμηνευτική Φαινομενολογική Ανάλυση (IPA). Τα ευρήματα δείχνουν ότι οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης που εκπαιδεύονται στην Προσωποκεντρική Προσέγγιση, βιώνουν μια νέα οικογενειακή αγκαλιά και μια συνολική αναθεώρηση της έννοιας του εαυτού τους.

Ένας νέος δάσκαλος φαίνεται να γεννιέται μέσα από τις Συνθήκες της Προσωποκεντρικής Προσέγγισης που χαρακτηρίζεται από αυτογνωσία και υπευθυνότητα, αναπτύσσει τις ποιότητες της ηρεμίας και απόλαυσης ενώ η μαθησιακή διαδικασία βιώνεται με χαλαρότητα και χωρίς άγχος καταφέροντας να αποδεχτεί τη διαφορετικότητα. Μέσα από την Προσωποκεντρική εκπαίδευση αναπτύσσεται η ενσυναίσθηση προς τις διαφορετικές ανάγκες του κάθε μαθητή βιώνοντας μια διαδικασία όπου ο δάσκαλος από αρχηγός της τάξης μπορεί να γίνει διευκολυντής και συνυπεύθυνος για τη μάθηση.

130.

ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ ΣΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΣΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ PISA 2003 ΚΑΙ 2012 ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ: ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΕΙΣ ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ

Καλαϊτζίδου Μαγδαλήνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Ανθεκτικοί μαθητές χαρακτηρίζονται οι μαθητές που παρά τις κοινωνικές και οικονομικές δυσκολίες που αντιμετωπίζουν, έχουν καταφέρει να έχουν ικανοποιητική πορεία στο σχολείο. Σκοπός αυτής της εργασίας είναι να διερευνήσει τα χαρακτηριστικά των ανθεκτικών μαθητών στα μαθηματικά μέσα από τα δεδομένα των ερευνών PISA του 2003 και του 2012 για την Ελλάδα. Η έρευνα PISA είναι μία διεθνής έρευνα για την αξιολόγηση της επίδοσης των μαθητών που βρίσκονται στο τέλος της υποχρεωτικής τους εκπαίδευσης, σε τρία σχολικά αντικείμενα, τα Μαθηματικά, τις Φυσικές Επιστήμες και την Κατανόηση Κειμένου, και διεξάγεται κάθε τρία χρόνια. Πιο συγκεκριμένα, διερευνώνται τα κοινωνικά και τα εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά των ανθεκτικών μαθητών, οι στάσεις τους απέναντι στα μαθηματικά και τις ΤΠΕ, η επαφή τους με τις ΤΠΕ, οι αντιλήψεις τους για τους εκπαιδευτικούς της τάξης και οι στρατηγικές μάθησης που αναφέρουν ότι υιοθετούν στα μαθηματικά, καθώς και η σχέση τους με την ανθεκτικότητα στα μαθηματικά. Η ανάλυση των δεδομένων βασίστηκε στα δέντρα ταξινόμησης (classification trees), μία σύγχρονη μέθοδο του νεοορυστατου πεδίου της Μηχανικής Μάθησης. Τα δέντρα ταξινόμησης χρησιμοποιούνται για την ταξινόμηση ή κατηγοριοποίηση υποκειμένων ή αντικειμένων με βάση μια σειρά ανεξάρτητων μεταβλητών, οι οποίες συνδέονται μεταξύ τους, και επιδρούν σε μία βασική εξαρτημένη μεταβλητή σε κατηγορική κλίμακα. Το τελικό προβλεπτικό μοντέλο αναπαρίσταται σε ένα γράφημα που έχει σχήμα δέντρου. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι η ανθεκτικότητα στα μαθηματικά μπορεί να επηρεαστεί από κοινωνικά και εκπαιδευτικά χαρακτηριστικά των μαθητών, από τις στάσεις τους απέναντι στα μαθηματικά και από τις στρατηγικές μάθησης που υιοθετούν.

131.

**Η ΕΠΙΡΡΟΗ ΤΟΥ ΨΗΦΙΑΚΟΥ ΕΓΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΗ ΕΥΕΞΙΑ ΤΩΝ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Καλογραία Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70/MSc

Δρ. Ντούκα Αφροδίτη, Υπ. Μεταδιδακτόρισα του Πανεπιστημίου Αιγαίου

Η παρούσα ερευνητική εργασία μελετά τον τρόπο με τον οποίο ο ψηφιακός εγγραμματοςμός στο σχολείο του 21^{ου} αιώνα είναι σε θέση να επηρεάσει την ευεξία των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, είτε θετικά είτε αρνητικά και κατ' επέκταση τη διδακτική διαδικασία. Συγκεκριμένα, η έρευνα επιδιώκει να μελετήσει κυρίως πώς επηρεάζεται η προσωπική ευεξία των εκπαιδευτικών από τον ψηφιακό εγγραμματοςμό. Πιο συγκεκριμένα, τα ερευνητικά ερωτήματα της έρευνας είναι τα εξής:

- Γνωρίζουν οι εκπαιδευτικοί για τον ψηφιακό εγγραμματοςμό;
- Γνωρίζουν για τη σημασία της προσωπικής ευεξίας στην εργασία τους;
- Σε ποιο βαθμό αξιοποιούν τις γνώσεις τους από τον ψηφιακό εγγραμματοςμό στο διδακτικό σχεδιασμό;
- Ποια η συσχέτιση του ψηφιακού εγγραμματοςμού με την προσωπική ευεξία των εκπαιδευτικών;
- Πώς η εφαρμογή του ψηφιακού εγγραμματοςμού στη διδασκαλία επηρεάζει την προσωπική ευεξία των εκπαιδευτικών;

Δείγμα της παρούσας έρευνας αποτέλεσαν 30 εκπαιδευτικοί που εργάζονται σε δημόσια σχολεία στο νησί της Ρόδου. Εργαλείο συλλογής των ερευνητικών δεδομένων αποτέλεσε μια ημιδομημένη συνέντευξη 20 ερωτήσεων.

Τα αποτελέσματα της έρευνας κατέληξαν στο συμπέρασμα ότι οι εκπαιδευτικοί δηλώνουν ενήμεροι για τον ψηφιακό εγγραμματοςμό και ότι διαθέτουν τις απαραίτητες δεξιότητες. Ωστόσο, μέσα από την έρευνα, επιβεβαιώθηκε ότι η προσωπική ευεξία της συντριπτικής πλειοψηφίας των εκπαιδευτικών επηρεάστηκε, δεδομένου ότι «αναγκάστηκαν» εν μέσω της πανδημίας του κορονοϊού να αποκτήσουν, εάν δεν διαθέτουν ή να αναβαθμίσουν τις γνώσεις τους στον ψηφιακό εγγραμματοςμό.

Οι ερευνήτριες θεωρούν ότι θα συνέβαλλε στην ποιοτική βελτίωση της διδασκαλίας και στη βελτίωση του παιδαγωγικού κλίματος η κατάρτιση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προσανατολισμένα στην ανάπτυξη του media literacy των εκπαιδευτικών.

132.

ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΣΥΝΔΕΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΕΝ ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: ΜΙΑ ΠΡΟΚΑΤΑΡΤΙΚΗ ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΜΕΛΕΤΗ ΣΕ ΜΑΘΗΤΕΣ/ΗΤΡΙΕΣ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ ΜΕ ΚΑΙ ΧΩΡΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ

Καραδαγλή Ευανθία, Εκπαιδευτικός ειδικής/γενικής αγωγής (Π.Ε. 71/70)

Στο πλαίσιο μιας ευρύτερης μελέτης για τον ρόλο προγνωστικών παραγόντων απέναντι στην διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων εν ώρα μαθήματος μεταξύ εφήβων, η παρούσα έρευνα εξέτασε την συχνότητα διακίνησης τέτοιων μηνυμάτων μέσω κινητού τηλεφώνου μεταξύ μαθητών/ριών Γυμνασίου με και χωρίς Ειδικές Εκπαιδευτικές Ανάγκες (ΕΕΑ), συνεξετάζοντας τον προβλεπτικό ρόλο του αισθήματος ψυχολογικής αποσύνδεσης εντός τάξης. Στην έρευνα συμμετείχαν 408 μαθητές/ήτριες (47% κορίτσια) με ΕΕΑ (Μαθησιακές Δυσκολίες/ΜΔ, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερικινητικότητα/ΔΕΠ-Υ, Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος /ΔΑΦ) και 439 μαθητές/ήτριες (59% κορίτσια) τυπικής ανάπτυξης, που φοιτούσαν στις τρεις τάξεις Γυμνασίου και έκαναν χρήση κινητού τηλεφώνου. Το δείγμα προήλθε από τυχαία επιλεγμένα Γυμνάσια της Θεσσαλονίκης και της Κατερίνης που διέθεταν Τμήμα Ένταξης. Οι μαθητές/ήτριες συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς, το οποίο περιλάμβανε δημογραφικές ερωτήσεις καθώς και κλίμακες για τις υπό μελέτη μεταβλητές. Οι κλίμακες, και για τις δύο ομάδες μαθητών/ριών, συμπληρώθηκαν αναφορικά με την παραμονή τους στην τυπική τάξη διδασκαλίας. Τα αποτελέσματα έδειξαν πως η διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων (γραπτών, κοινωνικής δικτύωσης) εν ώρα μαθήματος ήταν σε σημαντικότερο βαθμό άνω του μέσου όρου για τους/τις μαθητές/ήτριες με ΜΔ και ΔΕΠ-Υ και γενικότερα για μαθητές/ήτριες Β΄ Γυμνασίου. Επιπροσθέτως, το αίσθημα ψυχολογικής αποσύνδεσης στην τάξη αποδείχθηκε στατιστικώς σημαντικός θετικός προβλεπτικός παράγοντας για την διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων μόνο για τους/τις μαθητές/ήτριες με ΕΕΑ. Το φύλο δεν φάνηκε να διαφοροποιεί σημαντικά την διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων εν ώρα μαθήματος. Τα ευρήματα αναδεικνύουν την αναγκαιότητα εντατικοποίησης δράσεων ψυχολογικής ενσωμάτωσης μαθητών/ριών με ΕΕΑ στο τυπικό εκπαιδευτικό πλαίσιο καθώς και λειτουργικής/ασφαλούς ενδοσχολικής χρήσης των ηλεκτρονικών/ψηφιακών μέσων.

133.

**Η ΣΥΣΧΕΤΙΣΗ ΤΩΝ ΠΑΡΑΓΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΑΓΧΟΥΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΞΟΥΘΕΝΩΣΗ
ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Κορομηλά Νίκη Αικατερίνη, Νηπιαγωγός, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία

Παπαδοπούλου Στυλιανή, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή φοιτήτρια στο ΠΜΣ Εκπαιδευτική Διοίκηση και Ηγεσία του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής

Στην Ελλάδα παρατηρείται σημαντική συσχέτιση του άγχους των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης με την επαγγελματική εξουθένωση. Συγκεκριμένα οι νεότεροι εκπαιδευτικοί βιώνουν μεγαλύτερα επίπεδα εργασιακού άγχους και εξουθένωσης (Αντωνίου & συν., 2006). Επιπλέον, ορισμένοι στρεσογόνοι παράγοντες προβλέπουν την επαγγελματική εξουθένωση. Μεταξύ Μαΐου 2023 και Ιουνίου 2023 διεξήχθη μια έρευνα σε 102 εκπαιδευτικούς Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης με σκοπό τη συσχέτιση των παραγόντων του εργασιακού άγχους και της εξουθένωσης. Για τη συλλογή των δεδομένων δόθηκαν 2 ερωτηματολόγια σε ηλεκτρονική μορφή (Google forms), τα οποία ήταν: το Ερωτηματολόγιο Επαγγελματικής Εξουθένωσης της Maslach & Jackson, MBI (1986) και το ερωτηματολόγιο "Teacher Stress Scale" (Αντωνίου & συν., 2006). Για τη στατιστική ανάλυση χρησιμοποιήθηκε η εφαρμογή Jamovi και εφαρμόστηκαν ο έλεγχος t, ο συντελεστής συσχέτισης Pearson και η παλινδρόμηση. Βρέθηκε ότι η επαγγελματική εξουθένωση είναι μέτρια προς χαμηλή και τα επίπεδα του άγχους υψηλά προς μέτρια. Επιπλέον, ύστερα από τη συσχέτιση της εξουθένωσης και του άγχους με την ηλικία και τα έτη υπηρεσίας των εκπαιδευτικών, διαπιστώθηκε ότι υπάρχει μικρή προς μεσαία αρνητική συσχέτιση μόνο με τους παράγοντες του άγχους και των συγκεκριμένων δημογραφικών στοιχείων. Παράλληλα εμφανίστηκε έντονη συσχέτιση των παραγόντων του άγχους με τις κλίμακες της επαγγελματικής εξουθένωσης. Χρησιμοποιώντας την παλινδρόμηση βρέθηκε ότι η συμπεριφορά των μαθητών, ως στρεσογόνος παράγοντας επιδρά αρνητικά σημαντικά στην προσωπική επίτευξη των εκπαιδευτικών (κλίμακα της επαγγελματικής εξουθένωσης), ενώ αντίθετα επιδρά θετικά σημαντικά στην αποπροσωποποίηση τους (κλίμακα της επαγγελματικής εξουθένωσης). Συμπερασματικά, βρέθηκε ότι όσο μεγαλύτερη είναι η ηλικία και τα έτη υπηρεσίας του εκπαιδευτικού, τόσο μειώνεται το άγχος του. Ενώ η συμπεριφορά των μαθητών ευθύνεται για την εμφάνιση της επαγγελματικής εξουθένωσης.

134.

Η ΗΘΙΚΗ ΠΑΡΕΝΟΧΛΗΣΗ – MOBBING - ΣΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΧΟΛΕΙΟ

Μαράκη Ελένη, Σύμβουλος Εκπαίδευσης Δ.Π.Ε. Ηρακλείου

Η εργασιακή βία που βιώνουν οι εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης είναι ένα ανεξερεύνητο θέμα, καθώς απουσιάζει από την ελληνική βιβλιογραφία η ερευνητική προσπάθεια.

Η ηθική παρενόχληση αναφέρεται στην ψυχολογική επιρροή και βία που ασκείται σε διάφορες μορφές από ένα ή περισσότερα άτομα προς κάποιο άλλο. Γίνεται χρήση πολλών και διαφορετικών μεθόδων με σκοπό να απομονώσουν, να απομακρύνουν και να ταπεινώσουν τα άτομα στον χώρο εργασίας τους. Προσβάλλεται η αξιοπρέπεια και η προσωπικότητα του θύματος με αποτέλεσμα να επηρεάζεται αρνητικά η απόδοσή του, η ψυχολογία του και οι σχέσεις του με τους υπόλοιπους συναδέλφους.

Η παρούσα ποιοτική έρευνα έχει επιτευχθεί μέσα από την ανάπτυξη του θέματος μέσα από τη βιβλιογραφική επισκόπηση και παρουσίαση του φαινομένου.

Οι κύριες αιτίες του φαινομένου, όπως αναμένεται να αναδειχθούν στη μελέτη μας, ενδέχεται να είναι η δύσκολη οικονομική κατάσταση που συνέβαλε στην αύξηση των κρουσμάτων βίας από γονείς, ο αυταρχικός τρόπος διοίκησης των σχολικών οργανισμών, οι οργανωτικές αλλαγές που επιχειρήθηκαν τα τελευταία χρόνια και η οργανωσιακή κουλτούρα των σχολικών μονάδων.

Η μελέτη αυτή έχει ως στόχο να συμβάλει στην κοινοποίηση του θέματος και στην ευαισθητοποίηση των παραγόντων της εκπαιδευτικής πολιτικής, ώστε να προτείνουν ένα θεσμικό πλαίσιο που να προστατεύει τους εκπαιδευτικούς και να δρα προληπτικά στην εμφάνιση των φαινομένων εργασιακής βίας στα σχολεία.

Σκοπός της παρούσας έρευνας είναι να διερευνηθεί η ύπαρξη ή μη αυτού του φαινομένου, μέσω της περιγραφής και ανάλυσης των εμπειριών των εκπαιδευτικών, η αναζήτηση των αιτιών και των συνεπειών του, καθώς και η ανάδειξη τρόπων πρόληψης και αντιμετώπισής του.

135.

ΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΜΑΡΚΕΤΙΝΓΚ ΣΤΟ 3^ο ΔΗΜΟΤΙΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΔΡΑΜΑΣ ΚΑΙ ΟΙ ΕΠΙΡΡΟΕΣ ΤΗΣ ΑΕΙΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Μαυροειδή Σμαράγδα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Ο πιο σημαντικός θεσμός για την ανάπτυξη του παιδιού, είναι αδιαμφισβήτητη η σχολική εκπαίδευση. Η επένδυση στην ποιότητα της εκπαίδευσης είναι σημαντικότερη και απαραίτητη. Σκοπός της είναι να εφοδιάζει τον κάθε μαθητή με όλες εκείνες τις ικανότητες και τις δεξιότητες που θα τον διαμορφώσουν σε έναν αυτόνομο και ενεργό άνθρωπο μέσα στην κοινωνία. Σε έναν άνθρωπο, που θα μπορεί να διαχειρίζεται τις απαιτήσεις της κοινωνίας, προς όφελος του ίδιου αλλά και των υπολοίπων. (Ανδρεαδέλλη, 2018)

Το εκπαιδευτικό Μάρκετινγκ (Educational Marketing) αποτελεί μια διαδικασία όπου μια σχολική μονάδα με συντονισμένες δράσεις, προσπαθεί να ικανοποιήσει τις ανάγκες τις τωρινές αλλά και τις μελλοντικές των μαθητών, με τρόπο που θα επιφέρει όφελος στους ίδιους αλλά και στην κοινωνία. Θεωρείται δηλαδή, το 'μέσο' για την αναβάθμιση της σχολικής μονάδας και τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητάς της στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση. (Kotler & Fox 1995)

Καινοτόμες εκπαιδευτικές δράσεις, μέσω ενός στρατηγικού σχεδιασμού Μάρκετινγκ, έχουν στόχο την προώθηση νέων πρακτικών στη διδασκαλία και στη μάθηση, προσελκύνοντας τους μαθητές, τους γονείς αλλά και το ενδιαφέρον της κοινωνίας. Η εκπαίδευση για την αειφόρο ανάπτυξη και το «Αειφόρο Σχολείο», αποτελούν μια τέτοια καινοτομία. Η εκπαίδευση για την αειφορία περιλαμβάνει τη διδασκαλία αξιών, ανάληψη πρωτοβουλιών, σχεδιασμό δράσεων και μια γενικότερη αλλαγή της περιβαλλοντικής κουλτούρας, αποτελώντας έτσι πρόκληση για την σύγχρονη εκπαίδευση. (Φλογαϊτη & Δασκολιά 2004).

136.

ΠΩΣ ΕΠΗΡΕΑΣΕ Η ΤΗΛΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΤΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ ΤΗΝ ΕΠΟΧΗ ΤΟΥ COVID-19

Νάνου Ανδρομάχη, Διδάσκουσα Τμήματος Πληροφορικής ΔιΠαΕ, Ειδική Παιδαγωγός PhD,
Postdocs

Παντελέρη Δέσποινα, Φοιτήτρια Πληροφορικής ΔιΠαΕ
Ταραλά Ραφαέλα, Φοιτήτρια Πληροφορικής ΔιΠαΕ

Σκοπός της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσει τις επιπτώσεις της τηλεκπαίδευσης στα άτομα με αναπηρία, να προβάλλει τα προβλήματα που δημιουργήθηκαν, όπως επίσης και τους τρόπους που τα αντιμετώπισαν κατά την διάρκεια της πανδημίας covid-19. Η μεθοδολογία της συγκεκριμένης έρευνας είναι μεικτή, εστίασε σε δύο μεθόδους, την ποσοτική με την χρήση ερωτηματολογίου και την ποιοτική με την χρήση συνεντεύξεων. Οι συμμετέχοντες στην έρευνα ήταν άτομα με και χωρίς αναπηρία, ηλικίας άνω των 20 ετών, που συμμετείχαν σε προγράμματα εξ' αποστάσεως διδασκαλίας. Τα αποτελέσματα που σημειώθηκαν έδειξαν ότι αρκετοί από τους συμμετέχοντες δήλωσαν ότι είχαν εμπειρία και δεν δυσκολεύτηκαν με την εξ αποστάσεως διδασκαλία, παρά μόνο με τεχνικά προβλήματα που προέκυψαν και έπρεπε να αντιμετωπίσουν. Οι περισσότεροι από τους συμμετέχοντες χρησιμοποίησαν σύγχρονες πλατφόρμες τηλεδιάσκεψης, ενώ υπήρχαν και αυτοί που έκαναν χρήση της ασύγχρονης εκπαίδευσης. Όπως δηλώθηκε από τους συμμετέχοντες, οι απόψεις τους για τα άτομα με αναπηρία είναι ότι η απομόνωση και ο εγκλεισμός επέδρασαν αρνητικά στο συναισθηματικό τους κόσμο και επηρέασαν σημαντικά την ψυχολογία τους, εύρημα που επιβεβαιώθηκε και από τις συνεντεύξεις με τα ίδια τα άτομα με αναπηρία. Σύμφωνα με τις απόψεις τους πέτυχαν ωστόσο, να βρουν λύσεις και να αντιμετωπίσουν τις δυσκολίες που είχαν με τρόπους που αναλύονται στην πορεία. Αρκετοί από τους συμμετέχοντες θεώρησαν ότι η τηλεκπαίδευση είχε ορισμένα οφέλη, όπως, η δυνατότητα σε κάθε άτομο να εργάζεται με τον δικό του ρυθμό και να επικοινωνεί μέσω διαδικτυακών επαφών με φίλους.

137.

**ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΣΤΙΣ ΣΧΟΛΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ –
Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΔΡΑΜΑΣ**

Πετσάνη Ραΐδα, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Η διοίκηση στην εκπαίδευση αφορά τη διαδικασία δημιουργίας και διατήρησης μέσα στη σχολική μονάδα του κατάλληλου σχολικού κλίματος. Εφαρμόζοντας τις αρχές διοίκησης και οργάνωσης η σχολική μονάδα οδηγεί σε συντονισμένη συνεργασία τα μέλη του.

Η συνεργασία και η αλληλεπίδραση των εκπαιδευτικών στη σχολική μονάδα, δεν αποκλείει και την ύπαρξη αντιθέσεων. Η ασυμβατότητα των στόχων, η αβεβαιότητα, η έλλειψη επικοινωνίας και κατανόησης, οι ατομικές διαφορές αποτελούν πηγές διένεξης και έντασης. Η παρούσα έρευνα στόχο έχει να αποτυπώσει τις απόψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτ/θμιας εκπαίδευσης της περιφερειακής ενότητας Δράμας για το φαινόμενο των συγκρούσεων στους σχολικούς οργανισμούς.

Η μεθοδολογική προσέγγιση έγινε με τη διεξαγωγή ποσοτικής έρευνας και τα πρωτογενή στοιχεία αντλήθηκαν από τη συγκέντρωση δομημένου ερωτηματολογίου κλειστών ερωτήσεων, που διανεμήθηκε σε έντυπη μορφή σε 153 εκπαιδευτικούς. Τα αποτελέσματα, έδειξαν ότι οι συγκρούσεις δεν είναι συχνό φαινόμενο στους σχολικούς οργανισμούς αλλά οι συνέπειες τους, σύμφωνα με τις απόψεις των συμμετεχόντων χαρακτηρίζονται επιζήμιες. Οι θετικές συνέπειες αφορούν την ανάδειξη προβλημάτων που υποβόσκουν και με την εμφάνισή τους επαναπροσδιορίζονται οι σχέσεις των εμπλεκόμενων στη σύγκρουση. Επίσης η διευθέτηση των συγκρούσεων από το διευθυντή σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, σχετίζεται περισσότερο με τις ηγετικές ικανότητές του και με στοιχεία του χαρακτήρα του και λιγότερο με την επιστημονική του κατάρτιση.

Ο Σύλλογος Διδασκόντων ως θεσμικό όργανο λήψης αποφάσεων αδυνατεί να ασχοληθεί με θέματα διοικητικής συνέπειας του/της διευθυντή/τριας. Τέλος οι λόγοι σύγκρουσης είναι κυρίως το ωρολόγιο πρόγραμμα και η κατανομή τάξεων και οι συγκρούσεις επιλύονται κυρίως από τους εμπλεκόμενους και χάριν των επικοινωνιακών δεξιοτήτων του διευθυντή.

138.

**ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΨΕΩΝ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΤΩΝ ΝΟΜΩΝ ΚΑΒΑΛΑΣ ΚΑΙ ΔΡΑΜΑΣ
ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΥ ΕΡΓΟΥ**

Ποζατζίδου Παρασκευή, Εκπαιδευτικός ΠΕ70, MSc

Τα τελευταία χρόνια στη χώρα μας, όλο και περισσότερο, γίνεται αναφορά για την αξιολόγηση στον χώρο της εκπαίδευσης. Η εκπαιδευτική αξιολόγηση, είναι μια ευρεία έννοια η οποία αναφέρεται γενικά στη λειτουργία και στην εκτίμηση του εκπαιδευτικού συστήματος. Ο όρος αυτός περιλαμβάνει εκτός από την αξιολόγηση της προόδου των μαθητών και την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και την αξιολόγηση των εκπαιδευτικών. Βέβαια στις μέρες μας, γίνεται αντιληπτό ότι ο εκπαιδευτικός κόσμος ασκεί έντονη κριτική για την αξιολόγησή του, καθώς τη συνδέει με τις μορφές και το περιεχόμενο της, παρά με τα οφέλη που αποκομίζονται από τη διαδικασία της. Είναι γεγονός ότι κυριαρχεί ένας έντονος προβληματισμός όσον αφορά τον σκοπό της αξιολόγησης, τα κριτήριά της, τους φορείς που θα την πραγματοποιήσουν καθώς και το πού και με ποιον τρόπο θα αξιοποιηθούν τα αποτελέσματά της.

Ωστόσο είναι κοινά αποδεκτό ότι η αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου μπορεί να λειτουργήσει ως ανατροφοδότηση ώστε να βελτιωθεί η ποιότητα της παρεχόμενης εκπαίδευσης. Επιπλέον, πολλές έρευνες αποδεικνύουν την αναγκαιότητά της.

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να διερευνηθούν οι απόψεις των εκπαιδευτικών των νομών Καβάλας και Δράμας ως προς την αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου. Επιπλέον, επιμέρους στόχοι ήταν να αναδειχθούν τα θετικά και αρνητικά σημεία της αξιολόγησης σύμφωνα με τις απόψεις των εκπαιδευτικών, να εντοπισθεί ποιος φορέας πρέπει να πραγματοποιεί την αξιολόγηση, να ερευνηθεί ποια μορφή αξιολόγησης θεωρούν οι εκπαιδευτικοί πιο σημαντική, να εξεταστεί ποιοι δείκτες πρέπει να συμμετέχουν στη αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου και να αναδειχθούν οι στόχοι της.

139.

ΔΙΑΚΙΝΗΣΗ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΜΗΝΥΜΑΤΩΝ ΜΕΤΑΞΥ ΕΦΗΒΩΝ ΕΝ ΩΡΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ: Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΥ ΚΛΙΜΑΤΟΣ ΤΑΞΗΣ, ΤΟΥ ΣΤΥΛ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΑΙΣΘΗΜΑΤΟΣ ΑΝΙΑΣ

Τουλούπης Θάνος, Επίκουρος Καθηγητής «Εκπαιδευτικής Ψυχολογίας» Π. Αιγαίου
Χασάπης Δημήτριος, Φιλολόγος Α.Π.Θ.

Στο πλαίσιο της εκεταταμένης χρήσης των νέων τεχνολογιών από εφήβους ακόμη και εντός του σχολικού περιβάλλοντος, η παρούσα έρευνα αποσκοπούσε να διερευνήσει την συχνότητα διακίνησης ηλεκτρονικών μηνυμάτων μέσω κινητού τηλεφώνου μεταξύ εφήβων εντός της σχολικής τάξης. Παράλληλα, εξετάστηκε ο προβλεπτικός ρόλος του ψυχολογικού κλίματος τάξης, του στυλ διδασκαλίας και του αισθήματος ανίας μέσω ενός μοντέλου διαμεσολάβησης. Συνολικά, 439 μαθητές/ήτριες (59% κορίτσια) που φοιτούσαν στην Α' (32%), Β' (37%) και Γ' Γυμνασιού (31%) τυχαία επιλεγμένων σχολικών μονάδων της Θεσσαλονίκης και της Κατερίνης συμπλήρωσαν ένα ερωτηματολόγιο αυτο-αναφοράς, το οποίο περιλάμβανε δημογραφικές ερωτήσεις καθώς και κλίμακες για τις υπό μελέτη μεταβλητές (διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων, ψυχολογικό κλίμα τάξης, στυλ διδασκαλίας, αίσθημα ανίας). Οι συγκεκριμένες κλίμακες συμπληρώθηκαν αναφορικά με την διάρκεια των φιλολογικών μαθημάτων που καλύπτουν το μεγαλύτερο μέρος του σχολικού προγράμματος. Βάσει των αποτελεσμάτων, φάνηκε πως τόσο οι μαθητές όσο και οι μαθήτριες και ιδίως της Β' Γυμνασίου εμπλέκονται σε άνω του μέσου όρου διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων (γραπτών, κοινωνικής δικτύωσης) εν ώρα μαθήματος. Επιπροσθέτως, διαφορετικές διαστάσεις του ψυχολογικού κλίματος τάξης (π.χ., υποστήριξη εκπαιδευτικού, συνεργασία μαθητών/ριών) και διαφορετικά στυλ διδασκαλίας (π.χ., δευκολυντικό) φάνηκε να προβλέπουν άμεσα αλλά και έμμεσα την διακίνηση ηλεκτρονικών μηνυμάτων εντός σχολικής τάξης δια μέσω του αισθήματος ανίας. Τα ευρήματα ενέχουν συμβουλευτικές διαστάσεις για το σχολικό πλαίσιο, υποδηλώνοντας την αναγκαιότητα εντατικοποίησης δράσεων πρόληψης κατά την μετάβαση στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση με σκοπό την λειτουργική/ασφαλή ενδοσχολική χρήση των ηλεκτρονικών/ψηφιακών μέσων καθώς και την ενδυνάμωση ψυχοπαιδαγωγικών διαστάσεων της σχολικής τάξης.

140.

**ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΨΗ ΕΠΙ ΣΚΗΝΗΣ. Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ ΣΤΗ ΣΥΜΠΕΡΙΛΗΠΤΙΚΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ**

Χατζηκυριάκου Βασιλική, Εκπαιδευτικός ΠΕ02, MSc

Έχουν παρέλθει λίγα μόνο χρόνια από τότε που η κυρίαρχη κοινωνική ιδεολογία για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, ήταν αυτή της περιθωριοποίησης. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα, άνθρωποι με αναπηρίες να βιώνουν την ιδρυματοποίηση (όπου ήταν εφικτό), εφόσον αυτό απαιτούσε η κοινωνία. Οι συνθήκες άρχισαν να αλλάζουν μετά από έρευνες που έγιναν για τις ικανότητες και δυνατότητες των ατόμων με αναπηρία (Στασινός, 2016). Σήμερα, παρά τις ειδικές εκπαιδευτικές δομές που έχουν δημιουργηθεί, η συμπεριληπτική εκπαίδευση δίνει περισσότερες ευκαιρίες στο παιδί με αναπηρία, δημιουργώντας κατάλληλο εκπαιδευτικό πρόγραμμα και δραστηριότητες (Fuchs, 2009). Πάνω σ'αυτή την φιλοσοφία των ιδιαιτεροτήτων των ατόμων με ειδικές ανάγκες στηρίχτηκε η συγκεκριμένη εκπαιδευτική δραστηριότητα, στην οποία συμμετείχαν μαθητές από δύο σχολεία, το ένα εκ των οποίων ειδικό (3^ο Γυμνάσιο Πτολεμαΐδας και ΕΝΕΕΓΥΛ Πτολεμαΐδας). Στόχος ήταν η αποδοχή της διαφορετικότητας από τη μία μεριά και το «ξεδίπλωμα» των ιδιαίτερων ικανοτήτων, κυρίως των παιδιών με αναπηρία, μέσα από τη θεατρική έκφραση. Η δραστηριότητα διήρκεσε οκτώ μήνες και το αποτέλεσμα ήταν εκπληκτικό. Μέσα από το θεατρικό παιχνίδι, αρχικά, και το στήσιμο μιας θεατρικής παράστασης πάνω σ' ένα παραμύθι αλληγορικό, οι μαθητές των δύο σχολείων, υποδύθηκαν ρόλους, τραγούδησαν, έπαιξαν μουσικά όργανα και έφτιαξαν σκηνικά. Το σπουδαιότερο είναι ότι δέθηκαν ως ομάδα δημιουργώντας έναν θεατρικό όμιλο, ο οποίος συμμετείχε σε πανελλήνιο φεστιβάλ μαθητικού θεάτρου. Φυσικά υπάρχει συνέχεια.

141.**ΤΟ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟ ΑΓΧΟΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΦΥΣΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ ΔΡΑΜΑΣ**

Χατζηπαναγιώτου Ευστράτιος, Εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής- Διευθυντής Δημοτικού Σχολείου

Το άγχος αποτελεί ένα χαρακτηριστικό γνώρισμα του σύγχρονου τρόπου ζωής και εργασίας. Είναι διαπιστωμένο ότι το εργασιακό άγχος και δη των εκπαιδευτικών, αποτελεί μια πολύπλοκη δυναμική διαδικασία πολυπαραγοντικής αιτιολογίας και στοιχειοθετεί ένα από τα σημαντικότερα και πολυσύνθετα προβλήματα που αντιμετωπίζει το εκπαιδευτικό σύστημα στο διεθνές και ελληνικό στερέωμα.

Η παρούσα εισήγηση έχει ως στόχο, να παρουσιάσει το πώς βιώνουν οι Εκπαιδευτικοί Φυσικής Αγωγής (Ε.Φ.Α.) του Νομού Δράμας, το φαινόμενο του επαγγελματικού άγχους (occupational stress), στο χώρο της εργασίας τους. Πιο συγκεκριμένα θα εκτεθούν οι κυριότεροι παράγοντες, οι σημαντικότερες επιπτώσεις, τα πιο άμεσα συμπτώματα και οι συνηθέστερες στρατηγικές-τεχνικές που χρησιμοποιούν για να διαχειριστούν αποτελεσματικά το άγχος τους. Από τα ευρήματα της έρευνας, διαπιστώθηκε ότι κυριότεροι παράγοντες άγχους, είναι η έλλειψη υλικοτεχνική υποδομής, η ελλιπής επιμόρφωση, η οικονομική κρίση και το μη ασφαλές εργασιακό περιβάλλον. Οι σημαντικότερες επιπτώσεις του εργασιακού άγχους των Ε.Φ.Α., αφορούν την ποιότητα του μαθήματος, την επικοινωνία με τους συναδέλφους και την ψυχοσυναισθηματική τους ισορροπία. Τα κυριότερα ψυχοσωματικά συμπτώματα που εμφανίζουν είναι η εξουθένωση, ο θυμός-σύγχυση και η συναισθηματική εξάντληση. Οι κυριότερες στρατηγικές διαχείρισης που εφαρμόζουν οι Ε.Φ.Α. για να ανταπεξέλθουν τις αγχογόνες καταστάσεις είναι ο καλύτερος προγραμματισμός, η επίδειξη υπομονής και η αυτοκριτική. Τέλος αναδείχθηκε η συμβολή του διευθυντή του σχολείου ως εξαιρετικά σημαντική κυρίως μέσω του έγκαιρου προγραμματισμού και του δημοκρατικού τρόπου διοίκησης.

**ΕΙΣΗΓΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΑΠΟΡΡΕΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΟ
ΤΙΤΛΟ ΤΟΥ ΣΥΝΕΔΡΙΟΥ**

142.

ΟΙ ΦΩΝΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ, ΔΟΜΙΚΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ/ΕΝΑΡΚΤΗΡΙΟΣ ΔΥΝΑΜΗ ΣΤΗ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΟΥ ΣΥΓΧΡΟΝΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Ιωαννίδου Κυριακή – Ραφαηλία, Νηπιαγωγός ΠΕ 60, MSc

Η παρούσα εργασία στοχεύει στην ανάδειξη της αξίας των απόψεων των μαθητών, ως προς τη βελτίωση των σχολικών δομών μέσα από τα μάτια τους (Ζώνιου-Σιδέρη & Ντεροπούλου-Ντέρου, 2012). Προσεγγίζεται η αξία τους στη διαμόρφωση ενός συμπεριληπτικού κλίματος στην τάξη, με ισάξια απόδοση ευκαιριών στο σύνολο των μαθητών, αποδοχή κάθε διαφορετικότητας και διαμόρφωση ενός ασφαλούς και ενισχυμένου ομαδοσυνοργατικού κλίματος (Αγγελίδης, 2019·Gidley, Hampson, Wheeler, & Bereded-Samuel, 2010). Αναφέρονται οι παράγοντες, που δρουν ενισχυτικά ή κατασταλτικά στην πορεία προς μια συμπεριληπτική εκπαίδευση (Hajisoteriou & Aggelides, 2014·Καλαϊτζίδης & Μπλίτσας, 2012·Gidley, Hampson, Wheeler, & Bereded-Samuel, 2010), καθώς επίσης ορισμένοι τρόποι-τεχνικές εμπλοκής των μαθητών στη εκπαιδευτική διαδικασία (Fortier, 2016·Αγαλιώτης, 2013). Αξίζει να σημειωθεί η εξοικείωση των σύγχρονων μαθητών στις νέες τεχνολογίες και η κλίση τους προς αυτή την κατεύθυνση. Πρόκειται για μία από τις βασικές τεχνικές που προετοιμάζουν τα παιδιά να επικοινωνήσουν, να συνεργαστούν και να εργαστούν σε ένα ομαδοσυνοργατικό πλαίσιο, αφού η τριβή με την τεχνολογία αφενός μαστίζει στην εποχή τους (Παπασταματίου, 2008) και αφετέρου τους προσφέρει πληθώρα πηγών πληροφόρησης (Hokanson & Hooper, 2000), ενώ ταυτόχρονα διδάσκονται σε ένα πλαίσιο συλλειτουργίας και αλληλεπίδρασης με τους συμμαθητές τους, αποκτώντας νέες ικανότητες (Niederhauser & Stoddart, 2001) ευχάριστα και δημιουργικά (Παγγέ & Κυριαζή, 1998). Όπως συμπεραίνεται λοιπόν, οι φωνές των παιδιών φανερώνουν σημεία που ο ενήλικας εκπαιδευτικός δυσκολεύεται να εντοπίσει, συνεπώς παρέχουν πιο άμεση πληροφόρηση για την πολύπλευρη αναβάθμιση μίας σχολικής μονάδας, που αξιοποιεί τις νέες τεχνολογίες, χαρακτηρίζεται από αμιγώς παιδοκεντρικές προσεγγίσεις, προσφέρει ελευθερία έκφρασης, ενεργό ρόλο και ανάπτυξη σε κάθε δυνατό επίπεδο(Αγγελίδης & Μιχαηλίδου, 2012· Ζώνιου-Σιδέρη & Ντεροπούλου-Ντέρου, 2012).

143.

Η ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΕΝΕΡΓΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ (Κ.Ι.Ε.Π.Ε.) ΣΤΟΝ ΒΑΘΜΟ ΤΗΣ ΨΥΧΙΚΗΣ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΑΙΣΘΗΣΗΣ ΜΟΝΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΕΠΙΜΟΡΦΟΥΜΕΝΩΝ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗΣ

Μιχαλούδη Θεοδώρα, Φιλολόγος, Μεταπτυχιακή Φοιτήτρια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος «Εκπαιδευτική Διοίκηση & Ηγεσία» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Γραμματεία του Κ.Ι.Ε.Π.Ε..

Η εισήγηση αφορά τη μεταπτυχιακή έρευνα μου στα πλαίσια του μεταπτυχιακού προγράμματος «Εκπαιδευτική Διοίκηση & Ηγεσία» του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, σχετικά με την επίδραση των Επιμορφωτικών Προγραμμάτων του Κοινωνικού Ινστιτούτου Ενεργών Πολιτών Ελλάδος στον βαθμό της Ψυχικής Ανθεκτικότητας και της Αίσθησης Μοναξιάς των ενηλίκων επιμορφούμενων Δια Βίου Μάθησης.

Το Κοινωνικό Ινστιτούτο Ενεργών Πολιτών Ελλάδος (Κ.Ι.Ε.Π.Ε.) δραστηριοποιείται σε όλη την Ελλάδα, υλοποιώντας ετήσια επιμορφωτικά προγράμματα με σκοπό να δώσει την ευκαιρία σε κάθε ενδιαφερόμενο, ανεξαρτήτως ηλικίας, μορφωτικού επιπέδου και επαγγελματικής ενασχόλησης, να διευρύνει τους ορίζοντες της σκέψης και δράσης του μέσα από σειρές - κύκλους μορφωτικών μαθημάτων, προγραμμάτων συμβουλευτικής υποστήριξης, ημερίδων, διαλέξεων και συνεδρίων με επίκαιρα αλλά και διαχρονικά θέματα.

Η συγκεκριμένη έρευνα υλοποιήθηκε με αφορμή το γεγονός ότι οι εμπειρικές έρευνες στο πεδίο της διερεύνησης των ευρύτερων αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη συμμετοχή των ενηλίκων σε επιμορφωτικά προγράμματα είναι περιορισμένες. Σκοπός της παρούσας έρευνας, λοιπόν, είναι να αποκαλυφθούν τα κίνητρα αλλά και τα οφέλη της Δια Βίου Μάθησης στον ενήλικο πληθυσμό, έτσι ώστε να ενισχυθούν και να πολλαπλασιαστούν τα εκπαιδευτικά προγράμματα και με τις κατάλληλες παρεμβάσεις να γίνουν πιο αποδοτικά. Επιμέρους στόχος είναι να διερευνηθεί η επίδραση των προγραμμάτων ψυχικής και κοινωνικής υγείας του Κ.Ι.Ε.Π.Ε. στην Ψυχική Ανθεκτικότητα των ενηλίκων επιμορφούμενων και στην Αίσθηση Μοναξιάς αυτών, προγραμμάτων που στοχεύουν στην ψυχική και κοινωνική ενδυνάμωση και την ανάπτυξη διαπροσωπικών σχέσεων.

Τα αποτελέσματα της έρευνας θα μπορέσουν αφενός να διαφωτίσουν το γενικό πληθυσμό σχετικά με τα οφέλη των προγραμμάτων ψυχικής και κοινωνικής υγείας και αφετέρου να ευνοήσουν την περαιτέρω ανάπτυξη αυτών. Ακόμη, θα συμβάλει σε μια επιτυχημένη διερεύνηση των αναγκών των επιμορφούμενων μελών του Φορέα και το σχεδιασμό-προγραμματισμό επιμορφωτικών προγραμμάτων, που να ανταποκρίνονται ακριβώς σε αυτές τις ανάγκες και επιθυμίες. Τέλος, τα πορίσματα θα οδηγήσουν σε ενδιαφέροντα συμπεράσματα και νέες εφαρμογές & παρεμβάσεις σχετικά με τη συμβουλευτική ενίσχυση της Ψυχικής Ανθεκτικότητας και του περιορισμού της Αίσθησης Μοναξιάς και την κοινωνική ένταξη & ενδυνάμωση του ατόμου.

144.**ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗ ΧΡΗΣΗ ΤΩΝ ΤΠΕ**

Μπαρμπαρούση Μαρία, Εκπαιδευτικός ΠΕ70

Η παροχή στους εκπαιδευτικούς τόσο τεχνολογικών εργαλείων όσο και θεωρητικών γνώσεων δεν συνεπάγεται αυτόματα μετασχηματισμό του εκπαιδευτικού τους έργου. Για να επιτευχθεί οποιαδήποτε αλλαγή ή καινοτομία στην εκπαιδευτική διαδικασία, σημαντικοί παράγοντες είναι οι ενέργειες και οι απόψεις των εκπαιδευτικών για αυτές. Η διαμόρφωση κατάλληλων διδακτικών πρακτικών και θετικών στάσεων εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τη συνεχή επαγγελματική εξέλιξη των εκπαιδευτικών, δηλαδή την επιμόρφωσή τους. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η διερεύνηση των απόψεων των εκπαιδευτικών σχετικά με τη χρήση των ΤΠΕ στην περιοχή της Θεσσαλίας και ιδιαίτερα του Βόλου, της Λάρισας και των Τρικάλων. Ζητήθηκε από τους συμμετέχοντες να συμπληρώσουν ένα δομημένο ερωτηματολόγιο δύο μερών, το οποίο περιλάμβανε ερωτήσεις κλειστού τύπου. Στο πρώτο μέρος του ερωτηματολογίου υπάρχουν ερωτήσεις σχετικά με τα δημογραφικά στοιχεία των συμμετεχόντων. Στη συνέχεια, στο δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου, υπάρχουν 20 ερωτήσεις χωρισμένες σε 4 άξονες. Πιο συγκεκριμένα, υπάρχουν 5 ερωτήσεις για κάθε άξονα. Όλες οι απαντήσεις στο δεύτερο μέρος του ερωτηματολογίου δόθηκαν σε κλίμακα Likert 5 βαθμών (διαφωνώ απόλυτα, διαφωνώ, ουδέτερος, συμφωνώ, συμφωνώ απόλυτα). Τα ερωτηματολόγια χορηγήθηκαν στους συμμετέχοντες με δύο διαφορετικούς τρόπους, σε έντυπη μορφή και σε φόρμες google. Η πλειοψηφία των εκπαιδευτικών του δείγματος πιστεύει ότι η χρήση των ΤΠΕ στην τάξη υποστηρίζει τη μάθηση, ενώ συγκεκριμένα η χρήση του υπολογιστή στη διδασκαλία συμβάλλει στην καλύτερη θεωρητική απόκτηση γνώσεων. Ωστόσο, η χρήση του υπολογιστή αγχώνει πολλούς από τους δασκάλους.

145.

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΚΡΙΣΙΜΩΝ ΣΥΜΒΑΝΤΩΝ ΣΤΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΣΧΟΛΕΙΑ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΠΕΝΘΟΥΣ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

Παλασίδου Αικατερίνη, Εκπαιδευτικός ΠΕ 70, Msc

Παλασίδου Μαρία, Ψυχολόγος, Msc

Η έννοια της απώλειας αποτελεί έναν αστάθμητο παράγοντα, που βιώνεται σε ατομικό επίπεδο, με μοναδικό τρόπο. Ένας από τους προβληματισμούς της επιστημονικής κοινότητας είναι πώς αυτή επιδρά στο ψυχισμό ενός παιδιού και ποια η θέση των εκπαιδευτικών στα παιδιά που πενθούν. Έρευνες δείχνουν πως, σε τέτοιου είδους καταστάσεις, τα παιδιά χρειάζονται ενήλικες, διατεθειμένους να απαντήσουν σε ερωτήματα και να αντέξουν τα συναισθήματα που τα ίδια βιώνουν -και μερικές φορές δεν αντέχουν, με αποτέλεσμα να οδηγούνται σε πανικό. Σκοπός της εργασίας είναι να παρουσιαστεί η έννοια του πένθους, οι αντιλήψεις των παιδιών για αυτόν και κατά πόσο η ηλικιακή βαθμίδα και η νοητική ανάπτυξη τις επηρεάζει, καθώς κατά πόσο η σχολική κοινότητα και το άμεσο περιβάλλον τους, μπορούν να βοηθήσουν αποτελεσματικά στην αντιμετώπιση του. Για τον σκοπό αυτόν πραγματοποιήθηκε βιβλιογραφική ανασκόπηση, βασισμένη σε μελέτες άρθρων και επιστημονικών περιοδικών ελληνικής και ξενόγλωσσης βιβλιογραφίας, καθώς και έγκυρων ιστοσελίδων. Διαπιστώθηκε ότι από τη στιγμή που κάθε παιδί αποτελεί μία μοναδική και ανεπανάληπτη οντότητα, αντιλαμβάνεται μοναδικά και ατομικά το πένθος καθώς και τα συναισθήματα που πηγάζουν από αυτό. Συνεπώς, τόσο το οικογενειακό όσο και το σχολικό περιβάλλον πρέπει να είναι κατάλληλα ενημερωμένο και επαρκώς προετοιμασμένο, ώστε να το βοηθήσουν. Κυρίως ο εκπαιδευτικός, προκειμένου να έχει σωστή ανταπόκριση σε μια τέτοια κατάσταση, θα πρέπει να έχει την απαιτούμενη εκπαίδευση- επιμόρφωση, η οποία να είναι πολυδιάστατη και πολυπαραγοντική. Έτσι κρίνεται απαραίτητη η εκπαίδευσή του σε τέτοιου είδους ευαίσθητα θέματα, όπως η περιθανάτια αγωγή καθώς και η ανάγκη ύπαρξής της στα σχολεία, στο πλαίσιο προγραμμάτων αντιμετώπισης κρίσιμων καταστάσεων- συμβάντων.

146.

ΑΝΑΛΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟΥ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟΥ ΣΥΣΤΗΜΑΤΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΩΤΑΤΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Σέντρον Νικολέτα, Διοικητικός Δ/νση Δράμας, MSc

Μια από τις βασικές στρατηγικές των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων είναι η προσαρμογή τους στις διεθνείς τάσεις και καλές πρακτικές με στόχο τον μετασχηματισμό τους σε ηλεκτρονικό Πανεπιστήμιο (e-University). Αξιοποιώντας την τεχνολογία, δημιουργούν υποδομές για παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών και άμεση ψηφιακή εξυπηρέτηση των ενδιαφερομένων. Αναπτύσσουν περιβάλλοντα καθολικής σύνδεσης και βελτιώνουν τις δομές τους προς όφελος των δυνητικών φοιτητών, των φοιτητών, των αποφοίτων αλλά και του ακαδημαϊκού, διοικητικού και τεχνικού προσωπικού.

Για το λόγο αυτό είναι σημαντική η υλοποίηση ενός ολοκληρωμένου συστήματος, που θα αξιοποιεί την ήδη ανεπτυγμένη υπολογιστική υποδομή και τεχνογνωσία και θα υποστηρίζει συνολικά τη λειτουργία των Ακαδημαϊκών Ιδρυμάτων και την ανάπτυξη της αρχιτεκτονικής των ενοποιημένων συστημάτων, βελτιώνοντας τον συντονισμό και την επικοινωνία όλων των μελών των Ιδρυμάτων.

Η παρούσα εργασία αφορά στην ανάλυση και την ανάπτυξη μεθοδολογίας σχεδιασμού ενός πληροφοριακού συστήματος που θα προσεγγίζει αποτελεσματικά τη μηχανοργάνωση των εργασιών που λαμβάνουν χώρα στις γραμματείες των Τμημάτων των ΑΕΙ της Ελλάδας. Για την ανάλυση και την προτεινόμενη σχεδίαση του εν λόγω συστήματος πραγματοποιήθηκε καταγραφή των απαιτήσεων και ακολουθήθηκαν σύγχρονες τεχνικές μοντελοποίησης. Αποτυπώθηκαν οι σημαντικές δυσκολίες της υλοποίησης και λειτουργίας που προκύπτουν κυρίως από το μέγεθος και την πολυδιάστατη φύση των διαδικασιών των γραμματειών των ΑΕΙ και τέθηκε η βάση, προτείνοντας μια εναλλακτική προσέγγιση, να καταστεί δυνατή η αποδοτικότερη και αποτελεσματικότερη μελλοντική ανάπτυξη και υλοποίησή ενός πληροφοριακού συστήματος που να καλύπτει το σύνολο των απαιτήσεων ενός πληροφοριακού συστήματος για τις γραμματείες των ΑΕΙ.

147.

**ΟΙ ΑΠΟΨΕΙΣ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΓΟΝΕΩΝ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΙΔΙΚΕΣ ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ
ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ**

Τσουτσας Γεώργιος Νικόλαος, Φιλολόγος ΠΕ02, Μεταπτυχιακός φοιτητής Εκπαιδευτικής
Ψυχολογίας, Πανεπιστήμιο Λευκωσίας

Η παρούσα εισήγηση θα αναφερθεί στο θέμα των μαθησιακών δυσκολιών μαθητών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και στις απόψεις που έχουν διαμορφώσει τόσο οι εκπαιδευτικοί όσο και οι γονείς παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες. Πιο συγκεκριμένα, η εισήγηση θα ξεκινήσει με μια εισαγωγή, όπου θα αναφερθούν κάποια γενικά χαρακτηριστικά σχετικά με το ζήτημα των μαθησιακών δυσκολιών και θα βάλει τις βάσεις για τη περαιτέρω ανάπτυξη του θέματος στη πορεία της εισήγησης. Στη συνέχεια, θα προχωρήσουμε στην βιβλιογραφική ανασκόπηση του θέματος, ώστε να κατανοήσουμε την έκταση των μελετών που έχουν γίνει πάνω στις μαθησιακές δυσκολίες εις βάθος, με βάση το ηλικιακό και αναπτυξιακό επίπεδο της συγκεκριμένης ηλικιακής ομάδας των μαθητών. Έχοντας ολοκληρώσει στην ουσία το θεωρητικό σκέλος της εισήγησης, θα προχωρήσουμε στη παρουσίαση της έρευνάς μου, ξεκινώντας με τη μεθοδολογία που ακολουθήθηκε για τη συλλογή των δεδομένων. Σε αυτή τη περίπτωση χρησιμοποιήθηκαν δύο ξεχωριστά ερωτηματολόγια, ένα για τους εκπαιδευτικούς κι ένα για τους γονείς. Με βάση αυτά τα δεδομένα, θα παρουσιαστούν τα αποτελέσματα που αντλήθηκαν από τα ερωτηματολόγια. Πλησιάζοντας προς την ολοκλήρωση της εισήγησης, θα τεθούν θέματα προς συζήτηση, τα οποία προέκυψαν στη διάρκεια της συλλογής, ανάλυσης και παρουσίασης των δεδομένων, δημιουργώντας το κατάλληλο περιβάλλον για περαιτέρω ανάλυση των ζητημάτων. Τέλος, το κλείσιμο της εισήγησης θα γίνει με τη παρουσίαση ορισμένων συμπερασμάτων, που προέκυψαν κατά τη σύνταξη αυτής της εισήγησης.

148.

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ ΚΑΙ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ ΤΟΥ ΟΛΟΚΑΥΤΩΜΑΤΟΣ - Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Χατζηιωακειμίδου Νικολέτα, Υπ. Διδάκτορας, Τμήμα Πολιτικών Επιστημών, Α.Π.Θ.

Το Ολοκαύτωμα, ένα από τα μεγαλύτερα εγκλήματα της σύγχρονης ιστορίας με πολλές κοινωνικές, πολιτικές και ηθικές διαστάσεις, είναι πάντα μια πρόκληση για τον εκπαιδευτικό. Η στρατοπεδική λογοτεχνία σε παιδιά με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες απαιτεί μια προσεκτική προσέγγιση που θα λαμβάνει υπόψη τις μαθησιακές τους ικανότητες, τις ευαισθησίες και τη συναισθηματική τους ευεξία. Προσαρμόζοντας το πρόγραμμα σπουδών και την εκπαιδευτική διαδικασία ώστε να ανταποκρίνονται στις ατομικές τους ανάγκες, μπορούμε να παρέχουμε μια ουσιαστική εκπαιδευτική εμπειρία. Η διδασκαλία του πρέπει να συμβάλλει τόσο στην καλλιέργεια της ιστορικής συνείδησης όσο και στην κατάρτιση συντηρητικών ιδεολογημάτων. Τέλος, να επιφέρει συνειδητές αλλαγές στον τρόπο πρόσληψης του κόσμου και του Άλλου.

Αυτό το λογοτεχνικό είδος περιλαμβάνει διάφορες κατηγορίες, όπως προσωπικά ημερολόγια και αυτοβιογραφίες, θεατρικά έργα, μυθιστορήματα και ποιητικές συλλογές. Η στρατοπεδική λογοτεχνία δεν περιορίζεται αυστηρά στη φρίκη των στρατοπέδων. Τα στρατόπεδα συγκέντρωσης ήταν η κορύφωση μιας αλληλουχίας ιστορικών γεγονότων. Έτσι, λοιπόν, καταπιάνεται με γεγονότα που συνέβησαν πριν, κατά τη διάρκεια και μετά το Τρίτο Ράιχ, επιχειρώντας έτσι να αποτυπώσει σε κείμενα γραφής γεγονότα που δεν περιγράφονται εύκολα με λέξεις, είναι πέρα από αυτές.

Πρώτα και κύρια, είναι απαραίτητο να δημιουργηθεί ένα ασφαλές και υποστηρικτικό περιβάλλον μάθησης. Οι μαθητές μπορεί να έχουν διαφορετικά επίπεδα συναισθηματικής ευαισθησίας, επομένως είναι σημαντικό να προσεγγίσουμε το θέμα με προσοχή και ενσυναίσθηση. Η καθιέρωση μιας κουλτούρας στην τάξη που προάγει το σεβασμό, την κατανόηση και τον ανοιχτό διάλογο θα ενισχύσει το αίσθημα εμπιστοσύνης και θα επιτρέψει στους μαθητές να αισθάνονται άνετα να εκφράζουν τις σκέψεις και τα συναισθήματά τους.

149.

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΣΤΗ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΥΓΚΡΟΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΚΛΙΜΑ ΩΣ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΚΑΛΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος, MSc Εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής και Υποδιευθυντής στο 4ο Δημοτικό σχολείο Πυλαίας Θεσσαλονίκης

Σε κάθε σχολείο κυρίως λόγω των ποικίλων διαδικασιών, ρόλων και κανόνων υπάρχει ένα πολύπλοκο λειτουργικό περιβάλλον. Εκ των πραγμάτων σε ένα τέτοιο πολυσύνθετο περιβάλλον υποβόσκουν και εκδηλώνονται πολλές αντιθέσεις και συγκρούσεις που προέρχονται από διάφορες αιτίες και επηρεάζουν τις διαπροσωπικές σχέσεις (Σαϊτή και Σαϊτής 2011). Κρίνεται ιδιαίτερης σημασίας ο διευθυντής να είναι ικανός να διαχειρίζεται τις προβληματικές καταστάσεις που προκύπτουν πριν αυτές πάρουν μεγαλύτερη έκταση. Η ανάπτυξη θετικού κλίματος και κουλτούρας που καλλιεργεί την επικοινωνία, τη συνεργασία, την αμφίδρομη επίδραση μεταξύ των εμπλεκομένων στη σχολική ζωή είναι στοιχεία που συμπράττουν στην κατεύθυνση αυτή.

Το σχολικό κλίμα μπορεί να χαρακτηριστεί ως «η προσωπικότητα του σχολείου», το οποίο δημιουργείται από το περιβάλλον (Hoy and Miskel, 1987, σελ.226). Το σχολικό κλίμα είναι σημαντικότερος παράγοντας για την αποτελεσματικότητα της σχολικής μονάδας και δείκτης καλής αξιοποίησης του έμφυχου δυναμικού. Η καλύτερη απόδοση του προσωπικού δείχνει ότι αξιοποιούνται πλήρως όλες οι δυνατότητες τους. Σε έναν ανοιχτό οργανισμό όπως είναι το σχολείο μπορεί να προκληθούν αντιθέσεις και διαφωνίες κατά τη λήψη αποφάσεων που αφορούν τη καθημερινή λειτουργία της σχολικής μονάδας. Αυτό προκαλείται καθώς οι άνθρωποι διαφέρουν στις προσωπικές αξίες και στόχους και κατά συνέπεια μπορεί τα συμφέροντά τους να διαφοροποιούνται από των υπολοίπων (Ζαβλανός και Σαϊτής, όπως αναφέρεται στο Αθανασούλα – Ρέππα και συν., 2008α:95).

Οι διευθυντές δεν έχουν συνήθως επιστημονική κατάρτιση τεχνικών για την αποτελεσματική διαχείριση συγκρούσεων να τις σταματούν ή να τις αποφεύγουν (Msila, 2012). Απαραίτητες λοιπόν είναι οι επικοινωνιακές δεξιότητες τόσο από το διευθυντή, όσο και από το υπόλοιπο εκπαιδευτικό προσωπικό, καθώς οι συγκρούσεις μπορεί να αυξηθούν ή να μειωθούν μέσω της επικοινωνίας (Οκολί, 2017, Βασιλείου, 2013:38).

150.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΡΓΟ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ ΤΗΣ ΣΧΟΛΙΚΗΣ ΜΟΝΑΔΑΣ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος, MSc Εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής και Υποδιευθυντής στο 4ο Δημοτικό σχολείο Πυλαίας Θεσσαλονίκης

Διατάξεις σχετικά με την εκπαίδευση και την παιδεία γενικότερα υπάρχουν από την ίδρυση του Ελληνικού κράτους και συγκεκριμένα το 1827 από τη τότε Γερμανική αντιβασιλεία, δείχνοντας τη σημασία που δίνεται από την εκάστοτε πολιτική ηγεσία στο εκπαιδευτικό σύστημα της χώρας. Ένας από τους βασικούς σκοπούς και κύρια αποστολή του κράτους είναι η παροχή δωρεάν και ισότιμης παιδείας, δια μέσου των σχολικών μονάδων που αποτελούν σημαντικές δημόσιες διοικητικές δομές. Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας αποτελεί μονομελές διοικητικό όργανο του οργανισμού και προΐσταται όλων βάσει των εξουσιών και των αρμοδιοτήτων που του παρέχει η νομοθεσία.

Στο Ν.1566/1985, στο άρθρο 11, Δ' αναφέρεται «Ο διευθυντής του σχολείου είναι ιδίως υπεύθυνος για την ομαλή λειτουργία του σχολείου, το συντονισμό της σχολικής ζωής, την τήρηση των νόμων, των εγκυκλίων και των υπηρεσιακών εντολών και την εφαρμογή των αποφάσεων του συλλόγου των διδασκόντων που εκδίδονται σύμφωνα με την υπουργική απόφαση για τις αρμοδιότητες του συλλόγου διδασκόντων. Μετέχει επίσης στην αξιολόγηση του έργου των εκπαιδευτικών του σχολείου και συνεργάζεται με τους σχολικούς συμβούλους».

Ο διευθυντής παρόλο που βρίσκεται στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας του σχολείου, κατέχει συγκεκριμένες δυνατότητες που περιορίζονται σε εκτελεστικές κυρίως αρμοδιότητες. Από την άλλη πλευρά ο ρόλος του περιλαμβάνει πολλές αρμοδιότητες εντός και εκτός σχολικής μονάδας, καταδεικνύοντας την αναντιστοιχία εξουσιών και αρμοδιοτήτων. Βασικό μέλημα του είναι «καθοδηγεί τη σχολική μονάδα ώστε να θέτει υψηλούς στόχους και να εξασφαλίσει τις προϋποθέσεις για την επίτευξη τους για ένα σχολείο δημοκρατικό και ανοιχτό στην κοινωνία» (Φ.353.1./324/105657/Δ1/16/10/2002).

Λέξεις κλειδιά: νομοθετικό πλαίσιο, έργο, διευθυντής, εγκύκλιοι, εντολές.

151.

ΤΟ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟ

Κωνσταντινίδης Θεόδωρος, MSc Εκπαιδευτικός Φυσικής Αγωγής και Υποδιευθυντής στο 4ο Δημοτικό σχολείο Πυλαίας Θεσσαλονίκης

Το θέμα του πώς ορίζεται ένα αποτελεσματικό σχολείο είναι σημαντικά πολύπλοκο και πολυσχιδές καθώς υπάρχουν διαφορετικές και αλληλοσυγκρουόμενες απόψεις για το ποια πρέπει να είναι τα αποτελέσματα του σχολείου και κυρίως ποια σχολεία είναι ή όχι αποτελεσματικά. Γενικά, η αποτελεσματικότητα κινείται στην επέκταση, όπου συναντάται η γνώση με τη σχολική αποτελεσματικότητα, η οποία, όπως επισημαίνουν οι King και Peart (1990) συνήθως αξιολογείται με μετρήσιμα κριτήρια. Το σχολείο υποχρεούται να προσφέρει στους μαθητές όχι μόνο τις χρειαζόμενες γνώσεις αλλά, και συναισθηματικές και κοινωνικές δεξιότητες που θα τους βοηθήσουν να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις της σύγχρονης κοινωνίας. Τα αποτελεσματικά σχολεία συμβάλουν καθοριστικά στην ολόπλευρη ανάπτυξη των μαθητών και όχι μόνο στο μαθησιακό κομμάτι των στείρων γνώσεων.

Όπως αναφέρουν οι MacBeath και Mortimore (2001), αυξάνονται διαρκώς οι συζητήσεις σχετικά με την αποσαφήνιση του ρόλου του σχολείου καθώς, και με το αν ένα σχολείο μπορεί να χαρακτηριστεί ως αποτελεσματικό ή όχι. Οι σχολικοί οργανισμοί αποτελούν ένα ανοιχτό σύστημα στο κοινωνικό περιβάλλον και τους εξωτερικούς παράγοντες, το οποίο συμπληρώνεται από μικρότερα υποσυστήματα που οφείλουν να λειτουργούν συνεργατικά μεταξύ τους, έτσι ώστε να διαμορφώσουν ένα αποτελεσματικό σχολείο (Πασιαρδής & Πασιαρδή, 2000).

Πολλές έρευνες πραγματοποιήθηκαν στον διεθνή κυρίως χώρο, οι οποίες επιδίωξαν να εστιάσουν στην επιρροή της εκπαίδευσης στην ανάπτυξη των μαθητών. Πιο συγκεκριμένα, προσπάθησαν να μελετήσουν αν, και κατά πόσο, το κοινωνικοοικονομικό υπόβαθρο των μαθητών και το σχολικό πλαίσιο μπορούν να επηρεάσουν τις επιδόσεις των μαθητών. Η σχολική αποτελεσματικότητα αποτέλεσε πεδίο ερευνών για πολλά χρόνια, έχοντας πάρει διάφορες διαστάσεις. Μπορεί να ξεκίνησε από τις ΗΠΑ, ωστόσο, επεκτάθηκε σε πολλές χώρες του πλανήτη, έχοντας βαθιές πολιτικές επιπτώσεις.

ISBN:978-960-88106-8-6